ARİF TEKİN

Hz. Muhammed Döneminde Öldürülen

MUHALİF KADINLAR



BERFİN

Berfin Yayınları : 283
Araştırma-İnceleme : 106

ISBN 978 - 605 - 4399 - 90 - 1
Yayıncı Sertifika No: 44362
Matbaa Sertifika No: 47881

Arif Tekin : Hz. Huhammed Döneminde Öldürülen Muhalif Kadınlar
Yayın Yönetmeni : İsmet Arslan
Düzelti : Güzide Bulut
Kapak Tasarım : Mehmet Özalp
Baskı - Cilt : Deren Matbaacılık
Beylikdüzü OSB Mah. Orkide Cad.
No: 9 / Z Beylikdüzü / İstanbul
Birinci Baskı : Ocak 2021

BERFİN BASIN YAYIN VE TİC. LTD. ŞTİ.
Cağaloğlu Yokuşu, Evren Han, No: 29 / 62
Cağaloğlu 34112 / İstanbul
Tel: (0.212) 513 79 00 - **Faks:** (0.212) 512 37 20
www.berfin.net **e-posta:** berfin@berfin.net

ARİF TEKİN

Hz. Muhammed Döneminde ÖLDÜRÜLEN MUHALİF KADINLAR

BERFİN YAYINLARI

ARİF TEKİN

Diyarbakır iline bağlı Kulp ilçesinin Gavgas köyünde doğdu. Köyünde ilkokul olmadığından medreselerde Arapça tahsiline başladı. Birkaç yıl okuduktan sonra hastalandı ve zorunlu olarak öğrenimine ara verdi. Daha sonra kendi çabasıyla, hocalara gitmeden kaldığı yerden devam etti; özellikle İslam felsefesi hakkında bilgisini geliştirmeye çalıştı. Zaman içinde Latin alfabesini öğrendi. Türkçesini geliştirdi ve okul dışından ilkokul diplomasını aldı. Bu arada bölge düzeyinde yapılan sınavı din görevlisi olarak kazanarak Diyarbakır merkeze bağlı Alıcık Köyü Camii İmamlığına atandı. Süreç içinde sınavlara hazırlandı ve sonuçta Diyarbakır İmam Hatip Lisesi diplomasını yine okul dışından aldı. Girdiği sınavlarda İnönü Üniversitesi matematik bölümünü kazandı; ancak ailevi sorunlarından dolayı okumaktan vazgeçti. Daha sonra yine sınavlara girdi; bu kez İzmir 9 Eylül İlahiyat'ı kazandı ve 1994'te mezun oldu. 1999 yılında *"Kur'an'ın Kökeni"* adlı ilk çalışmasıyla *Turan Dursun Araştırma Ödülü*'nü kazandı. Arif Tekin halen Kur'an, hadis ve İslamî ilimler üzerinde çalışmalarını sürdürmektedir.

Gelecek nesilleri mitolojilere değil; akıl ve ilme emanet etme noktasında emek verenlere ve tüm halkların kardeşliği için çözüm üretenlere ithaf ediyorum.

* İnanmak, gerçeği bilmekten kaçmanın kolay yoludur. Friedrich Nietzsche (1900.ö)

* Çalışan iki el, dua eden binlerce elden daha çok iş yapar. Richard Dawkins (1941.ö)

* Kendi mülkünde garibene dilendin din için; pek fedakârane yandın bir Kureyşî kin için. Neyzen Tevfik (1953.ö, Türk'e ikinci öğüt şiirinde)

* Düşünmeyecek kadar aklınızı yitirmişseniz beyin ölümünüz gerçekleşmiş demektir. Albert Einstein (1955.ö)

* Dünyada üst sınıf yaşar, orta sınıf şikâyet eder, alt sınıf şükreder. Üst sınıf paraya, orta sınıf lidere, alt sınıf da tanrıya tapar. Albert Einstein

* Kişinin dini varsa aklı yoktur; aklı varsa dini yoktur. Ebu-l ala el-Maarri (h.449.ö.)

* Düşüncelerinize katılmıyorum; ama ifade edebilme hakkınızı ölümüne savunurum. Voltaire (ö.1778.)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 11

I. BÖLÜM: HZ. MUHAMMED'E SÖVMENİN CEZASI . .13
a) Hz. Muhammed'e Sövmenin Cezası Nedir? 13
b) Cezanın Gerekçesiyle İlgili Birkaç Ayet 24
c) Hadislerden Örnekler 32

II. BÖLÜM: BENZERİ GÖRÜLMEMİŞ
İNFAZ ÖRNEKLERİ 42
a) Ümmü Kirfe'nin Katledilmesi .42
b) Mervan Kızı Asma'nın İnfaz Edilmesi 53
c) Halid B. Velid'den İnfaz Örnekleri 61

III. BÖLÜM: AKRABAYI BİLE
BİRBİRİNE DÜŞMAN EDEN BAĞNAZLIK 64
a) Hz. Muhammed'e Sövdü Diye
Ağabeyinin Öldürdüğü Kadın 64
b) Hz. Muhammed'e Sövdü Diye
Efendisi Tarafından Öldürülen Kadın 65
c) Hz. Muhammed'e Sövdü Diye Öldürülen Yahudi Kadın . .68
d) Hayırsever Bir Yahudi Kadının Katledilmesi 69
e) Hz. Muhammed'e Sövdü Diye
Oğlu Tarafından Öldürülen Baba 71

IV. BÖLÜM: MEKKE FETHİ VE
ÖLÜM LİSTESİNE ALINAN ŞARKICI CARİYELER 77
a) Kureybe, Fertena, Sare, Erneb, Beni Hatal ve Hind 77

b) Mekke Fethi ve Kerbela Hadisesi .80
c) Hz. Muhammed, Osman'ın Hatırı İçin Sütkardeşini Bağışlar 84
d) Ümmü Hani'nin Aracılığı Makbule Geçer 85
e) Ümmü Seleme'nin Kardeşi Bağışlanır 86

V. BÖLÜM: İSLAMİYET'İ TERK EDEN
İKİ İNSANIN HİKÂYESİ 89
a) Ümmü Mervan'ın İnfazı 89
b) Yemen'de Katledilen Yahudi 93

VI. BÖLÜM: SATIŞA ÇIKARILAN YAHUDİ KADINLAR .97

VII. BÖLÜM: İNFAZ EDİLEN MUHALİF ERKEKLER .114
a) Yahudi Ebu Afek 114
b) Yahudi Ka'b b. Eşref 116
c) Yahudi Şebibe b. Süneyne 118
d) Yahudi Ebu Râfi Abdullah b. Ebi-l Hukayk 120
e) Yahudi Üseyr b. Zarim ile Otuz Arkadaşının İnfazı 124
f) Zübeyr b. Avam'dan İnfaz Örnekleri 126

VIII. BÖLÜM: HZ. MUHAMMED'E SUNULAN
KESİK KAFALAR 128
a) Ebu Cehil'in Kafası 128
b) Ka'b B. Eşref'in Kafası 133
c) Yahudi Merhab'ın Kafası 134
d) Amr B. Abdi Ved'in Kafası 135
e) Ebu İzzet Cümehi'nin Kafası 135
f) Ümmü Kırfe'nin Kafası 137

IX. BÖLÜM: HZ. EBUBEKİR'İN
İNFAZ ETTİĞİ KADINLAR1 39
a) İki Şarkıcı Kadına Uygulanan Vahşet 140
b) Dinden Çıktı Diye Öldürülen Bir Kadın 141
c) Hz. Muhammed'in Ölümüne Sevinen Kadınların Cezası 142
d) Dinden Çıkanların Ateşte Yakılması 144
e) Fücae İyas Süleymi'nin Yakılarak Öldürülmesi 146

X. BÖLÜM: HZ. ÖMER'DEN İNFAZ ÖRNEKLERİ 148
XI. BÖLÜM: HZ. ALİ'DEN İNFAZ ÖRNEKLERİ 150

XII. BÖLÜM: İBNİ HABİB'DEN İNFAZ ÖRNEKLERİ .158
a) Meşhurlardan Asılarak Öldürülenler 159
b) Meşhurlardan Başları Kesilip Sergilenenler 163

XIII. BÖLÜM: HZ. MUHAMMED'İN YILDIZI
NİYE MEDİNE'DE PARLADI? 170

XIV. BÖLÜM: İSLAM ORDUSUNUN AFRİKA SEFERİ 191

XV. BÖLÜM: HZ. MUHAMMED'İN KADINLARA İLGİSİ201
a) Hz. Muhammed ve Cevniye Hadisesi 201
b) Bir Kadının Hz. Muhammed'e Evlilik Teklifi 204
c) Ayşe ve Hafsa ile Sevde Yemani 204
d) Hz. Muhammed'le Ümmü Habibe 206
e) Kör Adamın Hikâyesi 208
f) Cariye Marya Kıpti'nin Başına Gelenler 209
g) Hz. Ayşe'den İlginç Bir Olay 215

KAYNAKÇA 221

ÖNSÖZ

Bu çalışmamda hem Hz. Muhammed'in talimatıyla katledilen birçok kadının hikâyesinden, hem de sahabiler tarafından katledilen ve Hz. Muhammed'in hoşuna giden birçok kadının infazından söz edeceğim. Sunacağım örneklerin çoğu kadın infazlarıyla ilgili olduğu için kitabıma böyle bir isim uygun gördüm; yoksa katledilen erkeklerden de birçok örnek sunacağım. Hele birkaç kadın var ki, onların başına gelenlerin benzerleri, sanırım ki dünya tarihinde yaşanmamıştır. Sözünü ettiğim o birkaç kadın hadisesi -es geç şeklinde- kimi kaynaklarda işlenmiş. Ben de bir kaynağımda özetle değinmiştim.[1] Bu çalışmamda ise bunlarla ilgili var olan tüm bilgileri bir araya getirip kapsamlı bir şekilde ele alacağım. Kitap okunduğunda konular üzerinde ne kadar titiz ve detaylı durduğum zaten görülecektir.

Konuyu anlatırken de her zamanki gibi İslam'da sağlam kabul edilen kaynakları kanıt göstereceğim. İlk başta **Buhari** ile **Müslim**'den bilgiler aktaracağım. Bilindiği gibi İslam âlemi için bunların yazdığı iki kitap çok önemli: Kur'an'dan sonra ikinci derecede yer alan önemli iki eser. Ayrıca, Hz. Muhammed dönemine en yakın tarihçilerden bilgiler paylaşacağım. Benim şöyle bir prensibim var: Bir hadiseyi bir İs-

---

1 Bkz. "İslam'da Şiddet" adlı kitabım.

lami kaynakta bulursam, hemen doğru kabul edip kaleme almam. Önce, bulduğum konu hakkında var olan bilgileri bir araya getirmeye çalışırım. Sonuçta -İslami kesimce- kanıtlar güçlüyse ancak o zaman ele alırım; yoksa onu işlemem.

Başlarken; ilkin Hz. Muhammed'e sövmenin cezasıyla ilgili İslam âlimlerin görüşlerini sunacağım, sonra bu yüzden cezalandırılıp öldürülen kadınlarla ilgili olarak, Hz. Muhammed ve dört halifeden başlamak üzere çarpıcı örneklere geçeceğim. Tabii ki Kur'an'ın bu tür şiddet örneklerine bakışı nasıldır, buna da değineceğim. Kısacası; bu çalışmamda kültürel ve kulaktan duyma İslamiyet'i değil; gerçek İslamiyet'i (güvenilir kaynaklarını kullanarak) anlatıp izah etmeye çalışacağım.

Şu da önemli ki, eğer şartlanmışlıktan vazgeçip akıl ve ilmi hakem kılarsak işimiz daha da kolay olacak. Kimileri, efendim yazar kafadan uyduruyor veya zayıf kaynaklar gösteriyor diyebilirler. Rastgele inananlar ve dinden nemalananlar zaten bunu söylüyorlar. Onun için gösterdiğim kaynaklara dikkat çekmek isterim. Zaten sürekli vurgu yapıyorum ki, en iyi hakem, en iyi iş bitirici akıl ve ilimdir.

Arif Tekin/Kasım 2020

I. BÖLÜM

HZ. MUHAMMED'E SÖVMENİN CEZASI

a) Hz. Muhammed'e Sövmenin Cezası Nedir?

Diyelim ki adamın biri, 'Hz. Muhammed insanlığın ilerlemesi için ciddi bir engel ortaya koymuştur, bu gericilikten ne zaman kurtulacağız? Kur'an kısmen onun günlük siyasetidir, ezici çoğunluğu da eski mitolojilerden ve Tevrat'tan alıntıdır, bir bölümü de daha sonra gelen iktidarlar tarafından yapılan eklemelerden ibarettir ve zaten insanlar lehine faydalı hiçbir şey de içermemektedir...' gibi ifadeler kullansa; bu açık bir şekilde eleştiridir. Ama bunun dışında, sövme sayılan öyle durumlar vardır ki, insan hayretler içinde kalır.

Kadı İyad (h.544.h), Şeyhülislam **İbni Teymiye** (h.728.ö) ve **İmam Subki** (h.756.ö), sövme eylemini; "Gerek Hz. Muhammed'in nefsinde, gerek getirmiş olduğu sistemde veya ailesinde açık ya da dolaylı olarak herhangi bir eksiklik, bir kusur isnat etmek sövme sayılır..." şeklinde tanımlamışlardır. Hatta bazıları, "Kim Hz. Muhammed hakkında hamaldı, elbisesi kirliydi gibi ifadeler kullanırsa bu da sövme sayılır..." demişlerdir.

Hz. Muhammed'e sövme konusunda özel olarak pek fazla kitap yazılmamıştır. Çoğu âlim kaynaklarında buna bir bölüm açarak konuyu ele alıp önemli noktaları belirtmiştir. Birçok âlim, Hz. Muhammed zamanında sövme yüzünden infaz edilen kişilerle ilgili örneklere yer vermiş; yazdıkları kitaplar içinde bir bölüm açarak ele almışlardır. Kadı İyad, İbni Teymiye ve İmam Subki gibi bazı İslam âlimleri ise konuyla ilgili özel kitaplar yazıp kapsamlı bilgi sunmuşlardır.

Kadı İyad, "Hem sahabiler hem de onlardan sonra gelen âlimler, fikir birliği içindeler ki, Hz. Muhammed'e sövenin cezası ölümdür!" diyor ve şöyle devam ediyor: Hz. Ebubekir ile dört mezhepten Şafii, Maliki ve Hanbeli'nin görüşleri böyledir. Ebu Hanife ve arkadaşları (İmam Hz. Muhammed ve Ebu Yusuf), Süfyani Sevri, İmam Evzai, Kûfe âlimleri de cezası ölümdür; ancak bunun adı dinden çıkma olur demişlerdir diye aktarıyor. Özetle şunu belirtiyor: Hz. Muhammed'e sövme cezası konusunda âlimler arasında ihtilaf yoktur (idam edilir); ancak pişmanlık duyarsa kabul edilir mi edilmez mi veya idam olurken kâfir olarak mı yoksa Müslüman olarak mı idam edilir noktasında ihtilaf vardır, diyor.

İmam Malik'e atfedilen şöyle bir bilgi var: Kim kötü niyetle Hz. Muhammed'in abası (gömleği-elbisesi) kirliydi diyorsa bu da sövme sayılır ve cezası ölümdür, demiştir. Ebu Muhammed Abdullah b. **Ebi Zeyd Keyrevani**'ye (h.310-386) göre; diyelim ki bir grup insan bir yerde oturmuş, yanlarından sakalı ve yüzü çirkin olan biri geçerse ve onlardan biri de, '**Hz. Muhammed de bunun gibiydi**' diyorsa; bu şahıs idam edilir; tövbe etse de kabul edilmez, diyor. Üstelik âlimler bu zat için, 'Küçük İmam Malik' demişlerdir. Yani o kadar meşhur bir İslam âlimidir. Yine İmam Malik'in arkadaşı **İbni Kasım Abdurrahman Mısri** (h.132-191), her kim Hz. Muhammed'e söver, ona bir eksiklik isnat ederse ya öldürülür ya da

canlı olarak asılır diye görüş bildirmiştir. Az önce Hz. Muhammed'in hamallığından söz edildi. İşte **Ebu Hasan Kabisi** (h.155-214.ö), **'Kim Hz. Muhammed hamaldı'** diyorsa bu da sövme sayılır ve cezası idamdır diyenlerdendir.[2]

Hz. Muhammed'in annesi Amine ona hamile iken babası Abdullah vefat etmiş. Dünyaya geldiğinde beş-altı yıl dedesi Abdülmuttalip kendisini himaye etmişti. Abdülmuttalib'in vefatından sonra da amcası Ebu Talip ona bakmıştı. Yani yetim kalmıştı. İşte kim art niyetle, 'Muhammed Ebu Talib'in yetimiydi' diyorsa bu da sövme sayılır. Mesela; Maliki mezhebi âlimlerinden **Ebu-l Hasan Ali Meafiri** (h.403.ö) bu görüştedir. Hatta bunun yaşanmış örnekleri de vardır. Örneğin; Endülüslü **İbni Hatem Tüleytili**, Hz. Muhammed hakkında, o yetim biriydi, inandığı için ibadet etmiyordu (başka hesaplar için ibadet ediyordu), boy abdesti almadan namaz kılıyordu tarzındaki sözlerinden ötürü, dönemin âlimleri onun hakkında ölüm fetvası vermiş ve bu yüzden kendisini asarak idam etmişlerdir.[3]

Abdurrahman Ceziri (m.1941.ö), dört mezheple ilgili eserinde şunları yazıyor: Hz. Muhammed'e alenen söven, eleştiren, diğer peygamberlerle Cebrail ve Mikail'e söven kişi hakkında iki görüş vardır: Birincisi, tövbesi kabul edilmez; illa ki öldürülür. Bu, Maliki mezhebinin görüşüdür, diyor. İkincisi ise, durumu mürted (dinden çıkan) gibidir: Eğer tövbe ederse cezası yok; etmezse idam edilir, diyor.[4]

---

2 Kadı İyad, Şifa, s. 765-67.

3 a-İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 126-129.
b-Ebu-l Abbas Ahmet b. Yahya (h.914.ö), el-Mi'yar, c. 2/328.
c-Kadı İyad, Şifa, s. 765-767.

4 Abdurrahman Cezeri, el-fıkhü ala'l mezahibi-l arba', c. 4/202, nikâh bölümü, mürted nikâhı bölümü.

İbni Sahnun'un (h.256.ö) muasırı **Ahmet b. Ebi Süleyman** (h.292.ö), kim Hz. Muhammed siyahtı (zenciydi) diyorsa bunun cezası ölümdür, demiş. Şair, aynı zamanda birçok ilimde otorite sahibi olan **İbrahim Fezari** (h.275.ö) adındaki âlim, Keyrevan'da Sahnun ve arkadaşları tarafından önce bıçakla öldürülmüş, daha sonra cesedi asılmıştır. Bu da yetmiyormuş gibi; indirilip yakılmıştır. Gerekçe de Hz. Muhammed hakkında olumsuz şeyler söylemiş olması. **Habib b. Rabi' Karevi** (h.3. asırda yaşamış), İmam Malik mezhebine göre her kim Hz. Muhammed'e bir eksiklik isnat ederse cezası ölümdür ve ona tövbe de teklif edilmez diye aktarmıştır. Maliki mezhebi âlimlerinden **İbni Attab Kurtubi** (h.520.ö), Kur'an ve hadislere göre; Hz. Muhammed hakkında ister açık, ister dolaylı olarak olumsuz bir şey öne sürenin cezası ölümdür/katli vaciptir, diyor.[5]

Şeyhülislam **Kadı İyad**, **İbni Teymiye** ve **İmam Subki** bu konularda ; 'Tüm İslam önderleri (dört mezhep liderlerinin de isimlerini vererek) hemfikirler ki, bir Müslüman Hz. Muhammed'e bir eksiklik atfeder veya onu eleştirir/söverse cezası ölümdür. Şu var ki, yetkili kişi isterse onu asmak suretiyle, isterse normal bir şekilde öldürür. Böyle biri köle-cariye statüsüne bile tabi olmaz, affedilmez, fidye karşılığı serbest bırakılmaz. Ayrıca böylelerine tövbe/pişmanlık da teklif edilmez; illa ki öldürülmeli', diye yazmışlardır.[6]

Âlimler, birinin dinden çıktığını ispat etmek için de şu kuralı öne sürmüşlerdir: Ya kişi kendisi ikrar eder, ya da iki

---

[5] Subki, Seyfu-l Meslul, s. 408-410. Bunu Kadı İyad da işlemiştir. İbni Attab hakkında Zehebi'nin Siyeri A'lam 28. Tabaka kısmında detaylı bilgi var.

[6] Kadı İyad'ın, Şifa, İbni Teymiye'nin, Sarimu-l Meslul ve Subki'nin Seyfu-l Meslul kitapları baştan sona kadar Hz. Muhammed'e sövenin, hakkında olumsuz bir şey söyleyenin cezalarından bahseder. Tabii ki argümanları var, İslam tarihinden örnekler göstermişlerdir.

şahidin ifadesiyle ispat edilir. **Hasan-ül Basri** (h.110.ö) ise; iki şahit yerine dört şahit gerekir, demiştir.[7]

Eğer bir insan aşikâr olarak toplum içinde Hz. Muhammed'e sövmezse, iş şahitlere kalırsa bu çok sakıncalı bir durumdur. İki kişi kalkar da biri hakkında bir iftirada bulunur, bir hiç uğruna adam katledilmiş olur. Hz. Muhammed zamanında bile böyle bir örnek yaşanmıştır. **Enes b. Züneym** adındaki bir şahıs Hz. Muhammed'i hicvedince (sözleriyle sövünce) onun taraftarlarıyla orada bulunan Müslümanlar arasında kavga çıkar. Müslüman olan Huzaa kabilesi Hz. Muhammed'in yanına gelir, ona ilk etapta methiyeler söyler ve daha sonra 'Falanca adam senin hakkında olumsuz laflar etti' diyerek onu şikâyet ederler. Bunun üzerine Hz. Muhammed, o adamın kanı helaldir/öldürülmelidir, diye karar verir.

İlgili kişi (Enes b. Züneym) bunu duyunca hemen başlar Hz. Muhammed lehine kasideler söylemeye, övgüler yağdırmaya (can korkusundan). Onun bu kasidesi Hz. Muhammed'e ulaşır. Ayrıca onun kabilesinden **Nevfel b. Muaviye** Hz. Muhammed'e ricada bulunur, aşırı derecede o da Hz. Muhammed'i över, böyle bir şey yoktur der. Hz. Muhammed onun ricasını kabul edince Nevfel, 'Anam babam sana feda olsun!' diyerek memnuniyetini dile getirir.

İşte böyledir: İş şahitlere kalırsa bazen böyle durumlar da ortaya çıkar. Diyelim ki Hz. Muhammed bu adamın ricasını kabul etmiş, bakmış ki bunlardan zarar gelmiyor, bırakmış. Peki, ondan sonra gelen yöneticiler acaba böylelerini affetmişler mi? Hz. Muhammed'e sövdü diye ona böylesine ağır bir ceza vermek zaten adil değildir.[8]

---

[7] İbni Münzir, Kitabu-l İcma', mürted bölümü, s. 174, no: 789, s. 175, no: 795.

[8] İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 327-28.

İbni Münzir (h.318.ö) de Kadı İyad ve İbni Teymiye gibi şu detayı yazmıştır: Başta dört mezhep lideri olmak üzere Hz. Ebubekir, Şeyhülislam **Leys b. Sa'd Kalkeşendi** (h.175.ö), **İshak b. Raheveyh** (h.238.ö), **Süfyan-i Sevri** (h.161.ö) ve **İmam Evzai** (h.157.ö), 'Hz. Muhammed'e sövenin, onun hakkında olumsuz şeyler söyleyenin cezası ölümdür demişlerdir', diyor. Bir de, bu konuda âlimlerin görüş birliği vardır, diyor. **İmam Subki**, **Esbağ b. Ferec** (h.255.ö), **Abdullah b. Abdulhakim** (h.214.ö) ve daha sonra gelen **Ebu İmran Musa Fasi** (h.430.ö) de aynı görüşü paylaşmışlardır, diye belirtiyor.[9]

İbni Sahnun (h.265.ö), Hz. Muhammed'e kusur isnat eden, ona söven kişi kâfir olur, cehennemi hak eder. Ayrıca İslam önderleri nezdinde cezası da ölümdür, diyor. Yani İslam dini böyle birini dünyada yaşatmadığı gibi ahiretini de (varsa eğer) onun elinden alır. **Ebu Süleyman Hattabi** (h.388.ö) bu konuda şunları yazmış: 'Müslümanlardan tek bir âlimin bile Hz. Muhammed'i eleştirenin/sövenin cezası ölüm değildir dediğini duymadım yani hepsi de cezası ölümdür noktasında müttefikler', diyor.[10]

İlk dönem İslam âlimlerinden **Osman b. Kenane** (h.186.ö), Hz. Muhammed'i eleştiren, hakkında kötü bir şey söyleyen kişi ya normal bir şekilde öldürülür, ya da asılarak öldürülür. Böyle birine pişmanlık teklif edilmez, ona bu fırsat tanınmaz, diyor. Hatırlanacağı üzere yukarıda böyle bir açıklamanın başka âlimlerden de geldiğini belirtmiştik. Mezhep

---

9 a-Kadı İyad, Şifa, s.766.
b-İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 126-133 ve 164.
c-İbni Münzir, el-ikna', s. 583, no: 195.

10 a- Kadı İyad, Şifa, s. 811.
b-İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul, s. 3-10.
c-İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 122.

lideri İmam Malik'e 20 yıl arkadaşlık eden **İbni Kasım Mısrî** (h.191.ö), daha sonra gelen **İbni Cellab Ebu-l Kasım** (h.378.ö), **İbni Rüşd** (h.595.ö) ve **İbni İshak Halil** (h.776.ö), Hz. Muhammed'e olumsuz herhangi bir şey söyleyen kişiye tövbe, pişmanlık teklifi yapılmaz; o ancak öldürülür, diyen âlimlerden birkaçıdır.

Sözün özü; genel görüş şudur ki: Hz. Muhammed'e sövenin cezası ölümdür. Sadece, acaba kâfir olarak mı öldürülür yoksa bu cezadan sonra imanlı olarak mı; ya da asılarak mı idam edilir yoksa normal bir şekilde mi noktasında ihtilaf vardır!

İlginçtir; Şeyhülislam **İbni Teymiye**, Hz. Muhammed'e olumsuz bir şey söyleyen ona söven kişi hakkında yazdığı 600 sayfalık kitabın adını **'Sarimü-l meslül'** takmış ki, adeta **kınından çekilen keskin kılıç** demek. Yani böylelerinin ensesinde hep keskin kılıç olmalı, demek istiyor. Kitabı dört bölüme ayırmış: İlk bölümde, kâfir olsun Müslüman olsun Hz. Muhammed'e sövenin, onun hakkında olumsuz bir şey söyleyenin katli vaciptir, diye başlık atmış ve açıklamasına geçmiş. İkinci bölümde, böyleleri için ölüm dışında bir ceza uygulanmaz; onu köle yapmak veya affetmek, ya da fidye karşılığı serbest bırakmak söz konusu değildir, başlığını atıp açıklamalarda bulunmuş. Üçüncü bölümde, kâfir olsun Müslüman olsun ona pişmanlık teklifi yapılmaz, demiş.

Teymiye kitabının dördüncü bölümünde ise sövmenin tanımını yapmış ve kapsamını çok geniş tutmuş; her olumsuz söz, kinaye, teşbih sövmedir, demiş. Tabii ki sövmeye giren her şeyin cezası da idamdır. Hatta **İbni Teymiye** ve **İmam Subki** Hz. Muhammed'in hanımları için özel bölümler açmışlar. Acaba bir insan onlara sövse durumu ne olur, diye. Özellikle **Ayşe**'yi ayrı tutmuşlar; kim ona söverse ce-

zası ölümdür, diyerek örnekler vermişler.[11] Gerekçesini de Kur'an'dan bir ayetle göstermişler:

Ayşe'nin Beni Mustalık baskını dönüşü yolda Safvan adında biriyle zina yaptığı iddiası hikâyesi meşhurdur. Hz. Muhammed bundan kurtulmak istemiş, tam bu sırada Nur suresinden yaklaşık on ayet üst üste inmiş ve bunlarda kadının masum olduğu belirtilmiştir. O ayetlerden biri şöyledir: 'Allah size öğüt veriyor ki, inananlar iseniz böyle bir şeye bir daha asla dönmeyiniz.'[12] Yani bu ayetle Ayşe'nin masumiyeti ilan edildiği gibi; bir daha onun hakkında böyle bir şeye/olumsuza dönmeyin demek istenmiş. Hal bu iken; eğer biri hâlâ kalkıp da Ayşe hakkında olumsuz bir şey söylerse; ayete ters düşer; o bakımdan cezası idamdır, diyerek böyle bir sonuca varmışlar.

Aslında ayet, İfk hadisesiyle ilgilidir. Yani bu konuyu artık kapatın, kimse gündeme getirmesin deniliyor. Ancak burada **İmam Malik** gibi bazıları genelleme yaparak, artık Ayşe hakkında öne sürülen herhangi bir olumsuzluk kişinin ölümüne nedendir, demişlerdir. Hatta **İbni Teymiye** bir iki örnekte gösteriyor ki bazı âlimler, Ayşe hakkında olumsuz konuşanların öldürülmeleri gerektiğini belirtmişler. Kendisi ise, Ayşe gibi Hz. Muhammed'in annesi Amine'ye sövmenin cezası da ölümdür, diyor.[13]

Şunu da hatırlatalım ki bu **İbni Teymiye** İslam'da önemli biri. Muasırı olan **İmadüddin el-Vasıti** (m.1310.ö) onun hakkında, şu gök kubbenin altında ilim, amel, ahlak, sünnete uyma, cömertlik, Allah hakkını yerine getirme ve haram-

---

[11] Sarimü-l Meslul, c. 2/1050.

[12] Nur suresi, ayet 17.

[13] a-İbni Teymiye, Sarimü-l Meslul, c. 2/1050-54.
b-İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s.416...

lara karşı mücadele etme hususunda şeyhimiz İbni Teymiye gibi biri yoktur, diyor. Kitabını tahkik eden komisyon, onun tüm yazdıkları hakkında bilgi verirken; ona ait **702** kitabın isimlerini sıralamıştır.[14] Bunlar arasında mesela **'Fetvalar'** adlı kitabı **37** cilttir. Keza **9** ciltten oluşan **'Minhacü Sünne'** onun önemli kitaplarındandır. İşte böyle bir İbni Teymiye; Hz. Muhammed aleyhine en ufak bir olumsuzluk öne sürenin cezası idamdır, diyor.[15]

İmam Subki de yazdığı -yaklaşık- 700 sayfalık kitabın ismini **'Seyfu-l Meslul'** koymuştur. Tıpkı **İbni Teymiye**'nin dediği gibi adeta kınından çekilmiş, ensede hazır duran kılıç demektir bu. Onun da bölümleri hemen hemen İbni Teymiye'ninkine benzer. **Kadı İyad** da yazdığı yaklaşık bin sayfalık kitabında neredeyse bunlar kadar konuya yer ayırmıştır. Bu türden öldürülmeleri içermesinden olsa gerek; kitabın adını da **'Şifa'** koymuştur. Ona göre Hz. Muhammed'e sövenleri öldürmek şifaymış ki böyle bir isim seçmiştir.[16]

Tabii ki âlimler bu radikal açıklamalarına; kendilerine göre Kur'an ve hadislerden kanıtlar göstermişlerdir. Başka bir ifadeyle; biz aşırı derecede Hz. Muhammed'i severiz; dolayısıyla bu cezayı biz öneririz, dememişlerdir. Mesela Hz. Muhammed'e sövenin cezası ölümdür diyen **İmam Subki**, bu iddiasına -çoğu Hz. Muhammed'den olmak üzere- on

---

[14] Sarimü-l Meslul, cilt 1/70-152'ye kadar onun kitapları sıralanmış. Tahkik eden komisyon.
El-mü'min li-t- tevzi' matbaası, Riyad/1997.

[15] Prof. Mehmet Azimli, Müslümanların Engizisyonu-1, s. 213.

[16] a-Kadı İyad, Şifa, s.765-771.
b-İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul s. 3....
c-İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 117-437.
d-Makrizi, İmta', 14/376.

dört somut örnek göstermiştir.[17] Hatta bazı kaynaklarda, cinlerden de Hz. Muhammed'e söveni, cinler kendi aralarında öldürürler, diye bilgi vardır.[18]

İslam âlimleri ayrıca Hz. Muhammed'e sövenin malı/serveti konusunda da ilginç fetvalar vermişlerdir: Acaba malı ganimet olarak Müslümanlara mı verilir yoksa varislerine mi, diye.

Yaptığım bu toplu sunumdan sonra şimdi de konuya ilişkin dört Sünni mezhebin görüşlerini ayrı ayrı özetlemek isterim.

1) **İmam-ı A'zam** (h.150.ö) **Ebu Hanife** ve arkadaşları İmam Hz. Muhammed ile Ebu Yusuf, yine hak mezhep sahipleri olan Süfyani Sevri (h.161.ö) ve İmam Evzai (h.157.ö), "Hz. Muhammed'e sövenin cezası ölümdür; ancak bunun adı dinden çıkma olur" demişlerdir. Sonuçta değişen bir şey yok: Bunlara göre de cezası ölümdür. Zaten yukarıda bunları belirttik.[19]

2) **İmam Malik** (h.179.ö): Tahsil arkadaşlarından ve talebelerinden Velid b. Müslim Dımaşkî (h.194.ö), Eşheb b. Abdülaziz b. Davud (h.204.ö), Ebu Mas'ab Hilali (h.220.ö), İbni Ebi Üveys İsmail b. Abdullah Medeni (h.226.ö), Abdurrahman b. Kasım (h.242.ö), Muhammed b. Abdilhakem Mısri (h.268.ö) gibi âlimler, 'İmam Malik'e göre Hz. Muhammed'e söven, hakkında olumsuz bir şey söyleyen öldürülür ve pişmanlık dahi teklif edilmez, yani hiçbir şey onu kurtarmaz' demişlerdir. **Abdülkadir Avde** (2006.ö), İmam Malik görüşü hakkında şunları yazmıştır: Maliki mezhebine göre her ne şekilde olursa olsun; Hz. Muhammed hakkında

---

17 İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 291-372.

18 İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s.361.

19 Kadı İyad, Şifa, s. 766.

olumsuz bir şey söyleyen kişi öldürülür, tövbe etse de kabul edilmez, illa öldürülmeli, diyor.[20]

3) **İmam Şafii** (h.204.ö): Şafii mezhebine göre Hz. Muhammed'e sövenin durumu konusunda iki görüş vardır. Bir görüşe göre, Hz. Muhammed'e sövene pişmanlık teklif edilir. Kabul ederse ceza yok; kabul etmezse öldürülür. Diğer görüş; Maliki ve Hanbeli gibi mezheplerde cezası ölümdür şeklindedir.[21]

4) **İmam Ahmet b. Hanbel** (h.241.ö), İmam Ahmet'in oğlu Abdullah (h.290.ö), yine İmam Ahmet'in talebelerinden Ebu Talip Ahmet b. Hamit (h.244.ö), Harb Ebu Muhammed Kermani (h.280.ö) ve İmam Malik'in amcaoğlu, aynı zamanda talebesi olan Hanbel b. İshak (h.273.ö),[22] "İmam Malik'e göre her kim Hz. Muhammed'e söver (Müslüman, kâfir fark etmez) veya ona herhangi bir eksiklik isnat ederse cezası ölümdür ve pişmanlık da teklif edilmez" diye aktarmışlardır. **Ahmet b. Hanbel**, söven kişi ya ihtilam olmalı, ya sakalı çıkmalı/ergenlik çağına gelmeli ya da 15 yaşına gelmeli; bunlar yoksa çocuk sayılır/ceza uygulanmaz, diyor.

Evet; İslam âlimlerinin ve mezhep liderlerinin konuya ilişkin görüşleri özetle böyle. Yukarıda da değinildiği gibi bunlar kafadan konuşmamışlardır; kendilerine göre kanıtları var. Onları kitabın değişik bölümlerinde zaten anlatacağım.[23]

---

20 a-İbni Teymiye, Sarimü-l Meslul, s. 571-574.

b-Abdülkadir Avde, Teşiu-l cinai, c. 2/724, no: 685, Darü-l Kâtibi-l Arabi, Beyrut/tarihsiz.

21 İbni Teymiye, Sarimü-l Meslul, s. 575.

22 Zehebi, Siyeri A'lam, c. 13/51.

23 a-Abdullah b. Ahmet b. Malik, Mesailü-l İmami Ahmet, s. 431, no: 1557-1560.

b-Ebubekir Ahmet b. Muhammed Halal, Ahkamü ehli-l Milel, s. 255-56, no: 724-733.

c-İbni Teymiye, Sarimü-l Meslul, s. 15-19.

d-İbni Münzir, el-ikna', s. 583, no: 195.

Dikkat edilirse kendilerinden bilgi aktardığım kişiler hem İslam camiasında önemli hem de Hz. Muhammed'e tarih olarak en yakın olanlar/ilk dönem tarihçileri, olayları sıcağı sıcağına bilenler; tabii ki de en başta mezhep liderleri. Benim için belirleyici olan ayetler ve sağlam kabul edilen hadislerle İslam tarihi ve en önemlisi de Hz. Muhammed dönemindeki pratik örneklerdir.

Bu başlıkta çeşitli âlimlerin konuya ilişkin görüşlerini özetlemeye çalıştım. Şimdi de kanıt olarak gösterilen ayetlerden birkaçını sunalım.

b) Cezanın Gerekçesiyle İlgili Birkaç Ayet

Hemen belirtelim ki, Kur'an'da açık bir şekilde Hz. Muhammed'e sövenin, onu eleştirenin cezası ölümdür, diye bir ayet yoktur. Ama az sonra sunacağım ayetlerden ve ileride işleyeceğim pratik örneklerden yola çıkılarak; İslam âlimleri, Hz. Muhammed hakkında olumsuz herhangi bir şey söyleyenin cezası ölümdür, diye bir sonuç çıkarmışlardır. Şunu hep belirtiyorum ki, burada benim için önemli olan Hz. Muhammed'in kendi sözleridir; konuya bakışıdır, hayatta iken izlediği yoldur, uygulamadır. Kitapta ürpertici örneklerini göreceğiz.

Söz konusu ayetlerden birkaçı ile başlayalım:

1) Şüphesiz ki Allah'a ve resulüne eziyet verenlere Allah hem dünyada, hem de ahirette lanet etmiştir. Onlara aşağılayıcı bir azap hazırlamıştır.[24]

Ayette, 'Allah'a eziyet verenler' diye geçiyor. Bu da şu demek oluyor ki, Allah da insanlar gibi sinirlenir, asabileşir! Bu durumda kendisinde o siniri yaratan kim? Biz sinirlenince (İslam mantığına göre), tanrı bizde sinir mekanizması yarattığı için sinirleniriz diyoruz. Peki, ya tanrınınki!

---

24 Ahzab 57.

2) De ki: Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve suçlarınızı bağışlasın. De ki, Allah'a ve Peygambere itaat edin.[25]

3) Kim peygambere itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur. Peygamber, müminlere kendi canlarından önce gelir.[26]

4) Şüphesiz Allah ve melekleri, Peygambere salâvat getirir, onu överler. Ey inananlar! Siz de ona salâvat getirip övün. Allah ve Peygamberini incitenlere -dikkat edilirse burada da Allah incinir deniliyor- Allah dünyada da ahirette de lanet etmiş ve onlara aşağılayıcı bir azap hazırlamıştır. And olsun ki, eğer münafıklar ve Medine'de kötü haberler yayıp ortalığı karıştıranlar (bu yoldan) vazgeçmezlerse, elbette seni onlar üzerine gitmeye teşvik edeceğiz. Onlar orada lanete uğramış kimseler olarak seninle pek az süre komşu kalacaklardır. Bunlar lanetlenirler; nerede rastlansalar yakalanıp öldürülürler.[27]

5) Allah'a ve Resulüne savaş açanların ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya çalışanların cezası; ancak öldürülmeleri, yahut asılmaları veya ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi, yahut o yerden sürülmeleridir. Bu cezalar onlar için dünyada bir rezilliktir. Ahirette de onlara büyük azap vardır.[28]

---

25 Âl-i İmran 31-32-132.

26 Nisa suresi, ayet 80, Ahzab suresi, ayet 6.

27 Ahzab, 56-57. Allah da melekler de Hz. Muhammed'e salat ve selam getirirler ayeti, malum Hz. Muhammed'in tanrısı için yakışıksız bir anlam içerir. Hz. Muhammed'den söz edildiği zaman Müslümanlar salâvat getirirler. Ayete göre tanrı da Hz. Muhammed'e salâvat getirir demek oluyor. Bu olumsuzluğu ortadan kaldırmak için şöyle bir yorum yapmışlardır: Allah'ın Peygambere salâvat getirmesi, rahmet etmesi; meleklerin salâvat getirmesi, onun şanını yüceltmesidir, müminlerin salâvat getirmesi ise ona dua etmeleri demektir gibi kafadan bir anlam yüklemişlerdir. Ahzab suresi, ayetler 60-61.

28 Maide suresi, ayet 33.

Evet; bunların hepsi Kur'an ayetleri.

Hele bu son ayet Kur'an'da var iken zaten başka kanıta hacet kalmaz. Bir yaratıcı düşünelim ki, var ettiği insanlar için öldürün, el ve ayaklarını çapraz şekilde kesin ve onları asın diyorsa zaten Hz. Muhammed'e sövene hayat hakkı kalmaz. Kur'an'da Hz. Muhammed hürmette (Allah'a ve peygambere itaat edin diye) Allah'la yan yana konmuş. Hal bu iken; haklı olarak, Allah'a kötü bir şey söylenemediği gibi Hz. Muhammed'e de söylenmemelidir sonucu ortaya çıkar. Yine öyle bir Hz. Muhammed ki, Allah bile ona salâvat getirir. Allah'ın salâvat getirdiği Hz. Muhammed'e olumsuz bir şey söylemek elbette ki idam gerektirir gibi bir hüküm ortaya koymuşlardır. Ayetler teorik bilgilerdir ve görüldüğü gibi çok sert anlamlar içerir; ancak yaşanmış öyle somut örnekler bulunmaktadır ki merhametli bir insan onları duyup okuyunca hayretler içinde kalır. Söz konusu örnekleri ileride göreceğiz. Farklı bir ayetle devam edelim.

Hz. Muhammed Zeynep binti Cahş ile evlenirken bir ziyafet verir. Düğüne gelen insanlardan bir kısmı gecenin geç saatlerine kadar kalkmayınca, Muhammed'in canı sıkılır. Kendisi bir an önce Zeynep'le gerdeğe girmek istemektedir. Misafir oturuyorsa onları bırakmak da uygun olmadığına göre kalkıp gitmelerini beklemek zorunda kalır. Öyle ki, sık aralıklarla onları bırakıp dışarı çıkar. Amaç; dolaylı olarak mesaj verip kalkmalarını sağlamaktır. Yine de bazıları oturmaya devam eder. Onların bu davranışı tabii ki Hz. Muhammed'i üzer. İstediği kalıptaki ayet gelince de çaresini bulmuş olur.

Ayet şöyle: Ey iman edenler! Peygamberin evlerine (davetsiz) girmeyiniz; ancak bir yemek için davet edilirseniz girebilirsiniz. Yemek işi bitince de hemen dağılın, sohbete dalmayın. Çünkü bu davranışınız peygamberi üzer; ancak o

size söylemekten utanır/sizden çekinir. Allah ise hakkı söylemekten utanmaz/çekinmez, deniliyor. Tabii ki o sırada orada olanlar bu yeni inen ayetten gerekli mesajı alır, kalkıp giderler.[29]

Ayşe bu özel ayetlere karşı şu ilginç ifadeyi kullanır: **'Rabbin senin arzu ve isteklerin için aceleci davranır'** der. Bu meşhur bir hadistir. Daha önce de kitaplarımda işledim. Bu, hem **Buhari** hem de **Müslim**'de geçiyor. Bu sözü nerede, hangi olay üzerine söylediğini Ayşe'nin kendisi anlatır.

Ahzab suresi 50. ayetin bir yerinde, 'İnanan bir kadın kendini peygambere hibe ederse (bedava takdim ederse) o da onu nikâhına almayı isterse yapabilir. Bu kural sadece Hz. Muhammed'e mahsustur; normal bir Müslüman için geçerli değildir' deniliyor. **Ayşe** bu ayeti ilk duyduğunda, **'Bir kadın olarak bana dokundu: Bir kadın nasıl kendini bedava birine verir?'** diyor. Sonra, 'Kadınların sırasını takip etmeyebilirsin' anlamında bir ayet daha geliyor. İşte o zaman Ayşe, **'Allah senin arzu ve isteklerin için aceleci davranır'** ifadesini kullandım, diyor.

Konumuzla alakalı olarak bunları anlatmaktan gayem, bu konuda pek çok benzer ayetler olmasıdır.[30]

Şimdi tekrar konumuza geçelim. Bu düğün meselesiyle ilgili Enes b. Malik'e dayanan rivayet **Buhari**'de en az on dört sefer tekrar edilerek geçmektedir. Özeti şu: Hz. Muhammed Zeynep'le evlenirken bir düğün yapıp millete ziyafet verdi. Yemeğini yiyen kalkıp gidiyordu. Ancak bir grup

---

29 Ahzab suresi, ayet 53.

30 Ayetler, Ahzab 50-52.

a-Buhari: Tefsir bölümü, Ahzab suresi, bab 7/4788 ve Nikâh bölümü, bab 29/5113.

b-Müslim, Reda bölümü, bab 14/1464.

oturmaya devam etti (nasıl olsa eğlence gecesidir geç kalkalım misali). Hz. Muhammed o sırada hanımlarının odalarına gidip geliyordu (gaye, bunlar kalkıp gitsinler). Buna rağmen hâlâ oturanlar vardı. Bir ara Hz. Muhammed tam kapıya varmışken, az önceki ayetin o sırada indiğini söyledi. **Enes** ayrıca, ben bu ayetin ne zaman, hangi olayda indiğini iyi bilirim vurgusunu da yapıyor.[31]

Kur'an'ın çoğu İsrailoğulları hikâyelerinden oluşur. Kalan kısmı da Hz. Muhammed'in günlük siyasetine göre şekillenmiştir. Basit bir örnek verelim.

İbni Abbas'tan soruyorlar: Tevbe suresi ne hakkında indi? İbni Abbas: Tevbe mi? Hayır, o Fadıha (yani rüsva, teşhir) suresidir. Çünkü bu sure devamlı 'Ve onlardan bir kısmı ve onlardan bir kısmı' şeklinde iniyordu. Öyle ki, onlardan (münafıklardan) dokunulmayan kimse kalmaz; hepsinin ismi söylenecek bu surede deniliyordu. Peki, Enfal Suresi ne hakkında indi? İbni Abbas, 'Bedir harbi hakkında indi' diyor. Peki, ya Haşir suresi ne ile ilgili indi? İbni Abbas cevap veriyor: 'O da Beni Nadir (Yahudileri) hakkında indi' diyor.[32]

Demek oluyor ki: Hz. Muhammed daha fazla yaşasaydı ve daha fazla olay onun başından geçseydi; bugün Kur'an var olanın birkaç katı olurdu. 20 sene daha fazla yaşasaydı artık ayetler bu kadar mı kalacaktı? Cebrail artık gelmeyecek miydi? Az önce İbni Abbas'ın, 'her münafık kişi sanıyordu ki kendi ismi Tevbe suresinde geçecek' diye açıkla-

---

31 Buhari: Tefsir, Ahzab suresi bölümü, bab 8/4791-94. Nikah, bab 55/5154, bab 64/5163, bab 67/5166, bab

67/5168, 5170, Et'ime, bab 59/5466, İstizan, bab 10/6238, 6239, bab 33/6271 ve Tevhid 22/7421.

32 Buhari: Tefsir, Haşir suresi, no: 4882.

ması geçti. Tabii ki bunun da bir nedeni, bir hikâyesi var, aktaralım:

Başta Hz. Ömer olmak üzere yaklaşık on dört sahabi Tebük seferi dönüşü Hz. Muhammed'i öldürmek ister yani suikast girişiminde bulunurlar; ancak başarısız bir girişim olur. Hz. Muhammed bunun bilgisini alır. Medine'ye dönünce onlar hakkında Tevbe suresinde ayet üzerine ayet iner. Sanki suikasttan haberi yokmuş da vahiy yoluyla bilgilendiriliyormuş gibi yapar. İşte İbni Abbas bunun için az önceki sözü söylüyordu: Neredeyse tüm münafıklar sanırlardı ki hepsinin ismi bu surede açıklanacak.[33]

Tekrar düğün gecesine dönelim. Bu uzunca ayetin sonunda, 'Allah'ın resulüne rahatsızlık vermeniz ve kendisinden sonra hanımlarını nikâhlamanız ebediyen söz konusu olamaz. Çünkü bu, Allah katında büyük bir günahtır', deniliyor. Konumuzla alakalı olarak âlimler bundan şu sonucu çıkarmışlar: Bir düğün gecesinde -üstelik hepsi iyi niyetli insanlar- rahatsız olan Hz. Muhammed için, bu uzunca ve teferruatlı uyarı ayeti gönderilmişse, demek ki olay çok önemlidir: Ona karşı yapılan en ufak bir olumsuzluğun cezası bile ölümdür diye fikir beyanında bulunmuşlardır.

O zaman şöyle bir soru sorulabilir: Madem Hz. Muhammed'i üzen kişi infaz edilmeli; o zaman niye düğün gecesi geç kalkan ve böylece onu rahatsız edenler de idam edilmedi? İmam Subki buna cevap olarak şunu diyor: Hz. Muhammed'i bilerek eleştirip üzmek ayrıdır, kötü niyet taşımadan üzmek ayrıdır. Dolayısıyla düğün gecesi geç kalan o insanların davranışları her ne kadar Hz. Muhammed'i üzmüşse

---

33 Ünlü sahabilerin Hz. Muhammed'e suikast girişimleri hakkında 'Bilinmeyen Yönleriyle Hz. Muhammed'in Ölümü' adlı kitabımda kapsamlı bilgi verdiğimi hatırlatmak isterim.

de, onlar kötü niyetli insanlar değillerdi, şeklinde bir savunma yapıyor. Ama bu yorum yetersiz. Çünkü öyle olaylar olmuştur ki Hz. Muhammed haddinden fazla üzülmüştür ve bunu yapanlar da bilerek yapmışlardır; ama kendisi bunlara bir şey yapmamıştır.

Somut bir örnekle devam edelim:

Hz. Muhammed, Hz. Ayşe'yi zina ile suçlayanları öldürmemiştir. Burada da deniliyor ki: Ayşe'yi zina ile suçlayanlar kötü niyetli değillermiş. Ayşe olayını sağa sola yayanlar arasında Mistah b. Üsase, şair Hassan b. Sabit, Hamne binti Cahş geliyorlardı ki bunların hepsi de sahabiydi. Mistah, Bedir harbine katılan sahabilerdendi. Hamne, Hz. Muhammed'in hanımlarından Zeynep binti Cahş'ın ablasıydı (Hz. Muhammed'in baldızıydı), Hassan b. Sabit ise Hz. Muhammed'in özel şairiydi. Eğer zina olayı gerçekleşmemişse ve kabul edilir ki bunlar da iyi niyetli insanlarsa, neden sağa sola hadiseyi yaysınlar ki? Demek ki bildikleri bir şey varmış.[34]

Hâlbuki Hz. Muhammed bu olay üzerine minbere çıkıp cemaate hitaben, '**Ey Müslümanlar! Ailem hususunda** (Ayşe'yi kastederek) **bana eziyeti dokunan kişi hakkında bana kim yardım eder** (yani kim onu vurur demek ister)' **demiştir.** Onun kastettiği kişi İbni Selûl'dü. Ama İbni Selûl güçlü olduğu için Hz. Muhammed ona bir şey yapamıyordu. Bunlar Buhari ve Müslim'de geçiyor. Peki, Hz. Muhammed onun eziyetine neden sessiz kaldı, neden ceza vermedi?

Bunu da şöyle savunuyorlar: Efendim; Hz. Muhammed hayatta iken kendine yapılan eziyeti sineye çekmiş, merhameti gereği bu gibi insanları infaz etmemiş.[35] Bu külliyen yalan, gerçek dışı bir söylem. Çünkü en başta **Buhari**'de ge-

---

[34] İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 135, birinci dipnot.

[35] İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 135.

çiyor ki, Hz. Muhammed Müslümanlara seslenmiş, 'Ey inanlar! Ev halkımla (namusumla) ilgili (Ayşe olayını kastederek) bana eziyet veren kişi hakkında kim yardımcı olmak ister (adeta kim onu infaz eder) demiş.

O sırada Evs kabilesinden Sa'd b. Muaz yanıt vermiş: Dediğin kişi Evs'ten ise hemen kafasını koparırız; yok eğer Hazrec'den ise izin ver, gerekeni yapalım. Bu sefer Hazrec kabilesinden Sa'd b. Ubade karşılık vermiş: Ey Sa'd, sen yalan konuşuyorsun. Allah'a yemin olsun ki, sen onu (İbni Ubey'i) öldüremezsin ve onu öldürmeye gücün de yetmez. Böylece bir şey olmadan konu kapanmış. Bunlar **Buhari** ve **Müslim**'de uzun uzadıya anlatılır.[36]

Burada demek istediğim şu: Eğer Hz. Muhammed başarabilseydi bu adamı öldürürdü. Daha ilginci, bu adam kendi eceliyle vefat edince Hz. Muhammed onun kalan yakınlarını, çevresini kazanmak için (Hz. Muhammed'in aşırı derecede düşmanı olduğu halde) gider, gömleğini çıkarır, ekstradan bir kefen gibi ona giydirir ve ayrıca onun cenaze namazını da kılar. Hz. Muhammed'in, bu adamın namazını kıldığı, gömleğini çıkarıp kefen gibi ona giydirdiği, adamı kabirden çıkarıp (ona bir iyilik yaparmış gibi) kendisine üfürdüğü bilgileri **Buhari** ve **Müslim**'de geçer. Aktaranlar da Cabir b. Abdullah ve İbni Ömer.[37]

Böyledir işte: Yerine göre nüfuzu olmayan kadınları bile katletmiş (ileride örneklerini göreceğiz), yerine göre de güçlü olan düşmanlarına ayrıcalık tanımıştır.

Daha bariz bir örnek verelim ve İbni Selûl'ün Hz. Muhammed hakkında kullandığı ağır ifadeleri ayetten takip

---

[36] a-Buhari, Megazi, bab 34/4141.
b-Müslim, Tevbe, bab 10/2770.

[37] Buhari. Cenaiz, bab 22/1269, 22/1270, 77/1350, Libas bab 8/5795-96, Tefsir, Tevbe bab 12/4670-73.

edelim: Hz. Muhammed'in taraftarı olan kişilere yardım etmeyin ki dağılıp gitsinler. Hele Medine'ye dönersek üstün olan (İbni Selûl kendini kastederek) alçak olanı (yani Hz. Muhammed'i) çıkaracaktır diyor.

Evet; bu ayettir ve bütün tefsirlerde de geçiyor ki bunu diyen kişi İbni Selûl'dür. Hatta bazı tefsirlerde şu bilgi de vardır: Bu adamın oğlu bir gün Hz. Muhammed'e, içtiğin suyun bir artığını bana ver, ben götürüp babama vereyim içsin, belki yola gelir, der. Hz. Muhammed ona içtiği suyun artığından verir. Adam götürüp babasına takdim edince babası sorar: Bu da ne? Hz. Muhammed'in içtiği suyun artığıdır. Getirdim, içersen belki ıslah olursun deyince; baba, 'Oğlum bunun yerine annenin idrarını getirseydin daha iyiydi' karşılığını verir. İşte adam Hz. Muhammed'e karşı böyleydi.

İleride çok örnek göreceğiz ki Hz. Muhammed kendisini eleştiren birçok muhalif kadını infaz etmiştir. Ama buna bir şey yaptığı yok. Demek ki kabak hep güçsüzün kafasında patlar.[38] Hz. Muhammed bu adamın ölümünden sonra yandaşlarını kazanmak için gidip cenazesiyle bile ilgilenir.

Hz. Muhammed'e sövmenin cezası ölümdür diyenlerin bu konuda öne sürdükleri ayetlerden birkaçını paylaştık.[39] Hadislerle devam edelim.

c) Hadislerden Örnekler

Hadis, Hz. Muhammed'in sözleri, pratiği veya birinin bir şey yapıp kendisinin ses çıkarmadığı (ki bu onay anlamına gelir) eylemlere denir. Ben burada sövme ile ilgili bazı söz-

---

[38] Kurtubi tefsiri, Mücadele suresi ayet 22, c. 17/307.

[39] Münafikun suresi, ayetler 7-8. İmam Subki, Seyfu-l Meslul, 146. Buhari: Tefsir, Münafikun suresi, no: 4903- 4905, Müslim, Birr, no: 2584.

lü hadisler sunacağım. Pratik örnekleri daha sonra bağımsız başlıklar şeklinde anlatacağım.

Sahabi 'Ebu Berze' anlatıyor: Ebubekir'in yanındaydım. Kendisi bir adama çok kızdı, gazaba geldi. Buna karşı ben, bu durumda izin ver, şu kişinin kafasını uçurayım dedim. Böyle demem Ebubekir'i rahatlattı/sakinleştirdi ve benden sordu: Az önce ne dedin? İzin ver adamın kafasını uçurayım, dedim. Gerçekten izin verseydim yapar mıydın, dedi. Evet yapardım dedim. Hayır; ancak Hz. Muhammed'e söven, onun hakkında olumsuz şeyler söyleyen katledilir; biz sahabilere sövenlere öldürme cezası yoktur, dedi.

Bunu, Nesai üst üste beş defa işlemiş (farklı senetlerle), Yine Ebu Ya'li dört sefer işlemiş. Ayrıca Ebu Davud, Humeydi, mezhep lideri Ahmet b. Hanbel ve başka da birçok âlim işlemiştir. İbni Teymiye de Ebubekir'in bu sözüyle ilgili birçok rivayeti bir araya getirmiştir.[40]

Hz. Muhammed'i rahatsız eden her davranış ve sözün karşılığı idamdır, diyenlerin bir kanıtı olan hadisi ise Enes b. Malik aktarıyor: Bir adam Hz. Muhammed'in ümmü veledi ile (cariyesiyle) zina yapmakla suçlanıyordu. Bunun üzerine Hz. Muhammed, Hz. Ali'ye, git o adamın boynunu vur, dedi. Hz. Ali o adamın yanına varır. Bir de bakar ki o adam bir kuyuya girip serinlemek için yıkanır. Hz. Ali, dışarı çık deyip elini ona uzatır, çıplak bir vaziyette dışarı çıkarır. Bir de bakar ki, adamın tenasül organı kökünden yok. Bunun üzerine Ali, kendisine verilen emir konusunda elini ondan çeker/ceza vermez. Hemen dönüp Hz. Muhammed'in yanına

---

40 a-Ebu Davud, Hudud, bab 2/4363, Nesai, Tahrim-i Dem, bab 16/4073-4077, İmam Ahmet, Müsned, Ebubekir rivayetleri bölümü, no: 54; Ebu Ya'li Mevsıli, Müsned, Ebubekir kısmı, no: 79-82; Müsnedi Hümeydi, Ebubekir bölümü, no: 6.İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul, s.93.

gider ve 'O adama vardım, baktım ki tenasül organı kökten yok. Onun için karışmadım' der.

Söz konusu kadın, Hz. Muhammed'in Marya adındaki cariyesiydi. Bunun hikâyesi uzundur. İleride başka bir bölümde bunu detaylıca anlatacağım. Burada konumuz bu değil. Bu hadisi buraya almamın nedeni şu: Kur'an'da deniliyor ki, bir zina suçu ancak dört şahitle ispat edilir; yoksa ceza uygulanmaz. Peki, bu adamın şahitleri yoktu, o zaman niye Muhammed, Ali'ye (şahit olmadığı halde) git öldür dedi? İşte burada şu söylenir: Dört şahit kuralı Hz. Muhammed için geçerli değildir. Onu rahatsız eden herhangi bir olay varsa cezası ölümdür.[41]

Bu konuda Hz. Ali'ye atfedilen şöyle bir rivayet vardır: Her kim Hz. Muhammed'e söverse öldürülür, sahabilere söverse kamçılanır, demiş. Hz. Ali'ye dayandırılan bu rivayeti, Muhammed b. Zebale (h.199.ö), Ebu Muhammed Hallal (h.311.ö), Ebu-l Kasım Ezeci (h.444.ö) ve Ebu Zer Herevi (h.434.ö) aktarmışlardır. Taberani (h.360.ö) de bunu iki kaynağında işlemiştir.[42]

Hz. Muhammed, Huneyn harbinde ele geçirilen ganimetleri dağıtırken kişinin ağırlığına göre verirdi. Adam önemliyse, sorun çıkaracak biriyse ona çok verir, önemli değilse az verirdi. Buna karşı bazı sahabiler (mesela Abdullah b. Zil Huveysera) açıkça, 'Ey Hz. Muhammed; sen adil davranmıyorsun!' diyerek tepki gösterir; Hz. Muhammed de, 'Yazıklar olsun! Ben adil davranmıyorsam kim adil davranır?" karşılığını verir. O sırada Hz. Ömer, izin ver bunun

---

41 Müslim, Tevbe, bab 11/2771.

42 İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul, s. 92-93, İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 148-150. Yukarıdaki bazı yazarların ölüm tarihleri Zehebi'nin Siyeri A'lam, c. 17/554,597 ve 18/18'de geçiyor.

kellesini uçurayım, der. Hz. Muhammed, kellesini uçursak insanlar diyecekler ki Muhammed arkadaşlarını vurur, diyerek izin vermez. Hadis **Buhari**'de birkaç yerde geçiyor.[43]

Demek ki halkın tepkisinden çekiniyor olmasaydı Ömer'e izin verirdi. Şu da var ki, itiraz edenler haklı. Diyorlardı ki: Bu develeri, koyunları, ganimet olarak ne varsa hepsini biz savaşıp ele geçirdik. Ama sen savaşanlara 3'er, 5'er deve verirsin, savaşa katılmayan Ebu Süfyan ile iki oğluna (Muaviye ve Yezit'e) 300 deve ile 120 ukkiye gümüş/altın verirsin.

Hz. Muhammed'le sahabiler arasında meydana gelen bu çıkar çatışmalarıyla ilgili **Buhari**'den bir örnek daha verelim: Müslümanlar tarafından Yemen talan edilince bir ara Hz. Ali bir miktar işlenmemiş külçe altını (çömlek veya bir küp içinde) Hz. Muhammed'e gönderir. Kendisi, kalpleri İslamiyet'e ısınsın diye '**Ben şu dört kişiye veririm**' der. Yani söz konusu kişileri parayla kendine bağlamaya çalışır. Bunlar: Uyeyne b. Bedir Fezari, Ak'va' b. Habis, Zeyd Taî ve Amir b. Tufeyl/veya Alkama b. Ulase'dir.

Hz. Muhammed'in paylaşımına itiraz eden sadece bir kişi değildir. Hem Kureyşîler (Mekke'den gelen ve aynı zamanda Hz. Muhammed'in soyundan olanlar) hem de Ensar (Medineli sahabiler); '**Hz. Muhammed, Necd bölgesi ileri gelenlerine/büyüklerine verir** (adeta iltimas eder)' diyerek öfkelenirler. Buna Hz. Muhammed'in verdiği cevap ilginçtir: "**Ben bu mal ile onları İslamiyet'e alıştırırım/tek amacım budur**" deyip maddi çıkarla adam kazandırmak istediğini beyan eder. Çünkü bunlar sıradan insanlar değildir; bu yüzden de bu tür ilişkilerle onları kazanmak ister. Hatta o sıra-

---

43 Buhari, Menakıb, bab 25/3610. Peygamberlik Alametleri başlığı altında. Edep, bab 95/6163 ve İstitabe, bab 8/6933.

da bir sahabi daha da ileri giderek, '**Allah'tan kork ya Hz. Muhammed!**' deyip tepki gösterir ve orayı terk eder.

Bunu söyleyen adamı hadislerde o kadar kötü tanıtmışlardır ki, inanamazsınız. Mesela; itiraz eden bu şahıs için, iki gözü çökük, yanağının iki elmacığı çıkık, alnı yüksek, gür sakallı, başı tıraşlı bir adam itiraz etti şeklinde bir tanım yapılmış; bunlar adamda vardır diye çirkin biri olarak takdim edilmek istenmiştir. Peki, adam itiraz etmiş diye, onu böyle tanıtmanın ne manası var?

Devam edelim: Halid b. Velid o sırada hemen müdahale edip 'izin ver öldüreyim', der. Hz. Muhammed değişik mülahazalardan dolayı buna da izin vermez; ancak hakkında öyle olumsuz şeyler söyler ki, adam için ölümden beter olur: Bu adamdan öyle insanlar türeyecek ki, Kur'an okuyacaklar; ancak formalite icabı/yani dine düşmandırlar. Ben o zamana yetişsem bunları öldürecektim, der. Böyle demekle, aslında adamı hedef gösterir, toplum içinde itibarsızlaştırır. Bu hadis de **Buhari** ve **Müslim**'de tekrar edilerek geçmektedir. Ravi de **Ebu Sait Hudri**'dir.[44]

Hz. Muhammed'e talan malının dağıtımı konusunda arkadaşları tarafından gelen eleştiriler ayetlere de yansımıştır. Başka bir ifadeyle; Hz. Muhammed bu konuda zorda kalınca çareyi ayetlerde bulmuştur. Tevbe suresinde, "**İçlerinden sadakalar konusunda sana dil uzatanlar var. Kendilerine bir pay verilirse hoşnut olurlar; pay verilmezse, hemen kızarlar...**" deniliyor.[45] Böylece Kur'an'da, sahabilerle Hz. Muhammed arasında talan dağıtımı konusunda meydana gelen

---

[44] a-Buhari: Enbiyalar bölümü, bab 6/3344, Megazi, bab 61/4351 ve Tefsir Tevbe suresi, bap 10/4667.

Müslim, Zekât bölümü, bab 47/1064.

[45] Tevbe suresi, ayet 58.

tartışmalar tescil edilmiş oluyor. Zaten ayet, Huneyn ganimeti dağıtılırken, Ebu Süfyan gibilerine fazla pay verilmesi üzerine yapılan itirazlar sonucu geliyor.

Bunları şunun için anlattım: Hani derler ya Hz. Muhammed'e herhangi bir eziyette bulunanın cezası ölümdür! Peki, bu ağır eleştiriler olduğu halde Hz. Muhammed bunları niye infaz etmemiş? İslam'da Hz. Muhammed'e sövenin cezası infaz ise bu nasıl olur? Bunun yanıtı çok kolay. Hz. Muhammed duruma göre karar verirdi. Kişi güçlü veya nüfuzlu biri ise (Mekke fethinde Hz. Osman'ın sütkardeşini bağışladığı gibi) ona dokunmazdı; zayıf biri ise ve onun dedikoduları Hz. Muhammed'in hoşuna gitmemişse infaz ederdi. Böyle yapmanın bir avantajı da, kalan muhaliflere ders olmasıydı: Aman dikkatli olalım; yoksa bizi de infaz eder, diye.

Hz. Muhammed'e her ne şekilde olursa olsun eziyet verenler, hem onun döneminde, hem de daha sonra halifeler döneminde öldürülmüşlerdir (güçlü ve nüfuzlu olanlar hariç). **Büceyre b. Züheyr** adındaki şahıs, kendi kardeşi Ka'b b. Züheyr'e mektup gönderir,; 'Kardeşim! Hz. Muhammed, kim ona eziyet etmiş, hakkında kötü laflar söylemişse kendisi Mekke fethinde onları katletti' diyor. Ka'b da sözleriyle Hz. Muhammed'i eleştirenlerden olduğu için ağabeyi onu bilgilendiriyor. İlginçtir ki bu ailenin tamamı şairmiş. Kab'ın babası Züheyr, Züheyr'in iki kızı Selma ve Hunsa, onun dayısı, torunları Müdarrab ve Ukbe ile Avvam hepsi şair.[46]

Hz. Muhammed'i eleştirmişler, hakkında olumsuz şeyler söylemişler diye insanları infaz etmek tabii ki kabul gören bir uygulama değil. Ancak bunu yaparken bile bakıyoruz eşit davranmamış. Bu konuda **Buhari** ve **Müslim**'den bir örnek verelim:

---

46 Subki, Seyfu'l Meslul, s.145-46. Burada dipnotta geniş bilgi var.

Abdullah b. Cabir anlatıyor: Biz bir gazvede/baskında idik. Bir ara Muhacirlerden (Mekke'den gelenlerden) biri Ensar'dan (Medine yerlilerinden) birinin arkasına (şakadan) vurdu. Bunun üzerine Ensari, 'Ey Ensar (ey Medineli Müslümanlar), yardıma yetişin!' diye bağırdı. Muhacirlerden olan kişi de, 'Ey Muhacirler, yetişin!' dedi. Hz. Muhammed bu bağırmaları duydu, sakinleştirmeye çalıştı, yaptığınız yanlıştır dedi.

Olayı duyan Abdullah b. Selûl (Hz. Muhammed'in muhaliflerinden ve Medine yerlisi), 'Onlar (Mekke'den gelenler) bunu yaptılar ha! Dikkat edin, vallahi eğer Medine'ye dönersek en şerefli olan (kendini ve Medine yerlilerini kastederek), en hakir ve zilletli olanı (Hz. Muhammed ve Mekkelileri kastederek) oradan mutlaka çıkaracaktır...' diyor.

Bu söz Hz. Muhammed'e ulaşır, Ömer de haberdar olur. Ömer ayağa kalkıp Hz. Muhammed'e, izin ver de şu münafığın boynunu vurayım, der. O sırada Hz. Muhammed Ömer'e, bırak onu, insanlar, Hz. Muhammed arkadaşlarını öldürtüyor demesinler, bunun dedikodusunu yapmasınlar diye böyle yapmayız, der. Demin de benzer örnekler geçti ki, insanların dedikodularından çekinmeseydi infazlarına izin verirdi. Ama olaylara bakıyoruz; hakkında en ufak bir olumsuz söz söyleyen kişiyi erkek olsun kadın olsun hemen adamlarını gönderip öldürtmüştür. Tabii ki genelde zayıf olanları.[47]

Buhari'de birkaç kez tekrarlanan başka bir örnekle devam edelim: Mekkeli Zübeyr b. Avam ile bir Medineli Müslüman arasında arazi sulama sırası konusunda anlaşmazlık çıkar. Bunlar durumu Hz. Muhammed'e aktarırlar. O da diyor ki: Zübeyr önce tarlasını/bahçesini sulasın, sonra suyu

---

47 Münafikun suresi, ayet 8.

bıraksın sen sula. Buna karşı Medineli öfkelenir ve 'Zübeyr senin halan oğludur ondan mı sırayı ona veriyorsun/yani ona torpil mi yapıyorsun?' der. Hz. Muhammed bu söze üzülür. Ama adama bir yaptırım uygulamaz. Hani kendisini üzenin cezası infazdı/ölümdü! Onun için hep diyorum ki, bu ağır ceza uygulanırken bile adil olunamamıştır.[48]

Bir de İslam âlimleri, Hz. Muhammed'e sövenin cezası ölümdür derken, kanıt olarak Medineli Nacaroğulları'ndan bir kişi ile İbni Hatal ve Abdullah b. Sa'd b. Ebi Sarh olaylarını örnek göstermişlerdir. Deniliyor ki bunlar Hz. Muhammed'e vahiy kâtipliği yapmışlar. Sonunda bakmışlar ki Hz. Muhammed'de bir şey yok; bırakıp kaçmışlar. Bunlardan Nacaroğulları'ndan olan kişi kendi eceliyle ölmüş.

Bunun hikâyesi çok komik; başka bir kaynağımda işledim. Bu adam Hz. Muhammed'in sözde vahiy kâtibidir. 'Hz. Muhammed'in davası boş, bu işte vahiy falan yok!' diyor. Onun için de bırakıp gidiyor ve aleyhte propaganda yapıyor: 'Kur'an'ın Bakara ve Âl-i İmran surelerinde benim uydurduğum sözlerim çok. Yani ben kafadan bir şeyler yazıyordum, Hz. Muhammed farkında değildi!' diyor.

İşte kendisini eleştirdiği için, tabii ki Hz. Muhammed'in zoruna gider. Bu adam vefat edip gömülünce Hz. Muhammed'in adamları gidip geceleyin cenazesini çıkarıp dışarı atarlar. Ki denilsin: Hz. Muhammed'i eleştireni toprak bile kabul etmez. Sahipleri gündüzleri bir daha gömerler, Hz. Muhammed'in adamları gece gidip tekrar çıkarırlar. Bu iş üç gün devam eder. Bu olay hem **Buhari** hem de **Müslim**'de geçiyor. İslam âlimleri burada şunu diyorlar: Adam Hz. Muhammed'i üzdü diye toprak bile onu kabul etmemiş. Durum

---

48 Buhari: Müsakat, bab 6/2360-62, Sulh, 12/2708, Tefsir, Nisa 12/ 4585.

bu iken Hz. Muhammed'e sövenin cezası idamdır, sonucuna varmışlar.[49]

Hz. Muhammed diğer iki kâtip için de ölüm fermanı verir. Bunlardan İbni Hatal, Mekke fethinde Hz. Muhammed'in talimatıyla Kâbe içinde linç edilir. Bu konuda hem Buhari hem de Müslim'de geçen bir hadisi aktarmak isterim. **Enes b. Malik** aktarıyor: Mekke fethinde Hz. Muhammed'e haber geldi ki İbni Hatal Kâbe perdesine sığınmış bağışlanmasını istiyor. Hz. Muhammed, '**Kâbe perdesine de sığınsa faydası yok/ onu öldürün!**' dedi ve Kâbe içinde öldürüldü, diyor.[50]

İbni Ebi Sarh ise, Hz. Osman'ın akrabası olduğu için Mekke fethinde Osman ricada bulunur, Hz. Muhammed onun ricasını kabul edip bağışlar. Bağışlar ama kerhen. Osman Mekke fethinde onu yanına alıp Hz. Muhammed'in huzuruna getirir ve bağışlanmasını diler. Hz. Muhammed üç sefer başını kaldırıp ona bakar ve en son bağışlayınca oradakilere şöyle der: 'Sizde delikanlı biri yok muydu ki bu adamı öldürsün. Üç sefer benim (olumsuz anlamda) ona baktığımdan anlamadınız mı?' Sonunda Osman'ın devreye girmesiyle affeder. Demek ki torpil geçiyormuş. Bu birçok kaynakta geçen meşhur bir hadisedir.[51]

İşte burada da İslam âlimleri şunu diyorlar: Bu insanlar Hz. Muhammed'i sözleriyle üzdükleri için bunları kara lis-

---

49 a-Buhari, Menakıb, bab 25/3617.
b-Müslim, Sıfat-i Münafıkin, no: 1781.

50 a-Buhari, Ceza-ü Seyd 18/1846, Cihad 169/3044, Megazi, 48/4286.
b-Müslim, Hac bölümü, no: 1357.

51 a-Ebu Davud, Cihad bab 117/ 2683 ve Hudut bab 1/ 4358-59.
b-Hakim Nisaburi, Müstedrek, c. 3/45.
c-Beyhaki, Süneni Kübra, Nikah bölümü, bab 4/13277 c. 7/40.

teye almış ve bir kısmını öldürmüştür. Dolayısıyla Hz. Muhammed'i üzenin cezası ölümdür, demişlerdir. Tabii ki gerekçeler sadece bunlar değil; bir bütünün parçası olarak bunları da kanıt olarak göstermişlerdir. Hz. Ömer ile Hz. Ali de, Hz. Muhammed'e sövenin cezası ölümdür, diyenlerdendir. Bunu aktaranlar, **Ebu Zer Herevi** (h.434.ö), **Ebu Muhammed Halal** (h.439.ö) ve **Ebu-l Kasım Ezeci**'dir (h.440.ö).[52]

Buraya kadar Hz. Muhammed'e söven kişinin durumuyla ilgili sadece sözlü/teorik bazı rivayetlerden oluşan bilgiler aktardık; bundan sonra artık pratik örneklere geçeceğiz.

---

52 İbni Teymiye, Sarimü-l Meslul, s.188 ve 796,798.

II. BÖLÜM

BENZERİ GÖRÜLMEMİŞ İNFAZ ÖRNEKLERİ

a) Ümmü Kırfe'nin Katledilmesi

Bu kadın Şam tarafında, Medine'den 6-7 günlük bir yol mesafesinde olan Vadi-l Kura denilen yerde yaşıyordu. Kabilesine Beni Fezare (Fezareoğulları) denirdi. Anlatılanlara göre 13'ü kadının kendi oğulları, kalanı da torunları olmak üzere bu ailede yaklaşık otuz-kırk civarında eli silah tutan erkek varmış. Çok yaşlı olan bu kadın, bölgede saygın biri: İki aile veya aşiret kavga ettiğinde; bu kadın gider eşarbını, tülbendini aralarına atar, böylece tarafları barıştırırmış.[53]

Hemen şu notu da paylaşalım: Hz. Muhammed silahlı insanları bu kadın ve ailesi üzerine Ramazan ayında gönderiyor ve kadınla ailesi bu ayda katlediliyor. Bu cinayeti işleyen tarihçilerin nerdeyse hepsi Ramazan ayında olmuştur diye belirtmişlerdir. Sadece bu ailenin infazı değil; Hz. Muhammed'in emriyle birçok infaz Ramazan ayında gerçekleş-

---

[53] Kadı Eminüddevle, el-mecmuü lefife, s. 518. Yazar burada kadının çoğu çocuklarının isimlerini de yazmıştır.

miştir. Hani sözde Ramazan ayı rahmet ayıydı? İşte pratikle teori birbirlerini tutmuyor.[54]

Bu yaşlı kadın ve ailesinin neden öldürüldüğü konusunda üç farklı rivayet vardır. Ancak öldürülmesinde ihtilaf yoktur. Hem bu ailenin neden Hz. Muhammed'in talimatıyla katledildiğini, hem de nasıl katledildiğini detaylı bir şekilde anlatacağım.

Birinci Rivayet:

Zeyd b. Harise ve arkadaşları bu kadının bölgesine baskın düzenliyorlar. Zaten Hz. Muhammed'in on yıllık Medine dönemi hep baskınlarla geçmiştir. Bunlara seriye denir.[55] Bu baskınların karakterine bakıldığında talan öne çıkar.[56] Buna **Buhari**'den kısa bir örnek verip konumuza devam edelim.

Hz. Ömer'in oğlu Abdullah anlatıyor: Hz. Muhammed Necd bölgesine bir seriye (baskın grubu) gönderdi. Ben de onun içindeydim. Bu baskında birçok deve ele geçirdik. Her birimizin payına on iki deve düştü. Hz. Muhammed bu pa-

---

54 a-Maverdi, Havi-l Kebir, c. 14/47, Siyer bölümü.
b-İbni Esir, el-Kamil, c. 2/94, hicri 6'ncı yılı olayları bağlamında.
c-Mes'udi, Tenbihü-l Eşraf, s.220.
d-İbni Sa'd, Tabakat, c.2/86.
e-İbni-l Cevzi, el-muntazam fi't-tarih, 3/260.
f-Taberi tarihi, c. 2/642. Hicri 6'ncı yılı olayları bağlamında.
g- İbni Abdilberr, İstiab no: 2151: Kays b. Musahhar başlığında.
h-Vakıdi, Megazi, c. 2/564.

55 Seriye, düşman üzerine gönderilen en azı beş, en çoğu üç yüz-dört yüz askerden oluşan birliğe denir. Bunlar genelde geceleyin gerçekleşirdi. Türkçede Çete tabir olunur... (Kamus Ter.), Buhari Tercemesi, Megazi bölümü, 366. dipnot.

56 Bu baskınlar hakkında 'İslam'da Şiddet' adlı kitabımda bilgi verdiğimi belirtmek isterim.

yımıza ilaveten birer deve daha verdi. Malum Kur'an ayetine göre ganimetlerin 1/5'i Hz. Muhammed'e, ailesine ve yoksullara, yolda kalmışlara verilir.[57] İşte bir tane de Hz. Muhammed bu paydan bize verdi: Kişi başı toplam on üç deve aldık, diyor İbni Ömer.

Benzer örnekler çok. Verdiğim bu örnek, **Buhari**'de birden fazla yerde geçiyor.[58] Öyle baskın olmuş ki beş on deve ele geçirmişler, öyle baskın olmuş ki birçok deve ve kadın ele geçirmişler. Bu şuna benzer: İnsan ava gider. Bazen eli boş döner, bazen birkaç keklik getirir, zaman olur tavşan getirir vs. Bir kitabımda bu tür talan örneklerine epey yer verdim.[59]

İşte bir rivayete göre Ümmü Kırfe ve çocuklarına yapılan baskın da böyle bir baskın: Talan baskını. Bu görüşe göre hadisenin özeti şu: Zeyd ve arkadaşları Vadi-l Kura'da Fezareoğulları ile karşılaşırlar (bu ilk karşılaşma). Aralarında çıkan kavgada hem Zeyd, hem de bazı arkadaşları yaralanırlar ve sonunda Medine'ye geri dönerler. Zeyd, ben onlar üzerine gidip kendileriyle savaşmadıkça yemin olsun ki cünüp de olsam boy abdesti almayacağım, der.

Yarası iyileşince Hz. Muhammed yine Zeyd komutasında silahlı bir grubu onların üzerine gönderir. Zeyd ve beraberindeki silahlılar Vadi-l Kura'da onları öldürür, duruma hakim olurlar. Bu arada Fezareoğulları'ndan Rabia kızı Ümmü Kırfe (Fatma) ile kızını da esir alırlar. Bu kadın Malik b. Huzeyfe'nin eşiymiş ve çok yaşlıymış. Bu baskında eşini de katlediyorlar.

Zeyd, arkadaşlarından Kays b. Musahhir'e, **'Bu kadını öldür'** diye talimat verince; Kays kadını feci bir şekilde kat-

---

57 Enfal suresi, ayet 41.

58 Buhari, Fardu-l humus, bab 15/3134, Megazi, bab 57/4338.

59 İslam'da Şiddet adlı kitabım.

leder. Kadının kızını, Seleme b. Amr adındaki sahabi esir aldığı için onun yanında kalır. Seleme, Hz. Muhammed'in yanına gelince kendisi o kızı Seleme'den alıp dayısı (Hz. Muhammed'in kendi dayısı) Hazn b. Ebi Vehb'e hibe eder (cariye olarak). Zaman içinde bu çiftten bir de bir erkek çocuk dünyaya gelir.

Evet; bir görüş böyle. Kadının ne şekilde katledildiğini zaten anlatacağım. Burada üzerinde durmak istediğim, bu kadın ve ailesine hangi nedenle baskın düzenlenip katledildiler; bunu izah etmeye çalışıyorum. Bu rivayeti, **İbni İshak** (h.80-151), ondan sonra gelen **İbni Hişam** (h.218.ö), **Taberi** (h.310.ö) gibi ilk dönem İslam tarihçileri aktarmışlardır. Tabii ki önemli olan ilk dönem tarihçileridir. Sonradan gelenlerin kaynağı da zaten bunlardır.[60]

İkinci Rivayet:

Bunun da ilk dayanağı Vakıdi (h.209.ö) ve İbni Sa'd'dır (h.230.ö). Kısmen Hz. Ali'nin oğlu Hüseyin'e, kısmen de Hz. Ayşe'ye mal edilen bir rivayettir. Vakıdi'nin aktarımını baz alarak özetlemek isterim:

Zeyd b. Harise ve birkaç sahabi Şam tarafına ticarete gidiyorlar. Bunlar dönüşte Vadi-l Kura denilen yere geldiklerinde Beni Fezare kabilesinin erkekleri (Ümmü Kırfe'nin çocukları) onların önünü keserler. Tabii ki Müslüman grup da hemen teslim olmaz, karşılık verir. Aralarında çıkan kavgada Zeyd ve arkadaşları öldüresiye dövülür, mallarına da el konur.

Bunlar Medine'ye dönünce başlarına gelenleri Hz. Muhammed'e anlatırlar. Zeyd iyileşince; Hz. Muhammed onun

---

60 a-İbni İshak, Sireti Nebevi, c. 2/682.
b-İbni Hişam, Siret-i Nebevi, c. 4/263.
c-Taberi tarihi, 2/643.

komutasındaki silahlı bir grubu onlar üzerine gönderir; ayrıca o bölgeyi bilen bir kişiyi de yanlarına katar ve 'Geceleri yol alın, gündüzleri de saklanın (kimse sizi görmesin)' diye tavsiyede bulunur. Bu rivayete göre de baskın hicri altıncı yılı **Ramazan** ayında gerçekleşir.

Sonunda bu silahlı Müslüman grup oraya varır. Seleme b. Ekva, Malik b. Huzeyfe'nin hanımı Ümmü Kırfe ile kızını esir alır. Operasyon bitince bunlar Hz. Muhammed'in yanına gelirler. Esir alınan kızın çok güzel olduğu bilgisi Hz. Muhammed'e ulaşınca; Seleme'den sorar: Kız nerede? Seleme, kız bende duruyor; ancak niyetim, onu bir esirimizle becayiş yapmaktır, diyor. Hz. Muhammed iki üç sefer soruyor: Kız nerede? Adam yine aynı yanıtı veriyor. Hz. Muhammed bir daha nerede diye sorunca; adam anlar ki Hz. Muhammed eninde sonunda kızı ondan alacak; kendisi getirip teslim eder. Hz. Muhammed o esir cariyeyi, Hazn b. Ebi Vehb'e (ki Hz. Muhammed'in dayılarındandı) hibe eder.

Ümmü Kırfe'nin infazına gelince: Çok yaşlı olan bu kadını, sahabilerden Kays b. Müsahhir feci bir şekilde katleder. Şöyle ki: Her iki ayağına ip bağlar ve o ipleri iki ayrı deveye bağlayıp onları koşturarak bu şekilde kadını parçalar. Bu arada esir alınan Abdullah b. Mes'ade ile Kays b. Numan b. Mes'ade de katledilirler. Kısacası, aileden kaçabilen kaçmış, ele geçirilenler infaz edilmiştir.

Vakıdi'nin olay hakkında aktardığı bilgi böyle. Kendisi bu korkunç olayı anlatırken, 'Bu ağır ceza nasıl işlenmiş, Hz. Muhammed bunu nasıl yapmış/nasıl kabul etmiş, böyle bir vahşet olur mu?' gibi herhangi bir itirazda bulunmamıştır. Vakıdi'nin rivayetinde baskın nedeni, Zeyd'in de içinde bulunduğu birkaç sahabenin Şam tarafından gelirken yollarının bu kadının çocukları tarafından kesilmesi olarak gösterilmiştir.

Tabii ki bir de zaferin sonucu önemli. Hz. Muhammed onları göndermiş ve dört gözle sonuç bekliyor, merak ediyor. Bunu da **Hz. Ayşe**'den dinleyelim: Zeyd bu baskından dönüp Medine'ye gelince doğruca Hz. Muhammed'in yanına geldi. Hz. Muhammed o sırada benim odamdaydı. Zeyd kapıyı çaldı. Hz. Muhammed çıplaktı, hemen üstüne bir şeyler çekip kapıya koştu ve sevinçten Zeyd'i kucaklayıp öptü. Zeyd'den bilgi istedi. Zeyd de muzaffer olduklarını söyledi. Ayşe devamla, "**Hayatımda Hz. Muhammed'in bu seferki kadar ayağa fırlayıp çıplak halde kapıya koştuğunu hiç görmemiştim**" diyor.

Evet bu farklı anlatım da ilk başta **Vakıdi** (h.209.ö) ve **İbni Sa'd** (h.230.ö)'a dayanır. Diyebiliriz ki İbni Sa'd da Vakıdi'den alınış ve daha sonra gelen bazı tarihçiler de (İbni-l Cevzi gibi h.597.ö) bunu kitaplarında işlemişlerdir.[61] Dikkat edilirse Vakıdi'ye dayanan bu rivayete göre Müslümanların biraz haklılık payı var: Onların mallarına el konmuş ve onları da dövüp yaralamışlar; bu yüzden Hz. Muhammed üzerlerine silahlı bir grup göndermiş. Ama ne olursa olsun uygulanan ceza yöntemi çok ağır. Bir de acaba bu rivayet sağlam mı?

Önce var olan rivayetleri paylaşıp daha sonra hangisinin gerçeğe daha yakın olduğu konusunda kısa bir değerlendirme yapacağım.

Üçüncü Rivayet:

Bazı rivayetlere göre de Hz. Muhammed'in politikası (getirmiş olduğu din) kadının hoşuna gitmemiş. Kadın planlamış ki on üç oğlu ile torunlarından oluşan 30-40 kişilik silahlı bir grubu Medine'ye, Hz. Muhammed üzerine gönder-

---

61 a-Vakıdi, Megazi, c. 2/564-65; Taberi tarihi, c. 2/642.
b-İbni Sa'd, Tabakat, c. 2/86.
c-İbni Cevzi, el-muntazam, c. 3/260.

sin, onu öldürsünler. Hz. Muhammed bunun bilgisini alınca Zeyd sorumluluğunda bir grup atlıyı onların üzerine gönderir. Ancak ilk baskında bunlar kadının çocuklarına yenilirler. Zeyd ve arkadaşları tekrar Medine'ye dönerler. Zeyd iyileşince Hz. Muhammed daha fazla bir kuvvetle onları tekrar gönderir.

Bu baskında Ümmü Kırfe kızıyla birlikte yakalanır. Sonunda kadın feci bir şekilde katledilir. Şöyle ki; her bacağı bir deveye bağlanır ve onları koşturmak suretiyle kadını iki parçaya ayırırlar. Hz. Muhammed onun kızını alıp cariye olarak dayılarından Hazn adındaki kişiye verir. Bu çiftten zaman içinde bir erkek çocuk da dünyaya gelir.

Özetle sunduğum bu bilgiyi, yine ilk dönem tarihçilerinden **Belazuri** (h.279.ö) ve **Yakubi** (h.292.ö) işlemişlerdir. Daha sonra **Ebu Naim** (h.420.ö) ve **İbni Asakir** (h.571.ö) de kaynaklarında buna yer vermişlerdir.

Baskın nedeni hakkında var olan rivayetler bunlar.[62] Şimdi de kadının nasıl infaz edildiği konusunda var olan bilgilere bakalım. Aslında hepsinin vardığı sonuç aynı; ama bazıları -belki bu ağır infaz hoşlarına gitmemiş diye- çok kısa değinmişler.

1) Kadını yakalayıp bacaklarına ip bağladıkları ve her bacağını bir deveye bağlayıp onları koşturmak suretiyle onu ikiye böldükleri bilgisini yazanlar arasında Vakıdi (h.209.ö), İbni Sa'd (h.230.ö), Yakubi (h.292.ö), Taberi (h.310.ö), Maverdi (h.450.ö), İbni-l Cevzi (h.597.ö), İbni Esir (h.630.ö), Kastalani (h.923.ö), İbni Hacer Askalani (h.852.ö) ve Ayni (h.855.ö) gibileri var. Bunlar açık bir şekilde kadının hem

---

62 a-Belazuri, Ensab, 1/378.
b-Yakubi tarihi, 2/69.
c-Ebu Naim, Delail, s. 536, no: 462.
d-İbni Asakir, Tarihü Dımaşk, c.19/364.

feci bir şekilde katledildiğini, hem de bu feci terimini açıp bunun iki hayvana bağlanıp parçalandığı şeklinde olduğunu yazmışlardır. Az da olsa bazıları sadece feci bir şekilde katledilmiş demekle yetinmişler; fecinin nasıl olduğunu belirtmemişlerdir. Feci bir şekilde katledildi deniliyorsa bunu açıp izah etmek lazım. Sadece feci demekle olmuyor. Belli ki bazı yazarlar bu ağır cezayı yazmak istememişler.[63]

2) Öldürdükleri kadının kafasını kesip Medine'ye getirerek Hz. Muhammed'e teslim ettiklerini, onun talimatıyla bu kafanın Medine sokaklarında gezdirildiğini yazan ilk kişidir İslam tarihçilerinden **İbni Habib** (h.245.ö). Daha sonra gelenlerden **Makrizi** (h.845.ö) de bunu yazmıştır.[64] 'Kafa yerine kadının fistanını getirip Hz. Muhammed'e göstermişler, o da, Medine sokaklarında iki mızrak ucuna asın emrini vermiş ve asılmıştır' şeklinde yazanlar da vardır. Mesela **İbni Asakir**, **Suyuti**, **Ebu Naim** ve **Hindi**.

Ben şahsen kadının kafasının kesilip Medine sokaklarında gezdirildiğinin daha doğru olduğuna inanıyorum. Çünkü kadın tanınmış biri. Kafası sokakta gezdirilince insan görür, anlar. Ama fistan böyle değil. Fistanın onun olduğu biline-

63 a-Vakıdi, Megazi, s. 565.
b-İbni Sa'd, Tabakat 2/87.
c-Yakubi tarihi 2/60.
d-Taberi tarihi 2/642.
e-Maverdi, Havil kebir, c.14/47.
f-İbni-l Cevzi, El-muntazam, 3/261.
g-İbni Esir, El-kamil, c.2/94.
h-Kastalan, Mevahim 1/481.
i-İbni Hacer Askalani, Fethu-l Bari, Megazi, bab 42/4250, c. 7/499.
j-Ayni de Umdetü-l Kari'de aynı bölümde işlemiştir.
k-İbni İshak, sire, s.682.
l-İbni Hişam, sire, c. 4/263.

64 a-İbni Habib, Muhabber, s. 119 ve 490.
b-Makrizi, El-İmta', c. 1/271.

mez ki. Bir de kadın orda yaşamamış ki ne giydiği bilinsin. Az önce de geçtiği gibi; kadının yaşadığı yer Medine'den yedi günlük bir yolculuk kadar uzakta.

İleriki bölümlerde İslami yönetimlerde asılan kafalara bakılınca insan bu kadının kafasının da kesilip asıldığına rahatlıkla inanır. Bir de kafa yerine fistan yazanlar asırlar sonra dünyaya gelenler. Bundan şunu demek istiyorum: Kafa kesmek onlara zor/ağır gelmiş, kafa yerine fistan/zırh kelimesini bilerek kullanmışlardır.[65]

3) Bu kadının esir düşen kızını Hz. Muhammed, Hazn b. Ebi Vehb adındaki dayısına hibe eder (cariye olarak) ve bu çiftten bir evlat da dünyaya gelir, diye yazmıştık. Bu bilgiyi yazanlar arasında İbni İshak, İbni Hişam, Vakıdi, İbni Sa'd ve Yakubi gibi yine ilk dönem tarihçileri vardır. Daha sonra gelen Taberi, Maverdi, İbni-l Cevzi gibi âlimler de bunu yazmaya devam etmişlerdir.

Çok sonraları gelen bazı tarihçiler ise bu kızcağız hakkında şunu yazmışlar: Hz. Muhammed esirler becayişi için bu kızı Mekke'ye göndermiş/onlara vermiş. Bir kere kız Mekkeli değildi ki! Mekke-Medine arası 450 km. Bu kız Medine'nin yukarısında, Vadi-l Kura'da yaşıyordu ki Medine'den yedi gecelik bir yol alma mesafesinde. Bu durumda demek ki onlara cariye olarak göndermiş, karşılığında da bir esirini/esirlerini kurtarmışlar. Yani masum bir kız burada kurban olmuş.

Bu becayiş meselesi bana pek doğru görünmüyor. Çünkü hicri ikinci asırda yaşayan tarihçilerin (İbni İshak, İbni Hişam ve Vakıdi gibi) aktardıkları daha doğru olmalıdır. Bunlar ola-

---

65 Ebu Naim, Delaili nübüvve, s. 534, no: 462. İbni Asakir, Tarihü Medineti Dımaşk, c. 19/365. Suyuti, Camiu-l Ehadis, c. 18/113, no: 11699. Kenz, Gazveler bölümü, bab 19/30260.

yı sıcağı sıcağına aktarmışlar. Kızın Mekke'ye gönderilip esir becayişinde kullanıldığı bilgisi İbni Esir'e dayanır ki, kendisi hicri 630'da vefat eden biri. İşte bu yüzden ilk İslam tarihçilerinin aktardıkları daha doğrudur diyorum. Sonrakilerde muhtemelen ya bilgi eksikliği, ya da sansür vardır.[66]

Şu hatırlatmayı yapmakta fayda var: Az da olsa kimileri (hele son zamanlarda) bu kadını Ebubekir bu şekilde infaz etmiştir, onun döneminde olmuştur diyerek; Hz. Muhammed'i bu olup bitenlerden uzak tutmaya çalışmışlar. Bunun gerçekle alakası yoktur. Niye yoktur? Çünkü bu kadar İslam âlimi (ki yukarıdan beri isimlerini, bilgilerini sunmaya devam ettim) bunu anlatmış ve bir itiraz da gelmemiştir. Bir de elimizde net bilgi var. Mesela ilk dönem İslam tarihçilerinden **İbni Zenceveyh** (h.180-251) şöyle der: Dinden çıkan Ümmü Ferve Fezari'yi yakalayıp Ebubekir'e teslim ettiler, o da kadını katletti, diyor.

Dolayısıyla hem Ebubekir zamanındaki kadının adı farklı (Ümmü Kırfe değil; Ümmü Ferve'dir), hem de olay Hz. Muhammed'den sonra Ebubekir zamanındaki irtidat döneminde olmuştur. Bunu, **Kasım b. Selam** da yazmıştır. Böyle diyenler, aman bu ağır cinayetler ve kafa kesip asmalar Hz. Muhammed'den uzak olsun da Ebubekir önemli değildir niyetindeler; ama savunma mesnetsiz ve gülünç.[67]

Ayrıca **Kasım b. Selam** (h.154-224) şunu net açıklıyor: Sait b. Abdülaziz Tennuhi adındaki kişi, Ümmü Kırfe Fezari dinden çıkmıştı, onu getirip Ebubekir'e teslim ettiler, o da

---

[66] Taberi tarihi, c. 2/643. İbni İshak, siyer, s. 682. İbni Hişam, siyer, 4/264. Yakubi tarihi, c. 2/60. İbni Sa'd, Tabakat 2/87. Maverdi, Havi-l Kebir 14/47. İbni-l Cevzi el-muntazam 3/260 ve İbni Esir, el-Kamil, c. 2/94.

[67] İbni Zenceveyh, Kitabü-l Emval, s. 433, no: 705. Burada dipnot 3'te Ebu Ubeyde Kasım b. Selam'ın da bunu yazdığı belirtiliyor.

hem öldürdü hem de ona müsle (organları kesme) yaptı, diyor. Ondan soruyorlar: Nasıl müsle yaptı? Cevap vermek istemiyor. İşte Kasım b. Selam burada şunu belirtiyor: Ebubekir'in katlettiği kadın başka, Hz. Muhammed zamanında katledilen kadın başkadır, diyor.[68]

Olayın Hz. Muhammed zamanında geçtiğine dair önemli İslam âlimlerinden onlarca kaynak sundum. Kaldı ki bunu işleyen âlimler herhangi bir savunma da yapmamışlardır. Hal bu iken belki Ebubekir yapmıştır demenin bir anlamı yok. O zaman yukarıdan beri konuya ilişkin meşhur İslam âlimlerinden sunduğum bilgileri ne yapacağız?

Burada kısa bir bilgi daha verelim: Ümmü Kırfe baskınında ailesinden kaçıp kurtulanlar olur. Onlardan biri de başka bir kızı Selma binti Malik. Hz. Muhammed vefat edince birçok kabile İslamiyet'i terk ettiği gibi; Selma'nın yakınları da dinden çıkıp onun etrafında birleşirler. Tabii ki Ebubekir'in elinde organize, profesyonel bir ordu vardı. Bedir, Uhud, Hendek gibi birçok savaş deneyimi yaşamıştı. Dinden çıkanlar ise sivil halktı. Kimilerinin elinde silah olsa da profesyonel orduya karşı yapacakları bir şey yoktu. Ebubekir hepsini (birçok katliamlar yaparak) susturur. Selma'nın grubunu da Halid b. Velid dağıtır, Selma'yı da öldürür. Öyle anlaşılır ki Ümmü Kırfe ailesinden hiç kurtulan olmamış.[69]

Hz. Muhammed bu kadın ve çocukları için beddua etti diyor Hz. Ayşe.[70]

Yukarıda da vurgulandığı gibi; Zeyd ve ekibi seferden dönünce Hz. Muhammed soruyor, nasıl geçti diye. Zeyd, biz zaferle döndük yanıtını veriyor. Malum bu Zeyd, Hz. Mu-

---

68 Ebu Ubeyd Kasım b. Selam, Kitabü-l Emval, c. 1/286, no: 497-98.

69 İbni Kesir, Bidaye, 9/456.

70 Ebu Naim, Delaili nübüvve, s. 535, no: 462.

hammed'in hanımı Zeynep'e el koyduğu, bunu gerekçelendirmek için de ilgili ayeti gerekçe gösterdiği zattır.[71]

Sonuçta 1400 sene önce işlenen insanlık dışı bir cinayet ve aynı zamanda bir ailenin imhası söz konusu. Ben sadece sağlam İslami kaynaklarda geçenleri paylaştım; yoksa kimseyi keyfi olarak suçlu, katil ilan etmek peşinde olan biri değilim, bundan zevk de almıyorum. Hatta bu gibi insanlık dışı cinayetleri işlerken moralim bozuluyor. Ama olan şeylerdir; inkâr edilemez. Müslüman yöneticilerin aşırı sansürlerine rağmen; bu kadar bilginin bize ulaşması önemlidir.

b) Mervan Kızı Asma'nın İnfaz Edilmesi

Asma'nın başına gelenler yukarıda bahsi geçen Ümmü Kırfe'ninkinden az değildir; her ikisininki de çok ağırdır. Aradaki fark, infaz yönteminin farklı olmasıdır. Asma'nın niçin öldürüldüğü konusunda tek bir gerekçe vardır: Kadın Hz. Muhammed'e sövdüğü ve onu kabul etmediği için infaz edilmiştir. İnfazı konusunda iki farklı rivayet vardır ama sonuçta her iki rivayetin de ana teması aynıdır: Korkunç bir ölüm! Sağlam İslami kaynaklarda Hz. Muhammed'in bu meselede parmağının olup olmadığı konusunda ayrıca net/somut bilgiler var; onları da göreceğiz. Cinayeti birçok İslam âlimi yazmıştır. Ben her zamanki gibi ilk tarihçilerden başlayacağım.

Vakıdi' **'Asma binti Mervan'ın öldürülmesi'** adıyla özel bir başlık açarak konuyu ele almış. Abdullah b. Haris bu olayı babası Haris b. Fudayl Hatmi'den aktararak şöyle anlatıyor: Mervan kızı Asma, Yezit b. Zeyd'in hanımıydı. Bu kadın Hz. Muhammed'i incitiyor, İslamiyet'i ayıplıyor ve şiirleriyle insanları Hz. Muhammed'e karşı tahrik ediyordu.

---

[71] Maverdi, Havi-l Kebir, c. 14/47.

Vakıdi, kadına ait olduğu söylenen o eleştirel şiiri de kitabına almış. Şiir sadece üç mısradır. Kimileri bunun yalnız iki satırını almış, en çok **İbni Hişam** almış. O da aynı şiir; yalnız bir satır fazladır. Başka da kitaplarda bunun örneği yoktur. Şiirin Türkçesi şöyledir:

"Beni Malik, Nebit, Avf ve Beni Hazrec'in kalçasına ki, (O zamanlar kullanılan bir tabir. Kadın bununla adeta bu saydıklarına yemin ediyor), sizden olmayan bir yabancıya (Hz. Muhammed'i kastederek) uydunuz. Uyduğunuz bu kişi ne Yemenli Murat ne de Menziç'tir (Bunlar Yemenli iki kabilenin isimleri). Liderlerin öldürülmesinden sonra tıpkı olgun hurma çorbasına yaslanıldığı gibi ona (o yabancıya) yaslanıyorsunuz (insanları Hz. Muhammed'e karşı yaptıklarından ötürü ayıplıyor)."

Kaynaklarda kadının olduğu söylenen bu şiirin dışında başka bir ilavesi yoktur. Şiir az; ama cezası çok ağır. Kadın bunu, 120 yaşında iken Müslümanlar tarafından katledilen (yukarıda ölüm hikâyesini anlattık) Ebu Afek'in ölümü üzerine söylemiş. Şu da var ki, bu kadını katleden kişi ile kadın ve kadının kocası da aynı kabileden. Katilin adı, Umeyr b. Adiy.[72]

Bazı kadınlar şiirleriyle Hz. Muhammed'i eleştirmiş olmalarından olsa gerek; bakıyoruz Hz. Muhammed şiir hakkında negatif ifadeler kullanmış. **Buhari**'den bir örnek verelim. Hz. Muhammed'den aktaran sahabiler İbni Ömer ve Ebu Hüreyre'dir. Hadis şöyledir: Hz. Muhammed, **'birinizin içi irinle dolsa muhakkak ki şiirle dolmasından iyidir'** demiş. İlginç bir ifade! Belli ki bu kadının örneğinde olduğu gibi şiirlerle eleştirilince dayanamayıp böyle bir olumsuz ifade kullanmıştır.[73]

---

72 İbni Kesir, Bidaye, c. 8/20.

73 Buhari: Edep, bab 92/6154-55.

Asma'nın cinayetiyle ilgili iki konu üzerinde duracağım. Kadın nasıl katledildi ve Hz. Muhammed'in bu işte parmağı var mıydı? İlkin Hz. Muhammed'in bu cinayetle ilgisinin olup olmadığına bakalım, sonra da cinayetin nasıl işlendiğine ve cinayet haberini alınca nasıl bir tepki gösterdiğine bakalım.

Birinci Rivayet:

Hicri ikinci yılında meydana gelen Bedir harbinden henüz Hz. Muhammed dönmemişti. Katil olan kişi, kadının bu eleştirel ve kışkırtıcı durumunu öğrenince, 'Allah'ım! And olsun ki eğer sen Hz. Muhammed'i sağ salim Bedir'den Medine'ye geri gönderirsen (ona bir şey olmazsa) ben bu kadını öldüreceğim!' diyor. Hz. Muhammed Bedir'den dönünce de gidip kadını öldürüyor. Az önce de belirtildiği gibi; nasıl öldürdüğünü daha sonra izah edeceğim.

Bu rivayete göre cinayette Hz. Muhammed'in parmağı yokmuş. Bu, Haris b. Füdayl Hatmi'ye dayanan bir rivayet. Bunu ilk yazan **Vakıdi**'dir (h.209.ö). Daha sonra aynı rivayeti İbni Sa'd (h.230.ö) da işlemiştir. Sonra gelen Ebü-l Hilal (h.395.ö), İbni-l Cevzi (h.597.ö), İ. Seyyiddinas (h.734.ö) ve başkaları da işlemeye devam etmişlerdir. Sonuçta tüm bu yazarların vardığı kaynak Vakıdi'dir.[74]

İkinci Rivayet:

Hz. Muhammed kadının eleştirel, tahrik edici şiirini duyunca, '**Kim bana bu kadının başını getirir?**' diyerek gönüllü fedai ister. Orada bulunan Umeyr b. Adiy, '**Ben gereke-**

---

[74] Vakıdi, Megazi, 1/173. İbni Sa'd, Tabakat c. 2/25. Ebü-l Hilal, Cemheretü-l Emsal 3/403, no: 1910; İbni-l Cevzi, El-müntazam, c. 4/263, no: 206; İ. Seyyidinnas, Uyun'ul eser, s.441; Kastalani, Mevahib, 1/378.

ni yaparım' der, görevi üstlenir. Nihayet gece olunca adam gidip kadını öldürür.

Hz. Muhammed yalnız bu kadın için değil; birçok muhalif için, **'Kim gider başını getirir?'** ifadesini kullanmıştır. İbni Teymiye, Kadı İyad, Subki bu konuda birkaç örnek vermişlerdir. Hz. Muhammed değişik zamanlar ve değişik kişiler hakkında böyle deyince, kimi yerlerde Hz. Ali, kimi yerlerde Zübeyr b. Avam, kimi yerlerde Halid b. Velid **biz yaparız** demiş ve gidip söz konusu insanları ortadan kaldırmışlardır. İleride bunların örneklerini göreceğiz.

İlginçtir ki her iki rivayet de **Haris b. Füdeyl**'e ait. Birinde Hz. Muhammed'in haberi var, gönüllü katil istemiş; diğerinde adam kendisi adakta bulunmuş ve gidip kadını öldürmüş şeklindedir. Peki, ravinin hangi sözü doğru? Tabi-i ki yalnız bu bilgiye kalırsak durum muğlak kalır ama başka net ve somut bilgiler var.

Hz. Muhammed'in kadının öldürülmesi için bir gönüllü isteminde bulunduğu rivayeti ilk başta İbni Hişam (h.218.ö), Harbi (h.386.ö), Kudai (h.454.ö), İbni Beşkeval (h.395.ö), Hatib-i Bağdadi (h.463.ö), Kadı İyad (h.544.ö), İbni Asakir (h.571.ö), Kur'an yorumcusu Hâzin (h.725.ö), Zehebi (h.748.ö), İbni Kesir (h.774.ö), Makrizi (h.845.ö), Salihi (h.942.ö) ve daha sayamadığım birçok yazarın kaynaklarında geçiyor.

Evet; bütün bunlar açık bir şekilde, **'Hz. Muhammed gönüllü birini istedi, adam kabul edip gitti, kadını öldürdü'** şeklinde açıkça belirtmişlerdir. Ayrıca Zehebi, İbni Hacer Askalani ve Mes'udi gibi birçok âlim de kısa değinerek, **'Kadın Hz. Muhammed'i eleştirdiği için Umeyr onu katletmiş'** şeklinde işlemişlerdir. Ben kitap metnini bu tür yazar isimleriyle boğmak istemezdim; ancak vahim bir durum olduğu için bunları belirtmekte fayda var diye düşünüyorum.

Çoğu âlimler, adamı Hz. Muhammed'in gönderdiğini belirtmişler. Hatta tarihçi ve Kur'an yorumcusu **İbni Kesir**,

Mervan kızı Asma'yı öldürmek için Hz. Muhammed Umeyr b. Adiy'i gönderdi diye net bir şekilde yazmıştır.

Şimdilik bu kadarla yetinelim. Zaten tüm bilgileri sununca; Hz. Muhammed'in adamı gönderip göndermediği netleşir. Az önceki rivayet (kim gider kadını öldürür rivayeti) İbni Abbas'a dayanır. Ancak bir bütün olarak bu kadının öldürülmesiyle ilgili rivayet İbni Abbas ve Haris b. Fudayl'e dayanır. Hadis literatüründe ikisi de güvenilir kabul edilmiştir.[75]

Şimdi de cinayetin ne şekilde işlendiğine ve sonucuna bakalım. Bu konuda iki rivayet var.

Birinci Rivayet:

Adam gecenin geç saatlerinde gizlice kadının evine gider. O sırada kadının kucağında bir de çocuğu varmış. Kılıcı kadının göğsünden/karnından vurur, belinden çıkana kadar üzerine basar. Adam şunu -soğukkanlılıkla- söyler: Ben kadının karnına vurunca o çocuk kan revan içinde kaldı der. Sonra çıkıp doğruca sabah namazına gider; Medine'de Hz. Muhammed'le beraber namaz kılar. Namaz sonrası Hz. Muhammed ondan sorar: Sen Mervan kızını öldürdün mü? Evet; öldürdüm yanıtını verir adam ve sorar: Bunda bana (günah, ceza gibi) bir şey var mı? Hz. Muhammed, "**Bu me-**

---

75 a-İbni Hişam, Siyer 4/283.
b-Harbi, Fevaidü-l müntekat, 1/268, no: 50.
c-Kudai, Müsned-ü Şihab, 2/47-48. Burada her iki rivayeti de almıştır.
d-İbni Beşkeval, Gevamid, s.513, no: 171.
e-İbni Kesir, Bidaye, c. 8/20-21.
f-Hatib-i Bağdadi, Tarih-ü Bağdat 15/119.
g-Kadı İyad, Şifa, s.776, no: 1773.
h-Mes'udi, Tenbih, 206.
i-İbni Hacer Askalani, İsabe, Umeyr b. Adiy kısmında, no: 6073.
j-Hazın, er-reddü ve'l hedaik, c.3/187.
k-İbni Asakir, Tarihü Medineti Dımaşk, 51/224.

selede iki keçi toslaşmaz/ yani konuşmaya bile değmez" karşılığını verir.

Tarihçiler, 'İki keçi toslaşmaz' sözünün ilk defa burada Hz. Muhammed tarafından kullanıldığı fikrinde müttefikler. Hz. Muhammed kadının infaz haberini bu adamdan öğrenince camide bulunan sahabilere dönüp şu sözleri söyler: **'Her kim Allah ve resulüne gizli bir şekilde yardım eden birini görmek isterse Umeyr'e baksın**' diyerek adeta bu cinayetten dolayı adamı ödüllendirir.

Cemaat dağılınca adam da evinin yolunu tutar. O sırada bakıyor ki, insanlar o kadını gömüyorlar. Aralarında kadının çocukları da varmış. Bunlar Umeyr'e sesleniyorlar: Annemizi sen mi katlettin? Umeyr, 'Evet ben katlettim, elinizden ne gelirse yapın. Allah'a yemin ederim ki, onun kullandığı sözleri (hani Hz. Muhammed'i şiirinde eleştirmişti) siz de söylerseniz ben ölünceye ya da sizi öldürünceye kadar kılıcımla sizinle savaşırım!' karşılığını verir.

Tabii ki adam puan almış, arkasında Hz. Muhammed var. Dolayısıyla kimse artık ona bir şey diyemez. Hatta bu olaydan sonra Umeyr, sahabiler arasında değer kazanır, işlediği bu cinayetten dolayı, şairler onu öven şiirler söylerler. Tıpkı şair Hassan b. Sabit gibi. Katilin bir gece baskınıyla kılıcını göğsünden geçirerek sırtından çıkarmak suretiyle kadını katlettiğini ve o sırada kadının kucağında sütte olan bir çocuk olduğunu yazanlar arasında Vakıdi, İbni Sa'd, Kudai, Şeyhülislam İbni Teymiye, Salihi, İbni Seyyidinnas, Kastalani var.[76]

---

[76] a-Vakıdi, Megazi, c. 1/172-174.
b-İbni Sa'd, Tabakat 2/25.
c-İ. Seyydinnas, Uyunu-l eser, s. 441.
d-Kastalani, Mevahib, c.1/378.
e-Salihi, Sübülü-l Hüda, c. 6/36.
f-İbni Teymiye, Sarimü-l Meslul, s. 197.
g-İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 347.

Şu notu da paylaşalım: Bazı kaynaklarda, kadının kucağındaki çocuk kurtulup zaman içinde büyümüş, adı da Abdullah b. Yezit Hatmi imiş diye geçiyor.[77]

İkinci Rivayet:

Adam (Umeyr b. Adiy) kadını katletmeye karar verince onun dükkânına gidiyor. Kadın hurma satıcısıymış. Ona, ben hurma almak isterim diyor. Kadın bir çeşit getirip gösteriyor; adam, daha iyisini getir diyor. Kadın arkasını dönüp iyisini getirmeye giderken; kafasının arkasına vuruyor ve kadın orada can veriyor. Adam o gecenin sabahı camiye gidip Hz. Muhammed'le birlikte namaz kılıyor.

Namaz sonrası Hz. Muhammed adama bakıp soruyor: 'Mervan kızını öldürdün mü?'. Evet; öldürdüm diyor ve şöyle devam ediyor: Bu cinayetten dolayı bana bir şey (günah, maddi ceza gibi) var mı? Hz. Muhammed, 'Bunda iki keçi toslaşmaz' karşılığını veriyor.

Burada da tıpkı birinci rivayette geçtiği gibi; adam camiden eve giderken bakmış ki kadının çocukları mezar başında annelerini defnediyorlar. Onlar soruyorlar: Sen mi annemizi öldürdün? Evet; ben öldürdüm. Onun dediklerini siz söyleseydiniz ruh bu canda olduğu sürece sizinle çarpışırdım, ya ölür ya da öldürürdüm, diyor. Bu rivayeti işleyenler arasında **Salihi, Harbi, Kudai, İbni Beşkeval, İbni Asakir, Hatib-i Bağdadi** var.[78] Bunlar dışında yine birçok İslam âli-

---

[77] Camiu-l Cerhi ve Tadil, c. 2/43. Mesaili Aciri'den alıntı yaparak işlemişlerdir. Bu kitap 5 kişilik bir komisyon tarafından hazırlanmış. Alemü-l kütüp matbaası, Beyrut/1992. Kitap 3 ciltten oluşuyor.

[78] a-Harbi, el-fevaidü-l mütekat, c. 1/268, no: 50.
b-Kudai, Müsned-i Şihab, 2/47-48.
c-Hatib-i Bağdadi, Tarih-ü Bağdat, c. 15/119, no: 7038.
d-İbni Beşkeval, El-fevaid, c. 2/530, no: 513.
e-İbni Asakir, Tarihü Medineti Dımaşk, c. 51/224.

mi, kadın Hz. Muhammed'i eleştirdiği için adam geceleyin gidip onu öldürmüş, şeklinde özetle değinmişlerdir.

İnfaz Olayının Özeti:

Hz. Muhammed kadının eleştirisini hazmedememiş. Onu ortadan kaldırmak için gönüllü katil istemiş ve Umeyr adındaki şahıs bunu üstlenmiş, gidip kadını infaz etmiş. Dönüşte, 'Ben kadını öldürdüm' deyince; Hz. Muhammed bunu iki keçi toslaşmasına benzeterek cinayeti hafife almış, üstelik de katili onurlandırmıştır.

Bu iki keçi toslaşması terimini, konuyu işleyen tüm yazarlar yazmışlar ve özellikle, 'Bu sözü ilk defa söyleyen Hz. Muhammed'dir' diye vurgu yapmışlardır.[79] Adam geceleyin gidip uykuda olan kadının kucağındaki çocuğu uzaklaştırıp kılıcı onun göğsünden vurup var gücüyle üzerine basmış ve sırtından çıkarmak suretiyle vahşice katletmiştir.[80]

İster kadının evine gidip katletmiş olsun, ister hurma dükkânında öldürmüş olsun; her iki yöntem de insanlık dışıdır, vahşettir. Suçu da, dört satırlık şiirle Hz. Muhammed'in hoşuna gitmeyen ifadeler kullanmasıdır. Hâlbuki

---

79 a-İbni Asakir, Tarihü Medineti Dımaşk, c. 51/224.
b-Kudai, Müsned-i Şihab 2/47, no: 857.
c-Salihi, Sübülü-l Hüda, c. 6/36.
d-Kadı İyad, Şifa, s. 774-775.
e-Hatibi Bağdadi, Tarihü Bağdat, c. 15/119 no: 7038.
f-İbni Hişam, Sire, c.4/283.
g-Makrizi, İmtau-l İsma, c. 14/379.
h-İbni Beşkeval, el-gavamıd, 2/530, no: 513.
i-İbni Kesir, Bidaye h. 11 yılı, c. 8/20-21.

80 a-Vakıdi, Megazi, s. 173.
b-İbni Seyyiddinnas, Uyunu-l eser, s.442.
c-İbni Sa'd, Tabakat, c. 2/25.
d-Kastalani, Mevahib, c.1/378.

Hz. Muhammed'e söylediği kötü bir şey de yoktu; kendi toplumunu eleştiriyordu: Neden önemli insanlarınızı katleden yabancı birine yalakalık ediyorsunuz, diyordu.

Dikkat edilirse ilk dönem tarihçilerinden başlamak üzere konuyu ele aldım. Ben bunu bir tarih kitabında gördüm, fırsat bu fırsat hemen yazayım da Hz. Muhammed'de bir eksiklik bulayım diyenlerden değilim. Görüldüğü gibi onlarca kaynak sundum. Kaldı ki bunu işleyenler cinayet hakkında herhangi bir itirazda da bulunmamışlardır.[81]

c) Halid b. Velid'den İnfaz Örnekleri

Kadının biri Hz. Muhammed'i kötüleyip, onu eleştirerek peygamberliğine inanmayınca; Hz. Muhammed'in kendisi, '**Kim gider gerekeni yapar/onu öldürür?**' diyerek bu kadın için de gönüllü katil istemiş. Bu teklif üzerine **Halid b. Velid** ortaya çıkmış ve gidip kadını öldürmüş. Bir erkek de Hz. Muhammed'e sövünce, hakkında olumsuz şeyler söyleyince yine Halid b. Velid'i görevlendirmiş, kendisi gidip onu da öldürmüştür.

Şu da var ki; Halid b. Velid, Hz. Muhammed'in ölümüne yaklaşık üç yıl kala Müslüman olmuştur. Yani bu tür adam öldürmeler Hz. Muhammed'in son ömrüne kadar devam etmiştir. Bunları aktaranlar; **İbni Hemmam** (h.126-211), **Kasım b. Selam** (h.224.ö), **İbni Zenceveyh** (h.251.ö), mezhep lideri **Ahmet b. Hanbel** (h.241.ö) ve **İbni Halâl**'dir (h.311.ö).

Hep vurgu yapıyorum: Bunların ilk dönem İslam tarihçileri olmaları ayrıca önem arz etmektedir. Tabii ki bunlar dı-

---

81 a-İbni Beşkeval, el-gevamıd, 2/530-31.
b-Kudai, Müsnedi Şihab, 2/47-48.
c-Hatibi Bağdadi, Tarihü Bağdad, c. 15/119.
d-İbni Asakir, Tarihü Medineti Dımaşk, c. 51/225.

şında ayrıca birçok âlim (Teymiye, Beyhaki gibi) kaynaklarında buna yer vermişlerdir. Burada hadiste usul yönünden bir itiraz söz konusu olabilir. Çünkü bir hadisi Hz. Muhammed'den alanların listesinde kopukluk olmamalı. Kim kimden almışsa sıralama yapılmalı. Burada denilebilir ki Belkin'den bir erkek bunu Hz. Muhammed'den aktardı. Peki, kim bu erkek?

İşte burada **İbni Hazm** şu açıklamayı yapıyor: Araplarda künyeler (bugünkü tabirle 'nik'ler) çok yaygın: İsim yerine falancanın babası, falancanın oğlu gibi sözler kullanılır en çok. Bu durumda onun gerçek ismi künyesinin gölgesinde kalır.

İbni Hazm, Belkin'den adam bir sahabiydi ve halk arasında Belkinli adam olarak biliniyordu, diyor. Hatta bunun bir de anısını anlatıyor. Şöyle ki:

Dönemin halifesi, **Ali b. Medini**'den (Buhari'nin önemli hocalarındandır aynı zamanda) soruyor. Hz. Muhammed'e kadar senedi sağlam olan bir hadis var mı bu sövme konusunda? Ali cevap verip ravileri sıralıyor ve en son 'Belkin'den bir erkek Hz. Muhammed'den rivayet etti' diyor. Halife itiraz ediyor: Bir erkek olmaz/kişi ismi belli olmalı. Ali b. Medini şu açıklamayı yapıyor: Bu adam Hz. Muhammed'e gelip onunla biat etmiş, sahabidir ve bu isimle anılmıştır, diyor. Halife bu sefer ikna oluyor ve ayrıca ona bin dinar (altın para) veriyor/onu ödüllendiriyor.

İbni Hazm bu cinayet konusundaki hadis için ayrıca sahih notunu da düşmüştür. İbni Zenceveyh bu adamdan örnek verince yaptığı isim sıralamasında en son, Belkinli adam Hz. Muhammed'den şu bilgiyi aktardı, diyor. Yani bu adam sahabi. Bir de bir hadiste diyelim bir yerde kopukluk varsa; bu kesin olarak sahtedir denilemez. Ya eğer doğruysa! Ben şahsen bu adam hakkında ekstradan bir bilgi verdim; yoksa kimsenin Halid b. Velid'in cinayetlerine itiraz ettiği yok.

Bir de Halid b. Velid tarafından katledilen kadın hakkında farklı bilgiler var. Bazı rivayetlerde denilir ki kadın Hz. Muhammed'e sövünce kendisi Halid b. Velid'i gönderdi. Bazı rivayetlerde Hz. Muhammed'in ismi geçmiyor; sadece, kadının biri Hz. Muhammed'e sövünce Halid gitti onu katletti, bilgisi var. Artık ikisi aynı kadın mı, farklı kadınlar mı bu pek net değil. Sonuçta infaz edilen biri var.[82]

Bazı rivayetlerde şu örnek de var: Kadının biri Hz. Muhammed zamanında dinden çıkmış. Bunun üzerine kendisi, gidin söyleyin dönsün; yoksa öldürün, demiş. Adamları gidip kadına söylemişler; ancak kadın kabul etmeyince öldürmüşler. Burada katleden sahabinin isminden söz edilmiyor. Bunu hadis âlimi **Beyhaki** aktarmıştır, rivayet eden de sahabi Cabir b. Abdullah'tır.[83]

Tabii ki Halid bunları Hz. Muhammed zamanında ve onun emriyle yapmıştır. Aslında Halid en büyük katliamları Ebubekir zamanında ve Ebubekir'in emriyle gerçekleştirmiştir. İleride ayrıca bunlardan da çarpıcı örnekler sunacağım.

---

[82] a-İbni Hemmam, Musannaf, c. 5/307, no: 9705.
b-İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul, s. 798.
c-İbni Hazm, c. 11/413.
d-Kasım b. Selam, Kitabu-l Emval, s. 286, no: 496.
e-İbni Zenceveyh, Emval, no: 702, c.1/432.
f-İbni Halal, Ahkamü ehlil milel, s. 257, no: 731-732.
g-Beyhaki, Süneni Kübra, c. 8/202, no: 16864.

[83] Beyhaki, Süneni Kübra, c. 8/202, no: 16865.

III. BÖLÜM

AKRABAYI BİLE BİRBİRİNE DÜŞMAN EDEN BAĞNAZLIK

a) Hz. Muhammed'e Sövdü Diye Ağabeyinin Öldürdüğü Kadın

Umeyr b. Ümeyye Hz. Muhammed'e inanmadığı gibi; onu eleştirir, aleyhinde konuşurdu. Kardeşi Umeyr Hz. Muhammed'in yanına gittiği zaman kadının zoruna gider, ona gitme derdi. Sonuçta kadının bu tavrına tahammül etmeyen Umeyr, kız kardeşini kılıçla katleder ve gidip Hz. Muhammed'e olup biteni anlatır: Seni eleştirdiği için kız kardeşimi öldürdüm, der.

Kadının çocukları bunu duyunca katili araştırmaya başlarlar. Hz. Muhammed, öldürülen kadının çocuklarını çağırıp onların huzurunda katile onay verir, haklı bulur ve adama herhangi bir yaptırım gerekmez, der. Kadının çocukları da, verilen karara saygılıyız, derler ve konu burada kapanır. Hz. Muhammed böyle dedikten sonra çocukları başka ne diyebilirlerdi ki? Bunu anlatan infaz edenin kendisi!

Bu hadiseyi İbni Ebi Asım (h.287.ö) iki kitabında işlemiş. Ayrıca Taberani (h.360.ö), Ebu Naim Esbehani

(h.430.ö), İbni Esir (h.630.ö), Heysemi (h.807.ö) gibi âlimlerin kaynaklarında da var. Bunlar olaya herhangi bir itirazda bulunmamışlar. Üstelik **Heysemi**, hadisi anlatan kişiler güvenilirdir, diye ayrıca not düşmüş.[84]

b) Hz. Muhammed'e Sövdü Diye Efendisi Tarafından Öldürülen Kadın

İbni Abbas anlatır: Gözlerinden malul bir adamın bir ümmü veledi (cariyesi) vardı.[85] Bu kadın Hz. Muhammed'e söver, hakkında olumsuz sözler söylermiş. Adam ne kadar onu uyarmışsa da kadın dinlememiş. Bir gece yine Hz. Muhammed'e sövüp hakkında olumsuz sözler söyleyince; kocası (kör adam) hançer/kılıç alır, kadının karnına saplar, onu katleder.

Hz. Muhammed bunu ilk duyduğunda rahatsız olur/onaylamaz; ama katili dinleyince fikir değiştirir. Katil gelir; Hz. Muhammed'e, 'Ben o kadının sahibiyim/efendisiyim. Sana söver ve senin hakkında çirkin sözler söylerdi. Onu vazgeçirmeye çalıştım; ancak dinlemedi. Bir de benim ondan inci tanesi gibi iki oğlum var. Üstelik kadın bana karşı saygılıydı, bana hizmet ederdi. Dün gece yine sana sövmeye, hakkında çirkin sözler söylemeye başladı. Ben de hançeri alıp karnına sapladım ve onu öldürdüm' der.

---

84 a-İbni Ebi Asım, el-Ahad ve-l Mesani, c. 4/186, no: 646, Umeyr b. Ümeyye başlığı altında, no: 2167. Ayrıca
Diyat adlı kitabında da işlemiş İbni Ebi Asım, no: 310, s. 541.
b-Taberani, Mucem-i Kebir, c. 17/64, no: 66.
c-Heysemi, Mecme-ü Zevaid, c. 6/260, Hudud bölümünde.
d-Üsdü-l Gabe, 4/273, no: 4057.
e-Ebu Naim Esbehani, Marifetü Sahabe, Umeyr b. Ümeyye başlığında, no: 2195, s. 2099.

85 Ümmü veled: Sahibinden çocuk dünyaya getiren savaş esiri cariye demek.

Adamın bu açıklamasından sonra Hz. Muhammed oradakilere, '**Dikkat edin! Tanık olun ki o kadının kanı hederdir**' (yani adama herhangi bir ceza, yaptırım, günah yoktur) diyor. Hadis âlimlerinden Ebu Davud ve Nesai bunu, '**Hz. Muhammed'e sövenin hükmü**' adıyla özel bir başlık altında işlemişlerdir. Peki, bunu aktaran Ebu Davud ve Nesai herhangi bir itirazda bulunmuşlar mı? Hayır; olayı anlatıp başka konulara devam etmişlerdir. Zaten itirazları olsaydı, 'Hz. Muhammed'e sövenin cezası' başlığını açmazlardı.

Hadis âlimi **Elbani** bunu işlerken, 'Müslim şartlarına göre isnadı sahihtir' diye not düşmüştür. Zehebi de, bu hadisi aktaran raviler güvenilirdir, diye görüş bildirmiştir. Darekutni ve Hakim Nisaburi de bunu işlemişlerdir. Darekutni bununla ilgili dört rivayet sunmuştur. Beyhaki (h.458.ö) hem bunu hem de buna benzer birçok infaz örneği sunmuştur. Beyhaki ayrıca iki yerde, '**Kadın olsun erkek olsun Hz. Muhammed'e sövenin katli helaldir!**' şeklinde tıpkı Ebu Davud ve Nesai gibi özel başlıklar açmıştır. Bu olayı hem Taberani, hem de mezhep lideri Ahmet b. Hanbel kaynaklarında işlemişlerdir.

Şeyhülislam **İbni Teymiye**, 'Her kim Hz. Muhammed hakkında olumsuz bir şey söylerse cezası ölümdür!' derken; kanıtlardan biri olarak bunu göstermiştir. **Şirazi** de İbni Teymiye gibi bu örneği kanıt göstermiştir. İnsan İbni Teymiye ve Kadı İyad'ın Hz. Muhammed'e sövme konusundaki açıklamalarına bakınca; onlar adeta infazı az görmüşler gibi bir manzarayla karşılaşır. Neredeyse; keşke canları çivilense, makasla parça parça olsaymış daha iyi olacakmış der gibi bir anlatımları var.[86]

---

[86] a-Sünen-i Ebi Davud, Hudud, bab 2/4361.

b-Süneni Nesai, Tahrim'ud Dem, bab 16/4070. Ebu Davud ve Nesai bu hadisi Abbad b. Musa'dan, o da İsmail b. Cafer'den, İsrail'den, Osman Şahham'dan, İkrime'den, o da sahabi İbni Abbas'tan şeklinde sunmuşlardır. ➛

Dikkat edilirse adam kendisi dile getiriyor ki, kadın bana karşı yumuşaktı ve üstelik bu kadından inci tanesi gibi iki çocuğum var. Sadece senin hakkında olumsuz şeyler söylediği için öldürdüm, diyor. Kör adamın eline kim bilir hangi baskında böyle bir cariye düşmüş; ama o, Hz. Muhammed'i eleştirdi diye hunharca katlediyor kadını ve Hz. Muhammed de, madem beni eleştiriyordu bunu hak etmiştir, diyor.

Şu gibi hadisler kimseyi yanıltmamalı: Mesela Hz. Muhammed bir baskında Müslümanlar tarafından katledilen bir kadının cesedini görünce, **'Savaşlarda kadın ve çocuklara karışmayın'** demiş. Bazıları bundan kadın ve çocuklar lehine bir sonuç çıkarmaya çalışabilirler; ancak bu bakış doğru değildir. Çünkü savaş ve baskınlarda ele geçen kadınlar cariye, çocuklar da köle statüsüne bağlı olurdu.

Hal böyle iken tabii ki kadınların vurulması Müslümanlar için bir kayıptı. Çünkü Müslümanlar hem onları cinsel ilişkide kullanırdı, hem de istedikleri zaman satıp para kaza-

---

➛ Elbani, Sahih-ü Süneni Ebi Davud, no: 4361 ve Sahih-ü Süneni Nesai, no: 4081'de bunları değerlendirirken,

isnat sahihtir diye not düşmüştür. Yani itiraz etmemiştir.

c-Hakim Nisaburi, Müstedrek, Hudud bölümü.

21/8044, c.4/394'te işlerken, o da sahih ifadesini kullanmıştır.

d-Darekutni, Sünen, Hudud başlığı altında, c.3/112, bab 102/3155 ve 103/3156; Kazalar, bab

47/4423,49/4425, c.4/216.

e-Elbani, İrvau-l Galil, c.5/92, no: 1251.

f-Beyhaki, Sünen-i Kübra, Nikah, bab 37/13375, c.7/96, Mürted bölümünde, c.8/203.

no: 16863.

g-İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul, s.68.

h-Taberani, Mucemi Kebir, c. 11/351, no: 11984.

i-Şirazi, Mec'mu', c. 24/478, Siyer ve Cihad bölümü, Akdü zimme başlığı altında.

j-İbni Hacer Askalani, Buluğü-l meram, s.454, no: 1203.

nırlardı. Çocuklar da İslam'a göre büyütülüp Allah için baskınlara gönderilir, ganimet toplardı. Hz. Muhammed'in az önceki sözün temelinde bu var.

Kadınları öldürmeyin diyen aynı Hz. Muhammed, Beni Kureyza kadın ve çocuklarını uzak yerlere gönderip bilinmeyen kişilere sattırmıştır. Bu konuda ileride bağımsız bir başlık altında detaylı bilgi sunacağım zaten.[87]

c) Hz. Muhammed'e Sövdü Diye Öldürülen Yahudi Kadın

Şa'bi Amir b. Şerahil (h.21-103) **Hz. Ali**'den aktarıyor:

Yahudi bir kadın Hz. Muhammed'i eleştirdiği, hakkında olumsuz şeyler söylediği için bir adam boğazını sıkarak onu öldürdü. Hz. Muhammed bu cinayet hakkında, kadının kanı hederdir (adeta iyi ki öldürdün) dedi. Bu rivayet, altı hadis kaynağından biri olan **Ebu Davud**'da geçiyor. Ayrıca **Beyhaki** de buna yer vermiştir. Daha sonra gelen âlimler de bunu yazmayı sürdürmüşlerdir.

Olayı kaynaklarında işleyen âlimler, herhangi bir itirazda bulunmamış; tam tersine cinayetin işlendiğini ve Hz. Muhammed'in de, 'Katile herhangi bir ceza yoktur' dediğini sağlam bir bilgi olarak değerlendirmişlerdir. Mesela **Elbani**, 'Bu hadis Buhari ile Müslim'in şartlarına uygundur' diye not düşmüştür. Şeyhülislam İbni Teymiye hem bunu işlemiş, hem de Hz. Muhammed aleyhine olumsuz konuşanın katli vaciptir noktasında dayandığı kanıtlardan biri olarak göstermiştir. Mezhep lideri **Ahmet b. Hanbel** ve **Diyaü-l Makdisi** de kaynaklarında buna yer vermişlerdir.

Hadis, yukarıda geçtiği gibi çok kısa; ama net. Bu örnekte katilin ismi belli değil ama kadını nasıl öldürdüğü belli: Boğa-

---

87 Buhari, Cihad, bab 147/3015 ve 148/3016. Müslim, Cihad, bab 8/1744.

zını sıkarak öldürmüş diye açık ifade var. Bir de kadın Yahudi. Bunlara şunun için vurgu yapıyorum: Az sonra başka bir Yahudi kadının öldürülmesini anlatacağım. Kısmen her iki olayda ortak yanlar var. Acaba bir kişi mi yoksa iki kişi mi diye ihtilaf var. Bakalım nasıl bir sonuç ortaya çıkacak?[88]

Burada şu söylenebilir: **Şa'bi** olayı Hz. Ali'den aktarmış. Bazıları, Şa'bi Hz. Ali'yi görmüş mü acaba diye sorabilirler. **İbni Teymiye** şunu belirtiyor: Şa'bi, Ali zamanında en az 20 yıl yaşamıştır. Kaldı ki hadis âlimleri nezdinde sağlam biri olarak bilinmektedir, diyor. Nitekim **Buhari** de Şa'bi'den rivayetler aktarmıştır.[89]

d) Hayırsever Bir Yahudi Kadının Katledilmesi

Kaynaklarda farklı bir Yahudi kadının infazından söz edilmektedir. Bunu da sahabi İbni Ümmi Mektum infaz etmiştir. Rivayet eden kişi Abdullah b. Ma'kıl (h.88.ö).

Olayın özeti şöyle: Yahudi bir kadın âmâ olan İbni Ümmi Mektum'a iyilik yapıyordu. Çünkü İbni Ümmi Mektum aslen Mekkeli olup Medine'ye hicret edenlerdendi, himayeye muhtaçtı. Yahudi kadın buna acıdığı için insanlık adına kendisine yardım eder: Yemek, elbise gibi ihtiyaçlarını karşılar. Bu arada kadın Hz. Muhammed'i peygamber olarak kabul etmeyen, zaman zaman aleyhinde konuşan biridir.

---

88 a-Ebu Davud, Hudud, bab 2/4362.

b-Elbani, İrvau-l galil, c. 5/91, no: 1251. Burada Beyhaki'de geçtiğini belirtiyor.

c-Beyhaki, Sünen-i Kübra, c.7/96, Nikah bölümü, bab 37/13376; Cizye bölümü, c.9/200, bab 16/18709.

d-İbni Teymiye, Sarimü-l Meslul, s. 61.

e-İ. Halal, Ahkamü Ehli-l milel, s. 257, no: 730.

f-Diyau-l makdisi, Ehadisü-l muhtare, c. 2/169, no: 547.

89 İbni Teymiye, Sarimü-l Meslul, c. 2/126-127. Buhari, Hudut, bab 21/6812.

Sonuçta İbni Ümmi Mektum bu eleştirileri kabullenemeyip onu tutup **döve döve öldürür** (İbni Sa'd), sonra gidip olup biteni Hz. Muhammed'e anlatır: Kadın bana iyilik yapıyordu; ama seni de eleştiriyordu. Ben bunu kabul etmedim; kadını öldürdüm der. Buna karşılık Hz. Muhammed, ben bu kadının kanını iptal ettim (yani katil kişiye herhangi bir yaptırım/ceza söz konusu değildir) der ve üstelik kadına beddua eder (kadın kendisine sövdü diye).

İlginç bir olay! Kadın, kördür, muhacirdir, yardıma muhtaçtır diye adama sahip çıkıyor, karnını doyuruyor, ihtiyaçlarını karşılıyor; ama adam, Hz. Muhammed'e sövdü diye onu infaz ediyor ve Hz. Muhammed de hem cinayeti onaylıyor, hem de kadına beddua ediyor. Bunu birçok âlim işlemiş ve bu bilgi yalandır da dememişlerdir.[90]

Daha ilginci, Hz. Muhammed Medine dışına çıktığında yerine birini vekil bırakırdı. İşte yerine en çok vekil bıraktığı kişi İbni Ümmi Mektum'dur. Onu on üç sefer yerine vekil bırakmış. Şu da var ki, bu adam Hz. Muhammed'in hanımı Hatice'nin dayısının oğluydu aynı zamanda. Bu cinayet olayıyla ilgili anlatım hakkında **Elbani** ve **Zehebi**, sahihtir diye ayrıca görüş bildirmişlerdir.[91]

---

90 a-İbni Sa'd, Tabakat, c. 4/195. İbni Ümmi Mektum bölümünde.
b-Zehebi, Siyeri Alam, 1/363.
c-Ebubekir Ahmet b. Muhammed Halal, Ahkam-ü ehli-l milel, s. 257, no: 730.
d-İbni Teymiye, Cühuduhu fi-l hadisi ve ulumihi, c. 2/477, no: 263.
e-İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 330, ikinci bab, beşinci delil kısmında.

91 Hz. Muhammed bu kör adamı Karkere baskınına giderken, Beni Süleym baskını, Uhud harbi, Hamrau-l esed, Beni Nadir, Hendek, Beni Kureyza, Beni Lihyan, Gabe, Zikared ve Hudeybiye Umresinde onu yerine vekil bırakır Medine'de. İbni Sa'd, Tabakat, c. 4/195. İbni Müzi, Tehzibi Kemal, c. 22/25, no: 4367. Burada 13 sefer Hz. Muhammed'e vekâlet ettiği ve Hatice'nin dayısının oğlu olduğu anlatılır.

e) Hz. Muhammed'e Sövdü Diye Oğlu Tarafından Öldürülen Baba

Aslında bu bölümü hep kadın örnekleriyle bitirmek uygun olurdu; ancak katillerin çoğu yakın akraba oldukları için ve bu örnekte de baba-oğul söz konusu olduğu için; bunu da buraya almayı uygun gördüm. Bu olay hakkında **İbni Kani**'nin (h.265-351) aktardığı bir bilgi var:

Ravi Malik b. Umeyr şöyle diyor: Bir adam Hz. Muhammed'e geldi, **'Babam senin hakkında olumsuz şeyler söyledi, bu benim zoruma gitti, onun için babamı öldürdüm'** dedi. Adamın bu sözüne karşı Hz. Muhammed olumsuz bir tepki göstermedi, neden bana söven babanı öldürdün demedi, diyor.

Bunu Kadı İyad, Şeyhülislam İbni Teymiye ve Ebu İshak Fezari (h.186.ö) de işlemişlerdir. Ebu İshak da Süfyan-i Sevri'den (h.161.ö) aktarmıştır. Bunu aynı zamanda hadis âlimlerinden Ebu Davud ve tarihçi İmam Muzi de işlemişlerdir.[92] Buhari, hadisi aktaran Malik b. Umeyr için şu kısa bilgiyi vermiştir: Bu adam cahiliye döneminde vardı, Hz. Ali'den rivayetler aktarmıştır, diyor ve kişi hakkında olumsuz bir şey yazmıyor.[93] Olayı aktaranlar savunma adına bir şey yazmamışlardır.

---

92 a-İbni Kani, Mucemi Sahabe, c. 3/46.
b-Kadı İyad, Şifa, s. 775, no: 1771.
c-Makrizi, İmta, İbni Kani'den, c.14/380.
d-İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul, s. 149. Tahkik, Muhammed Muhittin, Harasü-l vatani es-Suudi, 1983.
d-Ebi Davud, Merasil, Cihad bölümü, bab 25, s. 181.
e-İmam Müzi, Tuhfetü-l Eşraf, c. 12/469, no: 19259.

93 Buhari, Tarihi Kebir, c. 7/304, no: 1293.

Hz. Muhammed ve getirmiş olduğu inanç sistemi içinde babayı, en yakın akrabayı öldürme, dövme konusunda epey örnekler var. Onun için konuyu biraz geniş tutmak isterim.

Bilindiği gibi Ebu Süfyan'ın kızı Ümmü Habibe Hz. Muhammed'in hanımıydı. Bir de Ebu Süfyan, İslamiyet'i kabul etmeyen Mekkelilerin başıydı. Mekke fethinden önce Medine'ye gidiyor, barış için kulis yapıyor. Gelmişken kızıma da uğrayayım diyor ve onun yanına gidince, bir minder üzerinde oturmak istiyor. O sırada kızı, 'Hz. Muhammed'in üzerinde oturduğu mindere senin gibi bir müşrik, bir necis/bir pislik oturamaz!' diyor ve minderi onun altından çekiyor. Buna karşı Ebu Süfyan, kızım sen çok değişmişsin, çok kötü olmuşsun diyerek rahatsızlığını dile getiriyor. Ebu Süfyan bunu Hz. Muhammed'e anlatınca, kendisi bir şey demiyor.

Bu hadise birçok kaynakta geçiyor. Bazılarını aşağıya alıyorum.[94]

Yaşanmış benzer örneklerle devam edeceğiz. Ancak burada bir sorunun cevabını verip öyle devam edelim. Çünkü bu şekilde daha aydınlatıcı ve anlaşılır olur.

Soru şu: Peki, bu ağır cezanın, ebeveyn ile evlat arasında düşmanlık yaratmanın Kur'an'da bir kanıtı var mı, Kur'an bunu onaylıyor mu?

Yanıtını Kur'an'dan takip edelim. Yalnız şunu da belirtelim ki, bu gibi uygulamalar (infazlar) ve bunlara kaynaklık eden ayetler Mekke döneminde yoktu. Bunlar Medine dönemine ait. Çünkü Mekke'de güçlü değildi ki bu gibi infazlar olsun ve bunları haklı çıkaran ayetler indirilsin. Hani

---

94 a-İbni İshak, Sire, s. 518.
b-Zehebi, Siyer, c. 2/222-23.
c-İbni Sa'd, Tabakat, c. 10/97.
d-İbni Hacer Askalani, İsabe, c. 8/142, no: 11191.
c-İbni-l Cevzi, Sıfatü's Safve, c. 2/46.

derler ya iki devlet arasındaki savaşta kim sahada güçlüyse masa başında da o güçlüdür misali; Hz. Muhammed'in durumu da böyle: Medine'de iktidar olunca ancak o zaman sertlik içeren ayetler inmeye başlamış ve infazlar o zaman gerçekleşmiştir.

Soruyu iki ayetle yanıtlayalım:

Bir: "Ey inananlar, eğer imana karşı küfrü tercih ederlerse; o zaman babalarınızı ve kardeşlerinizi dost edinmeyin. Sizden her kim onları dost edinirse işte bunlar zalimlerin ta kendileridir. De ki, babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, hanımlarınız, aşiretiniz, elde ettiğiniz mallar, elden gitmekten korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden evler, size Allah'tan, Peygamberinden ve onun yolunda savaş etmekten daha sevimliyse; Allah'ın emri gelinceye dek bekleyin!"[95]

İki: "Allah'a ve ahiret gününe inanan bir topluluğun, Allah'a ve resulüne karşı çıkanlarla dostluk kurduğunu göremezsin. Bunlar (Allah ve resule karşı olanlar), ister babaları olsun, ister çocukları olsun, ister kardeşleri olsun, ister akrabaları olsun onlarla dost olmazlar."[96]

İşin önemli yanı, bu ayetin durup dururken gelmemiş olması. Bunun şöyle bir hikâyesi var: Hz. Muhammed'in kendilerine cennet müjdesi verdiği on kişiden biri olan Ebu Ubeyde Amir b. Cerrah, babasını öldürmüş ve gidip Hz. Muhammed'e, sana sövdüğü için katlettim, diye bildirmiş. Hz. Muhammed ona, niye böyle bir şey yaptın diye olumsuz bir şey dememiş.

Kaynaklarda bu cinayetin Bedir (kimi rivayetlere göre de Uhud) harbinde meydana geldiği belirtilir. Hz. Ömer bu nedenden dolayı, Ebu Ubeyde sağ olsaydı ben kendimden

---

95 Tevbe suresi, ayetler 23-24.

96 Mücadele suresi, ayet 22.

sonra halifeliği ona bırakırdım, demiş. Çünkü Ebu Ubeyde hicri on altı veya on sekizinde 55 yaş civarında iken Ürdün tarafında vefat etmişti. Bir de babasını öldürdüğü zaman kendisi 41 yaşındaymış. İşte böyle biri, ihtiyar babasını din için katlediyor, Hz. Muhammed de bu gibi olayları önlemiyor/önlemek istemiyor. Üstelik az önceki ayetlerle akraba arasında düşmanlık meşrulaştırılıyor.

Taberani, **'Babasını Bedir'de katleden Ebu Ubeyde'** diye ayrıca özel bir başlık açmış, ondan sonra hadiseyi anlatmıştır. Az önceki ayetin de bu gibi akraba cinayetleri üzerine indiğini belirtmiştir.[97]

Şu tür rivayetler de vardır: Uhud harbinde Ebubekir'in babası Ebu Kuhafe karşı tarafta yer alıyormuş. Ebubekir kendisi onu öldürmek istemiş; ancak Hz. Muhammed müdahale etmiş, sen yapma; başkası gitsin demiş. Sanki sen yapma başkası gitsin demekle büyük bir iyilik yapmış gibi.

Ebubekir'in babasıyla ilgili şu bilgi de var: Bir gün Hz. Muhammed'e sövünce Ebubekir onu sert bir şekilde iteler ve adam yüzüstü yere yığılır. Ebubekir bunu Hz. Muhammed'e anlatınca o, yapma ya, gerçekten bunu yaptın mı karşılığını verir. Ebubekir, seni hak peygamber olarak gönderene yemin olsun ki, elimde o an kılıç olsaydı onu öldürecektim der. **Kurtubi** kendi tefsirinde bu gibi örneklere epey yer vermiş.

İşte Hz. Muhammed, arkadaşlarındaki bu samimiyeti, kendine olan aşırı bağlılıklarını görünce sevinir, hoşuna gider. Bunun üzerine yukarıdaki ayet ('gerçek inanan, Hz.

---

97 a-Kurtubi tefsiri, Mücadele suresi, ayet 22, c.17/307.
b-İbni Kesir tefsiri, Mücadele 22, c. 8/54.
c-Hakim Nisaburi, Müstedrek, c. 3/264-65, no: 5150-55.
d-Taberani, Mucemi Kebir, c. 1/154, no: 360.

Muhammed'i tüm akrabaların, her şeyin üstünde tutar' ayeti) gelir.[98]

Az önceki ayette dört akrabanın ismi geçti. Babalar, oğullar, kardeşler ve akrabalar da olsalar; Hz. Muhammed'i sevmiyorlarsa dost edinilmemeli. Burada geçen her dördünün de ayrı bir hikâyesi vardır. Örneğin; babalar için Ebu Ubeyde'nin. Çünkü az önce de ifade edildiği gibi o babasını öldürmüştü. Oğullar için Ebubekir ve oğlu Abdurrahman ile Ebu Huzeyfe ve babası Utbe hikâyesi var. Ebubekir, babasıyla Bedir harbinde karşı karşıya gelmek istemişti.

Bazı rivayetlerde Ebubekir'in oğlu Abdurrahman karşı safta yer alıyormuş. Ebubekir Hz. Muhammed'e, izin ver oğlumla kendim çarpışayım diye teklifte bulunmuş. Hz. Muhammed buna izin vermemiş; gerekçesini de şöyle belirtmiş: 'Bilirsin ki sen bizim gözümüz kulağımızsın, senden yararlanırız. Onun için sen ona karşı çıkma!' demiş.

Kimi yazarlar, Ebubekir'le babası yerine; Ebubekir'le oğlunu işlemişler. Bu bir yazım hatası olabilir. Çünkü benzer yanlışlar sonradan gelen yazarlar tarafından yapılır genelde. Önceki kaynaklardan aktarırken hata yapmış olabilirler. Sonuçta ha babasıyla karşı karşıya gelmiş ha oğluyla pek fark yok!

Ebu Huzeyfe de Bedir'de babası Utbe'yi kendisi öldürmek istemiş; ancak Hz. Muhammed ona da izin vermemiş. Ayette kardeşleri de olsalar derken; Musab b. Umeyr kendi kardeşini vurmuştu. Ayette kullanılan kardeşler terimi buna uyar. Akraba da olsalar cümlesinin altında da Hz. Ömer, Hz. Ali ve Hamza var. Çünkü bunlar Bedir'de yakın akrabalarını öldürmüşlerdi.

---

98 Kurtubi tefsiri, Mücadele suresi, ayet 22, c. 17/329, Yahya İmrani, el beyan fi mezhebi Şafii, 12/25.

İşte Hz. Muhammed kendisine bu kadar aşırı derecede bağlı olan insanları görünce; eylemlerini destekler mahiyetteki ayetlerle hem onların gönlünü almak istemiş, hem de din için akraba cinayetlerinin önünü açmış olur. Bu akraba cinayetleriyle ilgili örneklere birçok İslam âlimi yer vermiştir.[99] İşte öyle bir inanç ki, onun yüzünden evlat babasını, kardeş kardeşini, koca hanımını rahatlıkla öldürebiliyor.

Kısacası; gözü kapalı dogmalara inanan bir kişi, gayet tabii ki babasını da, oğlunu da, hanımını da tüm yakınlarını da rahatlıkla haşlayabilir. Hem de bir hiç uğruna!

---

99 a-Yahya b. Ebi-l Hayr İmrani Ebu-l ala el-Maarri, c. 12/25.
b-Hakim Nisaburi, Müstedrek, 3/264-65.
c-Beyhaki, Sünen, Kübra, 9/27.
d-İbni Asakir, Tarihü Medineti Dımaşk, 25/446.
e-Suyuti, Dürrü-l mensur, Mücadele suresi, ayet 22, c.6/186.
f-İbni Hacer Askalani, Telhisü-l Habir, c. 4/191-92

IV. BÖLÜM

MEKKE FETHİ VE ÖLÜM LİSTESİNE ALINAN ŞARKICI CARİYELER

a) Kureybe, Fertena, Sare, Erneb, Beni Hatal ve Hind

Hz. Muhammed, Ebu Süfyan'ın hanımı Hind, İbni Hatal'ın iki cariyesi Kureybe ile Fertena, Beni Hatal cariyesi, Muttaliboğulları'ndan Amr b. Hişam cariyesi Sare ve Ümmü Sa'd/Erneb adındaki cariyeler hakkında, '**Bunlar Kâbe perdesine sığınsalar bile yakalandıkları zaman öldürüleceklerdir'** diye talimat verir. Bunlardan yalnız Ebu Süfyan hanımı Hind cariye değildi; kalanları cariyeydi.

O dönemlerde cariye, evde bir hizmetli gibiydi, neredeyse insandan sayılmazdı. Efendisi olan zat, kadının rızası dışında onunla cinsel ilişkide bulunur ve istediği an onu istediği müşteriye satabilirdi. Hz. Muhammed eleştirel şiir söyledi diye işte bu cariyelerin kimileri hakkında ölüm fermanı vermiştir.

Mekke fethi gerçekleşince bu altı cariyeden (Kureybe, Fertena, Sare, Erneb, Beni Batal Cariyesi ve Hind) Kureybe yakalanıp asılarak infaz edilir (Hüseyin b. Muhammed D.bekiri'ye göre). Fertena ilkin kaçar, sonra Hz. Muhammed'den aman dileyip Müslüman olur. Beni Hatal cariyesi ise katledilir.

Amr b. Hişam cariyesi Sare, kimi rivayetlere göre Hz. Ali tarafından infaz edilir (Makrizi gibi), kimi rivayetlere göre de Mekke fethinde affedilir; ancak Hz. Ömer'in halifeliği döneminde bir Müslüman tarafından (üzerine at sürülerek) kaburgası kırılır ve aldığı darbeden dolayı vefat eder. İleride Hz. Ali bahsinde yine buna değineceğim. Ki Ali diyor: Ben onu yakalayıp Hz. Muhammed'in huzuruna getirdim. Kadın eteğini kaldırıp Hz. Muhammed'e gösterdi. Hz. Muhammed bana, götür infaz et dedi; ben de kadını öldürdüm, diyor.

Ümmü Sa'd adındaki cariye de Mekke fethi sırasında Müslümanlar tarafından infaz edilir.

Kara listeye alınan Hind ise, Ebu Süfyan'ın hanımıdır. Onun babası Utbe b. Rabia ve kardeşi Velid ile amcası Şeybe Bedir harbinde Müslümanlar tarafından öldürülmüş, toplu halde **'Kalib'** kuyusuna atılmışlardır. Hz. Muhammed Mekke fethinde bu kadını affeder. Az ileride bu konuda ayrıca bilgi vereceğim ki, Hz. Muhammed fakir fukarayı infaz etmiş, kodamanları hem bağışlamış hem de kendilerine olağanüstü ayrıcalıklar tanımıştır.

Bu bilgileri ilk İslam tarihçilerinden **Vakıdi**, **İbni Hişam**, **Belazuri**, **İbni İshak** (kısmen) ve sonradan gelenlerden **D.bekiri**'den özetledim. Tabii ki ünlü hadis âlimleri ve aynı zamanda **Buhari** üzerine şerh yazan Askalani ve Ayni, ayrıca İbni Teymiye gibi başka da birçok âlim, eleştirel şiirlerinden dolayı bu kadınlardan birkaçının Hz. Muhammed'in emriyle infaz edildiklerini yazmışlardır. Bunlar şarkı söyleyen cariyelerdi. Hele İbni Hatal, iki cariyesine baskı kurarak Hz. Muhammed aleyhine şiir söyleyin diyordu. Yani bir bakıma onun cariyeleri masumdu/efendileri tarafından zorlandıkları için şiir söylüyorlardı.

Deniliyor ki: Ölüm listesine alınan bu kadınlardan birinin suçu hem casusluk, hem de Hz. Muhammed aleyhine şi-

irler söylemesidir. Burada bir çelişki var. Şöyle ki: Kadın Müslümanların planları hakkında Mekke'deki yetkililere vermek üzere Hatem b. Ebi Beltia adındaki kişiden bir mektup alıp Mekke yoluna düşer. Hz. Muhammed bunun bilgisini alınca Hz. Ali ile Zübeyr b. Avam'ı peşinden gönderir. Bunlar o mektubu kadından alır, kadını da Hz. Muhammed'in yanına getirirler.

Burada soru şu: Bu kadın madem casusluktan suçlanıyordu; peki, niye yakalandığı zaman infaz edilmedi? Öyle anlaşılıyor ki, bu kadın casusluktan değil; eleştiriler içeren şiirleri yüzünden infaz edilmiştir. Şu da var ki, bunun fetih günü öldürülüp öldürülmediği konusunda farklı bilgiler var. **Vakıdi** gibi bazı tarihçiler, Mekke fethinde infaz edilmiş, diye yazmışlar. Bazıları da 'Hz. Muhammed onu affetmiş, kadın daha sonra Ebubekir veya Ömer zamanında ölmüştür', şeklinde rivayetler aktarmışlardır.

D.bekiri'nin aktardığı listeye göre; Hz. Muhammed tarafından ölüm listesine alınan altı şarkıcı cariyeden üçü infaz edilir, biri fetih günü kaçar, sonradan gelip Müslüman olur; ancak Hz. Ömer zamanında bir Müslüman tarafından kaburgası kırılır ve ölür. Hatta bunlardan biri asılmak suretiyle infaz edilmiştir. Evet; bu cariyelerin tek suçu, şarkılarıyla Hz. Muhammed aleyhinde sözler sarf etmeleridir.[100]

---

100 a-Tarihu-l Hamis, c.2/94.
b-Belazuri, Ensab, 1/457 ve c. 11/43.
c-İbni Hişam, Sire, c. 4/53.
d-Vakıdi, Megazi, s.859-860.
e-İbni İshak, Siyeri Nebi, s.533-34.
f-Taberi Tarihi, c. 3/58-60. Hicri 8'inci yılı olayları Mekke fethi bölümünde.
g-Salihi, Sübülü-l hüda, 5/341.
h-Askalani, Fethü-l Bari, c. 8/12; Megazi bölümü 48/4280.
i-Makrizi, İmtau-l Esma', 1/400.
j-İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul, s. 126-134.

Özellikle İbni Hatal hakkında Hz. Muhammed'e haber verirler ki, adam af diliyor; Kâbe perdesine sığınmış, ne dersin? Öldürün diyor ve tabii ki adamı Kâbe içinde linç ediyorlar. Hz. Muhammed'in bu açıklaması hem **Buhari**, hem de **Müslim**'de geçiyor. Aktaran Enes b. Malik'tir.[101]

Mekke fethinde katledilen eleştirmen kadınları anlatırken; bu bağlamda Hz. Muhammed'in başka bazı uygulamalarını da dile getirmek isterim. Çünkü Mekke fethinde ilginç kararlar söz konusudur. Özellikle Ebu Süfyan ve ailesine tanınan olağanüstü ayrıcalıklar bilinmeye değer. Gerçi yukarıdaki bölümlerde biraz değindim; ama detaylarda önemli bilgiler var.

b) Mekke Fethi ve Kerbela Hadisesi

Bunun detayı bilinmeden, 'Mekke fethinin, yıllar sonra meydana gelen Kerbela olayıyla ne ilgisi var?' diye bir soru akla gelebilir. Ama gerçekten ilgisi var. Bunu anlatacağım.

Bilindiği gibi hicretin ikinci yılındaki Bedir savaşında, yine bundan bir yıl sonra meydana gelen Uhud harbinde ve hicri beşinci yılında cereyan eden Hendek savaşında düşman ordusunun başında Ebu Süfyan vardı. Bunu şunun için anlatıyorum: Hz. Muhammed bu amansız düşmanına öyle ayrıcalıklar tanır ki, Kerbela olayına bile neden olmuş diyebiliriz.

Hz. Muhammed Mekke'yi alınca (Ocak 630); Ebu Süfyan ve Muaviye'ye karışmaz; bunlar "Kılıç Müslümanı" olarak tarihe geçerler. Yoksa o ana kadar Hz. Muhammed'le savaşan bu insanlar, ne gibi kerametler gördüler de Mekke baskınında Müslüman oldular! Böyle bir şey yok. Şiirleriyle Hz. Muhammed aleyhinde eleştirel sözler söyleyen birkaç

---

[101] a-Buhari, Cezaü Seyd, no: 1846.
b-Müslim, Hac bölümü, bab 84/ 1357.

kadın için, Kâbe'ye sığınsalar bile bunlara af yok/öldürülecekler denilirken; böylesi bir Ebu Süfyan ve oğullarına, hanımına karışmadığı gibi; üstelik kendilerine aşırı derecede ilgi gösteriyor ve onları ödüllendiriyor.

Mekke fethinden yaklaşık bir ay sonra Müslümanlar Huneyn savaşına başlıyorlar. Buradan topladıkları talan miktarı hayli fazla: Kaynaklarda anlatılanlara göre; o çevreden 40 binden fazla küçükbaş hayvan, 24 bin deve, 4000 ukkiye gümüş topluyorlar. Bunları adamlarına dağıtırken de Ebu Süfyan ve iki oğluna (Muaviye ile Yezit'e) 300 deve, 120 ukkiye gümüş (altın diyenler de vardır) veriliyor. O ana kadar Hz. Muhammed'e karşı savaşan Mekke'nin ileri gelenlerine de 100'er deve veriliyor.

Kaynaklara göre, bu isimler arasında Hekim b. Huzam, Nadir b. Haris, Safvan b. Ümeyye, Haris b. Hişam, Süheyl b. Amr, Kays b. Adiy, Huveytıb b. Abdiluzza, Ala b. Cariye, Alkama b. Ulase, Uyeyne b. Hıns, Abbas b. Mirdas da vardır. Ancak savaşı kazanan, ölüm-kalım mücadelesi veren Medineli sahabilere çok cüzi bir miktar verir. Bunun üzerine Medineliler itiraz ederler: Düşmanın kanı hâlâ kılıçlarımızda duruyor, kurumadı: Savaşı biz kazandık, ancak sen ganimeti hak etmeyenlere veriyorsun, diye. Hz. Muhammed zorlukla onları durdurur. Bu ganimet tartışmaları hadis kaynaklarında ve siyer kitaplarında detaylıca anlatılır.[102]

Mekke fethinden sonra böyle bir Ebu Süfyan'ın ricası üzerine Hz. Muhammed onun oğlu Muaviye'yi kendine kâtip seçer. Tabii ki bu durumda Muaviye toplum nezdinde puan alır, yıldızı parlar. Bu kâtip seçme meselesi birçok kaynakta geçiyor. Hatta İbni Asakir, Hz. Muhammed'in, 'Ceb-

102 İbni İshak, Siyeri nebi, s. 584-86.

rail geldi, Muaviye'yi kendine vahiy kâtibi seç' dedi sözünü de aktarıyor.[103]

Muaviye'nin Müslüman olduğu tarih Mekke'nin fethi yani miladi 630. Hz. Muhammed'in vefat ettiği tarih ise 632. Yani **Muaviye**, Hz. Muhammed'in ölümüne yaklaşık iki yıl kala Müslüman olur. Bu iki yıl içinde Muaviye hangi ayetleri yazmış; gerçekten merak konusu. Hani bazı kaynaklarda geçiyor ki o da vahiy kâtibiymiş. Hâlbuki o sırada neredeyse Kur'an bitmişti.

İbni Abbas Muaviye'den şöyle bir rivayet aktarıyor: Muaviye, ben Hz. Muhammed'in başındaki saçından bir parçasını kesip kısalttım demiş. Hac esnasında Safa ile Merve arasındaki koşuşturmaca bitince hac vecibesi olarak saç kesme olayı söz konusu oluyor. Muaviye bunu kastediyor.[104]

Bir kere bu kadar seçme sahabi varken Hz. Muhammed'in kalkıp kafasını Muaviye gibi bir 'Kılıç Müslümanı'na teslim etmesi, (açıklama doğruysa eğer) ona önemli bir ayrıcalık göstermek demektir. Saç kesme olayında da aslında toplum gözünde Muaviye'nin fazladan puan aldığı ortada.

Bu söz yalan da olabilir, çünkü başkası demiyor; yalnız **Muaviye** kendisi böyle bir iddiada bulunuyor. Muaviye'nin bu sözü söylediği zaman ve mekân da önemli. Şam'da halifelik iddiasında bulunduğu bir sırada, sırf Hz. Muhammed'e yakınlığını göstermek için, **'Halifelik benim hakkımdır!'** demek noktasında kendisi böyle bir hadis uydurmuş olabilir.

Muaviye, Hz. Muhammed'den, **'Peruk takmak ancak Yahudilerin işidir'** hadisini de aktarmıştır. Ama ne zaman? Bu-

---

103 a- Müslim, Fedail-i Sahabe, bab 40/2501.
b-Belazuri, Fütuhu-l büldan, s. 672.
c-İbni Kesir, Bidaye, hicri 60'ncı yılı olayları bağlamında, c. 11/396.
d-İbni Asakir, Tarih-ü Medinet-i Dımaşk, c. 59/55, 59/68.

104 Buhari, Hacc, bab 127/1730. Müslim, Hacc, bab 33/ 1246.

hari üzerine şerh yazan **Ayni**'ye göre bunu hicri 51'inci yılında söylemiş. Üstelik Muaviye'nin bu rivayeti hem **Buhari**, hem de **Müslim**'de geçiyor. Peki, niye Hz. Muhammed'in ölümünden yaklaşık 40 yıl sonra? Bence bu rivayet Muaviye'nin uydurmasıdır. Sonuçta; Hz. Muhammed hac sırasında saçını Muaviye'ye kestirmişse eğer, bu da ona puan kazandırmış, kendisine toplum nezdinde itibar sağlamıştır.[105]

Bir kere Hz. Muhammed Mekke'yi aldıktan sonra tekrar Medine'ye dönmüştür. Onun Muaviye ile ne kadar beraberliği olmuştur ki, Muaviye kalkıp ona vahiy kâtibi olsun? Mekke fethinden sonra Hz. Muhammed'le Muaviye'nin beraberliği pek olmamıştır. Hz. Muhammed Mekke'yi fethettikten 19 gün sonra Attab b. Üseyd adında birini vali olarak tayin etmiş ve Huneyn baskınında ele geçen ganimetleri dağıttıktan sonra Medine'ye dönmüştür. Bu koşullarda Muaviye'nin Hz. Muhammed'e kâtiplik yapması mümkün görülmemektedir.[106]

Hz. Muhammed, bu kadar savaş yaşatan, bu kadar canların kıyımına neden olan Ebu Süfyan ve oğulları Muaviye ile Yezit'e ganimet dağıtımında ayrıcalık tanımasaydı, hele de Muaviye'yi yakınına almasaydı; tam tersine; ben sizi affederim; ancak toplum içinde mütevazı bireyler olarak yaşayın deseydi; ileride Muaviye hangi güçle halifelik için aday olurdu?

Hz. Muhammed'in bu aileye gösterdiği pozitif ayrımcılık, toplum nezdinde Muaviye'ye puan kazandırdı, onu itibar sahibi yaptı. Dolayısıyla Hz. Muhammed'den sonra Muaviye ve oğlu Yezit'in, Hz. Muhammed'in torunlarına yaptıklarının (özellikle Kerbela'da başta Hz. Hüseyin ve diğer

---

105 Buhari: Enbiyalar bölümü, bab 54/3488, Müslim, Libas, bab 33/2127.

106 İbni Hişam, Siyeri Nebi, c.4/84.

70 küsur insanın hunharca katledilmesinin) nedeni temelde buralarda aranmalıdır.

Bu bağlamda Kerbela katliamıyla ilgili kısa bir anekdot da paylaşmak isterim:

Kerbela'da katledilen Hz. Hüseyin ve (Hz. Ali'nin diğer hanımlarından olan) kardeşleri İlyas, Cafer, Osman, Abdullah, Hz. Muhammed ve Ebubekir, yine Hz. Hasan'ın çocuklarından (Hz. Ali'nin torunları) Ebubekir, Kasım ve Abdullah, Hz. Hüseyin'in çocukları Ali ve Abdullah, yine Hz. Ali'nin kardeşi Akil'in oğulları Abdullah, Cafer, Müslim ve Abdurrahman, Akil'in torunu Muhammed b. Ebi Sait, Cafer'in (Hz. Ali'nin ağabeyi) torunları Hz. Muhammed ile Avn'ın kafaları kesilip Yezit b. Muaviye'ye gönderilir, o da bunları Şam'da -ibret olsun diye- asar. Hz. Hüseyin'in kafasını ise daha sonra ayrıca Medine'ye gönderir, orada da asılır.

Dikkat edilirse bunlar aynı aileden. Hepsi de Hz. Ali ve kardeşleri Cafer ile Akil'in çocuk ve torunları. Toplam 19 kişi.[107]

c) Hz. Muhammed, Osman'ın Hatırı İçin Sütkardeşini Bağışlar

Abdullah b. Sa'd b. Ebi Serh'i Hz. Muhammed ölüm listesine almıştı. Bu adam aslen Mekkeliydi ve Hz. Osman'ın sütkardeşiydi. Hz. Muhammed'e vahiy kâtipliği yapıyordu (sözde vahiy). Daha sonra Hz. Muhammed'e inanmaktan vazgeçip -başına bir şey gelmesin diye- kâtiplikten cayarak Medine'yi terk eder. Tabii ki o arada menfi propaganda yapar: Hz. Muhammed'de bir şey yoktur, olsaydı ben terk etmezdim gibi.

---

107 İbni Habib, Muhabber, s. 490-494.

İşte bu adam Osman'ın sütkardeşi olduğu için Mekke fethinde Hz. Muhammed onu bağışlar. Adamın kusuru kâtiplikten ayrılıp Hz. Muhammed'i eleştirmesi! Kendisi gizliden gelip Osman'a sığınır. Osman onu yanına alıp Hz. Muhammed'in huzuruna götürür ve bağışlanmasını ister. O sırada Hz. Muhammed çok zorlanır; ama sonuçta bağışlar.

Hâlbuki onun hakkında da, 'Kâbe'nin perdesine tutunup bağışlanma dilese de öldürün!' demişti. Ama Osman'ın devreye girmesiyle bu adam kurtulur. Hatırlanacağı üzere yukarıda da buna değinmiştim. Bir şarkı söyledi diye sahipsiz cariyeler öldürülür; ama Ebu Süfyan'ın hanımı, Osman'ın bu kardeşi torpilli oldukları için onlar serbest bırakılır.[108]

d) Ümmü Hani'nin Aracılığı Makbule Geçer

Ümmü Hani Hz. Ali'nin ablasıydı. Daha önce Hz. Muhammed onu, babası Ebu Talip'ten kendine eş olarak istemişti; ancak Ebu Talip vermemişti. Bu kadın Mahzum kabilesinden Hübeyre b. Ebi Vehb ile evlenmiş, Mekke'de yaşıyordu. Fetih günü Ümmü Hani'nin kocası Hübeyre'nin iki kardeşi (bunlar Müslüman değillerdi) veya Hübeyre'nin başka kadından çocukları gelip bu kadına sığınırlar ve bize yardımcı ol Hz. Muhammed bizi öldürmesin diye yalvarırlar.

O arada Hz. Ali bunların haberini alır ve gidip ablasına, yemin olsun ki ben onları öldüreceğim, der. Kadın onların üzerine kapıyı kapatıp Hz. Muhammed'e gider, bunları bağışla, der. Hz. Muhammed, 'Rican kabul edilmiştir, o iki kişi öldürülmeyecektir!' der.

Şu da var ki: Ümmü Hani'nin kocası Hübeyre Müslüman olmamıştı, Mekke'den kaçmıştı. Daha sonra Necran'da vefat eder. Buradan anlaşılıyor ki, Ümmü Hani'nin ricada bu-

---

108 Ebu Davud, Cihat, bab 17/2683, Hudut, bab 1/4358 ve 4359.

lunduğu o iki kişi hakkında da Hz. Muhammed'in fermanı varmış, onların da katlini vacip kılmış; yoksa Mekke fethinde direnmeyene Hz. Muhammed karışmıyordu.[109]

e) Ümmü Seleme'nin Kardeşi Bağışlanır

Bilindiği gibi Hz. Muhammed çok kadınla evliydi. Bunlardan biri de Ümmü Seleme idi. Bu kadının kardeşi İbni Ebi Ümeyye de Hz. Muhammed'in azılı düşmanlarındandı. Ümmü Seleme onun affı için Hz. Muhammed'e ricada bulunur, o da kabul eder, adamı bağışlar.[110]

Hz. Muhammed, kendi aleyhine bir şiir okudu diye cariyeleri katleder; ancak Hind ve yukarıdan beri bahsettiğim nüfuzlu kişileri serbest bırakır. Hâlbuki Hind'in dosyası çok kabarıktı. Bununla ilgili kısa bir bilgi paylaşmak isterim: Hind'in Bedir harbinde Müslümanlar tarafından öldürülen babası 70 yaşındaydı. Bunu öldürenler arasında Hz. Muhammed'in amcası Hamza, Hz. Ali ve Ubeyde b. Haris vardı.

Hind, babasının intikamı alınıncaya kadar ağlamayacağına, koku sürmeyeceğine ve kocasıyla beraber olmayacağına dair yemin içer. İntikamını almak için Vahşi adında bir keskin nişancıyı ayarlar ve Uhud harbinde Hz. Muhammed'in amcası/meşhur Hamza'yı öldürtür. Hind kendisi de birçok kadınla birlikte Uhud harbine katılır ve orduya moral şiirleri söyler. Vahşi Hamza'yı öldürdükten sonra karnını açar, ciğerini söküp Hind'e getirir. Hind, Hamza'nın ciğerini çiğnediği için ona "**Âkiletü'l-Ekbâd**" (ciğer yiyen kadın) lakabı verilir. Hind ayrıca başta Hamza olmak üzere bazı Müslümanların organlarını kesip gerdanlık ve halhal olarak kullanır.

---

109 a-İbni Hişam, Sire, c.4/53.
b-Belazuri, Ensab 1/459.

110 Belazuri, Ensab 1/458-59.

Bunlar bilinen meşhur hadiseler. Hatta Mekke fethinde kocası Ebu Süfyan ondan bir gün önce (korkudan) Müslüman olunca, Hind sakalından tutar ve öldürmek ister: Niye teslim oluyorsun diye. Ama bir gün sonra zorunlu olarak o da Müslüman olur. İşte Hz. Muhammed böylelerini hem affeder, hem de bunlara ayrıcalık tanır; ama karşısında olan fakir fukarayı, sahibi olmayanları infaz eder. Ayrıca Ebu Süfyan ve oğullarına verdiği 300 deve de talan malıdır, etraftan toplayıp sağa sola istediğine dağıtır.[111]

Yukarıdan beri gerek Hz. Muhammed'in talimatıyla öldürülen ve gerekse sahabiler tarafından infaz edilip Hz. Muhammed tarafından haklı değerlendirilen kadın cinayetleri konusunda şöyle bir savunma yapılabilir: Hz. Muhammed bir baskında Müslümanlar tarafından katledilen bir kadının cesedini görünce, **'Kadınlarla çocukları öldürmeyin!'** demiştir. Hal böyleyken yukarıdan beri anlatılan bu tür menfur cinayetlere nasıl onay vermiş olabilir, bu bir çelişki değil mi gibi bir söylem söz konusu olabilir.

Evet; bu rivayet İbni Ömer'e dayanır, Buhari ile Müslim'de geçer ve zaman zaman da Hz. Muhammed bu uyarılarda bulunmuştur, bu doğrudur: **Baskınlarda ve savaşlarda kadınlar ve ufak çocuklara karışmayın**, demiştir. Gelgelelim burada niyet önemlidir.[112] Mesela, Buhari ve Müslim'de şöyle bir hadis geçiyor. Hz. Muhammed'den soruyorlar: Biz baskınlarda farkında olmadan bazen çocuk ve kadınları da katlederiz ne dersin? Hz. Muhammed, onlar da düşmandandır (sorun yoktur) cevabını veriyor.[113]

---

111 Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Hind binti Utbe maddesi (Yaşar Kandemir kaleminden) ve Utbe b. Rebia maddesi (Adnan Demircan kaleminden).

112 Buhari, Cihad, bab 147/3014, 1487/3015. Müslim, Cihad, bab 8/1744.

113 Buhari, Cihad, bab 146/3012-13, Müslim, Cihad 8/1745.

Görüldüğü gibi çelişik beyanlar. Peki, sonuç ne? Yanıta geçelim.

Bir kere Hz. Muhammed'in, kadın ve çocukları öldürmeyin demesi, sadece merhametine binaen söylediği bir söz değildir. Kadınları cariye olarak kullanmak, ufak çocukları devşirip savaşlara göndermek İslam'da zaten var. Peki, kadınlar ve çocuklar öldürülseydi Müslümanlar için önemli bir kayıp olmaz mıydı? Kadın ve çocuklara karışmayın demenin temelinde bu yatıyor. **İbni Teymiye**, Hz. Muhammed, daha önce birçok cephede kendisiyle savaşanları Mekke fethinde affetti; ancak şiirleriyle kendisini hicvedenleri infaz etti, affetmedi diyor.[114]

114 İbni Teymiye, Sarimü-l Meslul, c. 2/260-62.

V. BÖLÜM

İSLAMİYET'İ TERK EDEN İKİ İNSANIN HİKÂYESİ

a) Ümmü Mervan'ın İnfazı

Sahabi Cabir b. Abdullah anlatıyor: **Ümmü Mervan** adında Medineli bir kadın, Uhud harbinin olduğu yıl (hicri 3'üncü yılı) dinden çıkmıştı. Hz. Muhammed, onu tekrar İslam'a davet edin; kabul etmezse öldürün dedi.

Aynı Cabir farklı bir örnekten söz ediyor: **Bir kadın** İslamiyet'ten çıkmıştı. Hz. Muhammed, ona söyleyin tekrar İslamiyet'i kabul etsin, şayet kabul etmezse öldürün dedi. Kadın İslamiyet'e davet edildi; ancak kabul etmedi. Bu yüzden onu öldürdüler diyor. Cabir bu sefer isim veriyor; **Ümmü Ruman** adında bir kadın İslamiyet'ten çıkmıştı. Hz. Muhammed, ona söyleyin pişman olsun. Olursa pekâlâ; yoksa öldürün dedi diyor.

Benzer bir açıklama da Hz. Ayşe'den: Uhud günü **bir kadın** İslamiyet'i terk etmişti. Hz. Muhammed, tekrar onu İslamiyet'e davet edin; kabul ederse karışmayın; aksi takdirde öldürün, dedi.

Bu anlatılanlardan üç örnek ortaya çıkıyor. Diyelim ki hepsini tek bir kadın kabul ettik; yine de İslamiyet'ten çıktığı için Hz. Muhammed'in emriyle infaz edilen bir kadın söz konusu. **Darekutni** ve **Beyhaki** buna benzer birkaç rivayete yer vermişlerdir.[115]

İbni Hemmam, dinden çıkan kadının durumuyla ilgili birçok rivayet sunmuş, şöyle diyor: Kadına pişmanlık teklif edilir: İslamiyet'e dön diye; ancak o bunu kabul etmez. Bu yüzden öldürülür, diyor. Bazıları, dinden çıkan kadının cezası, ölüm yerine cariye statüsüne tabi olmaktır, demiş ve buna kanıt olarak da Hz. Ebubekir'in bazı icraatlarını göstermişlerdir. Nitekim o da dinden çıkan bazı kadınları cariye statüsüne tabi tutmuş ve mal gibi satmış. Ömer b. Abdülaziz de Dumetü-l Cendel'de bu durumdaki bazı kadınları cariye statüsüne tabi tutup onları satmıştır.[116]

Uhud gününde kadının İslamiyet'i bırakması ayrıca anlamlıdır. Çünkü Uhud harbinde ilk rauntta Müslümanlar hezimete uğramış, Hz. Muhammed yaralanmış ve kendisi vurulmuş diye etrafa haber yayılmıştı. Tıpkı vefatından sonra nasıl Müslümanlar kitlesel olarak İslamiyet'i bırakmışlarsa bu kadın da burada bu niyetle İslamiyet'ten çıkmış olabilir: Nasıl olsa vuruldu, ondan kurtulduk düşüncesiyle. Hz. Muhammed'in ölümünden sonra kitlesel bir şekilde İslam'dan çıkanların niyeti de buydu. Çoğu, biz Müslüman olmasaydık ganimet diye malımızı talan eder, kadınlarımıza cariye, çocukları-

---

115 a-Maverdi, Havi-l Kebir, 13/156.
b-Beyhaki, Sünen-i Kübra, Mürted bölümü, c. 8/203-204, bab 4, no:16866.
c-Süneni Darekutni, Hudud bölümü, c. 3/118, bab 121-123.
d-Zeylai, Nesbu Raye 3/458, no: 6087.

116 İbni Hemmam, Musannaf, Kitabul ukul bölümü, c.10/176-77, no: 18725-730.

mıza da köle olarak el koyarlardı düşüncesiyle yani korkudan Müslüman olmuşlardı. Yoksa vefat ettiği haberi geldiğinde neden kitlesel bir şekilde dinden çıksınlar ki!

Bazıları bu ağır infazlara karşı şu savunmaları yapmışlar: Bu olayları anlatanlar arasında şüpheli kişiler var, diyerek bu yolla işin içinden çıkmaya çalışmışlar. Mesela Hicri 365'te vefat eden İbni Adiy ve kimi başka yazarlar, böyle bir yola başvurmuşlardır. Bunlara ancak 'Günaydın' demek lazım, çünkü ilk İslam tarihçileri bunu aktarırken bir şey dememişler. Hal bu iken asırlar sonra gelen kimi yazarların kalkıp olayları anlatanların sicil defterini tutmalarına kimse itibar etmez. Yoksa hadiseyi aktaran ravilere kusur bulanlara vahiy mi gelmiş! Bu kadar tarihçi, olayların arkasında varken ve hiçbiri itiraz etmemişken birilerinin kalkıp 'Şu ravi dürüst değilmiş' demeleri ancak gülünç olur.[117]

Hz. Muhammed, bir Yahudi çocuk da Müslüman olsa sevinir, hatta ona cennet biletini verirdi. Bununla ilgili **Buhari**'den ilginç bir örnek verelim.

Enes b. Malik anlatıyor: Yahudi birinin çocuğu Hz. Muhammed'e hizmet ederdi. Çocuk bir ara hastalanınca Muhammed onun ziyaretine gitti ve yanı başında oturup çocuğa, "**Müslüman ol**" dedi. Çocuk, yanında bulunan babasının yüzüne baktı. Babası: Ebu'l Kasım'a (Kasım'ın babasına, yani Hz. Muhammed'e) itaat et dedi, çocuğuna izin verdi. Bunun üzerine çocuk Kelime-i şehadet getirip Müslüman oldu.

Hz. Muhammed onun yanından ayrılırken, "Bu çocuğu cehennem ateşinden kurtaran Allah'a hamdolsun" dedi. Demek ki o masum çocuk kelime-i şehadet getirmeseymiş cehennemde yanacakmış! Evet; bu hadis Müslümanların Kur'an'dan sonra ikinci derecede değer verdikleri **Buhari**'de var. Reşit olmayan çocuk İslamiyet'in ne olduğunu bil-

---

117 İbni-l Cevzi, İlelü-l mütenahiye, 1/180.

meden, rastgele inanır ve bundan dolayı cehennemden kurtulmuş olur, yorumu sizlere bırakıyorum.[118]

Söz Uhud harbinden açılmışken burada başka bir infaz örneğini anlatmak isterim. Hz. Muhammed henüz Medine'ye gelmeden; Mücezzer b. Ziyad adında biri, bir hiç uğruna Süveyd b. Samit adındaki kişiyi öldürür. Hz. Muhammed Medine'ye gelince; hem Süveyd'in oğlu Haris, hem de bu katil (Mücezzer) Müslüman olurlar. Böylece o cinayet meselesi (görünürde) unutulur. Hem Haris b. Süveyd hem de Mücezzer Bedir harbine katılırlar. Haris bu savaşta babasının katilini öldürmek için fırsat kovalar; ancak başaramaz. Bir yıl sonra gerçekleşen Uhud harbinde yine katilin peşine düşer. En son bir fırsatını bulup arkadan saldırır ve adamı öldürür.

Olayın şahitleri konusunda pek garanti yok. Daha sonra Hz. Muhammed bir gün onun hakkında şu açıklamayı yapar: Cebrail geldi, Haris'in Mücezzer'i gafil olarak öldürdüğünü söyledi, diyor. Daha sonra Uveym b. Saide adındaki kişiye, kalk Haris'in kafasını uçur, diyor. Haris çok yalvarıyor; ama fayda vermiyor. Sonunda Uveym onu cami kapısına getirip kafasını uçuruyor.

Malum kısasla ilgili Kur'an'da ayetler var; bu tartışmalı bir konu değildir. Belli ki Hz. Muhammed adamı öldürmek istemiş; ama kalkıp işin içine Cebrail'i karıştırmış. Öyle anlaşılıyor ki Haris önemli biri değilmiş; ama karşı taraf (öldürülen kişinin tarafı) güçlüymüş. Bu yüzden Hz. Muhammed kendilerine bir jest olarak bunu yapmış.

Vakıdi'nin anlatımı böyle.[119] Ancak Haris hakkında kaynaklarda farklı bilgiler de var. Denilir ki İslam'dan çıkıp Mek-

---

118 Buhari, Cenazeler bölümü, 79/1356.

119 a-Vakıdi, Megazi, s. 305.
b-Beyhaki, Süneni Kübra, Kitabu-l cerah, bab 34/ 16061, c. 8/100.
c-İbni Hişam, Sire, c. 3/51.

ke'ye kaçmıştı. Mekke alınınca gelip Müslüman olmuş. Üzerinde bu kısas cezası olduğu için Hz. Muhammed'in talimatıyla adam katledilmiş. Kabak hep fakirin kafasında patlar diye meşhur bir söz var. Bu adam tek bir kişi öldürmüş; o da babasının katili ve Hz. Muhammed bu şekilde onu infaz ediyor.

Peki, Ebu Süfyan o kadar Hz. Muhammed'e düşmandı, Bedir, Uhud ve Hendek savaşlarında karşı tarafın başındaydı. Hz. Muhammed Mekke'yi alırken niye bu adamı da katletmedi? Katletmediği gibi hemen himayesine aldı ve ona pek çok ayrıcalık tanıdı.[120]

b) Yemen'de Katledilen Yahudi

Ebu Bürde, babası meşhur sahabi **Ebu Musa el-Eş'ari**'-den aktarıyor. Bunu aynı zamanda Katade b. Numan Ensari de rivayet etmiştir.121 Hz. Muhammed Ebu Musa ile Muaz b. Cebel'i Yemen'e (görevli olarak) gönderir. Tarihçilere göre bu görevlendirme hicretin dokuzuncu yılında gerçekleşmiş.122 Hz. Muhammed bunlardan birini Yemen'in bir bölgesine, diğerini de başka bir bölgesine gönderir (Yemen büyük olduğu için ihtiyaç üzerine böyle yapıyordu).

Bunlardan herhangi biri kendi sorumluluk alanında gezip dolaştığı ve arkadaşının bölgesine yaklaştığı zaman; onu ziyaret edip esenlikler dilemeyi âdet haline getirmişti. Bir defasında **Muaz** kendi mıntıkasını dolaşıp arkadaşı Ebu Musa'nın bölgesine yaklaşınca onu ziyarete gider. Ebu Musa'nın bulunduğu yere vardığında, onu bir yere oturmuş, etrafında insanlar toplanmış vaziyette bulur. Bir de yanında iki eli boynuna bağlanmış birinin bulunduğunu görür.

Muaz, Ebu Musa'ya, bunun hikâyesi nedir, diye sorar. Ebu Musa, bu elleri bağlı duran kişi Yahudi biri, Müslüman

---

[120] Darekutni, el-mü'telif ve'l muhtelis, s. 2154, Mücezzir başlığı altında. Burada konuya ilişkin üçüncü dipnotta birçok kaynak ismi geçiyor.

olmuştu; ancak bir daha Yahudi dinine dönmüş, biz de bunun için bağladık, diyor. Bunun üzerine **Muaz b. Cebel**, bu mürted (dinden çıkan) Yahudi öldürülmedikçe ben hayvanımdan inmem, diyor. Ebu Musa ona cevaben, bu kişi zaten öldürülmek için bağlanmıştır; haydi bineğinden in (merak etme gereken yapılır), diyor. Muaz yine, bu kişi öldürülmedikçe ben inmem, diyor. Bu ısrar üzerine Ebu Musa o elleri bağlı Yahudi hakkında emrini veriyor ve adam orada infaz ediliyor. Hatta **Taberani** gibi bazı âlimler, odun getirtilip ateş yakılıyor ve adam ateşe atılıp bu şekilde öldürülüyor, diye yazmışlar.[123]

Ateşte yakma yöntemi o zaman lutilik (homoseksüellik) için de uygulanıyordu. Özellikle Ebubekir, Hz. Ali, Abdullah b. Zübeyr ve Hişam b. Abdülmelik bunu icra etmişlerdir.[124] Bu hadiseyi, ilk hadis âlimlerinden **İbni Hemmam** da (h.126-211) aktarmıştır.[125] Şunu da hatırlatalım ki, dinden döndüğü için eli kolu bağlanan ve daha sonra da -az önce belirtildiği şekilde- katledilen bu Yahudi adamın hikâyesi, Buhari'de en az altı yerde, Müslim, Ebu Davud, Nesa-i gibi birçok İslami kaynakta geçiyor.[126]

---

121 Darekutni, el-mü'telif ve'l muhtelis, s. 2154, Mücezzir başlığı altında. Burada konuya ilişkin üçüncü dipnotta birçok kaynak ismi geçiyor.

122 İbni Hemmam, Musannaf, c. 10/168, no: 18705. Katade b. Numan meşhur bir sahabidir. Başta Bedir olmak üzere tüm savaşlara katılmıştır. İbni Hacer Askalani, Tehzibü Tehzib, c. 8/358, Katade b. Numan başlığında.

123 İbni Hacer Askalani, Fethu-l Bari, Megazi bölümü, c.8/61, hadis no:4341-42; Taberani, Mucemi Kebir, c. 20/43, no: 66.

124 Haraiti, Mesâvi'l-a_lâ_ ve me_mûmühâ, s. 205.

125 İbni Hemmam, Musannaf, c. 10/168, no: 18705.

126 a-Buhari: Megazi, bab 60/4341-42 ve 4344-45, İstitabe, bab 2/6923 ve Ahkam 12/7157.

b-Müslim, İmare, bab 3/1824. →

Burada şu söylenebilir: Efendim Hz. Muhammed'in valileri bunu yapmışlarsa o ne yapsın? Bu savunma yetersizdir. Çünkü bunun gibi dinden çıkan veya hakkında olumsuz şiirler söyleyen kişileri eğer Hz. Muhammed katletmeseydi; valileri de bunu yapamazdı. Kaldı ki, bu cinayeti onaylamadıysa bunu yapanlara ceza vermeliydi. Böyle bir şey yok/asla söz konusu değil.

Kitapta hep örneklerini göreceğiz ki Hz. Muhammed çeşitli gerekçelerle Yahudilerin kökünü getirmiş: İlk etapta Medine'den sürmekle yetinmiş -ki bu en hafif cezadır- daha sonra güçlenince Beni Kureyza gibi erkeklerini toplu halde infaz edip hendeklere doldurmuş, kadınlarını da cariye olarak uzak diyarlara gönderip sattırmıştır. Bu yetmiyormuş gibi; ben hayatta kalırsam, ömrüm yeterse, Yahudileri Arap yarımadasından temizleyeceğim, demiş.[127]

Şu da var ki, az da olsa Hz. Muhammed'in tepki gösterdiği, karşı çıktığı cinayetler de olmuştur. Buna da bir örnek verelim: Kendisi Halid b. Velid'i Beni Cezime halkı üzerine gönderir. Halid onlara varınca, 'Müslüman olun' der. Onlar, 'Eslemna' (Müslüman olduk) diyemezler. Bunun yerine Sebe'na kelimesini kullanırlar. Kelimeyi tam kullanamadıkları için Halid onların bir kısmını öldürür, bir kısmını da esir alır. O esirleri yanındaki Müslüman savaşçılara dağıtır ve onlara, 'Herkes elindeki esiri öldürsün' talimatını verir.

---

c-Ebu Davud, Hudud, bab 1/4354-55.

d-Nesai, Süneni Kübra, Muharebe bölümü, bab 11/3514.

e-Askalani Fethu-l Bari ve Ayni, Umdetü-l Kari, Buhari'nin İstitabe, no: 6923 şerhinde detaylı bilgi vermişlerdir. Askalani ayrıca Bülüğü-l meram, s. 454, no: 1204'te de işlemiştir.

127 Müslim, Cihad, bab 21/1767. Ebu Davud Harac bölümünde, Tirmizi de Siyer bölümünde işlemişlerdir.

Müslümanlar arasında Hz. Ömer'in oğlu da varmış. Kendisi, 'Ben ve arkadaşlarım bu insanları öldürmeyiz' diyerek karşı çıkar. Hz. Muhammed durumdan haberdar olunca, ellerini havaya kaldırıp 'Allah'ım; ben Halid 'in yaptıklarından uzağım' diyerek tepki gösterir.

Burada demek istediğim şu: Yemen'deki Yahudi cinayeti onun hoşuna gitmeseydi onun için de olumsuz tepki gösterirdi. Ama bakıyoruz ki, ona sövenleri, dinden çıkanları hep katletmiş, bu konuda esneklik göstermemiş. İbni Ömer'in örnek verdiği Halid b. Velid olayındaki insanların olayı farklı: Onlar sadece Müslüman olduk kelimesini kullanamamışlar/ bilmiyorlarmış diye katledilmişler. Aslında inanıyoruz demişler (korkudan da olsa).

Halid b. Velid baskınlarda o kadar sert biriydi ki, bir ara sahabi Ebu Katade yemin içiyor ki, ben hiçbir zaman Halid 'le baskınlara gitmeyeceğim. Bunun gerekçesi de şu: Biz Halid 'le irtidat döneminde (Ebubekir halifeliği zamanında) bir yerde bazı insanlarla karşılaştık. Bizden sordular, kimsiniz diye. Biz de, 'Allah'ın kullarıyız' dedik. Sorduk, siz kimsiniz? Onlar da 'Biz Allah'ın kullarıyız' dediler. Buna rağmen Halid onları esir aldı ve bunları katlederiz dedi. (Ebu Katade), 'Ben de dedim ki, bunları öldürmeye hakkın yok, suçlu değiller.' Halid bana, bu senin işin değildir, durduğun yerde dur, dedi. İşte Ebu Katade bu olay üzerine, **Halid 'le seferlere/baskınlara çıkmayacağım**, diye yemin eder.[128]

---

128 İbni Hemman, Musannaf, Kitabu-l ukul bölümü, c.10/174, no: 18721-22.

VI. BÖLÜM

SATIŞA ÇIKARILAN YAHUDİ KADINLAR

Şu meşhur bir katliamdır ki, Medine döneminin beşinci yılında Hz. Muhammed Beni Kureyza Yahudileri üzerine gider. Onlardan bir kısmını baskın anında katlederler, kalanları da aileleriyle birlikte esir alıp Medine'ye getirirler. Medine'de erkeklerini öldürür, kadın ve çocuklarını cariye ve köle statüsüne tabi tutarlar. Aslında bu konuyu başka kaynaklarımda işledim. Ben tekrarı pek sevmiyorum; ancak konu Hz. Muhammed tarafından katledilen kadınlar olunca (ekseriyeti Yahudilerden oluşuyordu bunlar), hepsini bir araya getireyim diyerek bir daha ele almak istedim.

İslami kaynaklar Arapça olduğu için insanların kafasına şu gelebilir: Acaba yazar bu enteresan bilgileri işlerken kaynakları sağlam mı diye tereddüde kalabilir. Hatta rastgele inananlar iftira ettiğimi de öne sürebilirler. Tabii ki gerçekleri anlatmam, dinden (şöyle veya böyle) beslenenlerin hoşuna gitmez. İşte bu gibileri, ya öne sürdüğüm kaynaklar için sağlam değildir der, ya da yazar iyi niyetli değildir gibi laflar ederler. Bu yüzden özel bir başlıkla gayet kapsamlı bir

şekilde ve sağlam kaynaklar eşliğinde konuyu genişletilmiş biçimiyle bir daha ele almayı uygun gördüm.

Beni Kureyza Yahudilerine ve o zamanlar diğer Yahudi gruplara yapılan, bugünkü tabirle tam da bir soykırımdır. Burada katledilen esir bir Yahudi kadının hikâyesini anlatmak isterim. Hicri beşinci yılında Medine'de meydana gelen Hendek savaşından hemen sonra esir alınanların idam kararlarını **Buhari**'de defalarca tekrarlanan bir hadisten takip edelim.

Sahabi Ebu Sait Hudri anlatıyor: Hz. Muhammed, çok yaşlı olan Sa'd b. Muaz'a, gel bunlar hakkında hakem ol diye haber gönderir. Adam bir merkebe binip gelir. Adam gelince Hz. Muhammed sorar: Bu esirler hakkındaki görüşün nedir? Adam, eli silah tutanı öldüreceksiniz, kalanları da (çoluk çocuk demeden hepsini) cariye ve köle statüsüne tabi tutacaksınız, mallarına da ganimet olarak el koyacaksınız, der. Bunun üzerine Hz. Muhammed, "**Sen Allah'ın hükmüyle hükmettin**" diyerek hemen uygulamaya geçer. Evet; bu hadis Buhari'de birkaç yerde ve Müslim'de geçer. Burada ilginç olanı, Hz. Muhammed'in, 'Sen Allah'ın hükmüyle hükmettin' ifadesidir.[129]

Bu sefer Hz. Ömer'in oğlu **Abdullah**'ı dinleyelim (tabii ki **Buhari** ve **Müslim**'in ortak hadisi): Hz. Muhammed ilkin Nadiroğulları Yahudilerini Medine'den sürdü. Sonra baktı ki rahat durmuyorlar, bu sefer Beni Kureyza Yahudilerinin üzerine gitti. Erkeklerini öldürdü; kadınlarını, çocuklarını cariye, köle muamelesine tabi tuttu ve mallarını da Müslümanlar arasında dağıttı. Sonuçta Medine'de yaşayan tüm Yahudileri sürdü. Beni Kaynuka, Beni Haris... hepsini sürdü.

---

129 a-Buhari, Cihad, bab 168/3043, Menakıb-i Ensar 12/3804, Megazi 30/4121, İstizan 26/6262.

b-Müslim, Cihad, bab 22/1768.

Enes anlatıyor (Yine **Buhari**'den): Hz. Muhammed Medine'ye geldiğinde bir şeyi yoktu. Bazıları ona hurma bahçelerini vermişlerdi. Neyse ki Nadiroğulları ile Kureyzaoğulları Yahudilerinden ganimet ele geçince rahatladı (ekonomik olarak) ve kendisine verilen o bahçeleri sahiplerine geri verdi.[130]

Müslim'den farklı bir hadisi **Ebu Hüreyre**'den aktaralım: Biz camideydik. O sırada Hz. Muhammed geldi. Bize, haydi Yahudilerin mahallesine/bölgesine gidelim dedi. Kalkıp onunla birlikte gittik. Çağrı yaptı, Yahudiler toplandılar. Onlara seslenerek, 'Müslüman olun kurtulun' dedi. Onlar da duyduk dediler. Bu söz aralarında üç sefer tekrarlandı. Ondan sonra Hz. Muhammed onlara, bilin ki yer Allah ve resulüne aittir (onların arazilerini kastediyor). Ben sizi Medine'den sürerim. Satmak istediğiniz bir şeyiniz varsa satabilirsiniz. Şunu bilin ki yer (araziniz) Allah ve resulüne aittir (onu satamazsınız) dedi.[131]

Hz. Ömer de Hz. Muhammed'in, şayet ömrüm yetiyorsa ben Yahudi ve Hıristiyanları Arap yarımadasından çıkaracağım, sözünü aktarıyor.[132]

Söz talandan/ganimetten açılmışken burada farklı bir bilgi aktarmak isterim. Tevrat'ta şöyle deniliyor: Bir yere baskın yaptığınız zaman önce onlara sulh teklif edin. Kabul ederlerse hepsi sizin köleniz olur. Sulh istemiyorlarsa o zaman onları muhasara altına alın. Siz fırsat bulup da onları ele geçirirseniz tüm erkekleri öldürün; ancak kadın, çocuklar ve malları sizin için çapul olarak (köle-cariye ve ganimet olarak) helaldir. Senin milletin dışında uzak yerlerin hepsi böyledir: Nefes alan herkesi öldüreceksiniz. Ancak oranın ağaçlarına dokun-

---

130 Buhari, Megazi, 14/4028 ve 14/4030; Müslim Cihad, bab 20/1766.

131 Müslim, Cihad, bab 20/1765.

132 Müslim, Cihad, no: 1767.

mayacaksınız. Onlardan yararlanacaksınız. Şayet yararlanma şansınız yoksa o zaman onları yakacaksınız-keseceksiniz, imha edeceksiniz, diyor Tevrat'ın tanrısı.[133]

Hz. Muhammed bunu olduğu gibi alıp kullanmıştır. O da ganimet ve cariye helaldir, beşte biri Hz. Muhammed ve ailesine aittir, düşmanın ağaçları yakılır, diyor ve yakmıştır da. Bütün bunlar Kur'an'da da anlatılmaktadır.[134]

Asıl konumuza dönelim. Bu idam ve cariye-köle statüsü hakkındaki karardan sonra Medine'de bunlar için çukurlar hazırlanır ve ergenlik çağına gelen tüm erkekler kafileler halinde elleri bağlı bir şekilde o çukurlara yanaştırılır, kafaları kesilip içine atılır. Kafaları kesmekle görevli olanlar da Hz. Ali ve Zübeyr b. Avam'dır. Hz. Muhammed'den cennet müjdesini alan on kişiden ikisidir bunlar. Tabii ki bunlar emir kulu; onlara bunu yaptıran Hz. Muhammed'in kendisi.[135]

Bu kadar erkek, eşleri ve çocukları karşısında kesilip o çukurlara atılınca doğal olarak orada mahşer günü (halk tabiriyle) yaşanır. Nitekim kaynaklarda bu da belirtilmiştir. Bu insanların kafası kesilip o hendeklere atılınca kadınlar ve çocuklar yanlarına, yüzlerine vururlar, saçlarını çekip feryat ederler. O gün Medine adeta bu feryat-figandan çalkalanır.[136]

Katledilen bu insanların sayısı hakkında fikir birliği yoktur. Ama genel görüş, bunların **600-900** arasında olması.[137]

---

133 Tevrat, Tesniye bölümü, bab 20/10-30.

134 Enfal suresi, ayetler 41 ve 69, Haşir suresi ayet 5.

135 a-Vakıdi, Megazi 2/513.
b-Nüveyri (h.733.ö), Nihayetü-l Ereb, c. 17/138.

136 a-Halebi, İnsanü-l uyun, Beni Kureyza bölümü.
b-Makrizi, İmtau-l isma, 1/253.
c-Vakıdi, Megazi, 2/523.

Kimi tarihçiler, bunların kalan kadın ve çocuklarının sayısını da 1000 (bin) olarak yazmışlardır.[138] Bir de erkek çocukların ergenlik çağına gelip gelmediklerini bilmek için Hz. Muhammed'in talimatıyla o çocukların etek kontrolü yapılır: Tüyleri bitenler büyük sayılıp infaz edilirdi. Bu çocuklardan **Atiyye Kurezi** adındaki kişi şu anısını anlatır: Benim de etek kontrolümü yaptılar; baktılar ki tüylerim henüz bitmemiş; beni öldürmediler.

Onun bu açıklaması birçok kaynakta var. Bunlar arasında altı hadis külliyatından Ebu Davud, Nesai, İbni Mace ve Tirmizi gibi kaynaklar var.[139] Hatta bu etek kontrolünü yapan sahabinin ismi bile kaynaklarda belli: **Eslem el-Ensari** diye. Kendisi, ben onları kontrol ederken ergenlik çağına geleni infaz ederdim diyor.[140]

Bunlardan bir erkek daha kurtuluyor. Onun da adı Rifa-a b. Samul idi. Bu çocuk değildi. Hz. Muhammed'in halalarından Selma binti Kays, bu kişi için Hz. Muhammed'e ricada bulunur, bunu öteden beri tanırım, bu adam bana söz

---

137 Sayıları hakkında bilgi veren yazarlardan bazıları:
a-İbni Hişam, Sire, 23/191.
b-İbni Kesir, Bidaye 6/91.
c-Taberi tarihi, 2/589.
d-Zehebi, İslam tarihi 1/317.
e-Beyhaki, Delail-i Nübüvve 4/23.
f-İbni Seyyidinnas, Uyunu-l eser 2/109.

138 Salihi, Sübülü-l hüda, c. 5/28.

139 İbni Kesir, Bidaye, c. 6/94. Burada 8'inci dipnotta birçok kaynağın ismi geçiyor. İbni Seyyidinnas,

Uyunu-l eser 2/111. Beyhaki, Delail-i nübüvve 4/25. Zehebi, İslam tarihi, 1/314. İbni Hişam, Sire, 3/193.

Tirmizi, Nezir- Eyman, bab 29/1584. İbni Mace, Hudud, bab 4/2541. Ebu Davud, Hudud, bab 18/4404.

140 Salihi, Sübül-ül hüda 5/25.

verdi, namaz da kılacak, onu serbest bırak, diyor. Hz. Muhammed de onun ricasını kabul ediyor.[141]

Bu toplu infaz olayını başka kaynaklarımda işlediğim için burada fazla uzatmayacağım. Bu çalışmamda Hz. Muhammed tarafından katledilen kadınlar söz konusu olunca; bir kadın da bundan nasibini almış; konu anlaşılsın diye biraz fazla bilgi verdim.

Katledilen o Yahudi kadının hikâyesini Hz. Ayşe'den dinleyelim:

Beni Kureyza esirlerinden yalnız bir kadın öldürüldü. Hz. Muhammed (Kureyzaoğulları'nın) erkeklerini kılıçla öldürürken bu kadın benim yanımdaydı ve kendi kendine konuşup gülerdi. Derken sahibini göremediğim bir ses, 'Falanca kadın nerededir?' dedi. O sırada kadın, 'Benim, buradayım' diyerek cevap verdi. (Hz. Ayşe diyor ki): Ben o kadına; 'Niye seni çağırdılar, olay nedir?' diye sordum. O, ben bir iş yaptım, ondan dolayı aranıyorum dedi ve hemen götürüldü, onun da boynu vuruldu.

Ben o kadına olan şaşkınlığımı unutamıyorum. Çünkü öldürüleceğini bildiği halde sağa sola döne baka gülüyordu. Kadının adı Nebate idi ve evliydi, eşi de Hakem Kurezi idi. Bu kadın, kendilerine yapılan baskında Hallad b. Süveyd adında bir Müslümana değirmen taşı atıp öldürmüştü.[142]

---

141 İbni Hişam, Sire, c. 3/193.

142 a-Ebu Davud, Cihad, bab 111/2671. İbni Hişam, Sire, c. 3/191-92.
b-Alusi, Ruhu-l Meani tefsiri, Ahzab suresi, ayet 26, c. 21/175.
c-Begavi tefsiri, Ahzab 26 açıklamasında.
d-İbni Kesir, Bidaye, hicri beşinci yılı olayları bağlamında, Beni Kureyza başlığı altında, c. 6/95, İbni Hişam'dan alıntı.
e-Magribi, Cem'ul fevaid, no: 6599, s. 1026.
f-Beyhaki, Süneni Kübra, Dahaya bölümü, 9/140, bab 67/18107.

Kadının suçu da şuymuş: Müslümanlar Beni Kureyza'ya baskın düzenledikleri sırada bu kadın, Hallad b. Süveyd adındaki bir Müslümanı kaleden attığı değirmen taşı ile öldürmüş. Onun bu infaz olayı birçok siyer ve tarih kitaplarında anlatılır. Bunu ayrıca mezhep lideri Ahmet b. Hanbel ve hadis âlimi Ebu Davud da işlemişlerdir. Aslında bir bakıma kadının infaz edilmesi yaşamasından daha iyiydi. Çünkü az sonra anlatacağım gibi; kalan esir kadın ve çocuklar uzak diyarlara gönderilip bilinmeyen kişilere satıldılar. O yüzden infaz edilmesi kalmasından daha iyiydi diyorum.[143]

Baskın yapıp Beni Kureyza'nın kökünü getirmişler; ama savunmada olan bir kadın kaleden bir el değirmeni parçasını atıp bir Müslümanı katletmiş diye onu infaz etmişler. Bazı tarihçiler **Erfia binti Aride** adındaki Yahudi kadın da katledilmiştir bu olayda, diye yazmışlardır. Bu durumda bu baskında katledilen kadın sayısı iki olur.[144] Bundan sonrası daha vahim! Vicdan sahibi bir insan bunları okuyunca sinirleri bozulur/ bozulmalı.

Hz. Muhammed, bu Yahudilerden ele geçen ne varsa (kadın, kız, oğlan, mal-mülk her şeyden) beşte birini Allah adına ayırır. Çünkü Kur'an böyle söyler. Ayet şöyle: **'Bilin ki ganimet olarak ele geçirdiğiniz ne varsa onun beşte biri Allah'a, Hz. Muhammed'e, Hz. Muhammed'in yakınlarına,**

---

143 a-İbni Kesir, Bidaye, c. 6/95, İbni İshak'tan aktararak.
b-İbni Hişam, Sire, 3/191-194.
c-Vakıdi, Megazi, s. 517.
d-Ebu Davud, Cihad, bab 111/2671.
e-Ahmet b. Hanbel, Bidaye 6/96, birinci dipnotta geçiyor.
f-İbni Seyyidinnas, Uyunu-l eser 2/110.
g-Taberi Tarihi, c. 2/589.
h-Zehebi, İslam tarihi, 1/317.

144 İbni Esir, el-Kamil fi tarih, hicri beşinci yılı olayları bölümü, c. 2/76.

yetimlere, yoksullara ve yolcuya aittir.'[145] Hz. Muhammed, ele geçirdikleri eşyadan yanlarındaki birkaç Müslüman kadına da hediyeler dağıtır. Örneğin; Abdülmuttalib kızı Safiye, Ümmü Ümare, Ümmü Salit, Ümmü Ala, Sümeyra binti Kays ve Ümmü Sa'd b. Muaz gibi.[146]

Hz. Muhammed o esir kadınlardan kendine Reyhane adındaki kadını seçer (cariye olarak). Oysa kadın, Hz. Muhammed'den önce de Hakem adında biriyle evliydi. Tabi-i ki Kur'an'a göre savaş ve baskınlarda, karşı tarafın kadınları evli de olsa Müslümanlara helaldir.[147] Ayrıca esir kadınlardan 16'sını Mekke'den gelen kendi yakınlarına, Haşimoğulları'na dağıtır, kalanları da dört gruba ayırıp satışa sunar. Bunların detaylı açıklamalarını bundan sonraki bölümde sunacağım.[148]

Dağıtımla ilgili bir detay vereyim: Beni Kureyza'dan ele geçirilen ne varsa (koyunlar, ev eşyası, develer...) Hz. Muhammed beş hisseye ayırır; birini Allah ve Hz. Muhammed adına kendine ayırır. Onun üzerine de **'Allah'ın hissesidir'** ifadesi yazılır. Kalan dört hisseyi de şu şekilde dağıtır:

- Beni Abdileşhel, Zafer, Harise, Beni Muaviye ve Amr b. Malik'e bir hisse.
- Beni Amr ve Evs'ten kalanlara bir hisse.
- Nacaroğulları'na, Mazin, Malik ve Zubyan ile Adiyoğulları'na bir hisse.
- Selime, Züreyk, Belharis b. Hazrec'e bir hisse.

Hz. Muhammed'in payıyla birlikte toplam beş hisse eder. Keşke sadece mal dağıtımı olsaydı. Az ileride anlata-

---

145 Enfal suresi, ayet 41.

146 Vakıdi, Megazi, s. 522; Salihi, Sübülü-l hüda 5/29.

147 Nisa suresi, ayet 24.

148 Yakubi tarihi, 2/42.

cağım gibi; Hz. Muhammed onların kadın ve çocuklarının da uzak diyarlara götürülüp satılmasını istedi ve bunlar bilinmeyen kişilere satıldılar. İşte buna da Allah'ın hükmü/kanunu dediler.[149]

Şimdi de esir alınan o kadın ve çocukların dramına geçelim.

Birinci Grup:

Hz. Muhammed, bu esir kadınlardan bir kısmını Hz. Osman ve Abdurrahman b. Avf'a satar (bunlar büyük tüccarlar ve üstelik cennet müjdesini Hz. Muhammed'den alan iki zattır). Hz. Osman genelde yaşlı olanları tercih ederdi. Çünkü onların ayrıca eşyaları vardı (mücevherat gibi). Peki, bu mücevherat nasıl ganimet dışı kalıyordu? Bu konuda şu bilgiler verilmiştir:

Bunlar baskın sırasında kıymetli eşyalarını saklamışlardı. Ganimetin dağıtımı esnasında ele geçen ne varsa o dağıtılıyordu. Daha sonra Osman onlarla pazarlık yapıp, 'Kıymetli eşyanız varsa getirip bana verirseniz sizi azat ederim' demiş ve böylece onların kıymetli eşyalarına kavuşmuştur. Abdurrahman b. Avf ise genç olanlardan satın alıyordu bu baskında. Satarken gençler daha fazla para eder diye düşünmüş olabilir. Bir de onlarla ne kadar yatarsam kârdır düşüncesi de mümkün. Kaynaklarda, bu kadın ticaretinden her ikisi de çok zengin olmuş diye ayrıca bilgi vardır.[150]

Osman gibileri bu tür talanlardan aşırı derecede zengin oldular derken; normal bir sahabi olan Muhammed b. Mes-

149 Vakıdi, Megazi, s. 521-24.

150 a-Vakıdi, Megazi, s. 522-523.
b-Salihi, Sübülü-l Hüda, 5/29-30.
c-Makrizi, İmta' 1/252.

leme'den bir örnek verelim. O şöyle diyor: Beni Kureyza baskınında benim ve atımın payına düşen 45 dinardı (altın para). Bu, satılan cariyelerdendi. Beni Kureyza Yahudilerinden kalan mal ve topraktan da bana düştü. Ben bununla bir kadın (cariye) ile iki oğlunu (köle olarak) satın aldım. Benim durumumda olan herkese Beni Kureyza ganimetinden bu kadar para düştü, diye anlatıyor![151]

Kaynaklarda baskıncıların sayısı üç bin kişi, atlı olanlarınki otuz altı diye geçiyor. Yalnız atlılar üç pay alırdı, piyadeler bir pay. Hele bir düşünelim ki, bir süvariye 45 dinar altın para değerinde bu talandan pay düşüyorsa, 36 süvariye 1620 dinar (altın para) düşer. 3000 piyadenin de her birine on beş dinar düştüğüne göre; demek ki bunlara da toplam 45 bin dinar dağıtılmıştır! Hz. Muhammed, ayrıca bazı hısım ve akrabalarına, baskına katılmayan kadınlara da bu talan malından vermiştir. Şam, Necd ve Tühame'ye gönderilip satılan yaklaşık bin kadın ve çocuktan elde edilenler buna dahil değildir.[152]

Hz. Muhammed ayrıca o esir kadınlar arasından 16'sını seçip Mekke'den gelen ve akrabası olan Haşimoğulları fakirlerine (sözde fakir) verir. Bir de esir kadınlar arasından kendine Reyhane adında birini cariye olarak seçer. Bu kadınlardan kaç tanesini fakirlere vermiş derken; sanki büyük bir iyilik yapmış gibi anlatırlar. Bu on altı sayısı meselesini, ilk İslam tarihçilerinden **Yakubi** (h.292.ö) aktarmıştır.[153]

---

151 Vakıdi, Megazi 2/524.

152 a-Vakıdi, Megazi 2/522.
b- Makrizi, İmta' 1/252.
c-Niveyri, Nihayetü-l ereb 17/140.
d-İbni Hişam, Sire, c. 3/193.

153 Yakubi tarihi, c. 2/43.

Ebu Şahm adında bir Yahudi, bu esir kadınlardan (ki bu adam çatışmaya katılmayan biri, yoksa onu da öldürecek-lerdi), her birinin üç çocuğu olan iki kadını 150 dinara (altın para) satın alır. Bunlar başka diyara götürülüp satılmasınlar diye. Evet; az bir grup böyle dağıtılmış. Bakalım kalanların başına neler gelmiş?[154]

İkinci Grup:

Hz. Muhammed, o esir kadınlardan, kızlardan ve tüyü bitmemiş ufak çocuklardan bir kısmını, **Sa'd b. Zeyd** adındaki sahabiye teslim edip Necd bölgesine satışa gönderir. Burada anne ile kız arasına şu kuralı koyar: Kız ergenlik çağına gelinceye kadar annesinden ayrılmamalı; ancak ay hali/adet gördüğü an; efendisi onu annesinden ayırabilir, istediği yere ve kişiye satabilir diye.[155]

Sa'd b. Zeyd bunları o yabancı memlekete götürüp satar, o para ile de atlar, silahlar satın alır. Bu insanların Hz. Muhammed'in emriyle yabancı diyarlara satışa gönderilmesi ve paralarıyla da at-silah alınmasıyla ilgili uzunca bir kaynak listesini dipnot olarak değil; metinde yazmak isterim. Çünkü dipnotları herkes okumayabilir. Ortada ciddi bir insanlık suçu var; o yüzden bunu sağlam kaynaklarla teyit etmeliyim.

Kaynaklar hem güçlü hem de çok fazla. Sırayla ilk tarihçilerden başlayalım: **Vakıdi** (h.209.ö), **İbni Hişam** (h.213.ö), **İbni Habib** (h.245.ö), tarihçi ve Kur'an yorumcusu **Taberi** (h.310.ö) bunu işlemişlerdir. Hadis âlimi **Beyhaki** (h.458.ö) bunu üç kaynağında işlemiştir. **İbni Abdilber** (h.463.ö), Kur'an yorumcusu **Begavi** (h.516.ö), tarihçi **Nüveyri**

154 Vakıdi, Megazi, s. 522-23.

155 Vakıdi, Megazi, s.524.

(h.733.ö), **İbni Seyyidinnas** (h.734.ö), **Zehebi** (h.748.ö), Kur'an yorumcusu ve tarihçi **İbni Kesir** (h.774.ö), tarihçi **Salihi** (h.942.ö), Kur'an yorumcusu **Alusi** (h.1270.ö) ve daha sayamadığım birçok yazar, '**Beni Kureyza kadınlarından bir kısmının Hz. Muhammed'in emriyle uzak diyarlara gönderilip satıldığını ve onların parasıyla da at ve silah satın alındığını**' yazmışlardır.[156]

Bir de Kur'an'da bir cümle var ki, Allah Hz. Muhammed'i âlemlere rahmet olarak göndermiş. Onlara göre rahmet herhalde budur: Tanrı adına insanları öldürüp hanımlarını, çocuklarını köle ve cariye olarak uzak diyarlara ve bilinmeyen kişilere satmak![157]

Hz. Muhammed bu esir kadın ve çocuklardan bir kısmını da **Sa'd b. Ubade**'ye teslim eder. Bunları satıp paralarıyla silah ve at satın alsın diye onu da Şam tarafına gönderir. Bunlar götürülüp o yabancı memlekette satılır, paralarıyla da silah ve at satın alınır. Bunu İmam Şafii kitabında iki yerde yazmış. Ayrıca Beyhaki, Prof. Vehbe Züheyli, Makrizi,

---

156 a-Vakıdi, Megazi, 2/ 523.
b-Abdülmelik b. Habib, Muhabber, s.93.
c-Begavi, Mealim-ü tenzil tefsiri, Ahzab suresi, 24-26 ayetler, c. 6/342.
d-İbni Hişam, Sire, 3/194.
e-Taberi tarihi, c.2/591-92.
f-İbni Abdilberr, İstiab, no: 935, Sa'd b. Zeyd başlığı altında.
g-İbni Kesir, Bidaye, 6/96.
h-Zehebi, İslam tarihi, 1/318.
i-İbni Seyyidinnas, Uyun-ul eser 2/112.
j-Salihi, Sübül-ül Hüda 5/29-30.
k-Beyhaki, Delail-i nübüvve 4/24 ve Sünen-i Kübra 9/129, no: 18328, Marifet-ü sünne 13/320, no: 18333.
l-Nüveyri, Nihayetü-l ereb, 17/140.

157 Enbiya suresi, ayet 107.

Salihi, Ahmet Dahlan gibi âlimler de kaynaklarında bunu işlemişlerdir.[158]

Üçüncü Grup:

Hz. Muhammed bir kısmını da Tühame bölgesine satışa göndermiş. Bunlar da satılır, paralarıyla silah, at, savaş malzemesi alınır. Bunu yazanlar arasında mezhep lideri İmam Şafii var. Kendisi kitabında bunu da **iki yerde** işlemiş. Hadis âlimi Beyhaki bunu **dört** kitabında işlemiştir. Prof. Vehbe Züheyli de kaynağında buna yer vermiştir. Peki, baştan beri anlatılan bu kadınların satışını işleyen âlimler buna herhangi bir itirazda bulunmuşlar mı? Hayır! Herkes soğukkanlılıkla, gayet normalmiş gibi anlatmışlar.[159]

Bir kere Kur'an'da bu olup bitenlere yer var, Kur'an buna ışık tutuyor. İslami kaynaklar gibi detayına kadar değinmez; ancak can alıcı noktalara değinir. İlgili ayetler şunlar: "Allah, kitap ehlinden onlara yardım edenleri (Burada kastedilen Kurayza Yahudileridir) de kalelerinden indirdi ve kalplerine korku düşürdü. Onlardan bir kısmını öldürüyor, bir kısmını da esir alıyordunuz. Yanı sıra sizi onların yerle-

---

158 a-İmam Şafii, El-Ümm adlı kitabında bunu iki yerde işlemiş: el-hükmü fi kıtali-l müşrikin, bab 74/2158, c. 5/ 703 ve Siyeri Evzai, bab 29/ 4245, c. 9/268.

b-Beyhaki, Sünen-i Kübra, 9/129, no: 18328; Marifet-ü sünne 13/320, no: 18333.

c-Makrizi, İmta', 1/253.

d-Vakıdi, Megazi 2/523.

e-Salihi, Sübülü-l Hüda, 5/29.

159 a-İmam Şafii, Kitabü-l Ümm 5/703, c.9/219.

b-Beyhaki, Süneni Kübra, Siyer bölümü, bab 107, c.9/129, no: 18328; Delaili Nübüvve, 4/25 ve Marifetü sünne 13/320, no: 18333; Süneni Sağir, Siyer bölümü, bab 25, c. 3/410.

c-Vehbe Züheyli, Asaru-l harb, s.424.

rine, yurtlarına, mallarına ve henüz ayak basmadığınız yerlere de mirasçı yaptı. Allah'ın her şeye gücü yeter."[160]

Görüldüğü gibi yukarıdan beri sunduğum bilgileri bu iki ayet gayet net bir şekilde özetliyor. Bir kere ayetlerin bu olaydan sonra oluştuğu belli. Çünkü ayetler geçen olaydan söz eder. Bu şu demektir ki, Hz. Muhammed işin vahametini bildiği için Allah'a havale etmiş, Allah bunları öldürün dediği için biz yaptık demeye getirmiş. Ayetler gayet nettir derken; bir kısmını öldürüyor, bir kısmını da esir alıyordunuz diye vurgu yapılıyor. Ayetler sadece öldürülen ve satılan insanların sayısını vermiyor. Tüm mallarına, varlıklarına el konulduğunu da belirtiyor. Daha ne söylesin ki!

Bakıyoruz; onun bu uygulaması Tevrat kanunları. Tevrat'taki bilgi şöyle: Bir şehre karşı savaşmak için önce onları barışa çağıracaksınız. Eğer barışı kabul ederlerse ve kapılarını açarlarsa o zaman o insanlar sana angaryacı olacaklar, kulluk edecekler. Şayet seninle sulha yanaşmayıp savaş yaparlarsa o zaman onları ablukaya alacaksın ve ele geçirdiğin zaman tüm erkekleri kılıçtan geçireceksin, kadın ve çocukları, hayvanları ve her şeylerini kendin için çapul edeceksin şeklinde devam ediyor ve bundan daha ağırından bahsediyor.[161]

Buhari ve **Müslim**'de de geçer ki, Hz. Muhammed Medine'de yaşayan tüm Yahudileri Medine'den çıkarmış. Bir de Beni Kureyza Yahudilerinden ele geçen kadın ve çocukları esir olarak arkadaşlarına dağıtmış ve tüm mallarına da ganimet olarak el koymuştur.[162] Burada her vicdan sahibi şunu sorgulamalı: 1400 sene önce Hicaz bölgesinde yaşayan kadının suçu ne? Acaba bugünkü gibi pilot muydu, tank mı sürü-

---

160 Ahzab suresi, ayetler 26-27.

161 Tevrat, Tesniye 20/10-15.

162 Buhari, Megazi 14/4028; Müslim, Cihad 20/1766.

yordu, asker miydi ki Hz. Muhammed onlara bu felaketi yaşattı! O kadınlar ancak ev işlerine bakar, çocuk yetiştirirdi.

Yukarıda bir yerde de söz konusu olduğu gibi; Hz. Muhammed baskınlarda zaman zaman **kadınlara karışmayın** demişse de bunda da çıkar düşünülmüştür. **Kadınları öldürün** deseydi iki bakımdan zarar ederlerdi: Birincisi, cariye bir ticaret aracıydı. Savaşlarda öldürüldüğü zaman zarar edilirdi. Diğeri, bu kadınları cariye olarak, cinsel ilişkide kullanırlardı. Kadınlardan kıpırdanan olduğunda da (şiirleriyle Hz. Muhammed'i eleştirdi diye) rahatlıkla infaz emri verilir ve gereken yerine getirilirdi.

İslam zaten kadını insandan saymıyor. Burada çok basit bir örnek vereyim. Enes b. Malik ölmeden önce gerek çocuklarından gerekse torunlarından 100 tane görmüş. Hz. Muhammed'in kölelerinden Ebu Bekre, yine Abdurrahman b. Umeyr ve Halife Ebu Su'da da çocuk ve torunlarından 100 tanesini gördükten sonra ölmüşler. Demek ki bunlar birini getirip belli bir süre sonra boşamış, onun yerine yenisini koymuşlardır. Tabii ki savaş esiri kadınları da sayısız alabilirlerdi. Bunların aklı-fikri belden aşağıdadır. Hz. Muhammed bunu bildiği için cinsellik konusunu ölüm sonrasına da taşımıştır: Cennette huriler var diye. Adamlar buna inandıkları takdirde ellerinden gelse dünyayı da yakarlardı.[163]

Burada bir hatırlatmada bulunmak isterim. Yukarıdan beri anlatılanlara bakılınca şu ortaya çıkıyor: Medine'de Hz. Muhammed'e karşı bilgi noktasında en güçlü olanlar Yahudiler olduğu için kendisi en çok onların üzerine gitmiştir. Ka'bü-l Eşraf'ı infaz ettiler. Sonra onun yerine geçen Şebibe'yi, Ebu Râfi'yi, Ebu Afek'i infaz ettiler. Beni Kureyza erkeklerinin kafalarını kesip çukurlara doldurdular, kadın

---

163 İbni Habib, Muhabber, s. 189.

ve çocuklarını uzaklara, bilinmeyen kişilere sattılar, mallarına el koydular. Bunun adı olsa olsa kırımdır/soykırımdır. Kaldı ki onlar Medineli, Hz. Muhammed ise yabancıydı.

İlk tarihçilerden itibaren bu cinayetlere ve kadın satışlarına karşı sesini çıkaran, itiraz eden yok; hepsi soğukkanlılıkla olan bir şeyi anlatmışlar ve itiraz da etmemişlerdir. Bazen bu gibi konularla ilgili açık oturumlar izlerken; günümüz ilahiyatçılardan ilginç savunmalar görüyorum. Mesela deniliyor ki: Tevrat'ta bundan daha beteri var! Karşılaştırma yapıldığında İslam formülü daha ehvendir, diyorlar ve Tevrat'tan örnekler veriyorlar. Hâlbuki yanlışı yanlışla savunmak cevap değildir.

Tevrat'tan öne sürülen örneklerden birkaçını biz de verelim:

Hz. Musa vefat edince peygamber olarak onun yerine Yeşu geçer. Bunlar tanrı emriyle bölgeyi yakıp tahrip ederler. Bir yerleşim merkezinde 12.000 insanı (çoluk çocuk, yaşlı kadın ayırımı yapmadan) kılıçtan geçirir, tüm mallarına ganimet/çapul olarak el koyarlar ve krallarını da canlı ele geçirip Peygamber Yeşu emriyle asarlar, daha sonra onun leşini şehrin giriş kapısında (ibret olsun diye) teşhir ederler. Bu yerleşim yerinin adı da Ay imiş.[164]

Bir başka yerin halkını da (yine kadın, erkek, yaşlı, genç demeden) kılıçtan geçirirler. Ayrıca onların altın, gümüş, tunç, demir gibi kıymetli madenlerini Allah adına toplarken; öküz, koyun, eşek ne varsa hayvan kısmını yok ederler.[165] Keza Yeşu'nun emriyle başka bir bölgenin sakinlerini ele geçirip oranın liderinin oğullarını, kızlarını, sığırlarını, eşeklerini, koyunlarını, çadır ve tüm mallarını alıp Akor de-

164 Tevrat, Yeşu bölümü, bab 8/18-29.

165 Tevrat, Yeşu bölümü, bab 6/21-24.

resine götürürler, hepsini orada yakarlar. Bu dereye Akor demek, sıkıntı deresi demek. O derede onları yakmalarından dolayı bu ismi almış. Hangi bölgeyi işgal edip talan etmişlerse illa ki oranın kralını asarak katletmişler.[166]

Tevrat'ın Yeşu bölümünde bu gibi örnekler çoktur. Bu baskınlarda 31 bölgeyi talan edip tüm yöneticilerini asarak, ahaliyi de kılıçtan geçerek infaz etmişler. Örneğin; Libna, Lakiş, Eglon, Gezer, Hebron, Debir, Hatsor gibi yerler bunlardandır.[167]

Bir de Tevrat'ın başka bölümlerine bakalım: Samuel diyor ki: **Rabbin emridir. Amaleki şehri ve orada yaşayan her şey tamamen yok olacak. Erkekten kadına, çocuktan emzikte olana, öküzden koyuna, deveden eşeğe hepsi öldürülecek.**

Tevrat versiyonlarından başka bir bölüme bakalım (burada başka bir yerden söz edilir): Samiriye (bir yönetici) Allah'a karşı isyan etti. O yüzden bunlar kılıçla düşecekler, yavruları yere çarpılıp parçalanacak ve hamile kadınlarının da karnı yarılacak, diyor.[168]

Evet; son zamanlarda yapılan tartışmalarda kimi İslamcılar bir savunma yöntemi olarak bunları öne sürerler: İslam'daki vahim uygulamaları, Tevrat'ta var olan benzer yöntemleri göstererek -kendilerince- bu şekilde İslam'daki şiddeti meşru görürler. Aslında insan her iki kitaptaki uygulamayı masaya yatırsa; rahatlıkla anlar ki, İslam'daki bu şiddetin kökeni Tevrat'a dayanır.

---

166 Tevrat, Yeşu bölümü, bab 7/16-25, bab 8/1-29.

167 Tevrat, Yeşu bölümü, bab 10/26-38, bab 11/10-13 ve bab 12/7-24.

168 Birinci Samuel, bab 15/3-9, Hoşea, bab 13/16.

VII. BÖLÜM

İNFAZ EDİLEN MUHALİF ERKEKLER

Hemen **Buhari** ve **Müslim**'den bir iki örnekle devam edelim; bakalım Hz. Muhammed bu konuda nasıl bir tavır takınmış, ne gibi kararlar almış görelim.

a) Yahudi Ebu Afek

Yahudi Ebu Afek cinayeti hicretin 20'nci ayında Bedir harbinden sonra gerçekleşir. Rivayetlere göre Hz. Muhammed Medine'ye hicret ettiğinde Ebu Afek 120 yaşlarındaymış. Hz. Muhammed ve Müslümanlar Bedir harbinden zaferle çıkınca; bu adam kıskanır. Hele Haris b. Süveyd adındaki kişinin Hz. Muhammed tarafından öldürülmesi onun üzüntüsünü daha da artırır. Bunun üzerine Ebu Afek Hz. Muhammed aleyhine şiirler söylemeye başlar. İleride Haris b. Süveyd hakkında ayrıca bilgi sunacağım.

Kaynaklarda Ebu Afek'e ait olduğu söylenen dört mısralık şiirin özü şöyle: Ben çok yaşadım. Hayatımda Evs ve Hazrec (Medineli iki kabile) kadar sözlerine bağlı/sadık bir topluluk görmedim. Dağlar yıkılsa bile sözlerinden vazgeçmezler/ya da

dağları yıkarlar; ama hiyanet etmezler. Ne yazık ki içinize bir süvari/yolcu (Hz. Muhammed'i kastederek) geldi, sizi dağıttı. Şu haram bu helal dedi. Siz eğer güçlü olana ve maddiyata teslim olsaydınız Yemen hükümdarına teslim olurdunuz.

Adamın şiiri bu kadar. Bazı kaynaklarda kelime farkları vardır; ama özü bu. Kısa da olsa şiir Hz. Muhammed'in zoruna gider kendisi buna tahammül etmez.[169] Buna karşı Salim b. Umeyr adındaki sahabi, 'And olsun ki ben ya Ebu Afek'i öldüreceğim ya da bu uğurda dünyamı değiştireceğim' diyor. Bundan sonra Salim b. Umeyr onu öldürmek için fırsat kollar. Ebu Afek'e bir yaz gecesi Beni Amr b. Avf mahallesindeki bahçesinde uyurken saldırır; kılıcını onun ciğerleri üzerine vurur ve üzerine basar. Adam o sırada bağırmaya başlayınca ailesi, komşuları etrafında toplanır ve onu alıp evine götürürler. Sonunda aldığı o ağır darbeden dolayı vefat eder.

İslam tarihçileri; 120 yaşlarında bir Yahudi, bahçesinde uyuyordu, hicretten 20 ay sonra bu cinayet gerçekleşti ve suçu da Hz. Muhammed aleyhine şiir söylemekti, onu itibarsızlaştırmaktı şeklinde olayı özetlemişlerdir. İlk İslam tarihçilerinden **İbni Hişam**, İbni İshak'tan aktararak, Hz. Muhammed, 'Şu pis adamı benim için kim katledecek?' demiş; bunun üzerine Salim ortaya çıkıp 'ben yaparım' demiş, şeklinde özetlemiştir. İslam âlimleri, Hz. Muhammed'e sövenin cezası ölümdür derken; gösterdikleri kanıtlardan biri de bu olaydır. Adamın infaz durumu özetle böyledir.[170]

---

169 İbni Hişam, Sire, c. 4/282.

170 a-Vakıdi, Megazi, s. 174-175.
b-İbni Hişam, Sire 4/282.
c-İbni Sa'd, Tabakat 2/25.
d-Kastalani, Mevahib-i Ledüniyye, c. 1/379.
e-Belazuri, Ensabu-l Eşraf 1/373.
f-D.bekiri, Tarihü-l Hamis, c.1/408.

b) Yahudi Ka'b b. Eşref

Bu olay Medine döneminin üçüncü yılı başında gerçekleşir. Sahabilerden Cabir b. Abdullah anlatıyor: Hz. Muhammed, 'Kim Ka'b b. Eşref hakkında gerekeni yapar/onu öldürme görevini üstlenir? Çünkü o, Allah'a ve Resulüne eziyet eder!' diye seslendi. Hz. Muhammed'in adamın infazı için gönüllü birini istediği, hem **Buhari** hem de **Müslim**'de geçiyor.**171** Onun bu katil talebi üzerine sahabilerden Muhammed b. Mesleme, 'Bunu ben yaparım' diyor.

Bazı hadis versiyonlarında **Muhammed b. Mesleme** Hz. Muhammed'e, 'Onu öldürmemi mi istiyorsun?' diye sormuş. Hz. Muhammed, 'evet isterim' karşılığını verince de; 'Öyle ise Ka'b'ı sevindirecek bir plan/hile yapmama izin ver!' demiş. Hz. Muhammed, 'Ne uygularsan serbestsin!' demiş. Bunun üzerine Ka'b b. Eşref'e varıp 'Şu kişi (yani Hz. Muhammed) bizden sadaka istiyor, vergi istiyor. Biz artık bunlardan yorulduk. Bize ödünç bir şeyler vermen için sana geldik' demiş. Yani kendisini Hz. Muhammed aleyhtarı olarak tanıtarak adamı bu şekilde kandırmış. (Zaten Hz. Muhammed de yalan söylemesine izin vermişti.)

Ka'b, Muhammed b. Mesleme'nin dediğini onaylayarak ilaveten, 'Daha nerde! O sizi daha da yoracak, başınıza beterini getirecek, daha da rahatsız olacaksınız!' diyor. O sırada Muhammed b. Mesleme, 'Bizler bir kere ona uymuş olduk; onu hemen terk edemeyiz. Bu iş nereye varacak bakacağız. Biz şimdi senden bize bir-iki deve yükü ödünç vermeni isteriz' diyor ve anlatım şöyle devam ediyor: Kab, onlar gelip hurmaları götürsünler diye kendilerine belli bir zaman

---

171 a-Buhari, Buhari, Megazi bölümü, bab 15/4037.
b-Müslim, Cihad, 42/1801.

tayin eder. Muhammed b. Mesleme bir gece Ka'b'a gelerek kale dışından ona seslenir. Onun yanında Ka'b'ın sütkardeşi Ebu Naile de varmış. Ka'b bunları kale içine almak için kapı açmaya, onları karşılamaya gider. Ka'b'ın hanımı, bu saatte nereye çıkacaksın diyerek onun dışarı çıkmasına engel olmak ister. Buna karşı Ka'b, bu seslenen Muhammed b. Mesleme ile sütkardeşim Ebu Naile'dir (bunlardan zarar gelmez) karşılığını verir ve gider.

Hatta bazı rivayetlerde kadın, 'Gitme! Ben bu sesten kötü anlıyorum, bu sesten kan damlıyor/ kötülük seziyorum' demiş; ama kocasını ikna edememiş. Bu arada Muhammed b. Mesleme yanındaki arkadaşlarına, 'Ka'b gelince ben onun saçını tutup koklarım. Siz benim Ka'b'ın başını sıkıca yakaladığımı gördüğünüz an hemen kılıçlarınızı çekip Ka'b'ı vurun!' diyor.

Ka'b b. Eşref güzel giyimli ve silahlarını kuşanmış bir halde etrafına hoş koku saçarak misafirlerin yanına varır. Ona derler ki: İzin var mı senin başını koklayalım (yani kullandığın koku çok güzeldir biz de faydasını görelim diye). Adam izin verir. İbni Mesleme onun başını sımsıkı tutar, arkadaşları da gerekeni yaparlar. Böylece adamı hile ile katlederler.

Ka'b'ı öldüren bu insanlar, onun başını koparıp bir yem torbasının içine koyarak Medine'ye Hz. Muhammed'e getirirler. Böylece İslam'da ilk nakledilen düşman başı, Ka'b'ın başı olur.[172]

Şöyle bir olay da var: Uhud harbinde müşriklerden Hz. Muhammed askerleri tarafından esir alınan Ebu İzzet Cümehi'nin, Hz. Muhammed'in talimatıyla kafası kesilir. Sonra onun başını bir mızrağın ucuna takarak Medine'ye geti-

---

172 a-Ayni, Umdetü-l Kari, Zühd bölümü, bab 4, c. 13/101.
b-Zerkani, Şerhü mevahib, c. 2/377.

rirler. İşte bazıları, Medine'ye ilk taşınan kafa Ebu **İzzet Cümehi**'ye ait demişlerdir.[173] Genel görüş, Ka'b'ın infazının hicri üçüncü yılı Ramazan ayında gerçekleştiği yönündedir; ama **Vakıdi** gibi bazı tarihçiler R.Evvel ayında olduğunu yazmışlardır. Bu olay **Buhari**'de dört yerde, **Müslim**'de ve birçok kaynakta anlatılır. Buhari bir yerde tam teferruatlı işlemiş, kalan yerlerde ise özet şeklinde değinmiştir.[174]

Ka'b Yahudi idi. Bazıları, yalnız annesi Yahudi imiş diye yazmışlar. Bazı âlimler de (İbni Esir gibi), **'Yahudi olan Ka'b'ın infazı'** şeklinde başlık atmışlardır. Zaten Medine'de Yahudilerden başka Hz. Muhammed'e karşı gelen (bilgi ve fikir bazında) pek kimse yoktu. Bilgi bakımından en mücehhez olanlar Yahudilerdi. Hz. Muhammed bunu bildiği için onlara yönelip kendilerini kıyımdan geçirdi. Yabancı biri gelmiş memleketlerine. böyle yapıyor işte. Misafir, ev sahibini evden kovuyor misali.[175]

Dikkat edilirse hem kitlesel olarak, hem de ferdi düzeyde katledilenlerin hepsi Yahudi. Beyin takımı yok ediliyor ki cahiller kolay yönetilsin. Malum bu mantalite bugün bile geçerli.

c) Yahudi Şebibe b. Süneyne

Ka'b b. Eşref öldürüldükten sonra. Hz. Muhammed, 'Yahudilerin erkeklerinden kimi yakalarsanız öldürün!' di-

---

173 a-İbni Hacer Askalani, Telhisul habir, c. 4/201, no: 2239.
b-Ayni, Umdetü-l Kari, c. 13/101.
c-Ebu-l Kasım Kazvini, el-Aziz şehü-l veciz, c. 11/408.

174 Buhari, Megazi bölümü, bab 15/4037. Buhari burada olayı tam aktarmıştır.

175 a-Buhari, Rehn, bab 3/2510, Cihat, bab 158/3031 ve 159/3032.
b-Müslim, Cihad, bab 42/1801.
c-İbni Esir, el-Kamil, hicri 3. Yılı Olayları, c. 2/38.

ye bir talimat verir. Bu hadis, altı hadis kaynağından biri olan **Ebu Davud**'da ve birçok siyer-tarih kitabında geçer.[176]

Hz. Muhammed'in bu talimatı üzerine **Muhayyisa** adındaki sahabi, esnaf olan **Şebibe** b. **Süneyne** adındaki Yahudiyi katleder. Katilin ağabeyi Huveyyisa, cinayet haberini alınca kardeşini hem döver, hem de 'Senin karnındaki yağın çoğu bu adamın malından/ nasıl bunu yaparsın?' şeklinde tepki gösterir. Ebu Davud'daki bilgi bu kadar. Ancak birçok tarih/siyer kitaplarında ve bazı tefsirlerde (Begavi ve Sa'lebi gibi) farklı bilgiler de var. Şöyle ki: Katil kişi ağabeyine, 'Beni adamı öldürmeye gönderen (yani Hz. Muhammed) dese ki git ağabeyini öldür, seni de öldürürüm' der. Bu söz karşısında ağabeyi hayretler içinde kalır.

Yahudiler adamın ölümünden sonra Hz. Muhammed'e gelip, 'Büyüklerimizden birisi olan arkadaşımızın kapısı çalındı; bildiğimiz bir suçu, bir kusuru olmadığı halde dün gece suikast sonucu öldürüldü' diyerek şikâyet ederler. Hz. Muhammed, 'Eğer diğer insanlar gibi kendi yerinde rahat dursaydı suikasta kurban gitmezdi. Adam bize eziyet edip şiirle hicvederdi. Sizden biri de bunu yaptığı takdirde onun için sadece kılıç olacaktır.' der.

Bu bilgilerin geçtiği İslami kaynaklardan uzunca bir listeyi ekliyorum. Bu âlimler bu olayı işlerken de, 'Bu bilgiler yanlıştır' gibi herhangi bir itirazları olmamıştır.[177]

---

176 Ebu Davud, Harac, bab 22/3002.

177 a- Sa'lebi, el-Keşf ve' Beyan, Âl-i İmran suresi, ayet 187, c. 3/227.
b-İbni Abdilber, İstiab s. 1463, no: 2525.
c-İbni Hişam, Sire, 3/18.
d-İbni Kesir, Bidaye-Nihaye, Hicri 3'üncü yılı hadiseleri, c. 4/334.
e-Taberani, Mucemi Kebir, c. 20/312, no:741.
f-Begavi, Mealim-ü Tenzil, Âl-i İmran, ayet 186.
g-Vakıdi, Megazi, c. 1/191-192, Ka'b b. Eşref bölümünde.
h-İbni İshak, Sire, s. 329.

d)Yahudi Ebu Râfi Abdullah b. Ebi-l Hukayk

Buhari bununla ilgili birkaç yerde ayrı başlıklar açmış. Kimi yerlerde kısa, kimi yerlerde de uzun rivayetler sunmuş. O başlıklardan biri, '**Uykuda olan müşrikin öldürülmesi**' şeklindedir. Adam gafil bir şekilde uykuda öldürüldüğü için **Buhari** böyle bir başlık atmış.

Sahabi Bera b. Azib anlatıyor: Hz. Muhammed, Abdullah b. Atik ile Abdullah b. Utbe'yi, beraberlerindeki kaç kişiyle birlikte, Yahudi Ebu Râfi'yi öldürmeye gönderir. Bu grup gidip kaleye yaklaşınca; başlarındaki Abdullah b. Atik arkadaşlarına, sizler yerinizde durun, ben kaleye gidip duruma bakacağım, der. Abdullah b. Atik bundan sonrasını kendisi şöyle anlatır:

Ben kaleye girmeye çalışırken; o sırada kale halkından birinin merkebi kaybolmuştu. Onlar o alacakaranlıkta dışarı çıkmış eşeği arıyorlardı. Beni tanımalarından korktuğum için kendimi saklamak üzere başımı ve ayaklarımı örttüm; sanki oranın sakinlerinden biri olarak tuvalet ihtiyacımı gideriyormuş gibi yaptım. Sonra kale kapısının nöbetçisi, ben kapıyı kapamadan içeri girmek isteyen girsin; yoksa dışarıda kalır, diye seslendi. O sırada ben de hemen içeri girdim ve kale kapısının yanındaki merkeplere ait ahırda saklandım. Onlar Ebu Râfi'nin yanında akşam yemeği yediler ve oturup sohbet ettiler. Sonuçta adamlar kalkıp kale içindeki evlerine döndüler.

Sesler kesilip ortalık sakinleşince gizlendiğim yerden çıktım. Kale halkı beni bilmesin diye yavaşça yürüdüm. Daha sonra bir merdivenle üst kata, Ebu Râfi'nin yanına çıktım. Ama ev karanlıktı; kandili söndürmüşlerdi. Ebu Râfi'nin nerede olduğunu bilemediğim için seslenip 'Ya Eba Râfi!' dedim. 'Kimsin?' dedi. Ben o sırada sese doğru gidip kendi-

sine vurunca bağırdı. Fakat anladım ki vurmam öldürücü değilmiş. Sonra sanki onun sesini ev halkından biri duymuş gibi sesimin tonunu değiştirip, 'Neyin var ey Eba Râfi?' dedim. O da, 'Yazıklar olsun! Yanıma biri gelip beni kılıçla yaraladı' dedi. Ben o sırada ona yanaşıp bir hamle daha yaptım; ancak anladım ki o da öldürücü olmamış.

Ebu Râfi o sırada bağırınca ev halkı ayağa kalktı. Ben yine sesimi değiştirerek, 'Yardıma ihtiyacın var mı?' dedim. O sırada kendisi sırtüstü uzanmıştı. Hemen kılıcı karnına soktum ve içinde çevirdim. Nihayet kemiğin sesini işittim/bu sefer öldürücü darbeyi vurduğumu anladım. Sonra dışarı çıkıp merdivene vardım ve aşağı inmek istedim; ancak merdivenden düştüm, ayağım eklem yerinden çıktı. Sonra tek ayak üzerinde sekerek arkadaşlarıma vardım ve onlara, 'Siz gidin Hz. Muhammed'e sevinçli haberi verin. Ben adamın can verdiğini kesin öğrendikten sonra geleceğim!'dedim.

Sabaha doğru onun ölüm haberini duyunca; ben de kalkıp yola çıktım. Arkadaşlarım henüz Hz. Muhammed'e varmadan yolda onlara yetiştim. Biz Hz. Muhammed'e vardık, bu sevinç (cinayet) haberini kendisine verdik...

Abdullah b. Atik işlediği cinayeti bu şekilde uzun uzadıya anlatır. Evet; bu anlatım **Buhari**'de birkaç yerde var. Adamı öldürmesine öldürmüşler; ama anlatım biçimi o kadar abartılı ki deliler bile fark edebilir. Adamı öldürmüş; ama senaryosunu abartmıştır.[178]

Bu konuda **Vakıdi**'nin aktarımına bakalım. O şöyle anlatır:

Bu olay tarih olarak hicretten 46 ay sonra Hacc ayında meydana gelir. Bunun hicri altıncı yılında Ramazan ayında gerçekleştiğini yazanlar da vardır. Hz. Muhammed, bu adamı öldürsünler diye onun üzerine beş kişilik bir grup (Ab-

---

178 Buhari: Cihat, bab 155/3022-23, Megazi, bab 16/4038-4040.

dullah b. Atik, Abdullah b. Üneys, Ebu Katade, Esved b. Huzaî ve Mesut b. Sinan) gönderir.

Bunlardan Abdullah b. Atik'in sütannesi Yahudi imiş ve kendisi de Hayber'de, adamın yaşadığı yerde yaşıyormuş. Bunlar ilkin bu kadına varırlar. Kadın onlara hurma-ekmek ikram eder, yardımcı olur. 'Yahudiler, belki bir misafir gelir diye kapılarını kapatmazlar; kapılar zaten açık. Gidin evine girin ve deyin ki biz sana hediye getirdik. Sonra fırsatını bulup gerekeni yaparsınız' diyerek onlara yol gösterir.

En son bunlar Hayber'de insanların üzerine kapıları kapatarak adamı öldürürler ve gidip Hz. Muhammed'e haber verirler. **Vakıdi**'nin kitabında bu cinayet planı uzunca anlatılır. Bunlar gidiş geliş toplam olarak bu işi on günde hallederler.[179]

Vakıdi'nin de anlatımında gerçek dışı bilgiler/abartılar çok. Çünkü her ne kadar yardımcı olan kadın onlardan birine süt vermişse de; sonuçta kadın Hayber Yahudilerinden ve Hz. Muhammed'i sevmeyen biri. Dolayısıyla onun Yahudi olan kale liderinin ölümüne bu şekilde yardımcı olması çok zayıf bir ihtimal. Ayrıca kadın onlara demiş ki: Kalede 4000 savaşçı Yahudi var, siz bunu başaramazsınız.

Yine **Vakıdi** anlatımında, bu beş kişilik baskın grubu bu kadar insan üzerine kapıları kilitleyip sonra gidip adamı öldürdüler, diyor. Peki, binlerce insanın üzerine nasıl kapıları kilitlediler, hiç mi fark eden olmadı? Olay şu: Bir fırsatını bulup adamı öldürmüşler; ama kendilerini adeta süpermen göstererek çok abartılı bir şekilde anlatmışlardır.

Olayın anlatımında şöyle enteresan bir not da geçiyor: Bu katillere -sözde- yardımcı olan Yahudi kadın demiş ki: 'Ola ki bir yabancı/misafir Hayber'e gelir; dışarıda kalmasın

---

179 Vakıdi, Megazi, c. 1/391.

diye Yahudiler kapıyı açık bırakırlar.' Bu doğruysa şayet, onların ne kadar insancıl olduğunu gösterir.

Bu cinayetin nedeni hakkında **Buhari**, 'Bu adam Hz. Muhammed'e eziyet veriyordu, aleyhinde faaliyet yürütüyordu' diyor.[180] Ama ne derece aleyhte faaliyet? Bunun yanıtı yok.

Kadı İyaz, 'Ebu Râfi Hz. Muhammed'i eleştirdiği, onun aleyhinde konuştuğu için Hz. Muhammed onu vurdurdu' diyor. İslami kaynaklarda da adamın cinayete kurban gitmesinin nedeni, Hz. Muhammed'e sövmek, ona karşı sözlü eziyetlerde bulunmak olarak gösteriliyor. Şu da var ki minareyi çalan kılıfını uydurur misali; bazıları, efendim bu adam Hz. Muhammed'e karşı olanlarla işbirliği yapıyormuş; Gatafan kabilesinden paralı asker temin edip Hz. Muhammed'e saldırmak istiyormuş gibi yakıştırmalarda bulunmuşlar.

Bir kere bu söylemin hem kaynakları güçlü değil, hem de adam kendi memleketinde huzur içinde yaşarken; Hz. Muhammed Mekke'den gelip onların istirahatını bozmuş. İnsandan sormazlar mı, madem arkanda Allah vardı, neden Mekke'de seni desteklemedi de Medine'ye gittin ve sonuçta bu kadar ölüme neden oldun?

Diyelim ki bu insanlar Hz. Muhammed'e karşı ayaklandıkları, aleyhte faaliyet gösterdikleri için katledildiler. Bu da onları haksız çıkarmaz. Çünkü yabancı biri gelmiş, memleketlerinde her istediğini yapıyor. Peki, bunlar seyirci mi kalsaydı! Böyle bir dünya yok, kimse, bunu kabul etmez.

Diyelim ki yabancı uyruklu biri kalkıp Türkiye'ye gelse ve sizde asgari ücret 2200 liradır ki ihtiyacınızı karşılamaz, gelin inancınızdan vazgeçin, bana inanın, beni başınıza geçirin, hepinize ayda 2000 dolar veririm, dese. Halkı bırakalım; devleti yönetenler bunu asla kabul etmezler! Kaldı ki Hz. Muham-

---

180 Buhari, Megazi bölümü, bab 16/4039.

med onlara ganimet, talan, cariyeden başka da bir şey vermedi. Üstelik tanrı adına hep kan döküldü, memleketler talan edildi. İnsanların kız ve hanımlarına el konuldu, cariye olarak kullanıldı, yabancılara satıldı. Dolayısıyla adamlar Hz. Muhammed'e karşı isyan ettikleri için infaz edildiler lafı bence hakkaniyet içermez, kabul görecek haklı bir laf değildir.

e) Yahudi Üseyr B. Zarim ve Otuz Arkadaşının İnfazı

Yahudiler, Hz. Muhammed'in talimatıyla katledilen **Ebu Râfi** yerine **Üseyr b. Rekram/Zarim** adında başka birini lider olarak tayin ederler. Hz. Muhammed bu da kendisi aleyhine çalışır iddiasıyla **Abdullah b. Revaha** komutasında 30 kişilik silahlı bir grubu onun üzerine gönderir. Bunlar hem lider seçilen bu Yahudiyi (Üseyir), hem de onunla beraber otuz Yahudiyi daha öldürürler. Kaynaklarda bu baskın uzun uzadıya anlatılır. Tabii ki bunda abartılar, hurafeler çok; doğru olanı şudur ki, adam ve otuz arkadaşı Müslümanlar tarafından katledilmişler. Bu olay, hicri altıncı yılı Şevval ayında gerçekleşmiş.[181]

Anlatımda hurafeler çoktur derken; buna kısa bir örnekle açıklık getirmek isterim. Baskına giden grup arasında Abdullah b. Üneys de varmış ve yaralanmış. Kendisi anlatır: Biz seferden dönerken ben Hz. Muhammed'in yanına vardım. Kendisi yarama üfürdü. Bundan sonra o yara ne iltihaplandı, ne de bana eziyet verdi. Hz. Muhammed ayrıca elini yüzüme sürdü ve bana dua etti. Sonra elindeki bastonundan bir parça kesip, 'Al bunu; kıyamet günü aramızda

---

181 a-Maverdi, Havi-l Kebir, c. 14/47.
b-İbni Habib; Muhabber, s. 119.
c-Belazuri, Ensabü-l Eşraf, c. 1/378, no: 795.

bir işaret olsun; seni onunla tanıyacağım. Çünkü sen kıyamet günü elinde asa ile geleceksin.' dedi.

Şu bilgi de var: Abdullah b. Üneys öldüğünde mezara gömülürken o baston parçası da onunla birlikte gömülür. İşte hurafe derken bu gibi mitolojik anlatımları kastediyorum. Hâlbuki gittik adamı öldürdük demek yeterliydi. Ama adamlar masal anlatmaktan zevk almışlar.[182]

Yukarıdan beri sunduğum örnekleri işleyenlerin ekseriyeti, 'Bunlar Hz. Muhammed'i eleştirip rahatsız ettikleri için katledildiler' ifadesini kullanmıştır. Özellikle **İbni Teymiye, Kadı İyad** ve **İmam Subki**, 'Bu infaz örneklerine dayanarak, kim Hz. Muhammed hakkında olumsuz bir şey söylese öldürülür' demişlerdir. Şu da dikkatlerden kaçmamalı ki, gerek yukarıda sunduğum çoğu örneklerde ve gerekse bundan sonra anlatacağım olaylarda birçok tarihçi, 'Hz. Muhammed arkadaşlarına, kim gider gerekeni yapar/onu infaz eder' ifadesini kullanmıştır. Tabii ki Hz. Muhammed demeseydi kimse izinsiz olarak gidip o cinayetleri işlemezdi.[183]

Kaynaklarda şu bilgi de var: Medine valisi Mervan b. Hakem bir gün sorar, Ka'b b. Eşref nasıl katledildi? Orada bulunan sahabi İbni Yanin, **Ka'b zulmen katledildi** diyor. Ka'b'ı öldüren Muhammed b. Mesleme **İbni Yanin**'e, 'Benimle sen cami dışında bir araya gelirsek and olsun ki seni öldüreceğim, çünkü ben kendi başıma gitmedim ki; beni Hz. Muhammed görevlendirdi' diyor. Ondan sonra İbni Yanin korkudan evden çıkamıyor, hep Muhammed b. Mesleme'yi yokluyor. O civarda yoksa ancak çarşıya-pazara çıkabiliyor.

---

182 Vakıdi, Megazi, s. 566-568.

183 a-İbni Hişam, Sire, c. 4/28.
b-İbni Hemmam, Musannaf, c. 5/237, no: 9477 ve 9704.
c- İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 357.
d-İbni Asakir, Tarih-ü Medineti Dımaşk, c. 55/271.

Bir gün adamın biri vefat edince İbni Yanin de mezarlığa gidiyor. Muhammed b. Mesleme onu görünce hurma dallarıyla ona hücum ediyor, başına yüzüne vuruyor, adamı tanınmaz hale getiriyor. Bir de ona, adeta, buna da şükret dercesine, 'Elimde kılıç olsaydı kafanı koparırdım' diyor.[184]

Bu alt başlığı **Buhari**'den bir hadisle bitirelim. Cabir b. Abdullah aktarıyor: Hz. Muhammed, **'Kin Ka'b'ın hakkından gelir/öldürür, çünkü o Allah'a ve bana eziyet veriyor'**, diyor. Bunun üzerine Muhammed b. Mesleme bunu üstlendi, diyor. Yani adamın suçunun, Hz. Muhammed'e eziyet vermek olduğunu tescil ediyor.[185]

f) Zübeyr B. Avam'dan İnfaz Örnekleri

Hz. Muhammed, kendine söven bir gayrimüslim üzerine Zübeyr b. Avam'ı gönderir. Zübeyr adamı öldürünce; Hz. Muhammed, adamın üzerinde ne varsa onun eşyasını Zübeyr'e verir. İslam'da buna **'Seleb'** denir. Öldürülen kişinin üzerinde bulunan elbise, silah ne varsa öldürene verilir. Hz. Muhammed, ganimet dışında bunu özel olarak katile veriyordu ki adam keyifle baskınlara gitsin. Tabii ki kural bu; ancak Hz. Muhammed istemediği zaman o eşyayı kendisi alıp istediği şekilde kullanırdı.[186]

---

184 a-İ. Asakir, Tarihü Medineti Dımaşk, c. 55/276.
b-Ebu Davud, no: 3002.
c-Vakıdi, Megazi, s. 193.
d-İbni Teymiye Sarim, s. 799.
e-Subki, Seyful Meslul, 301.

185 Buhari, Rehn, bab 3/2510.

186 a-A. Razzak, Musannaf, c.5/307, no: 9704; c. 5/277, no: 9477.
b-Ebu Naim Esfehani, Hüliyyetü-l Evliya, c.8/45.
c-Kasım b. Selam, Kitabu-l Emval 1/286, no: 496.
d-İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 357.

Burada ilginç bir olayı özetlemek isterim:

Bir grup sahabi, hayvanlarını otlatan bir çobanla karşılaşırlar. Çoban onlara selam verir. Ancak Müslümanlar, adam korkudan selam verdi deyip onu öldürürler ve hayvanlarına el koyarlar (ganimet olarak).[187] Durum Hz. Muhammed'e anlatılınca, (belki de başımıza dert açtılar düşüncesinden yola çıkarak) o bunu uygun görmez. Bu olay üzerine şu ayet indirilir: "Ey iman edenler! Allah yolunda sefere çıktığınız zaman, gerekli araştırmayı yapın. Size selam verene, dünya hayatının geçici menfaatine (ganimete) göz dikerek, ona, sen mümin değilsin demeyin! Allah katında pek çok ganimetler vardır."[188]

İşte böyle; bir Müslüman karşı taraftan kimi öldürse eşyası ona kalır deyince böyle sıkıntılar da ortaya çıkar. **İbni Hemmam** başka bir örnekle devam eder: Adamın biri Hz. Muhammed'i yalanlayıp peygamber olmadığını söyleyince; Hz. Muhammed onun üzerine Zübeyr b. Avam ile Hz. Ali'yi gönderir. Onlara, **yakaladığınızda öldürün** talimatını verir. İbni Hemmam ayrıca Hz. Muhammed'e sövdüğü için başka bir adamın infazından da söz eder.[189]

---

187 Suyuti, Dürrü-l mensur tefsiri, Nisa suresi, ayet 94, c. 2/200.

188 Nisa suresi, ayet 94.

189 İbni Hemmam, Musannaf, c. 5/308, no: 9706-7.

VIII. BÖLÜM

HZ. MUHAMMED'E SUNULAN KESİK KAFALAR

Sahabiler birçok kez muhalif insanları öldürmüş, kafalarını keserek Hz. Muhammed'e getirmiş, o da buna karşı sevincini dile getirmiş, hatta bazen de sevinçten yere kapanıp Allah'a hamdüsenada bulunmuş, şükür secdesine kapanmıştır. Bunları görünce insanın aklına bugün bazı İslami örgütlerin gerçekleştirdikleri kafa kesme eylemleri geliyor. Zaten bu örgütlerin referansı da Hz. Muhammed'in icraatıdır. Sünni İslam'ın kaynaklarını tarayarak konuya ilişkin birkaç örnek vermek isterim.

a) Ebu Cehil'in Kafası

Afra adındaki kadının iki oğlu Bedir harbinde Ebu Cehil'i vurmuşlardı. Ancak henüz can vermemişken İbni Mesut onun yanına varır, ayağıyla boğazına basar ve en son kafasını koparıp doğruca Hz. Muhammed'e götürüp teslim eder. Hz. Muhammed kafayı görünce, **'Allah'a hamd-ü senalar olsun ki İslam'ın en büyük firavunu gitti'** der ve sevinçten yere eğilip şükür secdesine kapanır.

İbni Hacer Askalani ve Ayni bunu, Buhari üzerine yazdıkları şerh kitaplarında yazmışlardır. Begavi bunu Kur'an tefsirinde işlemiştir. Yine hadis âlimlerinden Beyhaki ve tarihçi İbni Hişam, Kur'an yorumcusu ve tarihçi Taberi ve Makdisi de işlemişlerdir.[190]

Bedir'de bunu yalnız Ebu Cehil'in başına getirmediler. Hz. Muhammed'in emriyle, Bedir harbinde katledilen karşı tarafın cenazelerini toplu halde **'Kalib'** kuyusuna attılar. Bu meşhur bir olaydır.[191] Bu kuyuya toplu halde atılan Mekkelilere ait cesetlerin sayısı da belli. Buhari'de bunların sayısı **24** olarak geçiyor ve bunlar Mekkelilerin elebaşları. Hz. Muhammed bunlar üst üste kuyuya atılırken keyifle gırgır geçiyor: Ey Eba Cehil, ey Ümeyye b. Halef, ey Utbe b. Rabi, ey Şeybe b. Rebi... diyerek cezanızı yediniz mi, gününüzü gördünüz mü gibi laflar ediyordu. Bunlar **Buhari** ve **Müslim**'de geçiyor.[192]

Burada bir kadının mantalitesinden çarpıcı bir örnek vermek isterim:

Medine'nin Nacaroğulları'ndan **Afra** adındaki kadının iki kocasından yedi erkek çocuğu varmış. (Muaz, Muavviz ve Avf bir kocadan; Halid , Amir, İyas ve Akil de başka bir kocadan). Bunlardan Halid adındaki oğlu Reci vakasında;

---

190 a-Askalani ve Ayni, Fethul Bari ve Umdetu-l Kari, Megazi başlığı altında Ebucehil bölümünde işlemişlerdir.

b-İbni Hişam, Sire 2/277.

c-Begavi tefsiri, Enfal suresi, ayet 18 açıklamasında.

d-Taberi tarihi, c. 2/456.

e-Beyhaki, Delail, c. 3/85.

f-Makdisi, el-bedü ve tarih, c. 4/195.

191 Taberi Tarihi, c. 2/456.

192 a-Buhari, Megazi, bab 8/3976.

b-Müslim, Cennet başlığı altında, bab 17/2874-75.

Amir, Bir-i Maune olayında; İyas, Yemame harbinde öldürülür (din uğruna). Kalan çocuklarından Muaz ile Muavviz de Bedir harbinde Müslümanların safında çarpışırken öldürülürler. Bunlar şehit düşmüşler diye anneleri çok sevinir. Ancak kurtulan oğlu için üzülür: Niye o da öldürülmedi/şehit olmadı diye. Bu yüzden Hz. Muhammed'e gider, acaba sağ kalan oğlum kötü biri midir ki şehit düşmedi, bu mertebeye yükselmedi diye sorar.

Kadının hikâyesi **Müslim**'de ve **Buhari**'de defalarca geçer. Bu örnek, cehaletin ne kadar da insanlık düşmanı olduğunu göstermeye yeter. Günümüz Türkiye'sinde de bu yöntem hâlâ geçerli değil midir sanki! Egemenler çocuklarını askere göndermezler; hep orta sınıfın, fakir fukaranın çocukları askerlik yapar. Biri öldürüldüğünde de egemenler hemen sahiplerini arayarak başsağlığı diler ve '**Ne mutlu size ki evladınız şehit oldu; şimdi cennettedir**' derler.[193]

Sahabi denilen Hz. Muhammed'in tüm arkadaşları düşmanlarına karşı acımasızdı. Buna bir iki örnek verip konumuza devam edelim:

Halid b. Velid, Ebubekir'in halifeliği döneminde Malik b. Nüveyre'nin bölgesine gider. Bu adam Müslüman olduğu halde Halid b. Velid, sırf hanımına el koymak için onun ve arkadaşlarının kafalarını keserek onları ocakta yakıp üzerinde yemek pişirir. Hatta şu detay da var: Herkesin kafasındaki saç ateşte yanıyormuş; Malik b. Nüveyre'ninki o kadar gürmüş ki uzun zaman yanıyormuş.

---

193 a-Buhari, Farzu-l humus, bab 18/3141; Megazi, bab 8/3962-63. Askalani ve Ayni, bu hadislerin açıklama kısmında İbni Mesut'un Ebu Cehil'in kafasını kesip Hz. Muhammed'e götürdüğü bilgisini de verirler.

b-Müslim, Cihat-Siyer, bab 13/1752.

c-İbni Esir, Üsd, Afra başlığı altında, no: 7122.

Hz. Ömer, bu olay üzerine Halife Ebubekir'e gitmiş; 'Halid b. Velid'e ceza ver, çünkü şahitler vardır ki onlar ezan okuyup namaz kılıyorlarmış; ancak Halid onun hanımına el koymak için dinden çıkmalarını bahane göstererek bir hiç uğruna onları katletmiştir', diyor. Ebubekir, Halid 'in askeri bakımından maharetini göz önüne alarak ona herhangi bir ceza vermiyor. Bunu anlatanlar da Kur'an yorumcuları ve aynı zamanda tarihçi olan **Taberi** ve **İbni Kesir** ile **Ebu Ferec Esfehani**.

Yine Hz. Muhammed'den sonra insanlar kitlesel bir şekilde İslamiyet'i bırakınca **Ebubekir** askerlerine şu talimatı verir: Gideceğiniz yerlerde bakın; eğer orada ezan okunur, namaz kılınırsa karışmayın; yoksa onları öldürün, hatta yakın![194]

Meşhur **İbni Mesut**'a haber verirler ki, Abdullah b. Nevaha adındaki şahıs Müseyleme'yi peygamber olarak kabul etmiş. Bunun üzerine İbni Mesut adamını gönderip onu getirtir ve kafasını uçurup çarşıda-pazarda teşhir eder, isteyen gelip bakabilir, der.[195]

Söz İbni Mesut'tan açılmışken ondan biraz daha bahsetmek isterim. Kendisi Irak tarafında bir toplulukla karşılaşır. Denilir ki, bunlar daha önce Müslüman iken dinden çıkmışlar. İbni Mesut Halife Ömer'e haber gönderir, bunlara ne uygulayalım diye bilgi edinmek ister. Ömer, onları tekrar İs-

---

194 a-Taberi Tarihi, Hicri 11'inci yılı olayları, c. 3/279.
b-Ebu-l Ferec Esfehani (h.356.ö), El-eğani, c. 15/203.
b-İbni Hazm, Muhalla, c. 11/190.
c-İbni Hemmam, Musannaf, c. 10/169-170, no:18712.
d-Darekutni, Sünen, Hudud no: 3193, c.4/116.
e- Beyhaki, Sünen-i Kübra 6/415, no: 12461-63, Mürted başlığı, bab 48.
f-Zehebi, Muhezzeb fi ihtisari süneni-l Kebir, c. 5/2412, Feraiz bölümü, no: 10014.
g-İbni Kesir, Bidaye, Hicri 11, c. 9/462.

195 Beyhaki, Süneni Kübra, mürted bölümü, bab 6/16886, c. 8/206.

lam'a davet edin, kabul ederlerse karışmayın; aksi takdirde öldürün, der. İbni Mesut onlara teklif sununca bir kısmı Müslüman olur, kurtulur; bir kısmı da kabul etmez. İbni Mesut kabul etmeyenleri öldürür.

Yine kendisi bir bölgede yetkili (halife tarafından görevlendirilmiş). Ona haber gelir ki, Beni Hanife kabilesinden bir camide insanlar, **'Andolsun un öğütüp hamur yapanlara, hamurdan ekmek yapanlara ve o ekmeği lokma lokma yiyenlere'** anlamında bir metin okuyorlar. Ancak bu metin Kur'an'da geçmiyor; bunlar hakkında ne düşünürsün, diyorlar. **İbni Mesut** bunu okuyan cemaatin liderini infaz eder, o insanları da Şam tarafına sürgüne gönderir ve orada ya pişman olup Müslüman olurlar ya da bir çeşit veba hastalığına kurban olup giderler, der.

Bu topluluğun kullandığı un, hamur, ekmek hikâyesini içeren cümle, peygamberlik iddiasında bulunan **Müseyleme**'ye aitti. İbni Mesut, bunlar Müseyleme'yi peygamber olarak kabul etmişler, diye bunu onların başına getirmişti.[196] Hâlbuki hamur-un hikâyesine benzer cümleler Kur'an'da da vardır. Mesela Kur'an'daki bir surenin hemen başında şöyle bir ibare geçmektedir: 'Harıl harıl koşanlara (at-deve), (nallarıyla yere-taşa) vurarak kıvılcım saçanlara, (ansızın) sabah baskını yapanlara, orada tozu dumana katanlara ve bir topluluğun ta ortasına dalanlara and olsun ki, insanoğlu rabbine karşı nankördür.'

Ne demek yani koşarken tozu dumana katanlara? Bu anlatımda hiçbir fayda yok. Müseyleme'ninki daha faydalı. Çünkü buğdayın una çevrilmesi, ekmek olması ve yenmesi hayati bir konu. Kaldı ki bu harıl harıl koşan atların başına yemin ediliyor; ansızın düşmana saldırılarından, savaştaki etkilerinden söz ediliyor ama bugün atla savaşılmaz. Bugün çeşitli tek-

196 İbni Hemmam, Musannaf, c. 10/169, no: 18707-18708.

noloji silahları çıkmış; hatta savaş yöntemi değişmiş: Füze, uçak, tank gibi silahlar yerine; Covid-19 gibi yöntemlerle artık biyolojik savaş yapılıyor. Dolayısıyla Kur'an'da geçen bu yemin anlamsız kalıyor. Hele bir de topluluğun ortasına dalanlara denilmesi de ilginç. Yani barıştan değil; savaştan bahseden ve bununla övünen bir ifade yer alıyor Kur'an'da.[197]

b) Ka'b b. Eşref'in Kafası

Yukarıda da anlatıldığı gibi; Ka'b Yahudi idi ve çok yaşlıydı. Hz. Muhammed'i eleştirenlerden biriydi. Bir gün Hz. Muhammed, kim gider onu ortadan kaldırır deyince; Muhammed b. Mesleme bunu üstlenir ve gider adamı öldürür, kafasını koparıp Hz. Muhammed'e getirir. Hz. Muhammed buna karşı Allah'a hamd/teşekkür eder. Ertesi günü kalkınca şu fermanı verir: "**Yahudi erkeklerinden kimi bulursanız öldürün**!"

Hz. Muhammed'in bu sözü, altı hadis kaynağından biri olan **Ebu Davud**'da geçer. Ayrıca ilk İslam tarihçilerinden Vakıdi, İbni Hişam, yine İmam Müzi, Makrizi, İbni Esir, İbni Teymiye, tarihçi ve Kur'an yorumcusu Taberi, Beyhaki gibi İslam âlimleri de bunu yazmışlardır.

Bu söz üzerine etraftaki Yahudiler, 'Ne olacak halimiz?' diye paniğe kapılırlar. Nitekim Hz. Muhammed'in bu fetvası üzerine Muhayyısa adındaki sahabi kalkıp Yahudilerin önemli bir ismi olan **İbni Süneyne'yi** bir hiç uğruna katleder. Bunu zaten yukarıda izah ettim.[198]

---

197 Adiyat suresi, ayetler 1-5.

198 a-Sünen-i Ebi Davud, Harac bölümü, bab 21/3002.
b-İmam Subki, Seyfu-l Meslul, s. 298.
c-İbni Esir, el-Kamil, c. 2/40, Hicri 3'ncü yılı olayları kısmında.
d-İmam Müzi, Tehzib-i Kemal, c. 35/397, no: 8037.
e-İbni Teymiye, Sarimü-l Meslul, c. 2/286.
f-Makrizi, el-İmta', c. 1/126 ve 12/184. Yahudi Ka'b b. Eşref'i öldürünce bu sözü söyler.→

c) Yahudi Merhab'ın Kafası

Yahudilerin yaşadığı Hayber'e, Hz. Muhammed'in talimatıyla yapılan baskında Hz. Ali, Merhab adında önemli bir Yahudiyi öldürüp kafasını koparır ve götürüpona teslim eder. Hz. Muhammed buna sevinir, mutlu olur. Yani nedir bu insanlık dışı muamele, neden adamın kafasını koparıp getirdin, demez. Zaten bir kere Hayber'e öldürmeye gitmişler. Hal bu iken Ali'ye bir şey söylemez tabii ki. Bu ciddi bir örnek. Çünkü işin içinde hem Hz. Muhammed, hem de Hz. Ali var. Bu yüzden olayın kaynakları sağlam mı bir görelim.

İlk başta dört hak mezhepten biri olan Ahmet b. Hanbel bunu kitabında işlemiş. Hadisleri ve ravileri kritize etmekle meşhur İbni Adiy işlemiş. Yine tarihçi ve Kur'an yorumcusu İbni Kesir işlemiş. Salihi, Diyarbekiri ve ünlü hadis âlimi Askalani ve Sebt İbn-il Cevzi işlemişlerdir. Merhab'dan sonra Müslümanlar onun kardeşi Yasir'i de öldürmüşler.[199]

---

g-Taberi tarihi, Hicri 3'üncü yılı olayları, Ka'b b. Eşref bölümü, c. 2/491.
h-Beyhaki, Delaili Nübüve, c. 3/199.
i-Vakıdi, Megazi, 1/191.
j-İbni Hişam, Sire, c. 3/18.
k-İbni Sa'd, Tabakat, c. 2/30.
l-Askalani, Fethu-l Bari, Megazi, bab 15/4037.

199 a-Ahmet b. Hanbel, Müsned, Hz. Ali rivayetleri bölümü, no: 888.
b-İbni Adiy, el-Kamil, Kabus adındaki kişi bölümünde, c.7/176.
c-Tarihu-l Hamis, c. 2/423.
d-İbni Hacer Askalani, İthafu-l Mehre, no: 14192 hadis.
e-Salihi, Sübülü-l Hüda, c. 5/197.
f-İbni Kesir, Bidaye, hicri 7'inci yılı olayları kısmında.
g-Semt İbnil Cevzi, Tezkiretü-l havas, s. 26.
h-Hem bu zehirlenmeyle ilgili, hem de genel olarak Hz. Muhammed'in ölümüyle ilgili kapsamlı bilgi,
Bilinmeyen Yönleriyle Hz. Muhammed'in Ölümü adlı kitabımda var.

d) Amr B. Abdi Ved'in Kafası

Malum Müslümanlarla Mekkeliler arasında yaşanan savaşlardan biri de Hendek savaşıdır. Ben savaşın hikâyesini anlatmıyorum. Burada yaşanan bir cinayetten söz ediyorum. Hendek savaşında Hz. Ali, 'Gel çarpışalım' diye Amr b. Abdi Ved'e seslenir. O da der ki: Sen gençsin, sana kıyamam, seninle çarpışmak istemem. Kaldı ki senin baban benim samimi bir dostumdu. Ben dostumun evladıyla çarpışmam. Sen git, başka olgun biri gelsin. Hz. Ali, 'Hayır; ben seninle çarpışmak isterim!' karşılığını verir. Sonuçta Hz. Ali onu öldürür. Hz. Muhammed buna da sevinir. Sünni kaynaklarda böyle anlatılır;[200] ancak Şia kaynaklarında bunun ötesi de vardır: Hz. Ali onun kafasını koparıp doğruca Hz. Muhammed'in yanına götürür, ona teslim eder. Sonra gelir, bu sefer Amr'ın oğlu Hasl'ı öldürür. İşte böyle: Bir hiç yüzünden, din uğruna neler yaşanmış ve hâlâ neler yaşanmakta?[201]

e) Ebu İzzet Cümehi'nin Kafası

Bu adam Uhud harbinde Müslümanlara esir düşer. Hz. Muhammed Zübeyr b. Avam'a, **'Kafasını uçur'** talimatını verir. Zübeyr de gerekeni yapar. Bazıları Zübeyr yerine Asım b. Sabit ismini yazmışlardır. Hatta **İbni Hişam** şu bilgiyi de eklemiş: Hz. Muhammed, esir alınan bu adamın kafasını kendisi kesmiş. Bir de, Übey b. Halef'i kendisi öldürmüş, diyor.[202]

---

200 Hakim Nisaburi, Müstedrek, c. 3/34-38

201 Seyyit Muhsin-ül Emin (1952.ö), A'yan-ü Şia, c. 1/396, Dar-ü Tearüf li-l matbuat, Beyrut/1983.

202 İbni Hişam, Sire, 3/91.

Şunu da ekleyelim ki; Uhud harbinde Hz. Muhammed yaralanır, hatta öldürüldüğü haberi etrafa yayılır. Bu harpte ayrıca iki ön dişi de kırılır.[203] İşte adamın bu ölüm hikâyesi anlatılırken, 'İslam'da ilk kesilen ve mızrağa takılıp Medine'ye getirilen kafa, Ebu İzzet Cümehi'nin kafasıdır' bilgisi de vardır. Yukarıda, kafası kesilip Medine'ye getirilen kişinin başka biri olduğunu yazanlar da var diye belirtmiştik. Kesildikten sonra ister ilk olsun ister dördüncü beşinci olsun ne fark eder ki?[204]

Denilir ki, bu adam Bedir harbinde esir düşenler arasındaymış. Hz. Muhammed'e yalvarmış, çocuklarım var, onlara bakacak kimse yok, beni serbest bırak, demiş. O da kabul etmiş; ancak şartlı: Aleyhime artık çalışmayacaksın, demiş. Adam bir yıl sonra Uhud harbinde yine müşriklerin safına katılmış. Bu sefer yine esir düşer, bir daha Hz. Muhammed'e yalvarır. Hz. Muhammed ona şöyle der: 'Artık böyle bir şey yok, seni yine serbest bırakalım, sen de kalkıp Mekke'ye git, havanı at: Ben Hz. Muhammed'i yine kandırdım de!' Bu sefer adam öldürülmüş ve kafası kesilmiş.[205]

Sonuçta bu şekilde öldürüp kafasını kesmek yerine; onu hapse atabilirdi. İşte tanrıya mal edilen bir dava için bu şekilde birbirlerini yemişler. **Beyhaki** (h.458.ö) bu konu hakkında bir bilgi aktarıyor ve bunu Sait b. Müseyyeb'e (h.15-94) dayandırıyor: Ebu İzzet şairmiş. Bedir harbinde esir düşünce Hz. Muhammed'e, beş kızım var, onlara bakacak

---

203 İbni Hişam, Sire, c. 3/43.

204 a-İbni Hacer Askalani, Telhisul Habir, c. 4/201, no: 2239.
b-Ayni, Umdetü-l Kari, c. 13/101.
c-Ebu-l Kasım Kazvini, el-aziz şehü-l veciz, c. 11/408.

205 a-Elbani, İrvau-l galil, c. 5/41, no:1215.
b-Beyhaki, Delail, c. 3/280.
c-İbni Hişam, Sire 3/110.

kimsem yok. Beni serbest bırakırsan iyilik etmiş olursun, diye teklif sunmuş, o da kabul etmiş.

Bu arada söz vermiş ki bir daha sana karşı çıkmayacağım. Ancak bir yıl sonra Uhud harbi başlayınca; Mekkelilerden Safvan b. Ümeyye gelip ona, sen de hazırlığını yap, savaşa gidelim demiş. Kendisi, ben Hz. Muhammed'e söz verdim gelemem demiş. Safvan ona, senin kızlarını da kızlarımın yanına alacağız, birlikte kalsınlar, ayrıca yaşarsan sana epey mal vereceğim, demiş. Bu şekilde onu ikna edince adam savaşa katılmış.

Uhud harbinde Müslümanlara tek bir kişi esir düşer. O da Ebu İzzet. Tekrar yalvarır, beni zorla getirdiler bırak beni der; ancak bu sefer Hz. Muhammed onu affetmez. Asım b. Sabit adındaki şahsa, **'Al kafasını kopar'** talimatını verir. Adam da kafasını uçurur. Bir de adam şairmiş. Malum Hz. Muhammed eleştirmen şairlere hayat hakkı vermiyordu.[206]

Hz. Muhammed şairlerden çekince; bu konu Kur'an'a şöyle geçmiş: **'Şairlere gelince, onlara sapıklar uyar.'** Bu ayet Kur'an'a durup dururken geçmemiş. Hz. Muhammed eleştirmen şairlerden çok çektiği için geçmiş. Hatta, 227 ayetten oluşan bu surenin adı, Kur'an'da **'Şuara/Şairler'** diye geçmekte.[207]

f) Ümmü Kırfe'nin Kafası

Hatırlanacağı üzere yukarıda Ümmü Kırfe adındaki kadının ne şekilde ve hangi gerekçe ile katledildiğini izah etmiştik. Söz, Hz. Muhammed'e sunulan kafalardan açılmışken; ona bir daha değinmek istedim. Çünkü onun da kafasını kesip Hz. Muhammed'e getirirler. Bu konuda iki farklı rivayet var.

---

206 Beyhaki, Süneni Kübra, c. 9/65, Siyer bölümü, bab 57/18029.

207 Şuara suresi, ayet 124.

İlk İslam tarihçilerinden **İbni Habib** (h.245.ö) ve daha sonra gelen **Makrizi** (h.845.ö) şunu aktarmışlar: Çok yaşlı olan kadının kafası kesilip Medine'ye getirilerek Hz. Muhammed'in emriyle sokak sokak gezdirilir. Tarihçi İbni Asakir (h.571.ö), Zehebi (h.748.ö) ve Takiyüddin Hindi (h.975.ö) gibi âlimler, Medine'de teşhir edilen kafa yerine kadının fistanını/zırhını (ki zırh mümkün değil, çünkü kadının yüz yıl civarında bir ömrü vardı. Zırhı ne yapacaktı?) yazmışlar. Artık hangisi doğru bilemeyiz.[208]

Hz. Muhammed'e muhalif olanlar, adamın birine para vermişler, git Hz. Muhammed'i öldür diye. Ancak adam yakalanmış. Hz. Muhammed bunu, Medine'de Zübab/Dübab denilen dağda asar. Ebu Davud diyor ki: İslam'da ilk asılan kişi budur. Yine Hz. Muhammed bir baskında, kim bana bir düşman kafası getirirse ben ona mükâfat veririm deyince; iki Müslüman birinin kafasını kesip Hz. Muhammed'e teslim ederler.[209] Ukbe b. Ebi Muayt yakalanınca, Hz. Muhammed'e der ki: Ben Kureyşîyim, aynı soydanız (beni bağışla), çünkü çocuklarım var. Hz. Muhammed ona, ateş demiş, adeta 'Cehennemin dibine git' dercesine.[210]

---

208 a-İbni Habib, Muhabber, s. 490.
b-Makrizi, İmta', c. 1/271.
c-İbni Asakir, Tarih-ü Medineti Dımaşk, c. 19/365.
d-Zehebi, Siyeri A'lam, c. 1/227-28.
e-Hindi, Kenzü-l ummal, no: 30260.

209 a-Ebu Davud, Merasil, s. 171-172.
b-İmam Müzei, Tuhfetü-l Eşraf, c. 12/272, no: 18504.

210 İmam Müzei, Tuhfetü-l Eşraf, c. 12/241, no: 18393.

IX. BÖLÜM

HALİFE EBUBEKİR'İN İNFAZ ETTİĞİ KADINLAR

Dört halifeden biri olan Ebubekir halk arasında en sakin, en yumuşak ve en merhametli olarak bilinir. Ama uygulama hiç de bunu doğrulamaz. Tabii ki Ebubekir'in tüm yaptıklarını buraya almıyorum; sadece Hz. Muhammed'i eleştiren ve dinden çıkan kadınlarla ilgili uyguladığı cezalardan birkaç örnek sunacağım. Elbette Ebubekir icraatının da bir dayanağı vardı, kafadan bunu yapmıyordu. Hz. Muhammed'in, "Kelime-i şehadet getiren birinin katli helal değildir; ancak evli olup zina yaparsa, birini öldürürse veya dinden çıkarsa o zaman öldürülür!" diye sözü var ve en başta **Buhari** ve **Müslim**'de geçer. Ebubekir de yaptıklarını bu gibi gerekçelere dayanarak yapıyordu.[211]

---

[211] a-Buhari, Diyat, bab 6/6878.
b-Müslim, Kasame, bab 6/1676.

a) İki Şarkıcı Kadına Uygulanan Vahşet

Ebubekir halifedir. Muhacir b. Ebi Ümeyye de Yemame'de emirdir/eyalet sorumlusudur.[212] Ona iki şarkıcı/sanatçı kadın getiriyorlar. Onlardan biri şiirlerinde Hz. Muhammed'i eleştirmiş, diğeri de sözleriyle Müslümanları eleştirmiş. Eyalet sorumlusu Muhacir, buna karşılık onların birer elini keser, bir de ön dişlerinden (kesici) birer dişlerini söker. Daha sonra bunu duyan Halife **Ebu Bekir**, 'O kadınlara verdiğin ceza haberini aldım. Bu cezayı artık uyguladın; bunu yapmasaydın ben Hz. Muhammed'e söveni infaz ederdim!' diyor. Yani Ebubekir uygulanan cezanın az olduğunu belirtiyor.

Evet; bu vahim olayı **Suyuti** birkaç kitabında işlemiş ve buna itiraz da etmemiştir. Kendisi bunu Seyf b. Ömer Temimi'den aktarmış ki, bu adam hicri 180 civarı Halife Harun Reşit döneminde vefat eden ilk İslam tarihçilerindendir. İbni Teymiye ve Mütteki'l Hindi de bunu Seyf'ten aktarmışlardır. **İbni Teymiye**, Seyf dışında başka tarihçiler de bunu yazmışlardır diye not düşmüştür. Yine tarihçi ve Kur'an yorumcusu Taberi, İbni Hacer Askalani, Kadı İyad ve İbni Belban (h.684.ö) bunu işlemiş ve herhangi bir itirazda da bulunmamışlardır. Bu olay, Hz. Ebubekir'in divanında da geçmektedir.[213]

---

212 Bu adam Hz. Muhammed'in kayınçosudur. Hanımlarından Ü. Seleme'nin kardeşidir.

213 Suyuti, 1) Tarihu-l Hulefa, s.81, Ebubekir bölümünde. 2) Camiu-l Kebir, c. 14/258, Ebubekir bölümü, no: 420, 3) a-Camiu-l Ehadis, Mesanid bölümü, c.3/224, no: 888.

b-Kadı İyad, Şifa, c.2/776, no: 1772.

c-Hindi, Kenzu-l ummal, Hudut bölümü, no: 13992.

d-Taberi tarihi, Hicri 11. yılı olayları sonunda, c.3/341. Burada dipnotta Askalani de aktarmış diye bilgi var. →

b) Dinden Çıktı Diye Öldürülen Bir Kadın

Kadının biri İslamiyet'i terk ettiği için Ebubekir önce ona tövbe et/ İslam'a dön teklifini sunar. Kadın kabul etmeyince onu öldürür. Bu olay kendi halifeliği döneminde gerçekleşir. Kaynaklarda kadının infazıyla ilgili farklı bilgiler de var. Deniliyor ki Ebubekir onun organlarını kesmiş (kulak, burun gibi) ve her bacağını farklı atlara bağlayıp onları koşturarak kadını bu şekilde öldürmüştür. **Darekutni**'nin aktarımı böyle. Bu rivayetleri aynı zamanda **Askalani** de işlemiştir.

Bazıları bu kadının, Fezare kabilesinden Ümmü Kirfe olduğunu yazmışlar. Bununla Zeyd b. Harise'nin Hz. Muhammed zamanında katlettiği kadının isminin ve uygulanan ceza yönteminin aynı olması, kimi İslam âlimleri tarafından tartışma konusu olmuş: Acaba ikisi ayrı mı, farklı mı, hangisi doğru diye.

Bunun hakkında gerekli bilgi; Zeyd'in katlettiği kadın bölümünde verildi. Burada yine de kısa bazı ek bilgiler verelim. Bir kere Zeyd'in katlettiği kadın İslam'dan çıkmamıştı ve ölüm nedeni de farklıydı. Ama bu örneğimizde açıkça belirtiliyor ki bir kadın İslamiyet'i terk ettiği için Ebubekir onu katletmiş.[214]

Kasım b. Selam **(h.157-224.ö)**, "Fezare kabilesinden Ümmü Kirfe adında bir kadın dinden çıktığı için Ebubekir'e ge-

---

e-Ali b. Belban, Umdetü Tahkik fi Beşairi Âl-iEbubekir, s. 85.

f-Dr. Ömer Tabba', Divan-ü Ebibekir, s. 84.

g-İbni Teymiye, Takrib-ü Sarimi-l Meslul, s. 103 ve Sarimu-l Meslul, s. 200.

h-Hindi, Kenzu-l ummal, no: 13992, c.5/568, Hudut başlığı altında. O da Seyf b. Ömer'den alıntı yapmış.

214 a-Askalani, Telhisü-l Habir, c. 4/93, no: 2015.

b-Beyhaki, Sünen-i Kübra, c.8/203-204, no: 16864 ve 16872-73, mürted bölümü.

c-Kasım b. Selam, Kitabu-l Emval, c. 1/286-288, no: 495-499.

tirilir. Ebubekir ceza olarak onu katleder, organlarını da keser" şeklinde bir bilgi aktarıyor. **Kasım** şunu da belirtiyor: 'Bu kadın, Hz. Muhammed zamanında Zeyd tarafından katledilen kadından farklı biriydi' diyor. **Darekutni** de hemen hemen aynı bilgileri aktarıyor. Kendisi şöyle diyor: Fezare kabilesinden Ümmü Kirfe adındaki kadın dinden çıktığı için Ebubekir (artık halifedir) onu iki ata bağlayıp parçalamış ve organlarını da kesmiştir, diyor.[215]

c) Hz. Muhammed'in Ölümüne Sevinen Kadınların Cezası

Hz. Muhammed vefat ettiğinde; onun ölüm haberi Hadramut'a (Yemen tarafına) ulaşır. Hadramut'ta altı kadın onun ölümüyle sevinerek kına yakıp def çalarlar. Buna Hadramut'tan altı kadın da eşlik eder: Onlar da kına yakıp def çalarlar. Bu altı kadına eşlik eden başka kadınlar da olur ve sayıları yirmiyi geçer. Bu kadınlar bölgenin değişik köylerine dağılırlar.

Umerrade ve **Hüneyde** adındaki kadınlar bölgenin önde gelenleriydi. Onlara katılanlar: Teyyeha, Ümmü Şerahil, Habre, Füreyza, Melke binti Emane, Esma binti Yezid, Kindeli Melke binti Kays, yine Kindeli İbnetü'l-Evdah, Ten'a kabilesinden soylu bir kadın ve Yahudi Hürr binti Yamen'dir.

Ebubekir bunların haberini alınca o bölgenin valisi Muhacir b. Ebi Ümeyye ile Hadramut'taki vergi memuruna mektup gönderir. Bu ikiliyi Hz. Muhammed kendisi oraya tayin etmiştir.

Ebubekir kendisine bu kadınlar hakkında bilgi verenlere dua edip bölge valisi Muhacir b. Ebi Ümeyye'ye şu talimatı

---

215 a-Ebu Ubeyd, Kitabu-l Emval, c. 1/286, no: 496-98.
b-Sünen-i Darekutni, Hudut, c.3/113, no: 3163.

verir: “Allah’ın adıyla! Ebubekir’den Muhacir b. Ebi Ümeyye’ye! Çoğu İslamiyet’ten dönen ora halkının Allah belalarını versin! Aldığım bilgiye göre, bölgenizde bir kısım kadınlar Hz. Muhammed’in ölümünden sevinç duymuş ve ayrıca onlara katılanlar da olmuştur. Bu kadınlar keyiften ellerine kına sürmüşler, def çalıp arsızlık göstermişlerdir. Bu mektubum sana ulaşınca hemen atlılarını ve adamlarını bunların üzerine sür ve onların ellerini kes. Onları korumak veya seninle onlar arasına girmek isteyen kişiler olursa; onlara olup bitenleri anlat!”

Ebubekir bu uzunca mektubun sonunda şunları da yazıyor: “Aslında bu kadınların cezasını kendim vermek isterdim; ancak sen bu sevabı kazan, diyorum. Bil ki bu ceza senin elinle yerine getirilebilirse Allah’ın sana nasip ettiği bir iyiliktir. Allah seni de bizi de korusun. Ahireti de sana ve bize hayırlı kılsın!”

Muhacir mektubu okuyunca atlılarını ve adamlarını toplayıp o kadınların üzerine yürür. Ancak Kindeli ve Hadramutlu bir kısım adamlar onların önüne çıkar. Muhacir durumu kendilerine açıklar; ancak ikna olmazlar ve aralarında kavga çıkar. Muhacir onlarla savaşır ve mağlup eder, sonra da o kadınlara gider, onları yakalayıp ellerini keser. Böylece o kadınların çoğu ölür. Kalanları da eli kesik bir halde Kûfe’ye göç ederler.[216]

Sanki Halife Ebubekir kendi döneminde sadece bunları mı katletmiş! Hz. Muhammed’in ölümünden sonra insanlar kitlesel bir şekilde İslamiyet’ten çıkınca Ebubekir büyük katliamlar gerçekleştirir. Onun dinden çıkanları kitlesel bir şekilde imha ettiği meşhur bir hadisedir.

---

216 İbni Habib, Muhabber, s. 184-188.

İnsanlar her tarafta İslamiyet'i bırakmıştı. Müslümanların elinde sadece Mekke, Medine ve Taif kalmıştı.[217] Hep söylüyorum; insanların ezici çoğunluğu korkudan İslamiyet'e inanırdı/inanmak zorundaydılar. Değil ki tahlil ederek, İslamiyet'i beğenerek inanıyorlardı. Zaten çoğu cahil insanlardı, okuma-yazma oranı neredeyse sıfırdı. İnanmak zorundaydı. Aksi takdirde kendileriyle savaşılır, mallarına (ganimet olarak), kız ile kadınlarına (cariye olarak) el konurdu, ufak erkek çocukları da köle sayılır, büyütülüp Allah için başka cephelerde cihada gönderilirdi.

İşte Hz. Muhammed vefat edince, nasıl olsa gitti, biz de kurtulduk diye düşündüler; ancak karşılarında organize bir ordu vardı ve bunu tahmin etmiyorlardı. Onlar milyonlarca da olsa sivil insanlardı. Oysa karşılarındaki İslam ordusu daha önce birçok savaşa katılmış, deneyim sahibiydi. Kaldı ki ganimet, cariye söz konusu olunca bunlar ayrıca çok agresif oluyorlardı. Bu yüzden dinden çıkanların çoğu ya katledildi ya da zorunlu olarak İslamiyet'e geri döndü.

d) Dinden Çıkanların Ateşte Yakılması

Ebubekir, bölgenin tüm görevlilerine, **"Dinden çıkanı geri dönmezse şiddetle öldürün, ateşte yakın!"** diye talimat verir. Kendisi hem bizzat yakar, hem de bölgelere gönderdiği adamlarına bu emri verir.

İrtidat döneminde **Halid b. Velid** komutasında Esed ve Gatafan üzerine gidilince; aralarında büyük bir çarpışma meydana gelir. Müslümanlar onlardan büyük bir kısmını katleder, kalanları da esir alırlar. Halid askerlerine, **'Ateş yakın, bunları yakacağız!'** diye emir verir ve ele geçen o esirleri toplu halde yakarlar.[218]

---

217 İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul, s. 318.

218 İbni Kesir, Bidaye 9/449; İbni Abdilber, Temhid, c. 5/315-16.

İslam tarihi olağanüstü şiddet örnekleriyle doludur. **Amr b. As** İskenderiye'yi muhasara altına aldığında, Müslümanlardan biri karşı tarafın eline geçer, onlar da onun başını keserler. Buna karşılık Amr, siz de karşı taraftan birini yakalayın, başını kesin der. Müslümanlar onlardan birini yakalayıp başını keserler ve mancınıkla üzerlerine fırlatırlar.[219]

Beni Süleym halkı da Ebubekir döneminde dinden çıkanlardandı. Bunun haberini alan Ebubekir, **Halid b. Velid**'i üzerlerine gönderir. Halid bunları ağıllarda toplayarak ateşte yakmak suretiyle öldürür. Bunu birçok önemli İslam âlimi yazarken de herhangi bir itirazda bulunmamışlardır. Mesela İbni Sa'd, Zehebi, Muhibbüddin Taberi, İbni Asakir, İbni Adim bunlardan birkaçıdır.[220]

Yine Ebu Bekir'in halifeliği döneminde Halid b. Velid Necd bölgesinde '**Büzahe**' denilen yerleşim yerinin halkını yakarak öldürmüştür. Nedeni, Hz. Muhammed hakkında kötü şeyler söylemek, ona sövmektir.[221]

Ebubekir, din konusunda aşırı derecede tutucuydu: Dinden (İslam'dan) çıkanı infaz ederdi. Basit bir örnek verelim. Hz. Muhammed, **Kayle binti Kays** adındaki kadınla nişanlanır. O sırada Muhammed artık 63 yaşındadır ve o sene vefat eder. Yani son nefesine kadar evlenmeye devam etmiştir. Henüz düğün yapılmamışken Hz. Muhammed vefat eder.

---

219 İbni Küdame, Muğni, 13/199-200.

220 a-İbni Sa'd, Tabakat, c. 5/36.
b-İbni Adim, Buğyet-ü talep fi tarihi Halep, s.3149.
c-İbni Asakir, Tarih-ü Medinet-i Dımaşk, c. 16/240.
d-Zehebi,Siyeri A'lam, c.1/372.
e-M. Taberi, Riyad-ü Nadre, fasıl 9, s. 1/129.

221 a-Zehebi, Siyeri A'lam, c. 1/378.
b-İbni Asakir, Tarih-ü Medinet-i Dımaşk, c. 16/260.
c-İbni Sa'd, Tabakat, c. 5/37.

Daha sonra bu kadın Hadramut'ta evlenir. Ebubekir bunun haberini alınca, **ben bunların evlerini üzerlerine yakarım**, der.

Bu arada Ömer, "Hz. Muhammed kadınla yaşamamıştır, evlilik fiilen gerçekleşmemiştir. Dolayısıyla o kadın Hz. Muhammed'in eşi sayılmaz. Bir de onu Hz. Muhammed'in hanımlarından sayarsak; diğer eşleri gibi ona da hazineden maaş bağlamamız gerek. Hal bu iken ceza vermen için bir neden yoktur!" der. Bunun üzerine Ebubekir ceza vermekten vazgeçer.[222]

Ebubekir'in, **ben evlerini üzerlerine yakarım**, demesinin gerekçesi şu: Kur'an'da geçiyor ki, Hz. Muhammed ölse bile kimse ondan dul kalan kadınlarla evlenemez, diye.[223] Ömer de diyor ki: Evlilik fiilen gerçekleşmemiş, bu yüzden biz bunu Hz. Muhammed'in hanımlarından saymıyoruz.

İşte Ebubekir böyle bir Ebubekir'di. Aynı Ebubekir, kendi döneminde İslamiyet'i terk eden kadınlardan bir kısmını öldürmüş, bir kısmını da cariye statüsüne tabi tutup satmıştır. Bunu yazan, ilk İslam tarihçilerinden **İbni Hemmam** (h.211.ö) şöyle der:[224] İslamiyet'i terk edenleri tüm halifeler öldürmüşlerdir. Mesela dinden çıkan birine Hz. Ali bir ay süre vermiş, pişman ol diye, adam kabul etmeyince Ali onu öldürmüştür. Yine Hz. Osman birine üç gün süre vermiş, bu da kabul etmeyince Osman onu öldürmüştür.[225]

e) Fücae İyas Süleymi'nin Yakılarak Öldürülmesi

Şimdi de Ebubekir tarafından yakılan bir erkeğin başına gelenleri anlatacağım: İyas b. Abdullah b. Abdi Ya'lil Sü-

---

222 İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul, s. 60. Bu kadınla ilgili 'Kur'an'da Kadın ve Hz. Muhammed'in Hanımları' adlı kitabımda hem detaylı bilgi, hem de onlarca kaynak gösterdiğimi hatırlatmak isterim, s. 204.

223 Ahzab suresi, ayet 53.

224 İbni Hemmam, Musannaf, c. 10/175, no: 18728.

225 İbni Hemmam, Musannaf, c. 10/164, no: 18691-92.

leymi, Fücae kabilesindendi. Ebubekir, Zübeyr b. Avam komutasındaki otuz kişilik bir silahlı grubu onların üzerine gönderir. Bunlar İyas'ı yakalayıp Ebubekir'e getirirler. Ebubekir, **onu musallaya çıkarın,** der. Emrini yerine getirirler ve adamı orada yakarak katlederler.

Olayın özü şöyle: Denilir ki bunlar Hz. Muhammed zamanında Müslüman olmuşlardı (korkudan tabii ki). Hz. Muhammed'in ölümünden sonra çevredeki Müslümanların ezici çoğunluğu İslamiyet'i terk ettiği gibi; bu adam da terk eden/dinden çıkanlardandı. Sonra bir gün Ebubekir'e gelir; bana silah ver, imkân tanı ki ben dinden çıkanlarla mücadele edeyim, der. Tabii ki niyeti bu değilmiş.

Ebubekir inanır ve buna silah verir, para verir. Adam Medine'den çıkınca tam tersine; dinden çıkanlarla birlikte hareket eder. Ebubekir bunu öğrenince, onu yakalayın bana canlı olarak getirin, diye askerlerine talimat verir. Sonunda az önce belirtildiği gibi ateşte yakılarak öldürülür.

Bu meşhur bir hadisedir ve birçok İslami kaynakta anlatılmaktadır. Bazı kaynaklarda adamın kusuru, Hz. Muhammed'i eleştirmek olarak belirtilmiştir. Örneğin **İbni Asakir** böyle bir rivayet aktarmıştır. Hatta **Ebubekir** ölüm döşeğinde bazı icraatlarından pişmanlık duyduğunu dile getirirken; onlardan birinin de bu adamın yakılması olduğunu söyler: **Keşke normal bir şekilde öldürseydim de o feci şekilde yakmasaydım,** der.[226]

---

226 a-İbni Kesir, Bidaye 9/456, Hicri 11. yılı olayları bölümünde.
b-Taberi tarihi, c. 3/264, Hicri 11. yılı hadiseleri bölümünde, c. 3/ 430.
c-İbni Abdirabbih, İkdü-l ferid, c.5/21.
d-İbni Esir, el-Kamil, c. 2/211.
e-İbni Haldun tarihi, c. 2/498.
f-İbni Asakir, Tarih-ü Medinet-i Dımaşk, c. 29/9 ve 30/418.
g-İmam Subki, Seyfu-l Mesluli, s.123.
h-İbni Abdilber, Temhid, c. 5/315.

X. BÖLÜM

HZ. ÖMER'DEN İNFAZ ÖRNEKLERİ

a) Hadisi, sahabi Utbe b. Gazvan (h.17.ö) **İbni Mesut**'tan aktarıyor:

İbni Mesut Irak tarafında görevlidir. Ömer de o sırada halifedir. Ömer'e haber gönderir: Burada dinden çıkan bazı insanlar var onları ne yapalım? Ömer, tekrar onları dine davet edin, dönerlerse bırakın, yoksa öldürün, der. Onlardan bazıları döner ve kurtulur, bir kısmı da kabul etmediği için öldürülür.

Bu konuda İbni Hemmam ile İbni Teymiye anlatımı arasında bir fark var. **İbni Hemmam**, İbni Mesut Hz. Ömer'e haber gönderir, diye yazmış. **İbni Teymiye** ise, İbni Mesut Hz. Osman'a haber göndermiş, şeklinde yazmış. Bu bir yazım hatasıdır; önemli olan içeriktir. Bir de İbni Hemmam ilk İslam tarihçilerindendir (h.211.ö), İbni Teymiye ise ondan yaklaşık beş asır sonra (h.728.ö) dünyaya gelmiştir. İbni Teymiye bu hadiseyi aktarırken yanlışlık yapmış olabilir.[227]

---

[227] İbni Hemmam, Musannaf, no: 18707, c. 10/168.

b) Hz. Muhammed'e söven bir adamı Hz. Ömer'e getirirler. Ömer onu hem infaz eder, hem de, **'Kim Allah ve Hz. Muhammed hakkında olumsuz bir şey söylerse onu öldürün'** diye talimat verir. İbni Teymiye bunu Harb b. İsmail'den (h.190-280) aktarmıştır. Bunu ayrıca İmam Subki de işlemiştir.[228]

İrtidat zamanında Halife Ebubekir her tarafı yakıp yıkınca millet kontrol altına alınır, korkudan kimse ses çıkaramaz; yoksa Ömer daha radikal biriydi, acımasızdı. Onun zamanında biri İslamiyet'e ters düşseydi hemen acımadan infaz ederdi. Ama bu konuda o artık rahattı. Çünkü Ebubekir döneminde dinden çıkma olayı kontrol altına alınmıştı. Artık Ömer zamanında kimse bir daha dinden çıkmayı göze alamadı. Diyebiliriz ki bu konuda Ömer hazıra konmuştu. Onun için onunla ilgili bu tür örnekler Ebubekir'inki kadar çok değildir.

---

228 a-Harb b. İsmail, Kitabü-l sünne, s. 337, no: 668/129. Burada dipnotta İbni Kayyim de Zadu-l Mead'da işlemiştir, diye geçiyor.
b-İbni Teymiye, Takrib- ü Sarimi-l Meslul, s.103-104.
c-İbni Teymiye, Sarimu-l Meslul, s. 201.
d-İmam Subki, Seyfü-l Meslul, s. 798.

XI. BÖLÜM

HZ. ALİ'DEN İNFAZ ÖRNEKLERİ

Bu konuda biraz fazla örnek vermek isterim. Çünkü zaman zaman arkadaşlarla sohbet ederken, bana şunu diyorlar: Arif sen yazılarında Ali üzerine fazla gitmiyorsun; neden acaba? Ben yazılarımda böyle fark koyduğumu görmüyorum. Konuya göre, gerekirse onun hakkında da doğrusu ne ise yazmışımdır ve yazarım da.

Her şeyden önce Ali tek başına bir ekol değildi. O, Hz. Muhammed'in amcasının oğlu ve damadı, ayrıca onun bir askeri/vurucu gücüydü. Hal bu iken Hz. Ali'ye farklı bakmam söz konusu olamaz. Başka bir ifadeyle; Ali, kötülük yapmışsa da (ki çok yapmıştır) sorumlusu Muhammed'dir. Çünkü Ali bir görevli/bir memurdu. Kaldı ki Ali önemli savaşlarda da bulunmamıştır. Örneğin Mute ve Tebük gibi. Bedir, Uhud ve Hendek ise savunma savaşlarıydı. Herkes katıldığı gibi o da katılmıştır.

Hayber baskınında Ali'yi çok abartılı bir şekilde öne çıkarmışlar. Başka da yaptığı önemli bir kahramanlığı yoktur. Zaman zaman talan için ufak tefek köy baskınlarına katıl-

mış olabilir; bunu saymıyoruz. Ya da birileri Hz. Muhammed'i üzmüş; o da Ali'ye, git infaz et demiştir. Nitekim bunun birçok örneği vardır. Kısacası, halk arasında bilinen Ali'nin o kahramanlığı hayalidir/gerçekle alakası yoktur.

Madem zaman zaman öne sürülür ki ben Ali'ye fazla dokunmuyormuşum, o halde bu yazımda onun yaptıklarıyla ilgili sağlam kabul edilen İslami kaynaklardan bazı örnekler paylaşmak isterim.

En başta **Buhari**'de iki yerde ve diğer hadis kaynaklarından **Ebu Davud**, **Nesai** ve **Tirmizi**'de, ayrıca birçok siyer ve tarih kitaplarında anlatılır ki: **Hz. Ali bir topluluğu yakarak katletmiştir.** Var olan bilgilere baktığımızda; Ali'nin birçok kez bu yakma hadisesini gerçekleştirdiğini görüyoruz. Bu konuda hayli örnek var. Tirmizi ve Ebu Davud'a göre İslamiyet'i terk ettikleri; Buhari'ye göreyse zındık oldukları için Ali onları yakarak öldürmüştür.

Zındıklık, genelde tabiatın sürekli var olduğuna ve tenasühe/reenkarnasyona inananların inancıdır. Bunlara tabiatçı da diyebiliriz. Arapça bir kelime olmadığı için yorumcular tanımında zorlanıp farklı anlamlar yüklemişlerdir. Bu rivayetlere bakılınca az önceki yakmanın iki nedeni ortaya çıkar. Biri, dinden çıktıkları için, diğeri de tabiatın sürekli var olduğuna inandıkları/yani başka inanç sahipleri oldukları için.

Buhari aynı rivayeti iki yerde işlemiş ve tek kişiden aktarmıştır. Bir yerde yakma nedenini yazmış (zındıklık diye), diğer yerde yazmamış (Ali bir topluluğu yakmıştır diye kısa kesmiştir). Ebu Davud ve Tirmizi ise, **İslamiyet'i terk ettikleri için Ali onları yakmıştır** şeklinde yakma gerekçesini belirtmişlerdir.

Nesai, mezhep lideri Ahmet b. Hanbel, Taberani ve Beyhaki ise daha farklı bir rivayet aktarmışlardır. Onlara göre, **Züt** kavminden insanlar puta taparlarmış; Ali bu yüzden

onları yakarak öldürmüştür. Bunların rivayeti daha geniş: Hem o topluluğun adı var (Züt kavmi), hem de yakma nedeni farklı (putlara tapmak). Bunlar bu rivayeti **Enes b. Malik**'ten aktarmışlardır.

Buhari, Ebu Davud ve Tirmizi'nin rivayeti ise **İkrime**'ye dayanır; o da İbni Abbas'tan almıştır. Mezhep lideri Ahmet b. Hanbel ile İbni Kesir, Hz. Ali'nin bu yakma olayını kitaplarında üçer yerde işlemişlerdir. Şöyle diyorlar: Hz. Ali dinden çıkan bir topluluğa gitmiş. Onların yanında kitapları da varmış. Kendisi hem onları, hem de kitaplarını yakmıştır.

Sonuçta (şöyle veya böyle) Hz. Ali bir kitleyi yakarak öldürmüştür. Bu konuyu işleyenler arasında görüş birliği vardır. Tabii ki Ali tek sefere mahsus bu yakma eylemini gerçekleştirmemiştir. Bu konuda farklı birçok örnek var; onları sunacağım.[229]

İbni Abbas'ın, **ben Ali'nin yerinde olsaydım öldürürdüm; ancak yakmazdım** sözüne karşı Ali, **'Yazıklar olsun İbni Abbas'a'** demiş. Yani yaptığım doğrudur, İbni Abbas kimdir dercesine. **Tirmizi**'nin rivayetinde ise İbni Abbas'ın sözüne karşılık Ali, **'Doğru söylüyor'** demiştir, ifadesi var.

Ali gerçekten 'doğru söylüyor' demişse; ancak İbni Abbas'la alay etmiştir. Çünkü Hz. Muhammed vefat ettiğinde **İbni Abbas** yeni sünnet olmuş, 10-15 yaşlarında bir çocuktu. Ay-

---

[229] a-Buḥari, Cihad 149/3017 ve İstitabe 2/6922.
b-Ebu Davud, Hudut 1/4351.
c-Tirmizi, Hudut, no: 1458.
d-Nesai, Süneni Kübra, Müharebe bölümü, bab 11/3514 c. 3/442.
e-Ahmet b. Hanbel, Enes b. Malik rivayetleri, no: 2967.
f-Taberani, Mucemi Kebir, c. 10/330, no: 10638.
g-Beyhaki, Süneni Kübra, Mürted bölümü, c. 8/203, bab 4/16860.
h-Ahmet b. Hanbel, Müsned, İbni Abbas bölümü, no: 1871, 2551-2552.
i-İbni Kesir, Camiu-l mesanid, no: 1966-68.

rıca Mekke fethine kadar da anne babasıyla birlikte Mekke'de yaşıyordu: Hz. Muhammed'le irtibatı yoktu.[230] O bakımdan Ali'den daha fazla konulara vakıf olması düşünülemez.

Bir de bazı rivayetlere göre **Ali**, İbni Abbas'ın, 'Ben olsaydım yakmazdım' sözünü işitince, İbni Abbas ancak kızlar peşinde koşan berduş biridir, demiştir. Çünkü İbni Abbas, **mut'a nikâhı helaldir** diyenlerdendi.[231]

Hz. Ali'nin yaktığı insanlar hakkında ilk hadis âlimlerinden İbni Hemmam (h.126-211) ile İbni Ebi Şeybe (h.159-235) birçok örnek vermişlerdir. Bunları başka yazarlar da işlemişlerdir. Ancak bu iki âlim Buhari ve Müslim'den de önce yaşadıkları için önemsiyorum. Şimdi örneklere geçelim.

1) Süveyd b. Gafele anlatıyor: Hz. Ali bazı **zındıkları** (zındık hakkında az önce kısa bir bilgi verdik) sokak ortasında yakarak katletti. Bunu yaparken de, Allah ve resulü doğru söylemişlerdir dedi. Yani ben bu cezayı kendi kafamdan uygulamıyorum; Allah ve resulünün emirlerini yerine getiriyorum demek istemiş.

2) Abdurrahman b. Ubeyd babasından aktarıyor: Bazı insanlar vardı; namaz kılar, İslam'dan yardım alırdı. Ancak gizliden putlara tapardı. Hz. Ali bunu öğrenince onları nezarete aldı ve 'Bunlara ne yapalım?' diye Müslümanlardan sordu. Onlar, öldürün dediler. Hz. Ali, hayır; öldürmekle olmaz. Bunları Hz. İbrahim'e yapıldığı gibi ateşte yakarız dedi ve yaktı diyor.

---

230 Zehebi, Siyeri A'lam, c. 3/331-34.

231 a-Beyhaki, Süneni Kübra, hadis no: 16859, Mürted bölümü, bab 4, c. 8/202.

b-İbni Kesir, Bidaye Nihaye, Hicri 68'inci yılı olayları kısmında, c. 12/79-91.

c-Fesevi, el-Bedü ve tarih, c. 1/281, tahkik eden Halil Mansur, Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut.

3) Eyub b. Numan anlatıyor: Hz. Ali ile birlikteydik. Bir adam geldi, şurada bir aile var puta tapıyor dedi. Ali kalkıp gitti, o putu aldı ve evi de yaktı diyor. Artık insanlarla birlikte mi yoksa sadece evi mi yaktı; metinde bu geçmiyor.

4) Kâbus b. Muharik babasından aktarıyor: Hz. Ali, Ebubekir'in oğlu Hz. Muhammed'i Mısır'a vali tayin etmişti. Bir ara Muhammed b. Ebubekir Ali'ye haber gönderdi: Burada öyle insanlar vardır ki güneşe-aya taparlar! Ali, 'Onları öldürün' cevabını verdi.

5) İbni Ubeyd b. Ebres anlatıyor: Adamın biri daha önce Hıristiyan iken Müslüman olmuştu (bellidir ki korkudan). Sonra tekrar dinine dönünce Hz. Ali başladı onu tekmelemeye. Müslümanlar Ali'nin adamı tekmelediğini görünce onlar da kalkıp adamı dövmeye başladılar ve bu şekilde onu öldürdüler diyor.

6) Ebu Amr Şeybani (Sa'd b. İyas) **anlatıyor:**[232] İhtiyar bir Hıristiyan adam Müslüman olmuştu; ancak sonra eski dinine döndü. Hz. Ali ona, belki aranızdaki veraset yüzünden bir daha Hıristiyan olmuşsun, bunun için eski dinine dönmen mümkün mü dedi. Adam, hayır; böyle bir şey yok dedi. Hz. Ali, belki bir evlilik için bunu yapmışsın, dedi. Adam, hayır; ben Hıristiyanlığı benimsediğim için döndüm, dedi. Bu konuşmadan sonra Hz. Ali onu öldürdü. Hıristiyanlar **otuz bin** karşılığında onun cesedini Hz. Ali'den almak istediler; ancak kendisi cenazeyi vermediği gibi; üstelik yaktı. Kaynaklarda adamın ismi de Ucl kabilesinden Misver ya da Müstevrid olarak geçiyor.

---

232 Bu adam, Hz. Muhammed'e peygamberlik geldiği sırada ben çobanlık yapardım, diyor. Ayrıca başta Hz. Ali, İbni Mesut olmak üzere birçok sahabiden rivayetler aktarmıştır. Zehebi, İslam tarihi, c. 6/536, no: 478.

7) Ebu Tufeyl anlatıyor: Hz. Ali, Ma'kıl Sülemi'yi Hıristiyan olan Beni Naciye üzerine gönderdi. Bunlardan bir kısmı Müslüman olup tekrar dinlerine dönmüşlerdi. Müslümanlar oraya varınca; başlarındaki Ma'kıl onlara, bunları öldürün emrini verdi. Sonuçta onlarla savaşıp erkeklerini öldürdüler; kadın ve çocuklarını da esir aldılar. Sonra bunları cariye-köle olarak 100 bine sattılar. Eğer Hz. Muhammed Beni Kureyza Yahudilerinden ele geçirdiği esir kadın ve çocukları cariye ve köle olarak değişik bölgelere gönderip satmasaydı; Hz. Ali de böyle yapmazdı.[233]

8) Hz. Ali kendisi anlatıyor: Mekke fethinde Hz. Muhammed, birçok erkekle birçok kadının kanı helaldir, yakalandıkları takdirde Kâbe içinde bile olsalar öldürülmeliler diye talimat vermişti. O erkeklerden biri de **Mukis b. Sababe** idi. Ben onu yakalayıp boynunu vurdum, sonra çıkıp baktım ki İbni Hatal Kâbe'ye sığınmış; onun da boynunu vurdum. Daha sonra Havle adındaki kadını gördüm. Onu alıp Hz. Muhammed'in yanına getirdim. Kadın Hz. Muhammed'i görünce elbisesini açıp ona avret yerini gösterdi (tepki olarak). Bunun üzerine Hz. Muhammed, **'Ya Ali! Al bunu götür ateşte yak'** dedi. Sonra ateşten vazgeçip, **'Götür boynunu vur'** dedi. Ben de bu emir üzerine kadının boynunu vurdum, diyor.[234]

9) Hz. Ali, 'Beni öldüren kişiyi yakın' diyor: Yakma konusunda Hz. Ali'den bir örnek daha verelim. Malum Hz. Ali, İbni Mülcem tarafından katledilmiştir. Kendisi henüz yaralı iken etrafındakilere, **İbni Mülcem'i yakaladığınızda**

---

233 a-İbni Hemmam, Musannaf, c. 10/170-71, no: 18709-18715.
b-İbni Ebi Şeybe, Musannaf, Hudut bölümü, c. 9/400-402, hadis numaraları: 29593-97.

234 İbni Asakir, Tarih-ü Medinet-i Dımaşk, c. 59/68.

onu yakarak öldürün, demiştir. Bunu İbni Kesir iki kaynağında işlemiş. Ayrıca mezhep lideri Ahmet b. Hanbel, İbni'l Cevzi ve İbni Asakir de kaynaklarında buna yer vermişlerdir. Katili yakalanmıştır. Ancak infazı konusunda farklı anlatımlar var. Hz. Ali'nin çocukları ilkin onun ellerini ve ayaklarını keserler, gözlerini çivilerle çıkarırlar, sonra dilini kesip ateşte yakarlar. Bu konuda özellikle **İbni Asakir** kaynağında farklı rivayetler ve geniş bilgiler var.[235]

10) Muhammed b. Münkedir anlatıyor: Halid b. Velid haber gönderir ki, kaldığım bölgede erkekler bir erkekle cinsel ilişkide bulunurlar (lutilik). Hz. Ali, **bu adamın yaptığı çirkin bir iştir, onun cezası ateşte yakılmaktır,** diyor. Bunun üzerine Halid b. Velid onu alıp ateşte yakıyor.[236]

Ebubekir de, Ali de, Ali'den sonra halife olan Abdullah b. Zübeyr de insanları yakarak öldürmüşlerdir.[237] Yani her iki kesimden kimsenin buna itirazı olmamıştır. Hicri 36'ncı yılında halife olup Basra'yı kontrol altına aldığında böyle bir yakma olayının meydana geldiği **Şia kaynaklarında** da geçiyor.

Bu konuda **Meclisi** birkaç rivayet sunmuş; Hz. Ali, Yahudi asıllı İbni Sebe ve ona bağlı 70 kişiyi ateşe atarak yakmıştır, diyor. Yani Şia kaynakları bu konuda farklı bir şey

---

235 İbni Kesir, Bidaye Nihaye, hicri 40'ıncı yılı olayları, Hz. Ali bölümü, c. 11/15. Burada Ahmet b. Hanbel'den alıntı yaptığını da belirtiyor. Ayrıca Camiu-l mesanid ve Sünen, Hz. Ali başlığı altında, c.19/91. İbnil Cevzi, el-munatazam, Hicri 40'ıncı yılı hadiseleri, Hz. Ali bölümünde işlemiş. İbni Asakir, Tarih-ü Medinet-i Dımaşk, c. 42/560, Hz. Ali bölümü.

236 a-İbni Abdilber, Temhid, c. 5/315.

237 a-İbni Hacer Askelani, el-Diraye fi tahrici ehadisi-l hidaye, c. 2/204, Hudut.

b-Şevkani, Neylü-l Evtar, c. 7/132-33.

c-Maverdi (h.364-450), Havi-l Kebir, c. 12/367.

içermiyor. Nitekim aynı rivayetleri Sünni ekolden ünlü biri olan **İbni Hacer Askalani** de Buhari'de geçen ilgili hadislerin açıklama kısmında sunmuştur.[238]

Sünni kaynaklarda geçtiği gibi; Şia kaynaklarında da Ali'nin yaktığı o **70** kişinin Züt kavminden olduğu ve bunu Basra'da gerçekleştirdiği anlatılmaktadır. İşte Ali böyle bir Ali'ymiş. Halk arasında bilinen Ali ile gerçek Ali arasında binlerce fark var.

Yukarıda **Hz.** Ömer bahsinde yazdık ki, Ömer zamanında artık irtidat hareketleri olmadığı için kendi dönemiyle ilgili fazla örnek yoktur. Peki, **Hz.** Ali döneminde neden bu kadar fazla olmuş! Malum Ömer'in döneminde muhalefet yoktu/Ömer tartışmasız liderdi. Ali dönemi ise çok tartışmalı geçmiştir. Cemel vakası, daha sonra onunla Muaviye arasındaki çekişme ve savaşlar ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan farklı hareketler gibi. Bu yüzden onun döneminde bu tür infazlarda artış vardır.

---

238 a-Mecilisi, Biharü-l Envar, c. 25/285, no: 38.
b-Amili, Vesaili Şia, c. 28/334-36, no: 34891-95.
c-Bağdadi (h.429.ö), el-farkü beyne-l firek, s. 205.

XII. BÖLÜM

İBNİ HABİB'DEN İNFAZ ÖRNEKLERİ

Yukarıda Hz. Muhammed'e sunulan kesik kafalarla ilgili bilgi verdim. Tabii ki o kendisi buna izin vermişse ve bundan ancak mutluluk duymuşsa, ondan sonra aynı sistemin başına gelen yöneticiler de daha beterini yapacaktır, nitekim de yapmışlardır. Bu başlıkta kendisinden sonraki İslami yönetim dönemlerinde kafa kesme vakalarından örnekler sunacağım.

Aşağıdaki örnekleri, ilk İslam tarihçilerinden **İbni Habib**'in (h.245. ö) kaynağından aldım. Aslında aynı bilgiler başka kaynaklarda da vardır; ancak dağınık bir şekildedir. Bu yazar ise bunları gayet güzel bir şekilde bir araya getirmiş, işi kolaylaştırmıştır.

İbni Habib Hz. Muhammed'den başlamak üzere sonraki dönemlerde Müslümanlar tarafından da azami derecede uygulanan bu olayları, "**Meşhurlardan asılarak öldürülenler**" ve "**Meşhurlardan başları sergilenenler**" diye iki başlık altında ele almıştır. Başka bir kitabında ise, çoğunluğu Müs-

lümanlar tarafından komplo/suikast ile öldürülen **128** kişinin isimlerini ve nasıl katledildiklerini anlatmıştır.[239]

Şimdi söz konusu örneklere geçelim:

a) Meşhurlardan Asılarak Öldürülenler

Yazar, ilk önce Hz. Muhammed'den bir örnekle başlar: Bedir harbi bitince Hz. Muhammed Ukbe b. Ebi Muayt'ı, Irku Zabye denilen yerde asmıştır. Bu adam Bedir harbinde karşı tarafta yer alıyordu ve Müslümanlara esir düşmüştü. Kureyşîler de Hubeyb b. Adi Ensari ile İbni Desine Ensari'yi Ten'im denilen yerde asarak katletmişlerdir, diyor.

Sonraki dönemlerde bu vahşet artarak devam etmiştir. **Muaviye**'nin emriyle Ziyad b. Ebih, Hz. Ali taraftarı olan Müslim b. Zeymir ile Abdullah b. Nüca'yı (ikisi de Hadramlıydı) kendi kapıları önünde asmış, günlerce böyle kalmışlardır. **Halid b. Velid** Şam'a giderken Akka b. Cüşem Nemiri'yi "Aynü Temr" denilen yerde asarak infaz etmiş, ayrıca bunların savaşçılarını da öldürmüş, birçoğunu da esir almıştır. Yezit yanlısı **Ubeydullah b. Mercane**, Hz. Ali yanlısı olan Hani b. Urve Muradi ile Abdullah b. Afif Gamidi'yi Kûfe'de asmış; Hz. Ali'nin yeğeni olan Müslim b. Akil'i de aynı şekilde infaz etmiştir.

Abdülmelik b. Mervan döneminde, meşhur zalim **Haccac b. Yusuf**, Abdullah b. Zübeyr'i Mekke'de baş aşağı sallandırarak asmıştır. Malum bu Abdullah hem Ebubekir'in torunu, hem Hz. Ali'den sonra halifeliğini ilan eden kişi, hem de Kur'an ayetlerini kitap haline getiren dört kişiden biriydi ve ayrıca Hz. Osman'ın damadıydı. Şu da var ki, bu

---

239 İbni Habib, "Esmau-l Muğtalin Min-el Eşraf" adlı kitabında 128 kişinin ölüm hikâyesini anlatıyor. Kitabı tahkik eden Seyyid Kesravi Hasan, Daru-l kütübi-l ilmiye, ilk baskı, Beyrut/2001.

şekilde katledilen **Abdullah** da, kendi kardeşi Amr b. Zübeyr'i Mekke'de asmış, sonra indirmiştir.

Kasım b. Muhammed Kindi, Mus'ab b. Zübeyr'in Irak valiliği döneminde Beni Huncur b. Cündüb kabilesinden Hayran b. Cabir'in Mezid ve Abdullah adındaki oğullarını Kinde mezarlığında önce kesmiş, sonra da cesetlerini asmıştır.

Hantef b. Secf Temimi, Mervan'ın Medine valisi Hubeyş b. Dülace el-Kayni'yi Rebeze'de asmıştır. Yezid b. Muaviye'nin emriyle Abdullah b. Zübeyr ile savaşmak üzere Mekke'ye karşı harekete geçen Harre Vakası komutanı Müsrif b. Ukbe Mürri'nin kabri, muhalifler tarafından açılıp cesedi çıkarılmış ve Müşellel'de asılmıştır.

Yezid b. Abdülmelik'in halifeliği döneminde **Mesleme b. Abdülmelik**, Yezid b. Mühelleb'i Babil köprüsünde asmış, onunla birlikte domuz, balık ve içki dolusu bir kap/torba da asmıştır (Bu da onlara göre bir ceza yöntemidir).

Haccac b. Yusuf, Abdullah b. Carud ile Abdullah b. Hakim ve Hüzeyl b. İmran'ı Rüstekabaz'da asmıştır. Ziyad b. Muhelleb, Yezit b. Muaviye'ye muhalefet ettiği için Hıyar b. Sebre'yi Uman'da asmıştır.

Hişam b. Abdülmelik'in halifeliği zamanında **Yusuf b. Ömer Sekafi**, Hz. Ali'nin torunlarından Zeyd'i Kûfe'de bir çöplükte asarak idam etmiştir. Onunla birlikte Muaviye b. İshak Ensari ile Zeyd'in sağ kolu olan Nasr b. Cüzeyme de asılarak idam edilmişlerdir. Daha sonra Nasr'ın kabri açılıp cenazesi çıkarılmış ve Zeyd'in cenazesiyle birlikte asılmıştır.

Yine Hişam b. Abdülmelik döneminde **Halid b. Abdullah Kasri** adındaki şahıs, Mugire b. Sait'i asmış, arkadaşlarını da yakarak öldürmüştür. Mugire, ben Hz. Mehdi'yim iddiasında bulunmuştu.

Az önce sözünü ettiğim Zeyd'in oğlu Yahya da feci bir şekilde infaz edilmiştir. Bu adam Velid b. Yezit'e karşıydı.

Başına bir şeyler gelmesin diye Horasan'a kaçmıştı. En son Velid'in taraftarları onu yakalayıp Cüzcan'da asmışlardır. Bir de onunla birlikte Matar adında bir arabı da asmışlardır. Ebu Müslim hareketi başlayıncaya kadar Yahya'nın cesedi orada asılı kalmıştır. **Ebu Müslim** gelince onu indirip, namazını kılmış ve gömmüştür. Ebu Müslim de muhaliflerden yakaladıklarını öldürmüştür.

Nasr b. Seyyar, Cüdey' b. Ali Kirmani'yi Merv meydanında asmıştır.

Ben sadece cinayetleri sayıyorum; bu kişiler hakkında bilgi vermiyorum. Okurlar merak edebilirler, bunlar kimler diye. Hepsi Müslüman, farklı düşüncelerde oldukları için infaz edilmişlerdir. Bir de bunlar önemli kişilerdir.

Uman halkı, Kasım b. Si'r Sa'di'yi asmıştır. Zalim Haccac Kasım'ın yerine onun kardeşi Mücaa'yı oraya görevlendirdiğinde, Mücaa gelir, kardeşini asılı görünce onu indirir.

Mervan b. Muhammed adındaki kişi de Esbağ b. Züale Kelbi ve taraftarlarını Hums'da asarak infaz etmiştir. Bir de Yezid b. Halid Kasri'yi Şam'da Babü'l Feradis'te asmıştır. Mervan, Sımt b. Sabit Kindi'yi de asmıştır.

Abdullah b. Ali adındaki şahıs, Mervan b. Muhammed'in halifeliği zamanında Filistin'de Ebu Furtus nehrinde, içlerinde Gamr b. Yezid b. Abdülmelik'in de bulunduğu Beni Ümeyye adamlarını katletmiştir. Ayrıca Şam'ı ele geçirdiğinde Amr b. Süheyl adındaki kişiyi asmıştır. Mervan b. Muhammed Filistin'e geçtiğinde; Şam idarecisi olarak Abdülmelik torunlarından Velid b. Muaviye b. Mervan'ı kendi yerine tayin etmişti. Abdullah b. Ali bunu da asarak infaz etmiştir.

Emirülmü'minin Ebü'l-Abbas, Yezid b. Muaviye b. Mervan ile Abdülcabbar b. Yezid'i önce Hire'de öldürmüş, sonra cesetlerini asmıştır. Ebü'l Abbas, kendilerine aman verdiği halde Süleyman b. Hişam b. Abdülmelik ile iki oğlunu önce

öldürmüş, sonra da asmıştır. Emirülmü'minin bir de Süleyman b. Habib ile Süleyman b. Selm Kelbi'yi asarak infaz etmştir.

Ebu Ca'fer Mansur, Abdülcabbar b. Abdurrahman'ı Horasan'a vali tayin etmiş; zaman içinde muhalefet edince de onu yakalayıp Kûfe'de asmıştır. Mansur ayrıca -kendisine muhaliftir diye- Halid b. Osman'ı da asarak infaz etmiştir.

Mansur'a muhalefetten dolayı **Şeyh b. Umeyr Esedi** de, Ebu Sare Sami'yi asmıştır.

El-Mehdi Horasan'da isyan eden Yusuf Nermi'yi Horasan'da yakalayıp Bağdat'a göndermiş ve adamı orada asmışlardır.

Mansur'un komutanı **Esed b. Merzüban**, -muhaliftir diye- Mugire b. Kaz' Sadi'yi Basra'da asmıştır.

Reşid, Ca'fer b. Yahya Behrani'yi önce asmış, sonra bedenini üç parçaya ayırıp kafasını bedeninin üzerine tekrar yapıştırmış ve bu şekilde yakmıştır. Reşid aynı zamanda Sımt b. Sabit Kindi'yi -kendisine isyan etmiş diye- asmıştır. Sımt'ın oğlu Abdullah'ı da Abdullah b. Said Haraşi Hımıs'ta asmıştır. Yine Reşid, Heysam Hemedani'yi Rakka'da asmıştır. Heysam Yemen'de isyan etmişti. Bu adamla oğlu ve kardeşinin oğlu yakalanarak asılmak suretiyle infaz edilirler.

Reşid ayrıca Temrun ve iki oğlunu da asmıştır. Temrun, Horasan meliklerindendi. Yönetime karşı isyan ettiği için yakalanıp asılmıştır. Reşid tarafından Uman'a vali tayin edilen İsa b. Cafer, Uman halkı tarafından asılmıştır.

El-Emin'e karşı savaşan **Tahir b. Hüseyin b. Mus'ab**, Abdullah b. Halid adındaki kişiyi asmıştır. **Me'mun** ise Horasan'da Yahya b. Amir Müsli'yi asmıştır. Ayrıca onunla birlikte hareket eden Herseme'yi de ölünceye kadar hapiste tutmuştur.

Ebu Seraya Şeybani, Hz. Ali'nin çocukları adına Kûfe'de isyan çıkarmıştı. Kûfe alındığı zaman Herseme'den kaçmış,

sonra yakalanıp **Hasan b. Sehl**'e gönderilmiştir. O da bunu iki parçaya bölerek bir parçasını Bağdat'ın doğusuna, bir parçasını da batısına asmıştır.

Bağdat'ta **Memun**, İbrahim b. Muhammed'e önce asarak işkence etmiş, sonra indirip katletmiştir. Onunla birlikte Muhammed b. İbrahim Afriki'yi de öldürmüştür. Me'mun bir de Mısır'da muhaliflerden olan Yahya b. Adi ile Abdulhamit b. Attab'ı asarak katletmiştir.

Ebu İshak Mu'tasım adındaki kişi, Memun zamanında Mısır'daki bir köprü üzerinde Abdullah Hilali ile Abdullah Cüzami'yi asarak katletmiştir.

Mu'tasım Mısır'da Abdülaziz adındaki kişiyi asmış; ayrıca Maziyyar Taberi'yi ve Babek'i Samerra'da, Babek'in kardeşi Abdullah'ı da Bağdat'ta asmış, onların kafalarını da Horasan'a göndermiştir (ibret için).

El Vasık, Ahmed b. Nasr Huzai'yi Samerra'da asmış, başını da Bağdat'ta sergilemiştir.

Evet; İbni Habib'in ilk bölümde sunduğu asma örnekleri bunlar. Bakalım ikinci bölümde neler var!

b) Meşhurlardan Başları Kesilip Sergilenenler

İbni Habib, kafası sergilenenlerin ilk örneğini **Ümmü Kirfe**'ye ayırmıştır. Bu kadının Müslümanlar tarafından kesilen kafası Hz. Muhammed'in emriyle Medine sokaklarında gezdirilmiştir, diyor. Ben şahsen bu kadına uygulanan ceza yönteminin bir benzeri olduğunu tahmin etmiyorum. Bunu yukarıda da açıklayıp belirttik. Çünkü hem Hz. Muhammed'in adamları tarafından her bacağı bir ata bağlanıp ters yönde koşturularak bu şekilde ikiye bölünür, hem de kafası kesilip Medine'ye getirilerek Hz. Muhammed'e teslim edilir, onun emriyle de kadının kafası Medine sokaklarında gezdirilir.

İbni Habib bu kadının örneğini sunduktan sonra şöyle devam ediyor: Muaviye, Cezire'de yakalanan Amr b. Hamık'ın kafasını hem asmış, hem de çarşıda/pazarda dolaştırmıştır. Sebebi de Hz. Ali'nin taraftarı olmasıdır.

Hunharca katledilen Hz. Hüseyin ve (Hz. Ali'nin diğer hanımlarından olan) kardeşleri İlyas, Cafer, Osman, Abdullah, Muhammed ve Ebubekir; Hüseyin'in çocukları Ali ve Abdullah; Hasan'ın oğullarından Ebubekir, Kasım ve Abdullah; yine Hz. Ali'nin kardeşi Akil'in oğulları Abdullah, Cafer, Müslim ve Abdurrahman; Akil'in torunu Muhammed b. Ebi Sait, Cafer'in (Hz. Ali'nin ağabeyi) torunları Muhammed ile Avn'ın kafaları kesilip (Kerbela vahşeti) **Yezit b. Muaviye**'ye gönderilir.

Yezit bu kafaları Şam'da -ibret olsun diye- asar. Hz. Hüseyin'in kafasını ayrıca Medine'ye gönderir, orada da -ibret-i âlem olsun diye- asılır. Dikkat edilirse bu **19 kişi** Hz. Ali ve kardeşleri Cafer ile Akil'in çocuk ve torunlarıdır/ hepsi aynı ailedendir.

Bu baş kesme ve bir yerlere asma geleneği Hz. Muhammed'den sonra artarak devam etmiştir. **İbrahim b. Eşter** tarafından katledilen Ubeydullah b. Mercane, Husayn b. Numeyr ve Şerahbil Himyeri adındaki kişilerin başları kesilip Muhtar b. Ebi Ubeyd'e gönderilmiş, o da bunları asmıştır (adeta sokaklardaki lambalar gibi).

Muhtar ayrıca bu kafaları Abdurrahman b. Umeyr Sa'lebi, Abdullah b. Şeddad b. Cüşemi, Saib b. Malik Eş'ari ve Abdullah b. Ebubekir Tai'ye teslim edip İbni Hanefiye'ye (Hz. Ali'nin oğlu) göndermiş; o da bu kafaları Mescidü-l Haram kapısına asmıştır (gelen giden görsün, ibret alsın diye). Öyle ki, **İbni Hanefiye** tavaftan çıkıp bu kafaları kapıda görünce Allah'a hamd-ü senada bulunuyormuş.

Mus'ab b. Zübeyr az önce ismi geçen Muhtar'ı öldürdüğünde kafasını kesip Abdullah b. Zübeyr'e göndermiş; Ab-

dullah da onun başını Mescid-i Haram kapısına asmıştır. Ayrıca onun elleri Kûfe camisinin duvarına çivilenmiştir. Haccac Kûfe'ye gelinceye kadar o eller orada çivilenmiş olarak asılı kalmıştır.

Yine **Mus'ab b. Zübeyr**, Ubeydullah Cu'fi'nin kafasını Kûfe'de asmıştır. **Abdülmelik b. Mervan**, İbrahim b. Eşter ile Yahya b. Ca'de Mahzumi'nin başlarını asmış; ayrıca Mus'ab'ın kafasını ilkin Mısır'da asmış, daha sonra Şam'a göndermiş, orada da asılmıştır.

Abdülmelik b. Mervan Umeyr b. Habbab'ın başını Şam'da asmıştır.

Horasan'da katledilen Yahya b. Zeyd'in kafası Velid b. Yezit'e gönderilmiş, kendisi de onu asmıştır. Afrika'da **Bişr b. Safvan** tarafından katledilen Abdullah b. Musa'nın kafası Yezit b. Abdülmelik'e gönderilmiş, o da asmıştır. **Yezit en-Nakıs** ise, Velid b. Yezit ile Yusuf b. Ömer'in kafalarını Şam'da asmıştır.

Emirü-l mü'minin **Ebu-l Abbas** Mervan b. Muhammed'in kafasını Kûfe'de asmıştır. Mısır'da katledilen Dihye b. Muassıb'ın kafası Bağdat'a gönderilmiş, orada **el-Hadi** tarafından asılmıştır. Hz. Ali'nin torunlarından el-Hüseyin, hac mevsiminde, Fah denilen yerde **Musa b. İsa** tarafından katledilmiş, kafası Bağdat'a gönderilip el-Hadi tarafından ilkin Bağdat'ta köprü üzerinde teşhir edilmiş, daha sonra Horasan'a gönderilmiştir.

Tahir b. Hüseyin b. Mus'ab, Muhammed b. Harun el-Emin'in başını ilkin Bağdat'ta asmış, bir müddet sonra Horasan'da bulunan Me'mun'a göndermiş, Me'mun bir de Horasan'da asmıştır. **Me'mun**, Horasan'a bağlı Femü Sulh'ta bulunan Hasan b. Sehl'e; Ali b. Ebi Sait, Abdülaziz b. İmran, Halef el-Mısri ve Mü'nis Tacir'in kafalarını göndermiş, o da bunları asmıştır. **Me'mun** bir de, Ezene'den kendisine

gönderilen Hişam'ın Ali ve Hüseyin adlarındaki oğullarının kafalarını Bağdat'ta asmıştır.

El-Vasık (halifeye yakın önemli isim), Ahmet b. Nasr Huzai'nin kafasını, **El-Mütevekkil** de İshak b. İsmail'in kafasını Bağdat'ta asmışlardır. Mütevekkil'e bu kafayı, Boğa el-Kebir Ermeniye'den göndermişti.

Görüldüğü gibi; bu vahşeti gerçekleştirenler hep Müslümanlar (Hz. Muhammed zamanında başlamış, daha sonra Emevilerle Abbasiler döneminde artarak devam etmiştir) ve nedeni de iktidar kavgasıdır.[240]

İbni Habib soy tespiti konusunda uzman biriydi. İbni-l Kelbi (h.204.ö) gibi soy tespiti konusunda uzman olanlardan bilgi almıştı: Adeta nüfus müdürüymüş gibi bu konuda uzmanlığı vardı. Onun hakkında özet bir bilgiyi dipnota alıyorum.[241]

---

240 İbni Habib, Muhabber, s. 478-494.

241. İbni Habib'in tam adı, Muhammed Ebu Cafer b. Habib el-Bağdadi'dir. Rivayetlere göre onun dedesinin adı Muhabber imiş. Bu yüzden bir kitabına onun ismini vermiştir. Öğrenim için genelde Bağdat'ta yaşadığı söz konusudur. Ebu Ubeyde Teymî, Kurtubi, İbnü'l Kelbî, Ebu Abdullah b. A'râbî ve Ebü'l Yakzân Amir b. Hafs gibi şahsiyetlerden ders alan İbni Habib, soy ve tarihle ilgili bilgiler, Arap dili ve edebiyatı, lügat ve şiir gibi konularda kendini yetiştiren biri. Bütün bunlar arasında onun meşhur olduğu dal neseplerdir/ soyağacıdır.

İbni Habib'in sakin ve münzevi bir hayat tarzı benimsediği anlaşılmaktadır. Genellikle kendi imkânlarıyla geçinmeye çalışan, devlet görevine talip olmayan, halka açık cami vb. yerlerde ders vermekten kaçınan biriydi. Evinin bir bölümünü okul haline dönüştürerek başta Muhammed b. Abbas el-Haşimi'nin çocukları olmak üzere bazı devlet adamları ile diğer kişilerin çocuklarının eğitimiyle meşgul olurdu. Bu yüzden "müeddip" ve "muallim" lakaplarıyla da anılır. Geçim sıkıntısı çektiğini bir beyitinde belirtmektedir. Kendisi hicri 245'te (miladi 860) Samerra'da (Irak) vefat etmiştir.

İslam âlimlerince güvenilir râvi olarak kabul edilmiştir. Kimileri, yazdığı bazı kitapları için onun değil; kendinden önceki hocalarındır; ancak o isimleri değiştirip kendi ismini takmıştır demişlerdir; ancak bu iddia kıskançlıktan ileri gelmektedir. Kabul edelim ki böyle yapmıştır. Ama aktardığı bilgiler yine de güvenilir tarihçilere aittir. Bu durumda değişen bir şey yoktur. --›

Kimileri, efendim bu vahşet Kur'an'ın ruhuna aykırıdır, yalandır diyerek savunmaya soyunabilirler. Ne yazık ki bunun gerçekle ilgisi bulunmaz. Çünkü Kur'an'da **'Allah ve Hz. Muhammed'le savaşanları katledin, asın, el ve ayaklarını kesin'** denilmektedir. Bu durumda vuku bulan hadiselerin savunulacak hiçbir tarafı söz konusu olamaz. Kaldı ki, baştan beri sağlam İslami kaynaklardan örnekler sundum. Bu manzaraya karşı hâlâ savunmada bulunmak ya çıkar ilişkisinden dolayıdır, ya da bilgisizlik yüzündendir, şartlanmışlıktan olur.[242]

Kısa bir iki örnekle başlığı noktalayalım:

Halife Ebubekir'in oğlu Muhammed, Hz. Ali tarafından Mısır'a vali olarak atanmıştı. Malum Hz. Ali ile Muaviye arasında liderlik yüzünden husumet vardı. Muaviye'nin adamı olan **Muaviye b. Hudeyc**, Ebubekir'in oğlu Hz. Muhammed'i öldürür, onu bir merkep içine bırakıp merkeple birlikte yakar. Bu örnekten maksadım şu: İslamiyet, şiddet ve bu korkunç uygulamalar sayesinde yayıldı. En çok Hz.

Yazdığı 15 civarındaki kitaptan en önemlileri ve dikkat çekenleri şunlardır: 1) Muhabber. 2) Münammak. 3) Esmâ'ü'l-mugtalin mine'l-eşrâf fi'l-Câhiliyye ve'l-İslâm. 4) Esmâ'ü men kutile min-el Eşraf (Eşraftan katledilenlerin isimleri).

Yazarın rivayet edip bir kısmının açıklamasını yaptığı divanlar şunlar: 1) Dîvanü Cerîr b. Atiyye (şerh). 2) Dîvanü Rü'be b. Accâc (şerh). 3) Dîvanü Zürrumme (şerh). 4) Dîvanü Lebîd b. Rebî'a (şerh). 5) Dîvânü Cirân el-Ûd (şerh). 6) Dîvanü Küseyyir (şerh). 7) Dîvanü Ferezdak. 8) Dîvanü Ahtal. 9) Dîvanü Efveh el-Evdî. 10) Dîvanü İbn Kays er-Rukayyât. 11) İbnü'd-Dümeyne.12) Dîvanü Muhammed b. Beşîr el-Hâricî. 13) Dîvânü Ukayşir el-Esedî. 14) Dîvanü Sürâka el-Bâriki. 15) Dîvanü 'Uceyr es-Selûlî. 16) Dîvnü A'şâ et-Taglibî. 17) Dîvanü Züfer b. Hâris. 18) Dîvanü Nu'mân b. Beşîr, 19) Dîvânü Hassân b. Sabit. 20) Dîvânü Hutay'e. 21) Dîvanü 'Amr b. Şe's. (TDV Ansiklopedisi, c. 30, s. 533-534.)

242 Maide suresi, ayet 33.

Ali'nin taraftarları bu tür işkencelere maruz kaldılar. Mesela Hz. Ali'nin ünlü komutanlarından Malik b. Ester cinayetini ele alalım. Muaviye Afrikalı birini ayarlar, Malik'i (ne yaparsan yap) öldür seni himaye ederim deyince; adam onu misafir eder ve bal içine zehir katarak o şekilde adamı öldürür. Çünkü **Malik b. Eşter** Sıffin harbinde Hz. Ali'nin safında yer almıştı.[243]

Hallac-ı Mansur'un (h.244-309) ne şekilde öldürüldüğünü çoğu insan bilir. Düşünceleri İslam'a terstir diye dönemin âlimleri onun idamına fetva verince; vezir onu bir cellâda teslim eder. Adam ilkin ona bin kırbaç vurur. Daha sonra onun bacaklarını keser ve işkence ile infaz eder. Bu ceza azmış gibi; onun bedenini ateşe atıp yakarlar, küllerini de Dicle nehrine atarlar. Başı da bedeninden koparılıp bir mızrağa takılır, Bağdat sokaklarında gezdirilir (ibret-i âlem olsun diye). Daha sonra da Horasan'a gönderilir. Çünkü burada Hallac'a bağlı, onun fikirlerini benimseyen birçok insan vardı. Oraya göndermenin nedeni, hem müritleri, hem de muhalif olan kim varsa bundan ibret alıp ayaklarını denk alsınlar, diyedir.[244]

Daha önemlisi, başta Hz. Muhammed, dört halife ve birçok ünlü sahabi suikastlarla dünyalarını değiştirmişlerdir.[245] Hz. Muhammed'in kendilerine cennet müjdesi verdiği Talha b. Ubeydullah ve Zübeyr b. Avam da öldürülenler arasında. Bunlar Cemel vakasında (m.656) Ali'ye karşı cephe alan Ayşe'nin tarafındaydılar ve katledildiler. Ayrıca Ay-

---

243 a-Belazuri, Fütuhu-l Büldan, s. 319; Ensabu-l Eşraf, c. 3/168.
b-İbni Abdilber, İstiab, Muhammed b. Ebubekir bölümü, no:2320.

244 Prof. Mehmet Azimli, Müslümanların Engizisyonu-1, s. 130.

245 Özellikle Hz. Muhammed'in zehirlenerek öldürüldüğü konusunda özel bir kitabım var: Bilinmeyen Yönleriyle Hz. Muhammed'in Ölümü.

şe'nin bindiği deve etrafında yoğun güvenlik tedbirleri alanlara yapılan baskında **70 kişi** öldürülmüştür.[246]

Yine **Muaviye** ile **Hz. Ali** arasında meydana gelen Sıffin harbinde (m.657) on binlerce insan katledilir. Her ikisinin de yaklaşık 90'ar bin askeri vardı ve üç ay savaştılar. Elbette ki bunun bilançosu ağır olmuştur. Nitekim bu savaşta 70 bin insanın katledildiği anlatılır İslami kaynaklarda. Yine bu savaş sonucu Hariciler grubu ortaya çıkar ve bunun sonucu olarak Hz. Ali bu grubun bir elemanı tarafından öldürülür.[247]

Bu özet bilgileri şunun için sundum: İslamiyet savaş getirdi, savaşı tanrı buyruğu olarak meşrulaştırdı. Yanı sıra ganimeti-talanı, cariyeleri helal kılarak bunu da tanrı buyruğu olarak insanlara anlattı. Böylece her yer talan edildi. Edildi ama görüldüğü gibi Müslümanlar da kendi aralarında birbirlerini yemeye devam ettiler ve bunun adını barış dini diye iddia ettiler!

---

246 Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, c. 7/320-21, c. 39/504-505 ve c. 44/522-24.

247 Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, c. 37/107-109.

XIII. BÖLÜM

HZ. MUHAMMED'İN YILDIZI NİYE MEDİNE'DE PARLADI?

Bilindiği gibi Hz. Muhammed Mekke'de dünyaya gelmiş, orada büyümüş ve orada peygamberliğini ilan etmiştir. Mekke'de 13, Medine'de ise 10 yıl peygamberlik yapmıştır. Yine Kur'an'ın 114 suresinin 3/4'ü (kahir ekseriyeti) Mekke'de, kalan 3/4'ü de Medine'de inmiştir. Diğer yandan; Mekkelilerin çoğu onun akrabalarıydı, Medinelilerin ise hepsi yabancıydı. Kendisi sadece onların yeğeniydi. Mekke'de amcası Ebu talip bile ona inanmamıştı. Yine Mekke'de iken amcası Abbas da kendisine inanmayanlardandı.

Şu bir gerçektir ki insanın bir yanlışı da olsa akrabası, yakınları kolay kolay onu terk etmezler. Zaten ilk inen ayetlerden biri, **'En yakın akrabanı uyar'** şeklindedir.[248] Öbür taraftan; Mekke yönetimi de neredeyse Haşimoğulları'nın elindeydi. Şunu demeye çalışıyorum: Mekke'de hem daha fazla peygamberlik yaptığı, hem çoğunluğun onun akrabası olduğu ve zaman olarak da Medine'ye nispeten Mekke'de

---

248 Şuara 214.

daha fazla peygamberlik yaptığı ve demin de vurgulandığı gibi ayetlerin kahir ekseriyeti Mekke'de oluştuğu halde; bir arpa boyu yol alınamadı.

İşin en önemli tarafı da Mekke'de gelen ayetlerde inanç özgürlüğüyle ilgili bir baskı söz konusu değildi. Öbür taraftan topluma faydalı bir projesi de yoktu. Ayetlerde **'Sizin dininiz sizin, benim dinim de benim olsun'** deniliyordu.[249] Yine, **'İsteyen inansın istemeyen inanmasın** (herkes inancında özgürdür)' denilerek; gelen ayetlerle ha bire inanç özgürlüğü pekiştiriliyordu.[250]

Mesela bir ayette, 'Hiç şüphe yok ki sen (ey Hz. Muhammed) sevdiğini doğru yola sevk edemezsin; Allah ancak dilediğini doğru yola sevk eder!' denilmektedir.[251] Benzer bir örnekte de, "Sen (ey Hz. Muhammed) öğüt ver/insanlara hatırlat. Senin görevin ancak budur. Sen onlar üzerinde bir zorba değilsin" deniliyor.[252] Diğer bir ayette, 'De ki, ben dinimde ihlâs ile Allah'a ibadet ederim. Siz de Allah'tan başka dilediğinize ibadet edin (edebilirsiniz)!' denilmektedir.[253]

Benzer ayetler Kur'an'da hayli fazla. Bir ikisini daha sunalım. Bir ayette, "Ey peygamber! Onlar senden yüz çevirip uzaklaşırlarsa, bil ki biz seni onlar üzerine zorba göndermedik, sana düşen (senin görevin) ancak tebliğ etmektir" deniliyor.[254] Hele şu ayet daha da ilginç: "Rabbin isteseydi yeryüzünde bulunanların hepsi inanırdı. Hal bu iken (Allah bile bunu istemez iken) sen mi insanları inansınlar diye zorla-

---

249 Kafirun suresi, ayet 6.

250 Kehf suresi, ayet 29.

251 Kasas suresi, ayet 56.

252 Gaşiye suresi, ayet 21-22.

253 Zümer suresi, ayetler 14-15.

254 Şura suresi, ayet 48.

yacaksın?"[255] Diğer bir surede, "Onlar inanmıyorlar diye neredeyse kendine kıyacaksın. Biz dilesek, onlara gökten bir mucize indiririz de, ona boyun eğmek zorunda kalırlar!" diye geçiyor.[256]

Evet; inanç özgürlüğüyle ilgili sunduğum tüm bu ayetler Mekke'de inmiştir. Medine'de inen ayetlerde benzer bir örnek yoktur. O arada inen ayetler inanç özgürlüğü konusunda Mekke ayetlerine 180 derece ters içeriklidir. Dikkat edilirse, Mekke'de inen tüm bu ayetlerin mesajı aynı: Herkesin inancında özgür olduğu gayet açık bir şekilde vurgulanmaktadır. Burada Kur'an'a yönelik bir eleştiri noktası da, birçok konuda olduğu gibi bu konuda da aşırı derecede aynı şeyin tekrar edilmesidir. Hâlbuki tek bir ayet yeterliydi.

Kabul gören en güzel anlatım, tekrarsız olanıdır. Bu, işin başka bir yanıdır. İşte Mekke döneminde yıldızının parlaması için koşullar gayet uygun olduğu halde Hz. Muhammed yeterince mesafe alamadı. Zaten insanların ona inanması için kendisinin ortaya koyduğu bir proje de yoktu. Mekke'de genelde Âdem-Havva, İbrahim peygamber, Nuh, Lût, Yakup ve çocukları, Eyüp peygamberin hastalığı, Davut ve oğlu Süleyman gibi şahısların, Tevrat'ta anlatılan hikâyelerini tekrar edip, 'Cebrail bana vahiy getiriyor' diyordu. Tevrat'tan haberi olanlar, haklı olarak, bunlar zaten fazlasıyla Tevrat'ta anlatılıyor; Hz. Muhammed yeni bir şey getirmemiştir, diyorlardı.

Burada önemli gördüğüm bir ayete açıklık getirmek isterim. Din hocaları, duruma göre vaazlarda, televizyonlarda, çeşitli platformlarda şu ayeti sıkça kullanırlar: **'Dinde asla zorlama yoktur'** diye. Bu ayet, Medine'de inen bir surede

---

255 Yunus suresi, ayet 99.

256 Şuara suresi, ayetler 3-4.

geçer.[257] Yani birileri bu ayeti örnek göstererek diyebilirler ki: İnançta zorlama yoktur. Kur'an'da inanç özgürlüğüyle ilgili ayetler sadece Mekke'de değil; Medine'de de inmiştir ve bu durum hep geçerli olmuştur, diye. İşte burada bir çarpıtma söz konusudur.

Bunu biraz açalım: Kur'an'da her ayetin bir oluşum hikâyesi vardır. Medine'de inen bu ayetin hikâyesi şöyle: Medine'de bazı kadınların çocukları kalmazdı/ölürdü veya kalsınlar diye (bu da bir inançtı) anne yemin ederdi ki, çocuğum olursa ben onu Yahudi yapacağım/bir Yahudi aileye bırakacağım diye. Bu konu kitaplarda farklı versiyonlarla anlatılır; ancak hepsinin ortak yanı, çocuk yaşasın diye annesinin böyle bir adakta bulunmasıdır.

Peki, ne oldu da Hz. Muhammed Medine'de böyle bir ayete ihtiyaç duydu? Hz. Muhammed Nadiroğulları Yahudilerini Medine'den sürünce bir sorun yaşanır. Yahudi olmayan bazı Medineli aileler çocuklarını bu niyetle Yahudilere teslim etmişlerdir. Peki, bunlar sürgün edilince yanlarındaki çocuklar kime verilecekti? Asıl anne babalarına mı, yoksa Yahudi aileye mi? Yahudi aileler, siz yemin edip bize vermiştiniz, biz büyüttük, dolayısıyla çocuklar bize ait, diyorlardı. Gerçek anne baba da bunu kabul etmiyordu.

Hz. Muhammed durumdan haberdar oldu ve çözüm olarak az önceki ayet geldi. Yani **dinde zorlama yoktur** ayetinden kasıt, bu özel durumdu. **İbni Ebi Hatem** (h.327.ö) gibi bazı Kur'an yorumcuları, bu ayet, daha sonra gelen bazı ayetlerle mensuh/geçersiz kılınmıştır diye yazmışlardır. Yani böyle bir bilgi de vardır.[258] Kısacası ayetin hikâyesi özel durum hakkındadır, çünkü bu ayetten sonra çok radikal ayetler gel-

---

257 Bakara suresi, ayet 256.

258 İbn Ebi Hatem Tefsiri, Bakara suresi, ayet 256, no: 2615.

miştir. Mesela; neredeyse Kur'an'ın son suresi sayılan Tevbe suresinde şöyle denilmektedir: **'Ey peygamber! Kâfirlere ve münafıklara karşı cihad et, onlara karşı sert ol!'** Eğer denilse ki dinde zorlama yoktur ayeti geneldir; o zaman onlara karşı sert ol, cihat et gibi ayetleri ne yapacağız?[259]

Ayetin özel olduğuna, az önceki durum üzerine indiğine dair bilgi veren birçok İslam âliminin listesini (ilk İslam tarihçilerinden başlamak üzere) ekliyorum. [260]

Kısacası; yukarıda örneklerini verdiğim Ümmü Kırfe, Asma gibi birçok kadının infaz örnekleri varken kalkıp ne zaman, niçin söylendiği belli olmayan bir ayetin görünüşüne sığınmak, ancak gerçeği inkâr etmek olur. Zaten az ilerde bu ayete ters düşen ve bundan sonra inen birçok ayet örneğini vereceğim. Mesela; **'Ey inananlar, eğer imana karşı küfrü severlerse babalarınızı ve kardeşlerinizi bile dost edinmeyin'** gibi akrabalar arasına ayrımcılık sokan ayetler de var. Aynı konu hakkında duruma göre bir gün başka, diğer gün bambaşka ayetler gelmiştir. Ayet denilen şey, günlük siyasete yöneliktir. Bunu günümüzdeki siyasi partiler gibi düşünürsek daha kolay anlaşılır.

Kur'an'da Hz. Muhammed'in büyük ahlak sahibi olduğu ifade edilir. Bazı kaynaklarda bu ayete uygun bir hadis de geçiyor. Hz. Muhammed kendisi şöyle diyor: **Ben, güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.** Tabii ki burada sözden

---

259 Tevbe suresi, ayet 73.

260 Sait b. Mansur (h.227.ö), Abd b. Hamit (h.249.ö), Ebu Davud (h.275.ö), Nesai (h.303.ö), Taberi (h.310.ö), İbni Münzir (h.318.ö), İbni Ebi Hatem (h.327.ö), Nuhas (h.338.ö), İbni Hiban (h.354.ö), İbni Merdeveyh (h.410.ö), İbni Mendeh (h.410.ö), Beyhaki (h.458.ö), Diyau-l Makdisi (h.643.ö) ve daha sayamadığım birçok İslam âlimi ayetin hikâyesini yukarıda belirtildiği şekilde işlemişlerdir. Suyuti kendi tefsirinde bu konuda çok detaylı bilgi ve yazarlar listesini sunmuştur. (Bkz. Dürrü-l mensur, Bakara suresi, ayet 256, c. 1/329.)

ziyade pratik önemli! Halk arasında bir söz var: Kimse ayranım ekşidir demez diye. Güzel ahlaktan gaye nedir? Medine döneminde her yerden deve, koyun toplamak mıdır? Allah ve peygambere karşı gelenleri öldürün, kol ve ayaklarını kesin, onları asın (Maide 33) demek midir? Bütün bunlar ve daha niceleri Kur'an ayetleridir. Bunlar varken, **'Muhammed büyük ahlak sahibidir'**[261] demenin anlamı ne veya yüksek ahlaktan kasıt nedir?

Peki, neden Mekke'de bu kadar avantajlar olduğu halde orada değil de Medine'de yıldızı parlamıştır! Hz. Muhammed Mekke'de kaldığı sürece herhangi bir silahlı eyleme katılmamıştır. Ama bakıyoruz Medine'de yaşadığı on yıllık dönem zarfında neredeyse her ay baskın gerçekleştirmiştir. Kısmen bizzat katılmış, çoğuna arkadaşlarını göndermiştir. Bunu Mekke'de yapamazdı. Yapabilmesi için her şeyden önce elemana ihtiyacı vardı. Bu yüzden Mekke'de hep inanç özgürlüğüyle ilgili ayetler geliyordu. Mekke dönemi onun test ve hazırlık dönemiydi. Ama Medine'de artık farklı bir aşama oluşmuştu. Bu yüzden Medine döneminde, Mekke ayetlerine 180 derece ters düşen ayetler gelmeye başladı.

Tam da burada on yıllık Medine döneminde gerçekleşen savaş ve baskınlarla ilgili kısa bir bilanço vermek isterim.

Zeyd b. Erkam: Hz. Muhammed on dokuz savaşa/baskına katıldı, ben de bunlardan on yedisinde vardım, diyor. Bu açıklaması Buhari'de birkaç yerde ve Müslim'de geçiyor.[262]

Cahit b. Abdullah: Hz. Muhammed'le birlikte on dokuz savaşa/baskına katıldım. Kaldı ki Bedir ve Uhud'a da katılamamıştım, diyor. Hadis Müslim'de geçiyor.[263]

---

261 Kalem suresi, ayet 4.

262 a-Buhari, Megazi, bab 1/3949, bab 77/4404 ve 89/4471.
b-Müslim, Hac bölümü, bab 35/ 1254.

263 Müslim, Cihad bölümü, bab 49/1813.

Büreyde: Hz. Muhammed on dokuz savaşa katıldı. Ben de bunların bir kısmında bulundum diyor. Hadis hem Buhari hem de Müslim'de geçiyor.[264]

Seleme: Hz. Muhammed'le birlikte yedi savaşa/baskına katıldım. Ayrıca dokuz baskına da Hz. Muhammed'siz katıldım; hatta bir seferinde Ebubekir, birinde de Usame b. Zeyd başımızdaydı, diyor. Hadis Müslim'de geçiyor.[265]

Bunlar, sahabilerin bireysel açıklamaları, katıldıkları savaş ve baskınların sayısını veriyorlar. Ama hepsi bu kadar değil ki. Bir de Hz. Muhammed'in katılmayıp da değişik zamanlarda değişik bölgelere gönderdiği seriyeler, baskın grupları var.

Hz. Muhammed'in on yıllık Medine döneminde gerçekleştirdiği tüm bu savaş ve baskınların toplamı konusunda rakamlar hayli kabarık. Örneğin **Vakıdi** (h.207.ö), toplam **84** savaş ve baskın listesini sunmuş. **İbni Sa'd** nerdeyse aynı listeyi işlemiştir. Salihi (h.942.ö), sayıyı **100**'e kadar götürmüştür. Tabii ki bunlar sadece sayı şu kadardır diye yazmamışlar; aynı zamanda baskın ne zaman, nerede olmuş, sonucu ne olmuş konusunda detaylı bilgi de vermişlerdir.

Kısacası, on yıllık Medine dönemi hep baskın ve savaşlarla geçmiştir. Hatta Hz. Muhammed ölüm döşeğindeyken bile; Usame b. Zeyd komutasında ordusunu savaşa göndermiştir.[266]

Şöyle devam edelim: Hz. Muhammed Medine'ye geçince orada kendisine karşı pek direnen çıkmadı. Sadece Yahudiler ve Medine yönetimi için talip olan İbni Selûl gibi birey-

---

264 Buhari: Megazi, bab 89/4473; Müslim, Cihad, bab 49/1814.

265 Müslim, Cihad, bab 49/1815.

266 Bu sayılarla ilgili 'İslam'da Şiddet' adlı kitabımda detaylı bilgi verildiğini hatırlatırım. İkinci bölüm, s.31-36.

sel şahıslar kabul etmediler. Medine Sözleşmesi diye bir sözleşme yaptılar. En önemli maddesi şuydu: Medine'ye dışarıdan yapılan herhangi bir baskında hepimiz (tüm inanç mensupları) bu şehri savunuruz. Hâlbuki o ana kadar Medine'ye kimse saldırmamıştı, ciddi bir baskın olmamıştı. Peki, o zaman bu sözleşme niye?

Hz. Muhammed yakın gelecekte ne olacağını, ne yapacağını iyi biliyordu. Bu yüzden buna gerek duyuyordu, içerde birlik olmaya ihtiyacı vardı. Nitekim kendisi Medine döneminin hemen 17'nci ayında (ki Recep ayıydı ve inançlarına göre kutsal bir aydı, onda baskın, savaş olmamalıydı) Batn-i Nahle denilen yere, Mekkeli tüccarların yolunu kesip mallarına el koymak için on kişilik bir baskın grubu gönderdi. Burada Mekkeli tüccarlardan dört kişilik masum insanın önünü kesip mallarına el koydular. Bir de onlardan önemli birini öldürüp, iki kişiyi esir aldılar, biri de kaçmayı başardı.

Bu olay Mekkeliler üzerinde olumsuz etki bırakır; ancak bundan ziyade; Hz. Muhammed taraftarlarının kutsal ayda/barış ayında cinayet işlemeleri çevrede olumsuz yankılanır. Ayrıca Mekkelilerde, Hz. Muhammed ve taraftarlarının bundan böyle tüccarların yolunu kesmeye devam edecekleri endişesi doğar. Medineliler bile bundan tedirgin olurlar; en azından Hz. Muhammed yanlısı olmayanlar: Adam şehrimize geldi, anlaşılan istirahatımızı bozacak diye onlarda da kuşku yaratır.

Bu olaydan sonra Ebu Süfyan'ın da içinde bulunduğu daha büyük bir kervan Taif tarafından geçer. Bunlardaki mal hayli fazladır. Hz. Muhammed bunların haberini alınca hemen 300 civarında silahlı bir grubu yanına alarak yollarını kesmeye gider. Tüccarlar bunun haberini alınca yollarını değiştirerek mallarını kurtarırlar.

Hz. Muhammed ve arkadaşlarının o mal için önlerini kesmeye gittikleri, niyetlerinin o malı ele geçirmek olduğu Kur'an'da bile vurgulanır. Ayet şöyledir: '**Hatırlayın ki, Allah size iki taifeden** (kervan veya Kureyş ordusundan) **birinin sizin olacağını vaat ediyordu; siz de kuvvetsiz olanın** (kervan malının) **sizin olmasını istiyordunuz.**'[267] Yani siz silahsız kervanın malını alıp gitmek istiyordunuz. Ben ise savaşla onları yenmenizi (Bedir'i kastediyor) istiyordum, deniliyor. Şunu da hatırlatayım ki, her nedense bu gibi ayetler, iş bittikten sonra iniyordu.[268]

Artık bundan sonra Mekkelilerin savaştan başka yapacakları bir şey yoktu. Malum Hz. Muhammed de henüz peygamberlik iddiasında bulunmadan 1-2 sefer kervanla Şam tarafına gitmişti. Mekkelilerin bir şeyleri yoktu. Bunlar Taif, Şam tarafına ticaret yapmaya mecburdular. Bu yollar da Hz. Muhammed tarafından kapandığına göre artık savaş bir zorunluluktu. Bu yüzden Mekkeliler baskın için hazırlık yapmaya başladılar (Bedir harbi). Aslında Müslümanların bu yol kesme meselesi olmasaydı ne Bedir, ne Uhud ne de Hendek gerçekleşmeyecekti. Çünkü Hz. Muhammed Mekke'de iken ona karışmadılar ki! Ona deli diyorlardı, meczup diyorlardı, onunla alay ediyorlardı. Çünkü ortaya koyduğu bir projesi yoktu. Durum bu iken; Medine'ye geçince niye karışsınlardı ki?

Demek olumsuz bir şeyler olmuştu ki Mekkeliler savaşmak zorunda kaldılar. İşte kimse bu realiteyi söylemiyor. Neymiş; Hz. Muhammed memleketini terk edip Medine'ye göçtüğü halde Mekke müşrikleri onu orada da rahat bırak-

---

267 Enfal suresi, ayet 7.

268 Bu konuda, 'Kur'an'ın Kökeni' adlı eserimde s. 119'dan başlamak üzere detaylı bilgi verdiğimi hatırlatırım.

mamışlar, ta Mekke'den gelip saldırmışlar. Dolayısıyla Bedir, Uhud ve Hendek birer savunma savaşıdır diyerek kendilerince haklı bir gerekçe öne sürerler. Bu söylem gerçeği yansıtmıyor. Bununla hakikat örtülmek isteniyor. Oysa olaylar ve olup bitenler ortada.

Bedir harbinde her iki taraftan da zayiat oldu; ancak kazanan Müslümanlardı. 450 km uzaktan (Mekke'den) gelenlerin sayısı her ne kadar fazla da olsa; yemek sıkıntısı, su sıkıntısı, lojistik destek gibi dezavantajları mutlaka vardı. Fazla uzatmayayım. En son Mekkeliler geri döndüler. Arta kalan deve, çapul ne varsa Müslümanlar topladılar. Artık bu aşamadan sonra Mekke ayetlerinden farklı olarak Kur'an'da yeni bakış açısını ortaya koyan ayetler gelmeye başladı. Ganimetlerin Müslümanlara helal olması noktasında yeni ayetlerin inmesi gerekiyordu. İlkin ganimetler adında bir sure oluşturuldu: Enfal.

Enfal, ganimetler, savaş ve baskınlarda ele geçen mallar demek. Hemen ilk başta şöyle deniliyor: **Senden** (Ey Hz. Muhammed) **ganimetleri sorarlar** (kime verilecek?). **De ki ganimetler Allah ve peygambere aittir.**[269]

Tamam da bu yetmiyor. Allah ve peygambere ait de ne demek; savaşa katılanlara verilmez mi! Bu ayetten tam sonuç alınamıyor/anlaşılmıyor. Ama meşruiyeti olan bir başlangıç söz konusu: Demek ki ganimet almak kötü bir şey olsaydı, Allah'a aittir denilmezdi diye bununla ilk mesaj verilmiş oluyordu. Biz bundan sonrasına bakalım.

Aynı surede şöyle bir ayet vardır: 'Artık bundan sonra elde ettiğiniz ganimeti helal ve temiz olarak (adeta kemali afiyetle) yiyin.'[270] Bu da yetmiyor; buna da bir açıklık geti-

---

269 Enfal suresi, ayet 1.

270 Enfal suresi, ayet 69.

rilmeli, kime verilmeli diye bilinmeli. Sorunun çözümü için yeni bir ayet geliyor: 'Biliniz ki, ganimet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri Allah'a, Peygamber'e, onun yakınlarına, yetimlere, yoksullara ve yolculara aittir.'[271]

Konuya ilişkin kanun maddeleri artık Kur'an'da vardır. Böylece Hz. Muhammed gönül rahatlığıyla ganimetleri dağıtmaya başlıyor. Kaynaklarda şöyle geçiyor:

Mekke'den gelip Bedir baskınına katılanlardan arta kalan develeri dağıtır; geriye kalan develerden birini de Hz. Ali'ye verir. O sırada henüz Ali ile Fatma'nın düğünü yapılmamıştı. Düğüne katkı olsun diye; Muhammed Ali'ye ekstradan bir deve daha verir. Bu iki devenin hikâyesi uzundur. Başka kitabımda işlediğim için detayına girmiyorum ama şunu belirteyim ki, Hz. Ali o iki deveden hayır görmez. Hz. Muhammed'in Hz. Ali'ye Bedir ganimetinden iki deve verdiğini içeren hadis, en başta **Buhari**'de birkaç defa geçmektedir.[272]

Burada bir ayet daha var, eklemek isterim. Medine döneminin ilk yıllarıdır. İnsanlar Hz. Muhammed barış istemiyor, Medine'ye gelir gelmez yol kesti, savaşı da beraberinde getirdi demesinler diye bir ayet gelir. Ayet şöyledir: **'Kendilerine savaş açılanlara** (Hz. Muhammed ve arkadaşlarını kastediyor) **savaşma izni verildi. Çünkü onlara** (Hz. Muhammed ve taraftarlarına) **zulüm yapıldı. Elbette ki Allah onlara yardım etmeye kadirdir.**'[273]

Burada bir taşla iki kuş misali: Hem savaş meşrulaştırılıyor (Mekke'de iken böyle bir ayet gelmiyordu), hem de Allah'ın da onlara yardım edeceği sözü veriliyor. Yani savaşta

---

271 Enfal suresi, ayet 41.

272 Buhari: Büyu' (alışveriş), bab 28/2089; Müsakat, bab 13/2375; Farzu-l humus, bab 1/3091; Megazi, bab 2/4003.

273 Hac suresi, ayet 39.

işimiz garanti demek isteniyor. Hep söylüyorum; ayetleri oluşturan ancak maddi güç olmuştur. Güçlü olduğu zamanlar ayetlerin sesi de güçlü çıkmıştır.

Ganimetlerle ilgili ilginç bir şey daha var. Bazen öyle durumlar olurdu ki, diyelim bir yere baskın olur; ancak karşı taraf savaşmadan teslim olurdu. Peki, bu durumda onların malı, eşyası ne olacak, kime verilecekti? Bu durumda onların malı ganimet değil fey olarak değerlendirilir; yani Allah adına hepsi Hz. Muhammed'e teslim edilirdi. Mesela Nadiroğulları Yahudilerinin malları gibi. Hz. Muhammed onlara, gayrimenkullerinizi bırakın, Medine'yi terk edin deyince; bunlar korkudan mallarını bırakıp gitmişlerdi.

Bunu, ilgili ayetten takip edelim: 'Allah'ın, onların mallarından savaşılmaksızın peygamberine kazandırdığı mallar için siz (sahabiler), at, deve koşturmadınız!' Bir sonraki ayet ise şöyle: 'Allah'ın, (fethedilen) memleketlerin ahalisinden savaşmaksızın peygamberine kazandırdığı mallar; Allah'a, peygambere, onun yakınlarına, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara aittir.'[274]

Dikkat edilirse her iki ayette de bu statüdeki mallar için **'Peygambere kazandırdığı mallar'** tabiri kullanılıyor: Bu mallar Hz. Muhammed'indir deniliyor ve daha sonra ayet içinde yine teyit ediliyor. Böylece hem Hz. Muhammed'in hem de yakınlarının geliri garantiye alınmış olunuyor. Bunun içine fakir fukara da eklenmiş; ama hangi fakire ne verilmiş ki! Bunlar formalite, işin reklam tarafı. Basit bir örnek vereyim:

Hz. Muhammed'in kölelerinden birinin ismi Sefine idi. Sefine gemi demektir. Bu, onun takma ismiydi. Peki, niye Sefine? Çünkü bir yere giderken gemi gibi adama eşya yük-

---

274 Haşir suresi, ayetler 6-7.

lenirdi. Onun için adı artık Sefine (gemi) olmuştu. Hikâyesini kendisi şöyle anlatır: Asıl adım Kays idi. Hz. Muhammed ve bazı arkadaşlarıyla bir yolculuktaydık. Bana dedi ki, şu arkadaşların da eşyalarını al, taşı, ben de aldım. O sırada bana, **'Taşı! Sen gemisin!'** dedi. Hakim Nisaburi bunu işlerken, isnadi sahihtir diye ayrıca not düşmüştür. Fakir fukarayı (tarih boyunca) kimse düşünmemiştir, hâlâ da aynı durum devam etmektedir.[275]

Medine dönemindeki parlamanın önemli bir nedeni daha vardı. Savaş ve baskınlarda elde edilen kadınlar. Bedir baskınında kadın ele geçmediği için, o esnada oluşturulan ayetlerde cariye konusu Kur'an'da ele alınmamıştır. Cariyelerin ele geçmesi ancak Beni Kureyza, Beni Mustalık ve Hayber'le başlar. Onun için de bunların statüsüyle ilgili ayetler, görülen lüzum üzerine o zaman gelir. Mesela Hz. Muhammed Beni Mustalık'ta kendine Cüveyriye'yi seçer. Onun o sırada ayrıca Ayşe ve Sevde adında hanımları da vardı. Tabii ki daha sonra birçok kadınla da evlenmiştir. Bazen bir arada yaşadığı kadınların sayısı 10-11'i buluyordu.

Hz. Muhammed'in yaveri **Enes b. Malik** anlatıyor: Hz. Muhammed bir saat içinde tüm hanımlarının işini bitirirdi. O sırada hanımları dokuz taneydi. Bir ifadesinde de on bir taneydi diyor. Ondan soruyorlar: Peki, yapabilir miydi? (Çünkü kendisi yaşlı, kadınlar ise çok genç.) Enes cevap veriyor: Evet; yapabilirdi. Hatta biz diyorduk ki otuz tane de olsa hepsinin işini görür. Enes'in burada dokuz ve on bir diye iki farklı rakamdan söz etmesi bir çelişki değildir. Bir sözünü Hz. Muhammed henüz dokuz kadınla evliyken söylemiş, diğerini de on bir olunca söylemiştir. Olay bu!

---

[275] Hakim, Müstedrek, c. 3/606, Sefine başlığı altında, no: 2146/6548; Zehebi, İslam Tarihi, c. 14/447, no: 433.

Evet; bu açıklamalar en başta **Buhari**'de dört yerde geçiyor.[276]

Tekrar Cüveyriye'ye dönelim: Hz. Muhammed onu alırken kadıncağız 15-20 yaşlarında, kendisi ise 58 yaşındaydı. Beni Kureyza baskınında Reyhane'yi, Hayber'de Safiye'yi kendine seçti. Safiye'yi seçerken 60, kadıncağız ise 17 yaşındaydı. Kaldı ki kadın o sırada evliydi.

Hz. Muhammed onun eşini esir alır ve işkenceyle öldürtür, hanımına da el koyar. Medine dönüşü yolda, henüz Medine'ye varmadan, üç gün üç gece onunla balayı yaşar. Hâlbuki birkaç gün önce Hayber'de onun babasını, amcasını, birçok akrabasını ve eşini öldürmüştü, kadın travma içindeydi. İşte böyle bir kadınla Medine'ye varmadan yolda balayı yaşıyor.[277]

Savaş ve baskınlarda ele geçen kadınlar evli de olsalar İslam'a göre sorun yok: Cariye olarak Müslümanlara helaldir ayeti de inince; artık her genç severek baskına gider. Bunun için de ayet gelir. Baskınlar çok olduğu için Kur'an'da da bu konuya geniş yer verilmiştir.

Mesela Nisa suresi 24'üncü ayette, 'Evli kadınlarla evlenmeniz haramdır (çünkü evliler); ancak eğer o evli kadınlar savaşta ele geçmişlerse bu ayrıdır/alabilirsiniz' deniliyor. Ahzab suresi 52'nci ayette, Hz. Muhammed'e özel; **savaş esiri cariyeleri alabilirsin** diye geçiyor. Kur'an'ın birçok yerinde **savaş esiri kadınlar Müslümanlara helaldir** diye Medine dönemi ayetleri bulunuyor.[278] Hatta hür-özgür kadınlar-

---

276 Buhari: Gusül, bab 12/268, 24/284; Nikâh, bab 4/5068 ve bab 102/5215.

277 Bunlarla ilgili özel bir kitabım var: Kur'an'da Kadın ve Hz. Muhammed'in Hanımları diye.

278 Nisa suresi, ayet 3, Müminun 6, Mearic 30.

la evlenmek size masraflı ise (mehir ücreti, düğün masrafı gibi) o zaman savaş esiri kadınlarla yetinin, onları kullanın (alternatifiniz vardır) ayeti geliyor.[279]

Müslüman savaşçılara bu ganimet ve cariyeler hakkında Kur'an'da böylece yer açılmış; galip gelirlerse cariye ve ganimet var diye. Ancak bazen savaşta kaybetmek de var. İnsan öldürülür, yaralanır. Peki, taraftarlarına bu durumda nasıl bir moral, motivasyon vermeli ki savaştan geri kalmasınlar, gevşeklik göstermesinler? Buna da şöyle bir formül bulunur: Cennette erkekler için (kadın zaten piyasada yok) huriler var. O hurilere daha önce hiç kimse dokunmamış (bakireler) deniliyor. Rahman suresinde bu ifadeler birkaç yerde tekraren geçiyor. Nebe suresinde bu hurilerin yaşıt oldukları ve göğüslerinin kabarık/memelerinin başkaldırdıkları söz konusu.

Kısacası, ortaya konulan şemaya nereden bakılırsa bakılsın Müslüman hep kazançlıdır: Baskınlarda galip gelirse bu dünyada ganimet ve cariye var. Kaybederse bu sefer ahirette cennet ve huriler var. Tabii ki cennette içki ırmaklarla, bal ırmaklarla, süt ırmaklarla ve temiz su da ırmaklarla vardır. Bu zaten Kur'an ayetidir.[280]

Bedir harbinde öldürülen Müslümanlar için bazıları, 'Yazık oldu gittiler, yaşasalardı onlar da diğer insanlar gibi dünyadan nasiplerini alırlardı...' gibi sözler söylerler. Bunun üzerine Hz. Muhammed hemen şu moral ayetini paylaşır: 'Allah yolunda öldürülmüş olanları ölüler sanma sakın. Hayır! Onlar diridirler. Rablerinin katında rızıklandırılırlar.'

Benzer bir ayet de şöyledir: 'Allah yolunda öldürülenleri sakın ölüler sanma. Bilakis onlar diridirler. Rableri katın-

---

279 Nisa suresi, ayet 25.

280 Hz. Muhammed suresi, ayet 15.

da lütfundan kendilerine verdiği nimetlerin sevincini yaşayarak rızıklandırılmaktalar. Arkalarından kendilerine ulaşamayan (henüz şehit olmamış) kimselere de hiçbir korku olmayacağına ve onların üzülmeyeceklerine sevinirler.'[281]

Bu gibi ayetlerle, bir bakıma da az önceki itirazlara cevap verilmek istenmiştir.

Daha bitmedi! Hz. Muhammed, Müslümanlara bunca avantajı ayetlerle ortaya koyduktan sonra, bir de rahatça savaşa katılabilsinler diye, Allah savaşta Müslümanlara yardım eder, hatta savaşçı melekler bile gönderir anlamındaki ayetleri de paylaşır. Bunu söylerken de, 'Bin melek, üç bin melek, beş bin melek' diyerek rakam bile verir. Bunlar sadece Bedir ve Uhud'la ilgili rakamlardır. Demek ki savaş ne kadar büyükse o kadar fazla melek gönderilir. Evet; bunlar Kur'an ayetleridir.[282]

İşte Hz. Muhammed'in Medine'de yıldızının parlamasının nedeni bunlar. Hele bir de düşünelim ki, bu avantajlar 1400 sene önceki cahil bir topluma anlatılmış. Buna inananlar, ellerinden gelse uçup Amerika'yı da, Japonya'yı da, dünyanın her yerini de talan ederlerdi.

Mekke'de ona deli dediler, sihirbaz dediler, her türlü psikolojik baskı uyguladılar; ama orada onlara bir şey yapmadı (yapamazdı). Medine'ye geçip maddi yönden güç kazanınca; çeşitli infaz örnekleri icra etti. Aleyhinde iki mısralık şiir söyledi diye adamlarını gönderip şair bir kadını infaz ettirdi. Peki, Mekke'de niye bunu yapmıyordu! Çünkü Allah arkasındaysa eğer, maddi koşullar önemli değildi. Demek ki burada geçerli olan maddi güçtü. Medine'de ayetler ona göre (sert) şekilleniyordu: Mekke'de ise yumuşak.

---

281 Bakara suresi, ayet 154, Âl-i İmran 169-170.

282 Enfal suresi, ayet 9, Âl-i İmran suresi, ayetler 124-125.

Şimdi de güçlü dönemi olan Medine'de oluşan ayetlerden -inanç özgürlüğüyle ilgili- bazı örnekler verelim. Gerçi yukarıda bu ayetlerden kısmen sundum; yine de birkaç ayetle konuyu pekiştirelim.

1) Kutsal aylar çıkınca (hicriye göre Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep ayları), o putperestleri yakaladığınız yerde öldürün. Onları yakalayın, kuşatın ve her hareketlerini izleyin. Tövbe edip namaz kılar ve zekât verirlerse yollarını serbest bırakın.[283]

Bu ayete, İslam literatüründe seyf (kılıç) ayeti denir. Peki, bunu Mekke döneminde paylaşabilir miydi?

2) Eğer tövbe eder, namaz kılar ve zekât verirlerse o zaman din kardeşlerinizdir (onlara karışmayın) deniliyor bir başka ayette.[284]

Dikkat edilirse İslamiyet'i kabul etmeyenlerin serbest/rahat kalabilmesi için öne sürülen koşullardan biri namaz kılmaktır ve bu şart sunduğum her iki ayette de vardır. Bu şu demektir ki, günümüz dünyasında şayet iktidar Müslümanların elinde olsa herkesi namaz esas duruşuna geçirecekler; yoksa cezası ağırdır. Bu ayetlere göre; şayet iktidar Müslümanların eline geçse; ateist, agnostik, deist veya başka inanca bağlı insanların vay haline!

Hz. Muhammed'in Medine'de indirdiği ayetlerin sertlik sahası oldukça geniştir. Bu konuda evlatla ebeveyn arasını bile açan ayetler gelmiştir. Mesela; 'Ey inananlar, eğer imana karşı küfrü severlerse babalarınızı ve kardeşlerinizi dost edinmeyin. Sizden her kim onları dost edinirse işte bunlar zalimlerin ta kendileridir. De ki, babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, hanımlarınız, aşiretiniz, elde ettiğiniz mallar, elden gitmekten korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden ev-

---

283 Tevbe suresi, ayet 5.

284 Tevbe suresi, ayet 11.

ler, size Allah'tan, Peygamberinden ve onun yolunda savaş etmekten daha sevimliyse Allah'ın emri gelinceye dek bekleyin!' deniliyor.[285]

Benzer bir ayette, 'Allah'a ve ahiret gününe inanan bir topluluğun, Allah'a ve resulüne karşı çıkanlarla dostluk kurduğunu göremezsin. Bunlar, ister babaları olsun, ister çocukları olsun, ister kardeşleri olsun, ister akrabaları olsun (inanan biri bunlara dost olmaz)' deniliyor.[286]

Hani yukarıdan beri hep anlatıyorum ki, Mekke'de askeri bakımdan zayıf iken adeta yalvarma ayetleri geliyordu; Medine'de güçlenince sertlik ayetleri geliyor. Burada 180 derecelik bir U dönüşü söz konusu. Bu durum zaten Mekke ve Medine ayetlerinden anlaşılıyor. Kaldı ki Kur'an'da bunun böyle olduğunu ifade eden net ayetler de vardır. Ayetlerden birinde, **'Siz galip durumda iken gevşeyip barış istemeyin. Allah sizinle beraberdir!'** deniliyor ve bu ayet de enteresandır ki, Hz. Muhammed adını taşıyan surenin içinde geçiyor!

Hz. Muhammed suresinde başka bir enteresan ayet de var konuya ilişkin: 'İnkâr edenlerle karşılaştığınız zaman boyunlarını vurun. Nihayet onları çökertip etkisiz hale getirdiğinizde bağı sıkı bağlayın (sağ kalanları esir alın). Artık bundan sonra (esirleri) ya karşılıksız ya da fidye karşılığı salıverin. Savaş sona erinceye kadar durum budur. Allah dileseydi, onlardan öç alırdı. Fakat sizi birbirinizle denemek için böyle yapıyor!'[287]

Hele ayetin son paragrafı çok daha ilginç: **'Ben Allah olarak sizi denemek için böyle çarpıştırıyorum'** deniliyor.

Medine ayetlerinden başka bir örnek verelim. Burada ilkin Âdem peygamberin çocuklarından bahsediliyor, biri di-

---

285 Tevbe suresi, ayetler 23-24.

286 Mücadele suresi, ayet 22.

287 Hz. Muhammed suresi, ayet 4.

ğerini katletti, deniliyor. Daha sonra ayet şöyle devam ediyor: 'Bundan dolayı İsrailoğulları'na (Tevrat'ta) şunu yazdık: Kim bir insanı, bir can karşılığı veya yeryüzünde bir bozgunculuk çıkarmak için karşılığı olmaksızın öldürürse, o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim ki birini (hayatını kurtarıp) yaşatırsa, sanki bütün insanları yaşatmıştır.'

Görünürde faydalı bir ayet: Kısas ve bozgunculuk dışında insan öldürmeyin, deniliyor (Kur'an'a göre İslam dışı olan her şey bozgunculuktur zaten). Bir kere burada İsrailoğulları'ndan söz ediliyor, daha önce böyle bir şey olduğu belirtiliyor. Ancak, hemen bu ayetten sonra gelen ayette korkunç bir ceza öneriliyor.

Ayet şöyle: 'Allah ve Resulüne savaş açanların ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya çalışanların cezası; ancak öldürülmeleri yahut asılmaları veya ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi, ya da sürgüne gönderilmeleridir.'

Ben buna **'Doğrama ayeti'** diyorum. Suç ne olursa olsun; gidin kollarını, bacaklarını kesin, onları asın deyip bunu tanrıya mal etmek, o tanrıyı hiçe saymaktır bence. Deseydi ki, bana ve Hz. Muhammed'e karşı savaşanlarla siz de savaşın veya öldürün; o zaman temposu biraz hafiflerdi. Ama bunu demeyip de kol bacak kesin denilmesi korkunç bir şey. Hani bundan önceki ayette **bir nefsi öldüren sanki tüm insanları öldürmüştür** deniliyordu! Peki, bu son ayeti ne yapacağız? Yukarıda da vurgu yaptım ki, bunları siyasilerin demeçleri gibi değerlendirmek lazım: Ayetler duruma göre biçimlendirilmiş. Bu yüzden bazen aynı konuda 180 derece fark görünüyor.[288]

Peki, ehli kitaptan (Yahudi ve Hıristiyanlardan) birileri savaş etmeden Müslümanlarla yaşasalar, Kur'an buna nasıl bakar? İşte cevabı: 'Kendilerine kitap verilenlerden (Yahudi ve Hıristiyanlardan) Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen,

---

288 Maide suresi, ayet 33.

Allah'ın ve Resulünün haram kıldığını haram saymayan ve hak din İslam'ı din edinmeyenlerle, küçülerek (boyun eğerek) kendi elleriyle cizyeyi verinceye kadar savaşın!'[289]

İşte bu karakterdeki ayetler hep Medine'de inmiştir. Bütün bunlar var iken; efendim ayet var ki 'Dinde zorlama yoktur' demenin bir mantığı yoktur.

Tabii ki bu ayetleri takviye eden hadisler de çok (gerçi ayet de hadis de fark etmez; bunu artık bilmek lazım). Bir hadiste Hz. Muhammed, **'İnsanlar Allah'a inanmadıkları, beni peygamber olarak kabul etmedikleri, zekât vermedikleri ve namaz kılmadıkları sürece ben onlarla savaşırım. Bu, Allah'ın bana talimatıdır...'** diyor.

Al sana bir bela! Bu hadis mütevatir bir hadistir. Yani birçok sahabi buna şahitlik etmiş, onlardan sonra da birçok kişi sonraki nesillere aktarmıştır. Öz olarak; artık bu ifadenin Hz. Muhammed'e ait olduğu noktasında şüphe yoktur. Bunu aktaran sahabi sayısı 15'tir, hatta 17 diyenler de vardır. Bu sahabiler arasında Halife Ebubekir, İbni Ömer, İbni Mesut, Cabir b. Abdullah, İbni Abbas, İmran b. Husayn, Muaz b. Cebel, Ebu Hüreyre ve Enes b. Malik gibi ünlü sahabiler var.

Zaten hadise de gerek yok. Çünkü yukarıda iki ayette de geçti ki, insanlarla savaşmanın bir gerekçesi de onların namaz kılmamaları.

Az önceki hadisi aktaran sahabilerden İbni Ömer'in rivayeti hem Buhari, hem de Müslim'de var. Yine Ebubekir'in rivayeti her iki kaynakta geçiyor. Enes b. Malik'in Buhari'de, Muaz b. Cebel'in İbni Mace'de geçiyor. Ebu Hüreyre'nin de Buhari ve Müslim'de geçiyor. Arfece'nin rivayeti ise Müslim'de geçiyor.[290]

---

289 Tevbe suresi, ayet 29.

290 a-Muhammed b. İsmail, Tenvir Şerh-ü camii sağir, c. 3/244, no: 1625.
b-https://www.youtube.com/watch?v=sEh1ZaVPow4. →

Buhari'de geçen başka bir hadiste Hz. Muhammed, **'Bilin ki cennet kılıçların gölgesi altındadır'** diyor.[291] Diğer bir sözünde, **'Rızkım kılıcımın gölgesindedir'** diyor. Bu da Buhari'de geçiyor.[292] Hz. Muhammed bir diğer sözünde (ki birçok yerde geçiyor), **'Kıyamete kadar bir grup Müslüman bunu korumak için hep savaşacaklar'** diyor. Yani İslam'a göre savaşın sonu yok.[293]

Hz. Ayşe anlatır: **'Hayber fethedildiğinde ancak bol hurma yedik'** diyor. Evet; bunların tek geçim kaynağı savaş ve talan.[294] Hem Medine'de yıldızının parlama nedeni, hem de zaman içinde İslamiyet'in değişik coğrafyalara yayılması (Orta Asya, İspanya ve Afrika gibi) hep ganimet-talan ve cariye sayesinde olmuştur. Geniş bir kitle de (ki hâlâ da geçerli) ahiret korkusundan ona inanmış.

Bir de şöyle bir düşünelim: Mesela Türkiye'de görüyoruz ki kişi, günün birinde sol bir partide üst düzeyde yetkiliymiş; ama aynı kişi bakıyoruz 180 derece farklı olan başka bir partiye geçiş yapabiliyor. Ya da tam tersi: Adam sağ bir partide önemli görevlerde bulunmuş; ama orada artık yer edinemeyince veya o parti tarihe geçince; bu sefer zıt düşüncedeki farklı bir partiye geçiş yapıyor. Bunlar yaygın olan şeyler. İşte Hz. Muhammed'in sisteminin yayılmasına da böyle bakmalıyız. İnsanlar bakmış ki muhalefet yok, herkes oraya katılıp ganimet topluyor. Bu yüzden katılan katılana!

---

c-Buhari, İman 17/25, Namaz 28/391-93, İstizan 2/7284, Zekât 1/1400.

d-Müslim İman no: 20, 22; İmare, bab 14/1852.

e-Aslakani, Telhisu-l habir, c. 4/50, no: 1911, 4/93, no: 2012 ve 4/156, no: 2156.

291 Buhari, Cihad, 22/2818.

292 Buhari, Cihad ve Siyer ilk başta.

293 Müslim, İmare 53/1922.

294 Buhari, Megazi, bab 38/4242.

XIV. BÖLÜM

İSLAM ORDUSUNUN AFRİKA SEFERİ

Amr b. As (m.592-682), Halife Ömer tarafından görevlendirilip Afrika seferine gönderilir. Mısır ve kısmen de Libya gibi Afrika'nın değişik yerleşim yerlerini alınca; **senede bize şu kadar cizye vereceksiniz** diye onları serbest bırakır. Sadece küçük bir yerleşim yeri olan Berka (Libya'nın bir bölgesi) halkından yıllık 13 bin dinar altın cizye ister. Bu kadarını ödeyemiyorsanız o zaman cizyeyi ödemek için istediğiniz çocuklarınızı satabilirsiniz (köle olarak), böylece cizyenizi ödemiş olursunuz, der.

Amr, çocuklarınızı satın demekte haklıdır. Çünkü Hz. Muhammed de Beni Kureyza Yahudilerinin çocuk ve kadınlarını değişik bölgelere gönderip sattırmıştır. Bunu yukarıda bağımsız bir bölümde işledik. Dolayısıyla **Amr** da bu sistemin adamı olduğuna göre tabii ki yapar.

Bazı rivayetlerde erkek çocuklarınızı satın diye geçiyor, bazılarında ise hem erkek hem de kız çocukları diye geçiyor. **Cizyeyi ödemeye paranız yoksa çocuklarınızı satın** bilgisini, ilk dönem tarihçilerinden Kasım b. Selam (h.224.ö), İbni

Zenceveyh (h.251.ö) ve Belazuri (h.279.ö) işlemişlerdir. Daha sonra gelen tarihçiler de bunu yazmışlardır. Bu insanlık dışı hadiseleri işlerken de herhangi bir itirazları olmamıştır.[295]

Amr b. As, merkez İskenderiye olmak üzere Mısır'ın birçok yerini ve Libya'nın Trablusgarp kentini alır. Daha sonra Halife Ömer'e mektup yazar: İzin verirsen Afrika'nın diğer yerlerinde de fetihlere devam edelim, der. Halife Ömer buna izin vermez; **daha ilerisi bizim için bir bataklıktır/tehlikelidir**, der.

Amr b. As'ın Afrika fetihleri 640-645 yılları arasında gerçekleşir. Ömer'den sonra Osman halife olunca Amr'ı görevden alır, kendi sütkardeşi Abdullah b. Sa'd'ı görevlendirir.[296] Osman'ın öldürülmesinden sonra halifelik için Hz. Ali ve Muaviye arasında yaşanan olumsuzluklar yüzünden belli bir süre Afrika işgaline ara verilir.

Emevi halifelerinden Abdülmelik b. Mervan (h.26-86), hicri 78'inci yılında Hassan b. Numan'ı Afrika'yı işgal etmek için görevlendirir. Hassan b. Numan Mısır'a giderken Abdülmelik ona, **'Ele geçirdiğiniz ganimetlerden istediğine ver** (ki savaş için istekli olsunlar), **bu konuda özgürsün**' diye tembihte bulunur. Hassan **40 bin** askerle harekete geçer. Daha önce Afrika'ya sefer düzenleyen Müslümanlar bu kadar askerle baskınlar gerçekleştirmemişlerdi.

Hassan ilkin Keyrevan'a uğrar ve orada sorar: Afrika'nın, kadri bilinen otoriter-güçlü yöneticisi hangisi? Onlar, Kartacenne Kralı deyince; hemen ordusuyla harekete

---

295 a-Belazuri, Futuhü-l Büldan, s. 314.
b-İbni Esir, el-Kamil, c. 2/428-29.
c-Kasım b. Selam, Kitabu-l Emval, s. 251, no: 421.
d- İbni Zenceveyh Hamit, Kitabu-l Emval, c.1/373, no: 603 ve 606.

296 İbni Abdilhakem, Fütuhu Mısır, s.117.

geçer, şiddetli bir çatışma sonucu orayı alır. Kartacenne, Tunus topraklarında bir sahil kentiydi. Orada tarihi eserler, büyük binalar ve sütunlar varmış. Tunus halkı, harabeye çevrilen o yerleri hâlâ biliyor.

Bu baskında birçok insan katledilir. Ancak sahil kenti olduğu için bazıları gemilerle İspanya'ya, başka yerlere gitmeyi başarırlar. Daha sonra, nasıl olsa baskıncı Müslümanlar mallarımızı talan edip gitmişler düşüncesiyle yerlerine geri dönerler. Hassan ordusu bir daha onları kuşatır, kısmen öldürürler, kısmen de esir alırlar. Bu arada **Hassan** bölgedeki diğer yerleşim yerleri sakinlerine haber gönderir: Siz de gelin itaat edin; yoksa üzerinize geliriz, der. Bu çağrı üzerine -korkudan- gelip ona itaat ederler.

Hassan adamlarına, '**Bağışlamayın bu şehri** (Kartacenne'yi), **yerle bir edin'** talimatını verir. Onlar şehri harabeye çevirirler. Çünkü Müslümanların niyeti gidip oralara yerleşmek değildi. Onların tek gayesi, var olan hayvan, mücevherat, kadın ve erkekleri ele geçirmek ve o insanları kendilerine bağlayıp çeşitli cephelerde kullanmaktı. Daha sonra Hassan haber alır ki başka bir yerleşim yerinde (Satfure'de) Hıristiyanlar toplanmış, Müslümanlara karşı savaşa hazırlanıyorlar. Ordusuyla hemen oraya yönelip şiddetli bir çatışmadan sonra onları mağlup ederler. O sırada Berberiler ve Rumlar orada yaşıyorlardı.

Hassan daha sonra Kayrevan'a çekilir, belli bir süre dinlenmek ister. O arada araştırır: 'Kalan yerlerde en güçlü yönetim ve yerleşim birimi neresi?' diye. Amaç, gidip onları teslim almak ya da yok etmektir. Ona derler ki, **Evras** dağında yönetici bir kadın var; tüm Afrikalılar ondan korkarlar. Onu öldürür ya da esir alırsan, artık Afrika'da size karşı koyacak güç kalmaz. Hassan hemen o tarafa doğru harekete geçer. Kadın bunun haberini alınca o da tedbirini alır, askerleriyle

dağdan iner. İki ordu bir vadide karşılaşıp bir sabah vakti çarpışmaya başlarlar. O ana kadar benzeri yaşanmayan çok şiddetli bir savaş yaşanır (bu tabir kaynaklarda geçiyor).

Sonunda kadının askerleri İslam ordusunu mağlup eder, hezimete uğratır. Ayrıca Müslümanlardan **80** kişiyi de esir alırlar; ancak kadın daha sonra onları serbest bırakır. Onlardan Halid b. Yezit adında birini yanında bırakır, ona iyilik eder, kendisine çocuğuymuş gibi bakar. Kadının iki erkek çocuğu varmış (üç yazanlar da var). Onlara, bu adam da sizin kardeşinizdir diye nasihatte bulunur.

Kadın bu savaştan sonra beş yıl bu bölgeyi yönetir, kendine bağlı insanlara şunu söyler: Müslümanlar kıymetli maden-mücevherat peşindeler. Biz ise araziyi, ziraati önemsiyoruz. Kalkın tüm bu evleri yerle bir edin ki, burası harap olmuş, kimse yaşamıyor diye Arap Müslümanlar gelmesin. Gereken yapılır/ o yer tahrip edilir.

Hatırlanacağı gibi; yukarıda belirtildi **ki, Hassan** başka bir yerleşim yerini yerle bir etmişti. Hassan ilk başta kırk bin askerle baskınlara çıkmıştı. İşgal ettiği yerlerden de ayrıca devşirme askerler yanına almıştı. İşte bu kadar güçlü ordu, kadının yönettiği askerler tarafından hezimete uğratılır. Bu arada Hassan, **Abdülmelik b. Mervan**'a, 'Buradaki insanların sonu gelmez, bunlar çok fazla. Bir topluluk gider yerine başkası gelir ne yapalım?' diye bir mektup yazar. Sonuçta gelen takviye kuvvetlerle bir daha kadının üzerine gider.

Ne yazık ki, kadının yanında bırakıp himaye ettiği **Halid** adındaki Müslüman kişi ona ihanet eder; bir nevi casus gibi Müslümanlar için bilgi toplayıp aktarır. Kadının burada yanlış yaptığı belli (belki insanlığından). Kadın, saçlarını tarayıp göğüslerine bırakan biriymiş. Onun kadar Afrika'da ve hatta diğer coğrafyalarda İslam ordusuna karşı ayakta duran, ilk rauntta galip gelen bir örnek yok. Hem giyim ku-

şamı modern, hem de adeta bir devlet başkanı. Peki, İslam dünyasında böyle bir kadın örneği var mı yada soruyu şöyle soralım: Kadın özgür mü, insandan sayılır mı?

Nedense İslam tarihçileri bu hükümdar kadının ismini pek anmamışlar kaynaklarında; sadece Hıristiyan kadın diye geçer. Ancak tarihçi **İbni Haldun** isminden söz eder. Adı, **Dehiba** veya **Dehiya** diye geçiyor. Kaynaklarda kadının yüz yıldan fazla yaşadığı, 35 yıl da yöneticilik yaptığı ifade edilmektedir.

Bu arada Berberiler Hassan'dan aman dilerler/bize karışma diye. Hassan, bir şartla aman veririm: Bana 12 bin mücahit/savaşçı vereceksiniz; yoksa sizi affetmem der. Onlar bu şartı kabul ederler/etmek zorundalar tabii ki. Bu olay Hicri 82'de Ramazan ayında meydana gelir. Daha sonra Hassan Keyrevan'a çekilir. En son Mısır valisi Abdülaziz b. Mervan Hassan'ı yanına çağırıp görevden uzaklaştırır.

Abdülaziz ile Abdülmelik kardeştir. Abdülmelik halife, Abdülaziz ise Mısır valisi. Hassan, baskında ele geçirdiği altın, mücevherin bir kısmını testilere doldurup saklar. Başka ne varsa getirir, A. Aziz'e teslim eder. Teslim edilenler arasında Berberilerden ve Rumlardan seçme **200 cariye** de vardır. Bazı rivayetlere göre A. Aziz'e **600** cariye teslim etmiş.[297]

Hassan'ın **200** cariyeyi Abdülaziz'e takdim ettiğini, yine o yönetici kadının **80** kişiyi esir alıp daha sonra serbest bıraktığını, onlardan sadece Halid adında birini yanında bırakıp onu himaye ettiğini ve adamın en son kadına ihanet ettiğini **İbni Haldun** ile **Nüveyri** yazmışlardır. Aslında ilk yazan **Ebu-l Kasım b. Abdilhakem**'dir (h.187-256). Hatta bu yazar şunu da belirtir: Bu seçme iki yüz cariye içinde öyle

---

297 İbni Abdi-l Hakem, Fütuhu Mısır ve Ahbarüha, s. 132-145.

güzelleri vardı ki, o günkü şartlarda 1000 (bin) dinara (altın para) piyasada satılırdı, diyor.

Sadece bir yerleşim yerine yapılan baskında ele geçen altından her bir kişiye ganimet olarak **iki yüz dinar** düşer. Ayrıca atlı olan askerler üç pay alır. Adam diyor ki: Bana **altı yüz dinar** düştü. Ben onunla kendime bir cariye satın aldım. Bu baskına katılanların sayısı **bin.** Her birine iki yüz dinar altın düştüğüne göre; toplam iki yüz bin dinar altın tutar. Atlıların payını da hesaplamıyorum.

Hassan b. Numan daha sonra sakladığı altın ve mücevheratı alıp Velid b. Abdülmelik'in yanına gider (Abdülaziz, Velid'in amcasıydı), 'O kadar savaşlar kazandım beni görevden aldı' diye Abdülmecit'i ona şikâyet eder ve o altınları Velid'e verir. Velid hayret eder, bu adam ne kadar da iyi ve sağlam biri diye ona dua eder ve sana yardımcı olayım git görevine devam et der; ancak Hassan kabul etmez. Bu bilgileri **Belazuri** de (h.279.ö) kısmen işlemiştir.[298]

Görevden alma nedeni kitaplarda şöyle belirtilir: Hassan Şam'dan Mısır'a geçtiği zaman Abdülaziz ona, sakın Trablus'a baskın yapmayasın diye öneride bulunur/emir verir; ama Hassan onu dinlemez/o bölgeye girer. Trablus'a sakın girme derken; savaş sahası geniş olmasın, riskli olur demek istemiş. Görevden alma nedeni bu. Şu da olabilir: Belki adam orda güç kazanır, bağımsızlık ilan eder diye korkmuş da olabilir.[299]

---

298 a-El-Beyan, Ebü-l Abbas Ahmet b. Muhammed Azari (h.712.ö), c. 1/60-66.
b-Nüveyri, Nihayetü-l Ereb, c. 24/20.
c-Belazuri, Futuhu-l Büldan. s. 320.
d-İbni Haldun Tarihi, c. 7, s. 12-13.

299 Kindi; Kitabü-l vülat ve Kitabü-l kudat, s. 67.

Musa'nın Afrika'daki uygulamasını, tarihçi ve Kur'an yorumcusu (müfessir) **İbni Kesir**'den dinleyelim:

Abdülmelik daha önce onu Basra'da halktan toplanan haraç için görevli memur olarak tayin etmişti. Bu adam orada bazı haraçları çalmış/yolsuzluk yapmıştı. Yönetim bunu fark edince kaçıp Mısır valisi Abdülaziz'e sığınmış, çaldıklarından bir miktar da ona vermişti. Abdülaziz Musa'yı da alıp ikisi Şam'a Abdülmelik'in yanına gelirler. Abdülmelik Musa'ya **100 bin dinar** (altın para) borç çıkarır. Bunun yarısını A. Aziz öder ve ikili dönüp Mısır'a giderler. Şu da var ki, Muaviye bir ara onu Kıbrıs'a da göndermişti. Orada Magusa ve başka kalelerin yapımında görev almıştı. Mısır'a dönünce Abdülaziz onu Afrika'nın askeri sorumlusu olarak görevlendirir. İlkin Kuzey Afrika'da Zeğvan denilen yerleşim yeri üzerine **beş yüz kişilik** bir silahlı grup gönderir ve orası alınır. Bu baskında, kadın çoluk çocuk toplam **on bin** esir alınır.

Musa'nın yanında bir de savaşçı iki oğlu varmış: Mervan ve Abdullah adlarında. Bunları Afrika'nın değişik bölgelerine baskınlara gönderir. Çoğu kadın ve çocuklar olmak üzere; her biri **yüzer bin** esir alır. Bu baskında toplam olarak ele geçen esirlerin beşte biri **60 bin**. Bu kadar esir aldıklarını Abdülaziz'e iletir. Meğerki kâtip 60 bin esir yerine yanlışlıkla **30 bin** yazmış. Buna rağmen A. Aziz bu rakamı görünce inanamayıp Musa'dan, **'Bu kadar insanı nasıl esir almışsınız?'** diye açıklama ister. Musa tekrar ona bildirir: Kâtip yanlışlık yapmış; üstelik otuz değil; altmış bin esir size (devlete) düşer diye cevap verir. Bununla hem A. Melik hem de A. Aziz sevinç duyarlar.

Musa ve ordusu daha sonra **Secume** denilen yere baskın yapar, onları teslim alırlar, liderlerini de öldürürler. Esir alınanlardan **altı yüz** kişiyi kılıçtan geçirirler. Çünkü daha önce Müslümanlar oraya baskın yapmışlardı ve Ukbe adında yöne-

tici bir Müslüman onlar tarafından vurulmuştu. Bu altı yüz kişi ona bedel olarak katledilir. Daha sonra **Hevvare**, **Zenate** ve **Kütame** adlı yerleşim birimlerinin üzerine giderler. Bunlardan bir kısmını öldürürler, **beş bin** kadınla çocuğu esir alırlar.

İslam ordusu Mağrib'i (Tunus, Cezayir, Fas ve Batı Sahra) işgal eder. Burada ele geçen malın/talanın haddi hesabı yoktur. Ayrıca Endülüs'e de yönelirler. Burada var olan mal, altın, kıymetli cevher ne varsa hepsini toplarlar. Binlerce kadın ve çocuk esir alınır. Adamın biri Müslümanlara bir de bazı hazinelerin yerlerini gösterir. Bunlardan çok kıymetli cevherler çıkarırlar.

Toplam olarak **230.000** kadın ve çocuk ele geçirilir. O cephede bulunmayan Müslümanlar bunu duyunca; bu kadar insanı nasıl ele geçirmişler diye inanamazlar. Hatta, mümkün değil, bu adam ahmak mıdır ki bu abartılı iddiada bulunur, derler.

Musa için, onun kadar mal, mücevherat ve cariye ele geçiren olmamıştır, denilir. Şu da var ki, ele geçen mücevherat, kıymetli eşyalar o kadar çokmuş ki, arabalarla taşımak zorunda kalmışlar (yani hayvanlar çekemiyormuş).

Bir de Musa b. Nusayr'ın topal olduğu, savaş konusunda uzman biri olduğu kaynaklarda anlatılır. Hatta bu talanlarda Hz. Süleyman'ın hazinelerini de ele geçirdiği belirtilir. Bunlar 16 küp altın, gümüş ve kıymetli cevherden ibaretmiş. İşin komik tarafı, bu kadar katliamcı olan bu insan için İslam tarihçileri, **'Afrika'ya sefer yaptığı zaman orada kıtlık varmış, bu adam dua edince onun duasından yağmur yağmaya başlamış'** diyerek bir taraftan da onu ermiş kişi olarak tanıtmışlardır.[300]

---

300 a-İbni Kesir, Bidaye, Hicri 97'inci yılı olayları bağlamında.
b-Zehebi, Siyeri A'lam, c. 4/496-500.

Yukarıda Musa b. Nusayr'ın bir bölgeden esir aldığı kadın, çoluk çocuktan **60 bin** kişiyi bildirdiğinde, A. Aziz'in rakamı abartılı bulup inanmadığını belirtmiştik. İbni Haldun daha farklı bir rakamdan söz eder. Musa, Sekuma bölgesini istila edince birçok esir, cariye ele geçirir ve Abdülmelik'e haber gönderir: Bu esirlerden **100 bin** (ki bu rakam toplamın 1/5'idir) sana/devlete düşer diyor. A. Melik inanamıyor; 'Yalan konuşursun, doğruysa zaten Müslümanların şenliğidir' diyor. Aslında bu rakamlar arasında çelişki yok. Bölgenin değişik yerlerini talan edip o insanları esir alırken; her bölgenin rakamı farklı olabilir.[301]

Şu da var ki, bu katliamlar Musa'ya kâr kalmaz. En sonunda çeşitli cevherler, hediyeler, kıymetli eşya ve en önemlisi de **otuz bin** kızı-kadını yanına alır, Şam'a getirir. Tüyler ürperten bir durum: Ne demek otuz bin esir kadın! Bunların ne kusuru vardı? Hele bunların Mısır'dan Şam'a gelmesi bile büyük bir sorun. Nasıl geldiler, yolda yiyecek-içecek, diğer ihtiyaçları nasıl karşılandı, bilinmez.

İşte bu güzel hanımlar hakkında zaman içinde halife olan Abdü-l Melik b. Mervan oğlu Hişam, Afrika'daki memuruna yazdığı mektubunda şöyle diyor: 'Musa b. Nusayr tarafından Abdülmelik'e getirilen kadınları kendisi çok beğenmiş. Yanında Berberilerin o harika kızlarından varsa bize de gönder. Onların dudakları, yanakları, parmakları, göğüsleri vb her organları harikadır…' der ve devam eder.[302]

Musa Şam'a geldiğinde Abdülmelik vefat etmiş, yerine kardeşi **Süleyman** geçmişti. Süleyman **Musa**'yı görevden

---

301 a-İbni Haldun tarihi, c. 6/139, dördüncü fasıl.
b-Ahmet b. Halid Nasıri (1897), el-istiksa', c. 1/152.

302 a-Dr. Muhammed Talibi (1921-2017, Tunus), Devletü-l Eğlebiyye, s. 40.
b-Muhammed b. Ahmet Ticani, Tuheftü-l Arus, s. 174, no: 382. Ebu-l Ferec'den alıntı.

alır, ona hiçbir yetki vermez; üstelik onu hapse atar, borçlu bile çıkarır. Sonunda öyle bir duruma düşer ki halktan yardım istemek zorunda kalır.[303] Hani derler ya kaderin cilvesine bak! Amr b. As o kadar fütuhat/katliamlar gerçekleştirdi ona kalmadı: Hz. Osman onu görevden aldı. Hassan b. Numan o kadar yerler aldı, katliamlar gerçekleştirdi; o da görevden alındı. Musa'nın durumu da işte az önce anlatıldığı gibidir.

---

303 a-İbni Esir, El-kâmil, c. 4/271, hicri 92 yılı olayları.
b-Nüveyri, Nihayetü-l ereb, c. 24/28.

XV. BÖLÜM

HZ. MUHAMMED'İN KADINLARA İLGİSİ

Hz. Muhammed pek çok kadınla evlenmiş, pek çok cariyesi olmuştur. Hepsinin de ayrı ayrı dikkat çekici hikâyeleri var. Birkaç örnekle izah etmeye çalışalım.

a) Hz. Muhammed ve Cevniye Hadisesi

Sunacağım olay ilk başta **Buhari**'de geçiyor. Sahabi Ebu Useyd (Malik b. Rabia) anlatıyor: Biz Hz. Muhammed'le beraber bir yere gittik. Sonunda gelip iki hurma bahçesi arasında oturduk. Hz. Muhammed bize, 'Siz şuraya oturun' dedi ve kendisi bahçeye girdi. O hurma bahçesinde Numan b. Şerahil'e ait bir ev vardı. Cevniye adında bir kadın oraya getirilmişti. O kadının beraberinde ebesi/dadısı da bulunuyordu. Hz. Muhammed onun yanına varınca, 'Kendini bana hibe eder misin?' der; kadın, 'Melike/kraliçe bir kadın kendini bir sokak adamına nasıl hibe eder?' diyerek çok sert tepki gösterir.

Hz. Muhammed kadını sakinleştirmek için elini uzatıp onun üzerine koymak ister; ancak kadın bunu kabul etmediği gibi; 'Senden Allah'a sığınırım/Allah beni senden koru-

sun!' diyerek daha da sertleşir. Onun bu tepkisine karşı Hz. Muhammed, 'Sen hakikaten sığınılacak yüce makama sığındın!' der. Sonra yanımıza gelip bana, 'Sen bu kadına bir-iki takım elbise ver, onu götür, ailesine teslim et' dedi.[304]

Buhari ve **Müslim**'de bu olayın başka bir anlatımı var; bu sefer Sehl b. Sa'd anlatıyor:

Hz. Muhammed'e bir Arap kadınından söz edilmişti (güzeldir diye). Kendisi, Ebu Useyd'e dedi ki: Kadına haber gönderin, Medine'ye gelsin. Ebu Useyd kadına haber yolladı ve kendisi Medine'ye gelip Beni Saide kalesine girdi. Hz. Muhammed çıkıp kadının bulunduğu yere geldi. O sırada başını aşağıya doğru eğmiş bir kadınla karşılaştı. Kendisi o kadınla konuşunca kadın, **'Senden Allah'a sığınırım'** dedi. Buna karşı Hz. Muhammed ondan vazgeçti.

Sonra oradakiler kadına dediler ki: Sen bu adamın kim olduğunu biliyor musun? Kadın, 'Hayır bilmiyorum' dedi. Onlar, bu Allah'ın peygamberidir; seni kendine eş olarak almak için yanına geldi, dediler. Kadın, ben Hz. Muhammed'e karşı böyle davrandığım için kendimi kötü hissederim, karşılığını verdi.

Anlatılan bunlar. Şu bir realitedir ki, Hz. Muhammed Medine döneminde sistemini kurunca; ortalama her yıl bir yeni kadınla dünya evine girmiştir. Bazen bir yıl içinde birden fazla kadınla evlenmiştir.[305]

Az önce geçti ki Hz. Muhammed kadına, **kendini bana hibe et** diye teklif sunmuştu. Bir kadının kendini Hz. Muhammed'e hibe etme fetvası Kur'an'da var zaten. Ahzab suresi 50'nci ayette geçiyor ki, mümin bir kadın kendini Hz.

---

304 Buhari, Talak 3/5255.

305 Bu konuda Kur'an'da Kadın ve Hz. Muhammed'in Hanımları adlı kitabımda detaylı bilgiler var.

Muhammed'e hibe ederse ona helaldir. Yani Hz. Muhammed mehir ücretini vermeden/bedava olarak onunla ilişkide bulunabilir. Devamında da, bir kadının kendini hibe etmesi ancak Hz. Muhammed'e mahsustur; başka Müslümanlara bedava kadın yoktur, diye geçer.

Öyle anlaşılıyor ki, Hz. Muhammed çok yakışıklı ve genç biridir diye kıza tanıtılıp onu bu şekilde oraya getirmişler. Kız Hz. Muhammed'i görünce küplere binmiş. Hz. Muhammed o sırada bakmış ki kızcağız havadis çıkarır, olay çevreye yayılır; hemen oradan çekilmek zorunda kalıp arkadaşlarına gelmiş ve adeta Allah belasını versin; gidin ona bir şeyler verin başımızdan defedin, diyerek konuyu bu şekilde kapatmak istemiştir.

Anlatılanlara bakılınca şu da düşünülebilir: Duymuş ki kızcağız çok güzel ve çevrede ailesi de önemli. Çünkü önemli bir ailenin kızı olmasaydı, ben melikeyim sen sokak insanısın demezdi. Kadına demişler, gel seni önemli biriyle tanıştıracağız. Kadın da gelmiş. Bir de bakmış ki karşısındaki bir piri fani! Kadın deliye dönmüş ve ona karşı az önceki sözleri kullanmış. Burada kadına bir oyun kurulduğu belli. Her şeyden önce bu olay Medine döneminde, dolayısıyla Hz. Muhammed'in son yıllarında meydana geliyor ve üstelik o sırada Hz. Muhammed'in hanımlarının sayısı 10'dan aşağı değil. Bu kadar hanımı olmasına karşı hâlâ kendine eş arayan bir Hz. Muhammed var karşımızda.[306]

Bazen de az önceki örneğin tersi oluyordu. Mesela; kadın Hz. Muhammed'i istiyordu; ancak o beğenmiyordu. Buna da bir örnek verelim.

---

306 a-Buhari, Eşribe, bab 30/5637.
b-Müslim Eşribe, no: 2007.

b) Bir Kadının Hz. Muhammed'e Evlilik Teklifi

Sunacağım örnek **Buhari**'de birçok yerde tekrar edilerek geçiyor. Anlatan Sehl b. Sa'd.

Bir kadın Hz. Muhammed'e, nefsimi sana hibe etmek için (evlilik için) geldim, dedi. Hz. Muhammed aşağıdan yukarıya doğru kadına bir baktı/gözden geçirdi, sonra başını önüne eğdi ve kadına, bugün kadınlara ihtiyacım yoktur, dedi. Kadın orada oturdu. Cemaatten biri ayağa kalkıp Hz. Muhammed'e, senin bu kadına ihtiyacın yoksa ikimiz evlenelim, dedi. Hz. Muhammed kadını o adamla evlendirdi.

Buhari'de deniliyor ki, kadın ona teklif sununca Hz. Muhammed baştan aşağı kadını gözden geçirdi ve sesini çıkarmadan başını önüne eğdi diye. Belli ki kadını beğenmediği için kabul etmemiş. Güzel olsaydı herhalde kaçırmazdı. Çünkü bu konuda onun deneyimi var. Mesela cariye olarak ele geçirdiği Safiye ve Cüveyriye başka şahıslara düşmüşlerdi. Hz. Muhammed bunların güzelliğini görünce arkadaşlarından aldı. Yani birini beğenmişse onu mutlaka almıştır. Bu örnekte kadını beğenmediği için başkasına veriyor.[307]

c) Ayşe ve Hafsa ile Sevde Yemani

Çarpıcı örneğimiz şöyle: Bir gün Hz. Muhammed'in eşlerinden Ebubekir ve Ömer kızları Ayşe ve Hafsa, evleri önünde oturup sohbet ederken o sırada **Sevde Yemani** adında genç bir hanım yanlarına gelir. Sevde hem fizik olarak gayet güzel, hem de giydiği elbise ancak özel günlerde kullanılan

---

307 Buhari: Vekâlet, bab 9/2310. Fedail'i Kur'an, bab 21/5029, bab 22/5030. Nikâh, bap 14/5087, 31/5121,
35/5126, 37/5132, 40/5135, 44/5141, 50/5149, 51/5150. Libas bölümü, bab 49/5871 ve Tevhid bab 21/7417.

tipten. Ayşe ve Hafsa onu bu şekilde görünce, Hz. Muhammed az sonra gelir; bize kıyasla bu parlayan kadını görürse niyeti bozulur, bunun için bir yol bulalım derler.

Bu ikili hemen planlarını kurarlar ve kadını, daha önce tandır yeri olarak kullanılan, içi toz dolu kirli bir yere gönderirler. Tahmin ettikleri tehlikeyi bu formülle atlatmış olurlar. Hatta kıza diyorlar ki, kendini deli ayağına vur: Hz. Muhammed seni görüp 'Kimsin?' diye sorarsa, sen de ki: Deccal gelmiş ben kaçıp bu depoda saklandım.

Burada şu söylenebilir: Efendim Hz. Muhammed'in iki eşi onun hakkında böyle düşünmüşse, kendisi ne yapsın! Hayır; böyle demekle konu kapatılamaz. Çünkü Ayşe ile Hafsa Hz. Muhammed'in en popüler, en genç ve okur-yazar olan hanımları. Onu çok iyi tanıdıkları için bunu söylüyorlardı. İnsan kendi yoldaşının huyunu bilmez mi? Eğer bu konuda Hz. Muhammed'in durumu farklı olsaydı bu tür kötü niyetler akıllarına gelmezdi.

Bir de Hz. Muhammed'in kadınlarla ilişkisi konusunda genel durumu göz önüne alındığında (Zeyd'in eşi Zeynep'i bin bir senaryo ile ondan alması, Safiye'nin güzelliğine hayran kalınca onu Dihye'den alması, Cüveyriye, Reyhane ve diğer hanımlarıyla ilgili hayat hikâyesine bir bütün olarak bakıldığında) tereddütsüz olarak şu söylenebilir ki: Şayet Ayşe-Hafsa kadını o hale getirmemiş olsalardı Hz. Muhammed muhakkak ona el koyardı.

Hz. Muhammed geldiğinde; bunlar kahkahadan kendilerini tutamaz hale gelirler. Soruyor, neler olmuş? Onlar ona kızı gösteriyorlar ve Deccal çıkacak korkusuyla oraya kaçmış diyorlar. Yani Hz. Muhammed'in gözünde aptal bir kız olarak takdim ediyorlar. Hatta bunu anlatan ravi şunu da belirtiyor: Kızın hem giydiği elbiseyi, hem de kendine yaptığı bakımı, ancak özel durumda Arap kadınları eşlerine

karşı yapardı. Mesaj gayet açık: Kızı bu planla Hz. Muhammed'den kurtarmak istemişler.

Az sonra sunacağım örnekte; ufak bir kız henüz sütten kesilmiş, Hz. Muhammed ise altmış yaşlarında ve '**Bu kız büyüdüğünde ben hâlâ yaşıyorsam onu nikâhıma alacağım**' diyor. Ayşe ve Hafsa anlatımından net anlaşılır ki, bunlar yangından mal kaçırır gibi kızı Hz. Muhammed'den kurtarmışlardır. Bunu anlatan da Hz. Muhammed'in hizmetlilerinden Rezine adındaki kadın.

Peki, Sevde Yemani olayını kimler kaynaklarına almışlar; bir de buna bakalım. Bunlar arasında **İbni Ebi Asım** (h.287.ö), **Ebu Ya'li** (h.308.ö), **Taberani** (h.360.ö), **Heysemi** (h.807.ö) -iki kaynağında işlemiş-, **Buseyri** (h.840.ö) -bu da kitabında iki yerde- ve **İbni Hacer Askalani** (h.852.ö) işlemişlerdir. Bunu işleyenler herhangi bir itirazda da bulunmamışlardır. Yani bunu anlatanlardan kimsenin, 'Kardeşim bu Hz. Muhammed kadın konusunda çok mu tehlikeliymiş ki onun hakkında en inanılmaz olaylar güvenilir İslami kaynaklarda anlatılıyor!' gibi eleştirel bir yaklaşımları olmamıştır. Çünkü inandıktan sonra insanın beyni kitlenir, itiraz edemez hale gelir.[308]

d) Hz. Muhammed'le Ümmü Habibe

Hz. Muhammed'in amcası oğlu (İbni Abbas) anlatıyor: Kız kardeşim Ümmü Habibe sütten yeni kesilmişti (yakla-

---

308 a-İbni Ebi Asım, el-Ahad ve'l Mesani, c. 6/208, no: 3438.

b-Ebu Ya'li, Müsned, c. 13/89, no: 7160.

c-Taberani, Mucem-i Kebir, c. 24/278, no: 706.

d-Heysemi, Beğiyyet-ü Raid, Nikah bölümü, bab 64, c. 4/578, no: 7684; Maksadu'l Aliyy no: 793, c. 1/351.

e-Buseyri, İthafu'l Hayre, Nikah bölümü, Üşreti Nisa 4/519, no: 4291 ve Edep, 7/508, no: 7412.

şık 2-3 yaşlarında). Bir ara kız Hz. Muhammed'in etrafında oynarken kendisi, **'Bu kız ergenlik çağına gelirse ve ben hâlâ yaşıyorsam onunla evleneceğim'** dedi. (O kadar tatlı bir kız ki Hz. Muhammed ondan etkilenmiş.) Ancak kız henüz çocuk iken Hz. Muhammed vefat etti. Bu kız büyüyünce Abdulesed oğlu Esved adındaki kişiyle evlendi. Bu çiftten Rızk adında bir erkek çocukla, Lübabe adında bir kız çocuk dünyaya geldiler, diyor İbni Abbas.

Peki, bu bilgi nerede geçiyor! İlk başta dört Sünni mezhepten birinin lideri olan **Ahmet b. Hanbel** (h.164-241), yine **Taberani** (h260-360), **Ebu Ya'li Mevsıli** (h.307.ö), **İbni Abdilberr** (h.463.ö), **İbni Esir** (h.630.ö), **Heysemi** (h.807.ö), **Askalani** (h.852.ö) ve daha sayamadığım birçok İslam âlimi bunu işlemişlerdir. Olayı kaynaklarında işleyenlerden uzunca bir listeyi dipnota ekliyorum.[309]

Bu âlimler de olayı yazarken, Hz. Muhammed bu yaştaki bir kız çocuğa nasıl böyle söyler demeleri gerekirken, tersine; acaba bu küçük yaşta Hz. Muhammed'i gören bir kız kaçıncı dereceden sahabi sayılır gibi gülünç şeyler üzerinde durmuşlardır. Bunu bu şekil anlatanın hele **İbni Hacer Askalani** gibi ünlü bir İslam âlimi olması daha da ilginç.

---

309 a-Ahmet b. Hanbel, Müsned, Ümmü'l Fadl binti Abbas rivayetleri bölümü, no: 27407.

b-Taberani, Mucem'i Kebir, c. 25/92, no: 238.
c-Ebu Ya'li el-Mevsıli, Müsned, c. 12/502, no: 7075.
d-Heysemi, Beğiyyet'ü Raid, Nikah, c. 4/507, no: 7456.
e-Mütteki el-Hindi, Kenzü'l Ummal, no: 34428.
f-İbni Hacer Askalani, İsabe, c.14/323, no: 12098.
g-İbni Esir, Üsdü'l Gabe, c. 7/301, no: 7406.
h-İbni Abdilberr, İstiab, no: 4134.
i-Ebu'l Ferec Esbehani, Mekatilü Talibin, s. 27-28.
j-Ebu Naim Esbehani, Marifet'ü Sahabe, no: 3970.
k-Ebu'l Kasım Esbehani, el-hücce fi beyani-l mahacce, c. 1/451, no: 287.
l-Zehebi, Siyer-i A'lam, c. 2118, no: 17, Fatma binti Esed başlığı altında.

e) Kör Adamın Hikâyesi

Anlatan Hz. Muhammed'in hanımlarından Ümmü Seleme: Benimle Hz. Muhammed'in diğer eşlerinden Meymune Hz. Muhammed'in yanındaydık. Kör/görmeyen İbni Ümmi Mektum yanımıza geldi. O sırada Hz. Muhammed bize, '**Ondan örtününüz/yani onu görmeyiniz**' dedi. Biz de, adam âmâ değil mi, o bizi göremez ve tanıyamaz, dedik. Hz. Muhammed, '**Peki, siz de âmâ mısınız, onu görmez misiniz?**' dedi.

Bu hadisi, mezhep lideri Ahmet b. Hanbel, altı hadis âliminden Ebu Davud, Tirmizi ve Nesai, ayrıca Taberani, İbni Hibban ve Tehavi de aktarmıştır, herhangi bir itirazları da olmamıştır.[310]

Hz. Muhammed yaşlı olduğu halde bir düzine kadar genç kadını alıyor, el âlemin hanımlarıyla konuşabiliyor, hatta baş başa kalabiliyordu; ama kendi hanımlarına da böyle davranıyor; 'Kör bir adama bile bakmayın' diyordu.

Ayşe'nin **Müslim**'de geçen şöyle bir sözü var: Adamın biri Hz. Muhammed'den sordu: İnsan cinsel ilişkide bulunup da orgazm olmuyorsa acaba boy abdesti gerekir mi? Hz. Muhammed o sırada beni işaret ederek, '**İşte benimle Ayşe cinsel ilişkide bulunurken orgazm olmadan kalkıyoruz ve buna rağmen boy abdesti alıyoruz**' dedi. Hz. Muhammed'in

---

310 a-Ahmet b. Hanbel, Müsned, Ümmü Seleme rivayetleri bölümü, no: 27072.

b-Ebu Davud, Libas, bab 34/4112.

c-Tirmizi, Edep 29/2778.

d-Taberani Mucemi Kebir, c. 23/302, no: 678.

e-Nesai, Sineni Kübra, Üşreti Nisa, bab 95/9197-98. Burada dipnotta ayrıca Tehavi'nin aktardığı belirtiliyor.

f-Askalani, Telhisu-l habir, c. 3, Nikah bölümü, bab 12/1588. Buradaki dipnotta İbni Hibban'ın da aktardığı belirtiliyor.

böyle bir ifadesi de var. Bunu şunun için yazdım: Gerçekten kadınlara olan ilgisi sadece psikolojik miydi?[311]

f) Cariye Marya Kıpti'nin Başına Gelenler

Bu kadıncağız henüz **15-20** yaşlarında iken İskenderiye (Mısır) kıralı Mukavkıs onu cariye olarak Hz. Muhammed'e hediye eder. Kadının kendisi aslen Habeşistanlı bir Hıristiyan'dır. Bunlar birleştiği sırada Hz. Muhammed **61** yaşlarındaydı. Kaldı ki o sırada bunun dışında kendisinin yaklaşık on hanımı da vardı. Bu olay, hicri sekizinci yılında gerçekleşir. Başka bir ifadeyle Hz. Muhammed ölümüne yaklaşık iki yıl kala bu kızcağızla dünya evine girer.[312]

Kızın annesi Rum asıllıymış. Kız çok güzel, beyaz tenli ve uzun saçlı biri olarak tanıtılmış kaynaklarda. Onun ne kadar güzel olduğu şundan da anlaşılır: Bir devlet başkanı herhalde kalkıp çirkin bir kızı başka bir hareketin liderine hediye olarak göndermez.[313]

Gelelim kadıncağızın başına gelenlere... Bu hadiseyi aktaran sahabilerin sayısı fazla; hepsinden zaten ayrı ayrı örnekler sunacağım. Bir de bunun işlendiği kaynaklar İslam'da güvenilir olan kaynaklardır. Hatırlatmak isterim.

1) Hz. Ali Anlatıyor:

Birçok kaynakta farklı versiyonlarla anlatılan hadiseyi, **Bezzar**'ın (h.292.ö) aktarımını baz alarak sunuyorum.

Hz. Ali kendisi anlatıyor: Marya Kıpti'nin amcasının oğlu sıkça onun yanına giderdi. Halk arasında; adamın Marya ile cinsel ilişkide bulunduğu dedikodular yayılmıştı. Bunun üze-

---

311 Müslim, Hayız bölümü, 22/350.

312 İbni Sa'd, Tabakat, c. 10/201, no: 4983, Belazuri, Ensab 2/87.

313 Belazuri, Ensabu-l Eşraf, c. 2/86.

rine Hz. Muhammed bana, '**Al şu kılıcı, git, şayet o adam Marya'nın yanında ise boynunu vur**' dedi. Ben de, '**Emrindeyim, gerekeni yaparım**' dedim ve kalkıp gittim. Oraya varınca baktım ki adam Marya'nın yanındadır. Elimdeki çıplak kılıcı görünce korkudan dışarı çıkıp bir hurma ağacına doğru gitti ve orada -köpek işer gibi yapıp- bir bacağını kaldırdı.

O sırada baktım ki onun tenasül organından bir eser yok. Bu yüzden ona karışmadan Hz. Muhammed'in yanına gelip olup bitenleri anlattım (adamı öldürmediğimi söyledim). O da bunun üzerine, Allah'a şükürler olsun ki bu olaydan bu şekilde kurtulduk, dedi. Bir de bu arada şunu söyledi: Olayı gözleriyle gören tabii ki görmeyenden daha fazla gerçeğe vakıf olur/yani sen gittin gözlerinle gördün, seninki daha doğrudur/makbule geçer, dedi.

Peki, Hz. Ali'nin bu anlatımı nerede geçiyor, kaynaklar sağlam mı? Bir de buna bakalım.

Buhari bu rivayeti, sansür kullanarak işlemiştir: Hz. Ali'nin, 'Hz. Muhammed beni çağırdı, ben de buyur, emrin olur dedim. O da, olayın göreni, görmeyeninden daha fazla gerçeğe vakıf olur dedi' kısmını yalnız almış. Peki, sormazlar mı Ali'yi niçin çağırdı, olay neydi ki Hz. Muhammed, gören görmeyenden daha fazla sağlam bilgiye sahiptir demiş olsun. Görüldüğü gibi **Buhari** asıl hadiseyi yazmamış. Ancak ilk İslam tarihçisi İbni İshak (h.80-151), ilk hadis âlimlerinden **Ebubekir Bezzar** (h.292.ö), Kur'an yorumcusu ve tarihçi **Taberi, Ebu Naim Esfehani** (h.430.ö) olayı tam olarak işlemişlerdir. Evet; Hz. Ali rivayeti böyledir.[314]

---

314 a-Buhari: Tarih-i Kebir, 1/177, no: 538, Muhammed b. Ömer b. Ali başlığı altında.

b-Bezzar, Müsned, c. 2/237, no: 634.

c-Ahmet b. Hanbel: Müsned, Hz. Ali rivayetleri bölümü no: 628.

d-İbni İshak, essiretü-n-nebeviyye, s. 289.

e-Taberi Tarihi, c. 3/172.

2) Enes b. Malik Anlatıyor:

Bilindiği gibi bu sahabi Hz. Muhammed'e on yıl yaverlik yapmış, onun ev işlerini, aile durumunu en iyi bilen biri. Konuya ilişkin şunları anlatıyor:

Bir adam Hz. Muhammed'in cariyesiyle (Marya Kıpti) cinsel ilişkide bulunmakla itham ediliyordu. Bunun üzerine Hz. Muhammed Hz. Ali'ye, '**Git onun boynunu vur!**' dedi. Ali o adama giderken bakıyor ki kendisi bir kuyunun içinde serinleniyor. Ona, 'Çık kuyudan' diyor ve elinden tutup çıkarıyor. O arada bir de bakıyor ki adamın tenasül organı yok. Enes devam ediyor: Hz. Ali öldürmekten vazgeçip Hz. Muhammed'in yanına geldi, adamın tenasül organının olmadığını, bu yüzden infaz etmediğini söyledi.

Enes'in Müslim, mezhep lideri Ahmet b. Hanbel ve Muhibbüddin Taberi kaynaklarında geçen rivayeti böyle.[315] Bazıları şunu da ilave etmişler: Halk, Marya ile o erkeğin ilişkisi hakkında, **'Bir ilc başka bir ilce binmiştir'** diyormuş. Affedersiniz! Sanki bir ayı bir ayıya binmiştir der gibi. İbni Sa'd ve Taberani bu şekilde aktarmışlardır.[316]

3) Hz. Ayşe Anlatıyor:

Marya Kıpti Hz. Muhammed'e cariye olarak hediye edilmişti. Onunla birlikte bir amcası oğlu da gelmişti (Hz. Muhammed'e köle olarak). Sonunda kadın hamile kaldı. Hz. Muhammed, ona hizmet etsin diye kadını amcası oğluna bıraktı (kadının dilini bildiği için). Bu arada iftiracılar başladı-

---

315 a-Müslim, Tövbe bölümü, bab 11/2771.
b-Ahmet b. Hanbel, Müsned, Enes bölümü, no: 14034.
c-M. Taberi, Semt-ü Semin, s. 237.
316 a-İbni Sa'd, Tabakat, c. 10/203, no: 4983.
b-Taberani, Mucemi Evsat 4/89, no: 3687.

lar dedikoduya: Hz. Muhammed'in çocuğu yok, çocuğa hasrettir. Bu yüzden başkasından olan çocuğa sahip çıkıyor, dediler. Marya'nın sütü pek yoktu/yetmiyordu çocuğa. Bu yüzden Hz. Muhammed süt için ona koyun ayırdı. Bir gün çocuğu Hz. Muhammed'in yanına getirdiler. O sırada benden, 'Çocuğu nasıl buluyorsun?' diye sordu. Ben de, koyun sütü içen güzelleşir/yani çocuk güzeldir dedim. **'Bana benziyor mu?'** diye sordu. Ben de tıpkı diğer kadınların yaptığı gibi bunu kıskandım ve **'Sana benzemiyor'** dedim.

Bu arada kadının o adamla cinsel ilişki yaşadığı olayı halk arasında yayılınca; Hz. Muhammed, Ali'ye, '**Şu kılıcı al, git Marya'nın amcaoğlunu nerede bulursan boynunu vur**' dedi. Ali gittiği sırada adam bir hurma ağacına tırmanıp hurma topluyormuş. Hz. Ali'nin elinde kılıç görünce korkudan üzerindeki elbise/fistan düşer. Ali o arada bakar ki onun tenasül organı yok (bu yüzden adama bir şey yapmadan geri döner). **Ayşe**'nin aktarımı da böyle.[317]

4) Abdullah b. Amr b. As Rivayeti:

Bir gün Hz. Muhammed Marya'nın yanına giderken bakıyor ki onunla beraber Mısır'dan gelen adam da kadının yanında. Bu adam sıkça Marya'ya uğrayınca Hz. Muhammed şüphelenir, kalbine olumsuz şeyler gelir (onunla cinsellik yaşamış olabilir diye). Oradan dönünce yolda Ömer'le karşılaşır. Ömer, Muhammed'in üzgün olduğunu yüzünden fark eder ve sorar: Hayırdır, niye üzgünsün? Kendisi, 'Marya'nın yanında o adamı görünce moralim bozuldu!' der. Ömer hemen kılıcını alır, Marya ile o adamın yanına gider.

Adam Ömer'in haline ve elindeki kılıca bakınca korkar ve hemen elbisesini açıp mahrem yerini Ömer'e gösterir.

---

317 Hakim Nisaburi, Müstedrek, Marifet-ü Sahabe bölümü, c. 4/39-40, no: 6821 ve 6824.

Ömer bakar ki, adamın tenasül organı yok. Bu yüzden ona bir şey yapmadan doğruca Hz. Muhammed'e gelip olup biteni anlatır. Hz. Muhammed de, bana Cebrail geldi, hem Marya hem de adam suçsuzlar, kadının çocuğu da bendendir dedi, teyit etti, der. Cebrail ayrıca bana, çocuğun ismi de İbrahim olsun, senin lakabın da Ebu İbrahim (İbrahim'in babası) olsun dedi, diyor.[318]

Konuya ilişkin daha ilginç bir rivayet sunayım: İlk dönem tarihçilerinden **Ebu-l Kasım İbni Abdilhakem Mısri** (h.187-257) şunları aktarıyor: Marya ile birlikte Mısır'dan gelen adam, Marya'ya gider, ona hizmet ederdi. Bu arada dedikodulara meydan vermemek için/ kimse yanlış anlamasın diye tenasül organını bilerek kökünden kesmişti, diyor.[319] Görüldüğü gibi Hz. Muhammed'in namusuna halel gelmesin diye neler uydurulmuş neler...

Buraya kadar zina ile itham edilen erkek hakkında bilgi sundum; peki ya kadının durumu? Çünkü eğer zina söz konusu ise ceza tek taraflı olmamalı. Kadın hakkında da bir şeyler yapılmalı. Bu konuda **Hz. Ali**'yi dinleyelim:

Hz. Muhammed'in bir cariyesi (isim belirtmiyor; ama Marya'dan başka da böyle bir örnek yok) zina yapmıştı. Hz. Muhammed bana, git ona had cezası ver dedi, ben de gittim; ancak ceza vermeden geri dönüp Hz. Muhammed'e, **'Kadıncağız henüz doğum yapmış, kanaması var, bunun için ceza uygulamak istemedim'** dedim. O da bana, kanaması bitince cezayı uygula, dedi.

Bu anlatım altı hadis kaynağından Müslim, Ebu Davud, Tirmizi ve Nesai'de geçiyor. Ayrıca mezhep lideri Ahmet b.

---

318 a-İbni Hacer Askalani, el-İsabe, c. 5/518, no: 7579.
b-İbni Kayyim Cevziye, Revdatü-l Mühibbin, s. 415.

319 İbni Hacer Askalani, İsabe, c. 5/518, no: 7579.

Hanbel bunu Müsned'inde altı defa işlemiştir. Burada önemli bir detay var: Hz. Muhammed bilmiyor mu ki kadın doğum yapmış, kanaması var! Cariyenin cezası, hür kadının yarısı kadardı. Yani 50 kırbaç. Demek ki, belki kadın buna dayanır diye düşünmüş. Her ne ise; bu da garip bir durum ama sağlam kaynaklarda böyle anlatılıyor.[320]

Peki, bu olup bitenlerden sonra oluşan kanaat ne? Olayı anlatan sahabiler çok: Hz. Ali, Enes b. Malik, Hz. Ayşe ve Abdullah b. Amr b. As. Diğer yandan, İslam'da sağlam kabul edilen kaynakların başında gelen **Buhari**, **Müslim** ve ilk İslam tarihçilerin eserlerinde anlatılmakta. En önemlisi de, Hz. Muhammed'e Marya hediye edildiği zaman kendisi 60 yaşlarındaydı ve yanında 16 yaşında olan Ayşe (Ebubekir kızı), 17 yaşında Safiye, 22 yaşında Cüveyriye, 24 yaşında Hafsa (Ömer'in kızı), 30 yaşında Ümmü Habibe (Ebu Süfyan kızı), 37 yaşında Zeynep binti Cahş (Zeyd'den aldığı kadın), 32 yaşında Ümmü Seleme, 39 yaşında Meymune vardı. Bunların hepsi de genç, hamile kalabilir yaşlardaydı.

Bu durumda insanların kafasında şu soru dolaşıyordu: 'Bunların hepsi hamile kalacak yaşlardaydı. Peki, bunlardan hiçbirinin Hz. Muhammed'den hamile kalmaması, Marya'dan olan çocuğun başkasından olduğunu teyit etmeye yetmez mi?' diyorlardı.[321] Efendim tenasül organı yok-

---

320 a-Müslim, Hudud başlığı altında, bab 7/1705.
b-Ebu Davud Hudud, bab 33/ 4473.
c-Tirmizi, Hudud, bab 13/1441.
d-Nesai, Sünen-i Kübra, Recm bölümü, bab 28/7229.
e-Ahmet b. Hanbel, Müsned, Hz. Ali bölümü, no: 679, 736, 1137, 1138, 1142 ve 1231.

321 Bu konuda daha fazla bilgi sahibi olmak için, 'Kur'an'da Kadın ve Hz. Muhammed'in Hanımları' adlı kitabımda geniş bilgi ve kaynaklar var, oraya bakılabilir.

muş da veya varmış; ancak adam sıkça Marya'nın yanına gidip ona hizmet ettiği için insanların kalbine yanlış şeyler gelebilirmiş de bu yüzden adam kendi organını bilerek kesmiş gibi gülünç laflar kimseyi ikna etmiyordu.

Kadı İyad (h.544.ö) şöyle bir savunma yapmış: Hz. Muhammed'in Ali'ye, git adamın boynunu vur demesinin iki nedeni muhtemeldir. Biri, Hz. Muhammed o adama, 'Marya'nın yanına gitme' demiş; ancak adam gitmiş. Hal bu iken emre itaatsizlikten katli vacip olmuş. Bir diğer neden de, Hz. Muhammed'e herhangi bir şekilde eziyet vermiş olabilir. Hz. Muhammed'e eziyet vermenin cezası zaten ölümdür, diyor. **Kadı İyad**, buna benzer birçok saçma sapan yorumlarda bulunmuştur. Hulasa; bilgilerden şu ortaya çıkıyor ki, kadın o adamla yatmış ve hamile kalmış olabilir. Zaten birlikte İskenderiye'den gelmişlerdi ve aynı dili konuşuyorlardı. Bu durumda öne sürülen savunma yöntemleri yetersiz kalmaktadır.[322]

g) Hz. Ayşe'den İlginç Bir Olay

Sunacağım hadise birçok kaynakta geçiyor; toplu halde özetliyorum. Anlatılır ki, bir yılan veya cin hep alışmış Hz. Ayşe'nin yanına geliyormuş/onu izliyormuş. Bir gün Ayşe kalkıp onu öldürmüş. Daha sonra, 'Ey Ayşe! Öldürdüğün bir Müslümandı. Sen neden öldürdün?' diye rüyasında uyarı almış. Ayşe, 'Eğer Müslümansa neden Hz. Muhammed'in hanımlarının yanına gelir?' karşılığını vermiş. Ona denilmiş ki: 'Sen çıplak değildin ki, senin üzerinde giysin vardı/gelmişse ne olmuş?'

Ayşe bu rüya üzerine kalkmış, 12 bin dirhem (o günkü gümüşten para birimi) sadaka vermiş. Kimi rivayetlere göre

---

322 Kadı İyad, İkmalü-l muallim, Tevbe bölümü, bab 11/2771, c. 8/302.

de adamlarına para vermiş, bunlar gidip Yemen'de 40 köle satın almış ve Ayşe adına azat etmişler. Bu olay hadis kaynaklarına, tefsirlere, siyer ve tarih kitaplarına konu olmuş. Mesela **Kurtubi** kendi tefsirinde iki ayrı yerde bunu işlemiş; kitabını tahkik eden **Usame b. İbrahim**, hadisin isnadı sahihtir diye ayrıca not düşmüştür.

Ebu Şeyh Esbehani (h.274-369) de bunu işlemiş. Kitabını tahkik eden **Mübarekfuri** ayrıca, bunu aktaran tüm kişiler güvenilirdir notunu da eklemiştir. **Bedrettin Şibli** de (h.769.ö) bu hadiseyi aktarmıştır.[323] Yine aynı rivayeti hadis âlimi **İbni Hacer Askalani** (h.773-852), **Esfehani** (h.430.ö), **İbni Hazm** (h.456.ö), **İbni Abdilberr** (h.463.ö) ve **Heysemi** (h.807.ö) de işlemişlerdir. **Zehebi** (h.748.ö) bununla ilgili kitabında bir iki rivayet sunmuştur.[324]

Bundan sonrası önemli: Önce bir ayeti hatırlatmakla başlayalım ki tam anlaşılsın. Ayet şöyledir: 'Allah Resulüne rahatsızlık vermeniz ve kendisinden sonra hanımlarıyla evlenmeniz ebediyen söz konusu olamaz. Çünkü bu, Allah katında büyük bir günahtır.' (Ahzab suresi 53'üncü ayetin son bölümü.)

Hz. Muhammed 60 yaşlarında olmasına rağmen; Medine döneminde neredeyse ortalama her yıl yeni bir kadınla dünya

---

323 a-Ebu Şeyh Esbehani, Kitabu-l Azame, s. 1654, no: 1097.
b-Şibli, Âkamü-l Mercan, s. 63.
c-İbni Ebi Şeybe, Musannaf, Rüya bölümü, c. 10/137, no: 31136.
d-Kurtubi tefsiri, Bakara suresi, ayet 36, c.1/317 ile c. 16/215, Ahkaf suresi, ayet 29 açıklamasında.

324 a-Heysemi, Beğiyyetü-l Bahis, s. 485, bab 7/419, Kitab-ü Seyd ve zebaih bölümünde.
b-İbni Abdilberr, Temhid, c. 11/118.
c-Esfehani Ebu Naim, Hüliyyetü-l evliya, c. 2/49.
d-İbni Hazm, Muhalla, c. 10/394.
e-Zehebi, Siyer-i A'lam, c. 2/196.
f-İbni Hacer Askalani, Metalib-i Aliye, c. 10/667, no: 2378.

evine girmiştir. Nikâhına aldığı bu gencecik kadınların ihtiyaçlarını karşılayamadığı gibi; üstelik de **ölürsem benden sonra hayat boyu siz başkalarıyla evlenemezsiniz** diye yasak koyar. Vefat ettiğinde bu kadınlar az önceki ayetin engeline takılıp evlenemezler. Oysa onlar da insandı, onlar da yalnız bir sefer dünyaya gelmişlerdi; onların da yaşama hakları vardı.

Hz. Muhammed vefat ettiğinde düğünü yapılmamış nişanlısı bile vardı. Yukarıda **Kayle binti Kays** hikâyesi geçti. Kendisi vefat edince Ebu Cehil oğlu (ki Müslüman olmuştu) İkrime bu kadınla evlenir. Ebubekir karar alır ki, ben evlerini onlar üzerine yakarım. Ona derler ki, o kadın Hz. Muhammed'in eşi olmamış, onunla yatmamış. O sadece nişanlısı. Onun için evlenebilir. Yani Ebubekir'i zorla durdurmuşlar. Bunu hem **Taberi**, hem de **İbni Kesir** Ahzab suresi 53'üncü ayetin açıklamasında işlemişlerdir.

Hz. Muhammed'e durup dururken bu ayet (benden sonra eşlerimle kimse evlenemez ayeti) gelmemiştir. Arkadaşlarından Talha b. Ubeydullah (ki Hz. Muhammed ona cennet müjdesini vermişti), **Hz. Muhammed ölürse ben onun eşi Ayşe ile evleneceğim,** der. Bu söz Hz. Muhammed'e ağır gelir. Bunun üzerine hemen, **'Hz. Muhammed ölse de kimse eşleriyle evlenemez'** ayetini açıklar. Taberi, İbni Kesir, İbni-l Cevzi, Suyuti gibi Kur'an yorumcuları tefsirlerinde bunu işlemişlerdir.

Hz. Muhammed'e kadın alma konusunda Kur'an'da ardına kadar imkân sunulmuş; kadınları hakkında da bu kadar disiplin ayetleri indirmiş. Mesela tanrı bir yerde Hz. Muhammed'in kadınlarını tehdit ederek/korkutarak, **'Eğer Hz. Muhammed sizi boşarsa onun rabbi ona sizden daha hayırlı kız ve dullar nasip eder'** diyor. Peki, ne gerek var bu tehdide?[325]

---

[325] Tahrim suresi ayet 5.

Ahzab suresinde yine Hz. Muhammed'in hanımlarına yönelik tehdit içerikli ayetler de var. Ey peygamber hanımları diye isimleriyle hitap ediliyor ve 'Sizden kim açık bir hayâsızlık ederse bunun cezası iki kattır (Hz. Muhammed eşleri olduğunuz için). Ey peygamber hanımları! Sizler diğer kadınlar gibi değilsiniz. Eğer Allah'tan korkarsanız, cazip bir sesle yabancı erkeklere hitap etmeyin (seslerine bile müdahale ediyor tanrı). Evlerinizde oturun, eski dönem kadınları gibi açılıp saçılmayın, süslenip dışarı çıkmayın...'[326] deniliyor.

Ne diyelim; kendisine ardına kadar imkân, kadınlarına da ardına kadar yasak ve bunun adı tanrı buyrukları!

İşte Hz. Muhammed'in ölümünden sonra resmi olarak bu gencecik kadınlar evlenemeyince; ellerinde sadece gayri meşru yöntemler kalır (eğer başarabilmişlerse). Ben kimseyi suçlamam; ancak yukarıdan beri anlatılanlardan net olarak anlaşılan şu: Hz. Ayşe kendine bir erkek ayarlamış; ancak bu durum deşifre olmuş, kimileri bunu fark etmiş. Ayşe'nin başına bir şey gelmesin diye; çareyi o adamı yok etmekte bulmuş ve adamlarını çağırıp onu infaz ettirmiştir.

Neymiş; Ayşe bir cin/ bir yılan öldürmüş de sonra ona demişler ki bu bir erkek Müslümandı ve Bedir harbine katılmıştı. Ayşe de kalkıp kırk köle satın alarak azat etmiş ki işlemiş olduğu günah affedilmiş olsun. Ayşe o kadar saf biri değildi ki bu safsataya inansın. O kadar sahabi içinde ve küçük yaşta olmasına rağmen; Hz. Muhammed'den en çok hadis aktaran altı kişiden biridir kendisi.

Yine Osman'ın öldürülmesinden sonra Ayşe bir siyasi hareketin liderliğini üstlenir; Hz. Ali ile Cemel vakasında karşı karşıya gelir. Ayrıca Hz. Muhammed kendi lehine ayetler indirince Ayşe'nin zoruna gider ve **'Bakıyorum ki**

---

326 Ahzab suresi ayetler 28-34.

senin rabbin senin keyfin doğrultusunda ayetler göndermekte aceleci davranır' diyen bir kadın. Belirtildiği gibi; olay Ayşe'nin kendine birini bulmasından başka bir şey değildir. Birileri bundan haberdar olunca artık onu ortadan kaldırmaktan başka çaresi kalmamıştır. Ayşe tarafından katledilen bir erkek cinmiş, Bedir harbine katılmış, gelip Ayşe'den bir hadis belki alırım demiş... gibi sözler, zaten olayın şifresini verir. Bir de anlatımda, 'Ayşe'ye sıkça uğrardı' ifadesi de var. O zaman şimdi de kimse yılan falan öldürmesin. Ya eğer Bedir harbine katılan Müslüman bir yılansa!

Görüldüğü gibi senaryo iyi hazırlanmamış. Ben burada Ayşe'yi haksız görmüyorum. Haksızlık, Ayşe'ye uygulanan evlilik yasağında/sistemdedir. Kadın zaten Hz. Muhammed hayatta iken de aşk adına bir hayır görmemiştir. Çünkü Hz. Muhammed 60 yaşlarındaydı ve bir düzine kadar da hanımı vardı. Ayşe aşk noktasında bu yaşta ve bu kadar hanımı olan bir kocayı ne yapsın ki? Ayşe ve diğer genç kadınların bu çilesi Hz. Muhammed'in ölümünden sonra da devam etmiştir. Çünkü ayete göre evlenmeleri yasaktır.[327]

Son olarak şöyle bağlamak isterim: Müslümanlar din sayesinde Afrika, İspanya, Ortadoğu ve Orta Asya'yı talan ettiler, katliamlar gerçekleştirdiler; kadınlarına, mallarına her şeylerine el koydular. Madem İslam barış dinidir; o zaman onların bu coğrafyalarda ne işleri vardı? Yoksa bu halklar Müslümanlara füze mi fırlattılar ki gidip oraları viraneye çevirdiler! Hiçbir zaman ve bugün de Müslümanlar kitabına göre inanmamışlardır. Bir kültürel İslam'dır başını almış gidiyor. Öyle ki, diyelim bir Cuma veya bayram günü ateistin biri minbere çıkıp sanki dua eder gibi ellerini havaya kaldırıp Arapça olarak küfür/beddua etse hepsi bir ağızdan amin diyecek.

---

327 Bu konularda 'İslam'da cinsellik' adlı kitabımda geniş bilgiler var.

İslam'a inananlar, **İslam barış dinidir,** diyorlar. Zaten **İslam kelimesi barış anlamına gelir** gibi laflar öne sürüyorlar. Bir kere ismin güzelliği tek başına yetmiyor. Mesela Türkiye'de o kadar parti var ki, hepsinin ismi güzel. Hatta güzel isim seçmek için aylarca düşünülür, çeşitli isimler üzerinde durulur ve en son birine karar verilir. Peki, tüm partilerin adları güzeldir diye hepsi halk için, insanlık için mi çalışırlar? İşte İslam'a da bunun gibi, bir parti ismi gibi bakılmalı. Güzel bir isim seçilmiş olabilir ama önemli olan bu değil. Biz burada onun yasalarına ve uygulamalarına bakıp değerlendirme yapmak durumundayız.

Aynı zamanda İslam, **teslim olmak** anlamına da gelir. Zaten en yakışan anlam da budur. Çünkü sorgulama yapmadan körü körüne bir inanma söz konusudur. Bugün eğer 80 milyon Türkiye nüfusu Arjantin'de veya Japonya'da doğsaydı acaba kaç tanesi Müslüman olurdu!

Sonuçta İslam'ın barış veya savaş dini olduğunu anlamak için Kur'an, hadisler ve Hz. Muhammed'den başlamak üzere ondan sonra da devam eden süreçlerde İslami yönetimlerde neler yaşanmış ona bakmalıyız. Ne yazık ki, tanrı adına İslam ile ancak yeryüzünde tahribat yaşanmıştır, bununla insanlar hep ezilmiş, mağdur olmuş, sömürülmüştür.

Bu din olgusundan kurtulmanın iki önemli engeli vardır. Biri yerel, diğeri de uluslararasıdır. Yerel engel, bundan beslenenlerdir: İktidardan tutalım da alt tabakaya kadar; hepsi dine destek verir, onu korur. Çünkü din insanın hayatından çıksa bu gibilere ekmek kalmaz. Uluslararası engele gelince; biran düşünelim ki Ortadoğu'daki İslam ülkeleri (üçüncü dünya ülkeleri) Avrupa gibi normal bir demokrasiye geçtiler. Bu durumda bu ülkeleri sömürenlere geçit verilir mi! Tabii ki hayır! İşte bu gibi nedenlerden dolayı İslam'ın ömrü uzar, insanlar da bunun cezasını çekmeye devam ederler.

KAYNAKÇA

* **Abdullah b. Ahmet b. Hanbel** (h.290.ö): "Mesailü-l İmami Ahmet b. Hanbel", tahkik eden Züheyir Şaviş, Mektebetü-l İslami, Beyrut/1981.

* **Ahmet b. Hanbel** (h.241.ö): "Müsned", Beytü-l efkâri devliye, Riyad/1989.

* **Ahmet b. Zeyni Dahlan** (m.1886.ö): "Siyeri Nebi", 3 cilt, Darü-l Kalem el-arabi, Halep/1996.

* **Ali b. Belban, Ebu-l Kasım** (h.684.ö): "Umdet-ül Tahkik fi Beşairi Âl-iSıddık", tahkik eden Ahmet Ferid Müzeydi", Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut.

* **Alusi Şehabettin Mahmut** (h.1270.ö): "Ruhu-l Beyan", 30 cilt, tahkik eden Mahmut Şükri, İhya-ü Türasi-l Arabî, Beyrut/tarihsiz.

* **Ayni Bedrettin Ebu Muhammed Mahmut** (h.855.ö): "Umdetü-l Kari Şerh-ü Sahihi-l Buhari", 25 cilt, tahkik eden Abdullah Mahmut, Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/2001.

* **Begavi Ebu Muhammed Hüseyin** (h.516.ö): "Mealim-ü tenzil", 8 cilt, tahkik Komisyon, Dar-ü Tayyibe, Riyad/1989.

* **Bağdadi Ebu Mansur A. Kadir** (h.429.ö): "El-ferkü beyne-l firek", tahkik eden Muhammed Osman, İbni Sina matbaası, Kahire.

* **Belazuri Ahmet b. Yahya b. Cabir** (h.279.ö):

a) "Ensabu-l Eşraf", 13 cilt, tahkik edenler Süheyil Zekkar ve Dr. Riyad Zerikli, Darü-l fikir matbaası, Beyrut/1996.

b) "Futuhü-l Büldan", tahkik edenler Abdullah Enis Tabba-Ömer Enis Tabba', Müessesetü-l mearif, Beyrut/1987.

* **Beyhaki Ebubekir Ahmet** (h.384-458):

a) "Marifet-ü Sünen ve'l Asar", **15** cilt, tahkik eden Dr. Abdülmuti, Daru-l va'y, Haleb/1991.

b) "Sünen-i Kübra", **11** cilt, tahkik eden Muhammed Abdulkadir Ata, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/2003.

c) "Delail-i Nübüvve", **6** cilt, tahkik eden Dr. Abdülmuti, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1988.

d) "Süneni Sağir", **4** cilt, tahkik eden A. Muti Kalacı, Darü-l vefa, Mansure, Mısır/1989.

* **Buhari Ebu Abdillah Muhammed b. İsmail** (d.194/810-256/869.ö):

a) "Tarih-i Kebir", **9** cilt, tahkik eden komisyon, Dairetü-l Mearifi-l İslamiye.

b) "Tuhfetü-l Evliya fi tahkik-i kitabi-l duafaa", tahkik eden Zübeyr Ali, Mektebetü-l İslamiye, Pakistan/h. 1432.

c) "Sahih-i Buhari", Dar-ü İbni Kesir, Beyrut/2002.

* **Cahız** (h.150-255): "Kitabü-l Heyevan", **8** cilt, tahkik eden Abdüsselam Harun, Mustafa-i Babi-l Halebi/1965.

* **Cezeri Abdurrahman** (1942.ö): "El-fıkhü ala-l-mezahibi-l arbaa", **5** cilt. Daru-l kütübil ilmiye, Beyrut/2003.

* **Darekutni Ali b. Ömer** (h.385.ö):

a) "Sünen-i Darekutni", tahkik eden Şuayıp Arnavut ve komisyon, Risale matbaası, Beyrut/2004.

b) "El-mü'telif ve'l muhtelif", tahkik eden Dr. Muvafık b. Abdillah, Daru-l garbi-l İslami, Beyrut/1986.

* "Divan-ü Ebibekir", tahkik eden Dr. Ömer Tabba', Şirket-ü Dari-l Erkam b. Ebi-l Erkam, Beyrut/1999.

* **Diyau-l Makdisi** (h. 643.ö): "El-Ehadisü-l muhtare", **13** cilt, tahkik eden Abdülmelik b. Abdullah, Hadar matbaası, Beyrut/2001.

* **Diyarbekiri Hüseyin b. Muhammed b. Hasan** (h.966.ö): "Tarihu-l hamis", **2** cilt, Müessesetü Şaban, Beyrut/tarihsiz.

* **Ebu-l Abbas Ahmet b. Yahya** (h.914.ö): "el-Mi'yar", **13** cilt, tahkik eden Dr. Muhammed Haci başkanlığında bir heyet, Mağrip Evkaf Bakanlığı yayınları,1981.

* **Ebu Davud Süleyman Sicistani** (h.275.ö):

a) "Sünen-i Ebudavud", Beytu-l Efkâr-i Devliyye, Riyad/tarihsiz.

b) "Merasil", tahkik eden A. Aziz Sirvani, Darü-l Kalem, Beyrut/1986.

* **Ebu Naim Esfehani** (h.430.ö): "Hüliyyetü-l Evilya", **10** cilt, Darü-l fikir matbaası, Beyrut/1996.

* **Ebu Ya'li Mevsıli** (h.307.ö): "Müsned-ü Ebu Ya'li", **16** cilt, tahkik eden Hasan Selim Esed, Daru-l Me'mun li Türas, Beyrut/1989.

* **Ebü-l Hilal Askeri** (h.395.ö): "Cemheretü-l Emsal", **2** cilt, tahkik edenler Mahmut Ebul Fadl ve Abdülmecit, Darü-l Ceyl, Beyrut/1988.

* **Ebü-l Kasım Abdülkerim Kazvini** (h.623.ö): "El-aziz şerhü-l veciz", **13** cilt, tahkik edenler Muhammed ve Adil Ahmet. Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1997.

* **Eminüddevle Muhammed b. Muhammed Trablusi** (h.515.ö): "El-Mecmu'ül-lefif", Darü-l garbi-l İslami, Beyrut/h.1425.

* **Esfehani Ebu Naim Ahmet b. Abdullah** (h.430.ö): "Hüliyyetü-l evliya", **10** cilt, Darü-l fikir, Beyrut/1996.

* **Hakim Ebu Abdillah Nisaburi** (h.403.ö): "El-müstedrek-ü al-s-Sahiheyn", **5** cilt, tahkik Mustafa b. Ebi Nasr, Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/tarihsiz.

* **Haraiti Ebubekir Muhammed** (h.327.ö): "Mesaviü-l Ahlak ve Mezmumuha", tahkik Mustafa b. Ebi Nasr, Mektebet-ü Sevadi, Cidde/1992.

* **Harb b. İsmail Hanzali** (h.190-280): "Kitabü Sünne", tahkik eden Ebu Abdillah Adil, Darü Lü'lüe, Beyrut/2014.

* **Harbi Ali b. Ömer** (h.386.ö): "Fevaidü-l Müntekat", tahkik eden Teysir b. Sa'd, Vatan yayınevi, Riyad-Suudi/1999.

* **Hatib-i Bağdadi Ahmet b. Ali** (h.463.ö): "Tarih-ü Medineti Selam", **16** cilt, tahkik eden Dr. Beşar Avvad Maruf, Daru-l Garbi-l İslami, Beyrut/2001.

* **Hattabi Ebu Süleyman Ahmet b. Muhammet Besti** (h.388.ö): "Mealim-i Sünne", **4** cilt, tahkik eden Muhammed Rağıp Tabbağ, Matbaatü-l ilmiye, Halep/1932.

* **Hazın Ali b. Muhammed Bağdadi** (h.725.ö): "Er-Revdü ve-l Hedaik fi Tehzibi Sireti Hayri-l Halaik", **4** cilt, tahkik eden Hasan Halil İbrahim, Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1971.

* **Heysemi** (h.735-807): "Begiyyetü-l Bahis an zevaid-i müsnedi-l Haris", **2** cilt, tahkik eden Dr. Hüseyin Ahmet Salih, Camiatü-l İslamiye, 1992/Medine.

* **Hindi Alauddin Mütteki** (h.975.ö): "Kenzu-l ummal", **18** cilt, tahkik Bekri Hayyâni-Safve es-Saka, Risale matbaası, Beyrut/1985.

* **Hüseyin b. Muhammed Nemavi** (h.1060.ö): "Haşiyetü-l müfide ale'l akideti-l feride", tahkik eden Beşir Burman, Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1971.

* **İbni Abdilberr** (h.368-463):

a) "Temhid lima fi-l Muvatta", **26** cilt, tahkik eden Mustafa b. Ahmet, Vakıflar Bakanlığı, Mağrip/1985.

b) "El-istiab fi marifeti-l ashab", tahkik Muhammed Ali Becavi, Daru-l cebel matbaası, Beyrut/1992.

* **İbni Abdilhakem Ebul Kasım A. Rahman** (h.187-256): "Fütuhu Mısır ve Ahbarüha", tek cilt, tahkik eden Sabih, Mektebetü Sekafe, Mısır/h.1415.

* **İbni Abdirabbih Ahmet b. Muhammed Endülüsi** (h.328.ö): "İkdü-l Ferid", **9** cilt, tahkik eden Dr. A. Mecit Terhini, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1983.

* **İbni Adim Kemalettin Ömer b. Ahmet** (h.588-660): "Buğyet-ü talep fi tarihi Haleb", **12** cilt, tahkik eden Süheyl Zekkar, Darü fikir matbaası, Beyrut/tarihsiz.

* **İbni Adiy Ebu Ahmet Abdullah Cürcani** (h.277-365/891-976.m): "El-Kamil fi Duafai-r-Rical", Komisyon, Kütübü-l ilmiye, Beyrut/1997.

* **İbni Asakir** (h.499-571): "Tarih-ü Medineti Dımaşk", **80** cilt, tahkik eden Muhibbüddin Ebu Sait, Darü-l fikir, Beyrut/1995.

* **İbni Azari Ebu-l Abbas Ahmet b. Muhammed** (h.712.ö): "El-beyanü-l megrib", **4** cilt, tahkik edenler Beşşar Avvad-Muhammed Beşşar Avvad, Darü-l garbi-l İslami, Tunus/2013.

* **İbni Beşkeval** (h.494-578): "el-Gavamid ve-l Mübhemat", **2** cilt, tahkik Mahmut Afravi, Darü-l Endülüs ehadravi, Cidde/1994.

* **İbnü-l Cevzi Ebu-l Ferec** (h.597.ö):

a) "El-Muntazam fi Tarih-il Müluk ve'l Ümem", **19** cilt, tahkik edenler Muhammed Abdulkadir Ata ve Mustafa Abdulkadir Ata, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1995.

b) "El-ilelü-l mütenahiye", **2** cilt, tahkik eden Şeyh Halil, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1983.

c) "Sıfetü Safve", **4** cilt, tahkik eden Mahmut Fahuri, Daru-l marife, Beyrut/1985.

* **İbn-i Dekik'il İyd** (h.625-702): "Kitabu-l ilmam", tahkik eden Muhammed Halluf, Dar-ü Nevadir, Beyrut/2013.

* **İbni Ebi Asım** (h.287.ö): "el-Ahad ve-l Mesani", **6** cilt, tahkik eden Basim Faysal, Dar-ü Raye matbaası, Riyad/1991.

* **İbni Ebi Şeybe** (159-235.ö): "el-Musannaf", **16** cilt, tahkik edenler Hamd b. Abdullah-Muhammed b. İbrahim, Mektebet-ü Rüşd Naşirun, Riyad-Suudi/2004.

* **İbni Esir Cezeri** (h.630.ö): "el-Kamil fi-t- Tarih", **11** cilt, tahkik eden Ebul Fida Abdullah, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1987.

* **İbni Habib Muhammed b. Ebi Cafer** (h.245.ö):

a) "Muhabber", Darü-l Afakî-l Cedide, tahkik eden Dr. Ştiter, Beyrut/2009.

b) "Esmau-l muğtalin min-el eşraf", ilk baskı, tahkik eden Seyyid Kesravi Hasan, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/2001.

* **İbni Hacer Askalani** (h.852.ö):

a) "Büluğü-l Meram", tahkik eden Dr. Mahir Yasin, Darü-l Kabes, Riyad/2014.

b) "Metalibü-l Aliye", **19** cilt, tahkik eden Dr. Sa'd b. Nasır, Darü-l Asime, Riyad/1998.

c) "Telhisü-l Habir", **4** cilt, tahkik eden Ebu Asım Hasan b. Abbas, Müessesetü Kurtube/1995.

d) "Fethu-l Bari", **18** cilt, tahkik edenler Muhammed Fuad A. Baki-Muhibüddin Hatip, Darü Tayyibe, Riyad/2005.

e) "El-İsabe fi Temyizi Sahabe", **8** cilt, tahkik eden komisyon, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1995.

f) "Camiu-l ehadis", **21** cilt, tahkik edenler AbbasAhmet-Ahmet Abdulcevli, Daru-l fikir, Beyrut/1994.

g) "İthafu-l Mehre", **19** cilt, tahkik eden Dr. Züheyir b. Nasır, Vezaretü şüuni-l İslami, Medine/1994.

h) "Tehzibü Tehzib", **15** cilt, Darü kitabi-l İslami, Kahire/1993.

* **İbni Haldun** (h.808.ö): "Tarih-ü İbni Haldun Abdurrahman", tahkik, Halil Şehade, Süheyl Zekkar, Darü-l fikir, Beyrut/2000.

* **İbni Hazm Ali b. Ahmet** (h.456.ö): "Muhalla", **11** cilt, tahkik eden Muhammed Münir, Nehda matbaası Mısır/ h.1347.

* **İbni Hibban Abdurrazzak San'ani** (h.211.ö): "Musannaf", **12** cilt, tahkik eden Habibürrahman, Meclisü-l ilmiye, Beyrut/1999.

* **İbni Hişam Abdülmelik Meafiri** (h.218/833.ö): "Siret-i Nebi", **4** cilt, tahkik eden Ömer Abdüsselam Tedmüri, Darü kitabi-l Arabî, Beyrut/1990.

* **İbni İshak Muhammed el-Medeni** (h.80-151/699-768.m): "Siret-i Nebi", **2** cilt, tahkik eden Ahmet Ferid, Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/2004.

* **İbni Kani** (h.265-351): "Mucemi Sahabe", **3** cilt, tahkik eden Salah b. Salim, Mektebetü-l gureba, Suudi Arabistan/tarihsiz.

* **İbni Kayyim el-Cevziyye** (h.751.ö): "Revdetü-l Mühibbin", tahkik eden Muhammed Ferit Şems, Darü Âlemi-l Fevaid, h.1431/Mekke.

* **İbni Kesir Ebu-l Fida, İsmail b. Ömer** (h.700-774):

a) "Camiu-l mesanidi ve-s-sünen" **36** cilt, tahkik eden Dr. Abdülmu'ti, Daru-l fikir, Beyrut/1994.

b) "El-bidaye ve nihaye", **20** cilt, tahkik eden Dr. Abdullah b. Abdilmuhsin, Hecer matbaası Kahire/1997.

* **İbni Münzir Ebubekir Muhammed b. İbrahim Nisaburi** (h.518.ö): "Kitabu-l İcma", tahkik eden Dr. Ebu Hammad, mektebetü-l Furkan, Birleşik Arap Emirlikleri,1999.

* **İbni Nedim** (h.385.ö): "Fihrist", tahkik eden Dr. Eymen Fuad Seyyid, Furkan müessesesi, Londra/2009.

* **İbni Sa'd** (h.230.ö): "Tabakatü-l Kübra", **11** cilt, tahkik eden Dr. Muhammed Ömer, Hancı matbaası, Kahire/2001.

* **İbni Seyyidinnas** (h.734.ö): "Uyun'ul eser", **2** cilt, tahkik edenler Muhammed İyad Atravi ve Muhittin Mısto, Dar'ü İbni Kesir, Beyrut/tarihsiz.

* **İbni Teymiye Ebu-l Abbas Ahmet b. Abdilhalim Harrani** (h.728.ö):

a) "Sarimu-l Meslul", tahkik eden Muhammed Muhiddin Abdulhamid, heresu-l vatani es-Suudi, 1983.

b) "Takrib-ü Sarimi-l Meslul", tahkik eden Dr. Salah Savi, Daru-l İ'lami Devli, 1995.

c) "Cühuduhu fi-l hadis ve ulumihi", **4** cilt, tahkik eden Dr. Abdurrahman, Daru-l Asime, S. Arabistan.

* **İbni Zenceveyh Hamit** (h.180-251): "Kitabu-l Emval", **3** cilt, tahkik eden Şakir Zeyb Feyyad, Melik Faysal yayınları, Riyad/1986.

* **İmam Gazali** (h.505.ö): "El-Vesit fi-l mezheb", **7** cilt, tahkik eden Muhammed Tamir, Darü Selam matbaası, 1997.

* **İmam Müzi Cemalettin Ebu-l Haccac Yusuf** (h.742.ö):

a) "Tehzib-ül kemal fi Esmai-r-Rical", **35** cilt, tahkik eden Dr. Avvad Maruf, Müessesetü-r- Risale, Beyrut/1983.

b) "Tuhfetü-l Eşraf", **13** cilt, tahkik eden Dr. Beşar Avvad Maruf, Darü-l garbi-l İslami, Beyrut/1999.

* **Kadi Eminüddevle Muhammed Evtasi** (h.515.ö): "El-mecmuü-l-lefif", tahkik eden Dr. Yahya Ceburi, Darü garbi-l İslami, Beyrut/2005.

* Kadı İyad (471-544.h):

a) "eş-Şifa bi tarif-i hukuki-l Mustafa", tahkik eden Abduh Ali, Caizet-ü Dubai Devliye li-l Kur'an-il Kebir, Birleşik Arap Emirlikleri/2013.

b) "İkmalü-l muallim", **9** cilt, tahkik eden Dr. Yahya İsmail, Daru-l Vefa Mensure/1998.

* **Kasım b. Selam Ebu Ubeyd** (h.224.ö): "Kitabu-l Emval", tahkik Ebu İshak Huveyni, Daru-l hüda, Mısır/2007.

* **Kastelani Ahmet b. Muhammed** (h.923.ö): "Mevahib-i Ledüniyye", **4** cilt, tahkik eden Salih Ahmet, Mektebetü-l İslami, Beyrut/2004.

* **Kelai Ebu Rebi Süleyman b. Musa** (h.634.ö): "El-iktifaü bima tedemmenehü min megazi resulillah", 2 cilt, tahkik eden Muhammed Abdülkadir Ata, Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/2000.

* **Kindi Ebu Ömer Muhammed b. Yusuf Mısri** (h.355.ö): "Kitabü-l vülat ve kitabü-l küdat", tahkik eden Arthur Rhuvan Guest (1946.ö), Beyrut/1908.

* **Kudai Ebu Abdullah Muhammed b. Selame** (h.454.ö): "Müsned-ü Şihab", tahkik eden Hamdi Selefi, Risale matbaası, Beyrut/1985.

* **Makdisi Mutahhir b. Tahir** (h.355.ö): "Kitabü-l Bedi ve Tarih", 6 cilt. Mektebetü Sekafe Diniye, Mısır.

* **Makrizi Tekiyyüddin Ahmet b. Ali** (h.845.ö): "İmtau-l Esma", tahkik Muhammed Abdulhamit, Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1999.

* **Maverdi Ebu-l Hasan Ali b. Muhammed** (h.364-450): "El-Havi-l Kebir", 22 cilt, tahkik eden komisyon, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1994.

* **Muhammed b. Ahmet Ticani** (1815.ö): "Tuhfetü-l Arus", tahkik eden Celil Atiyye, erreyis li-l kütübi ve-n-Neşr, Riyad/1992.

* **Muhammed b. Rızk Sülemi** (1960 d. Mısır): "Sahih-ü Sireti-n-Nebeviyye", 2 cilt, İbni Teymiye matbaası, Kahire/h.1414.

* **Mesudi Ebu-l Hasan Ali b. Hüseyin** (h.345.ö): "Et-tenbih ve-l Eşraf", tahkik Abdullah İsmail, Mektebetü şerki-l İslami, Kahire/1938.

* **Muhammed** Halal **Ebubekir Ahmet** (h.311.ö): "Ahkamü Ehli-il Milel" , tahkik eden Seyyit Kisrevi Hasan, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1994.

* **Muhammed et-Talibi** (1921-2017 Tunus): "Ed-devletü-l eğlebiyye", tetkik eden Hammadi Sahili, Darü-l garbi-l İslami, Beyrut/1995.

* **Müslim b. Haccac Kuşeyri** (206/821-261/875.h): "El-Küna ve'l Esma", tahkik eden A. Rahim Muhammed Ahmet, İhya-ü Türasi-l İslami, Suudi/1984.

* **Nemavi Hüseyin b. Muhammed** (h.1060.ö): "Haşiyetü-l müfide ala-l akideti-l feride", tahkik eden Beşir Berman, Daru-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/2014.

* **Nesai A.Rahman b. Ahmet b. Şuayıp** (h.214-303): "Kitabu-l duafa ve'l metrukin", tahkik eden komisyon, Müessesetü-l Kütübi-s-Selefiyye, Beyrut/1985.

* **Nüveyri Şehabettin Ahmet b. Vehhap** (h.733.ö): "Nihayetü-l ereb", **33** cilt, tahkik edenler Muhammed Haşim-Tarhuni, Darü-l kütübü-l ilmiye, Beyrut/2004.

* **Sa'lebi Ebu İshak Ahmet** (h.427.ö): "el-Keşf ve'l Beyan", **10** cilt, tahkik edenler Ali b. Aşur ve Nezir Saidi, Darü İhyai Türasi-l Arabî, Beyrut/2002.

* **Salihi Muhammed b. Yusuf** (h.942.ö): "Sübül-ül Hüda", **12** cilt, tahkik Dr. İbrahim Terzi, A. Kerim Azbavi, Mısır Evkaf Bakanlığı Darü Türasi-l İslam, Kahire/1997.

* **San'ani Muhammed b. İsmail** (h.1182.ö): "Et-tenvir şerhü camis-s-sağir", **11** cilt, tahkik eden Salih b. Muhammed ve komisyon, Mektebetü Dari-s-Selam, Riyad/2011.

* **Subki Ali b. Abdilkafi** (h.756.ö): "Seyfü-l Meslul", tahkik eden İyad Ahmet, Darü-l fetih, Ürdün/2000.

* **Suyuti Celaleddin** (h.911.ö):

a) "Cemü-l Cevami (Camiu-l Kebir)", **25** cilt, tahkik komisyon, Saadet matbaası/2005.

b) "Hasais-ül Kübra", **2** cilt, tahkik edenler Dr. Muhammed Revvas ve Abdulberr Abbas, Dar-ü Nefais, Beyrut/1986.

c) "Camiu-l ehadis", **21** cilt, tahkik eden Abbas Ahmet Sakar ve Ahmet Abdulcevad, Daru-l fikir, Beyrut/1994.

d) "Dürrü-l mensur", **17** cilt, tahkik eden Dr. Abdullah b. Abdilmuhsin, Hecer matbaası, Mısır/2003.

* **Şehristani** (h.548.ö): "El-milelü ve Nihal", **3** cilt, tahkik eden Abdülaziz, Müessesetü-l Halebî, Kahire/1968.

* **Şibli Bedrettin Ebu Abdillah** (h.769.ö): "Akamu-l Mercan", **5** cilt, tahkik eden Ahmet A. Selam, Daru-l kütübl ilmiye, Beyrut.

* **Taberani Ebu-l Kasım Süleyman b. Ahmet** (h.360.ö): "Mucem-i Kebir", **25** cilt, tahkik Hamdi A. Mecit Selefi, İbni Teymiye Matbaası, Kahire/tarihsiz.

* **Taberi Ebu Cafer** (h.310.ö): "Tarih-ü Taberi", **11** cilt, tahkik eden Ebu-l Fadl İbrahim, Daru-l mearif, Kahire/1969.

* **Vakıdi Ebu Abdillah Muhammed b. Ömer** (130/747-209/823): "Kitabü-l Meğazi", **3** cilt, tahkik eden Marsin Junes, Beyrut/1984.

* **Vehbe Züheyli** (1932-2015) Prof. Dr: "Asarü-l harb", Darü-l fikir, Dımaşk/1998.

* **Yahya b. Ebi-l Hayr Salim İmrani** (h.558.ö): "El-beyan fi mezhebi İmam-i Şafii", **14** cilt, tahkik eden Kasım Muhammed Nuri, Darü-l minhac, 2000/Cidde.

* **Yakubi Ahmet b. Vadıh** (h.292.ö): "Tarih-ü Yakubi", **3** cilt, tahkik eden Muhammed Sadık Bahru-l ulum, Hayderiye matbaası, Necef/1964.

* **Zehebi Şemsüddin Muhammed b. Ahmet** (h.748.ö):

a) "Siyer-ü A'lam-i Nübela", **29** cilt, tahkik eden Şuayıp Arnavut, Müesseset-ü Risale, Beyrut/1982.

b) "İslam Tarihi", **52** cilt, tahkik eden Dr. Ömer A. Selam Tedmüri, Darü-l kütübi-l Arabi, Beyrut/1990.

c) "Mizanu-l itidal", **4** cilt, tahkik eden Muhammed Becavi, Daru-l marife, Beyrut/tarihsiz.

* **Zerkani** (h.1122.ö): "Şerhu-l Allame Zerkani ala-l Mevahibi ledüniyye", tahkik eden Muhammed Abdülaziz, Darü-l kütübi-l ilmiye, Beyrut/1996.

BERFİN YAYINLARI

ARİF TEKİN
Kitapları

Kur'an'ın Kökeni
***
Bilinmeyen Yönleriyle Kuran (Kur'an'ın Kökeni-2)
***
Bilinmeyen Yönleriyle Hz. Muhammed'in Ölümü
***
Kur'an'da Kadın ve Hz. Muhammedin Hanımları
***
Kur'an'da Allah
***
Sumerlerden İslam'a Kutsal Kitaplar ve Dinler
***
İslam'da İçki
***
İslam'da Cinsellik
***
Hz. Muhammed'in Hocaları
***
İslam'da Şiddet
***
Hz. Ömer'in Kur'andaki İzleri
***
Kur'an'ın Tarihçesi ve Yazım Serüveni
***
Hz. Muhammed'in Uzay Yolculuğu
***
Zerdüşt'ten Kur'an'a
***
Hz. Muhammed Döneminde Öldürülen
Muhalif Kadınlar



ARİF TEKİN

Hz. Muhammed Döneminde Öldürülen

MUHALİF KADINLAR

Arif Tekin bu çalışmasında hem Hz. Muhammed'in talimatıyla, sahabiler tarafından katledilen muhalif kadınların yanı sıra birçok kişinin infazını belgelerle okuyucuya sunuyor.

Bazı önemli başlıklar şöyle:

- Ümmü Kirfen'in katledilmesi,
- Mervan kızı Asma'nın infazı,
- Ümmü Mervan'ın infazı,
- Hz. Muhammed'e sövdü diye ağabeyinin öldürdüğü kadın,
- Hz. Muhammed'e sövdü diye efendisi tarafından öldürülen kadın,
- Mekke fethi ve ölüm listesine alınan şarkıcı cariyeler,
- İnfaz edilen muhalif erkekler,
- Hz. Ebubekir'in infaz ettiği kadınlar,
- Hz. Ömer'den, Hz. Ali'den, Halid Bin Velid'den infaz örnekleri...

İslami müelliflere dayanan kaynakçasıyla ve zengin belgeleriyle okunmaya değer bir kitap.

Arif Tekin'in bilim ve aydınlığa ışık tutan bu son çalışması da diğer kitapları gibi din olgusunu düşünüp sorgulamak için okunmalıdır.



BERFİN


ISBN 978-605-4399-90-1
9 786054 399901